

**NDËRTIMI I NËNSTACIONIT TË RI
110/35/20/kV, 2 x 20/25MVA
VELIPOJË, SHKODËR.**

Relacion teknik.

DTL / OSSH

**Përgatitur më: 2022
Zyra e projektit,**

1. Projekti dhe specifikimet teknike.

Informacion i per gjithshem dhe qellimi i ketij projekti.

Ky projekt ka si qellim ndertimin e N.Stacionit te ri elektrik 110/35/20kV, 2x20/25 MVA, ONAN/ONAF ne Velipoje, Shkoder, dhe parashikon të realizohet sipas termit “turn key”, i projektuar, i detajuar me vizatime te planimetrike perfundimtare, i perfunduar dhe vendosur ne pune ne funksionim te plote te tij, nga ana e Kontratorit, sipas kushteve teknike, standardeve nderkombetare te specifikuara dhe kërkesave te OSSH per keto punime dhe furnizime pajisjesh me te fundit te renditura me poshte. Kontraktori ka per detyre gjate vijueshmerise se kontrates dhe deri ne perfundimin e saj, të dorezoje të gjithe inxhineringu e detajuar te projektit, perfundimtarin, llogaritjet, vizatimet ne forme elektronike originale AutoCAD dhe te printuara, kataloget e pajisjeve, montimin dhe testimet e pranimit te tyre në ambientet e punes te kontraktorit dhe ne ambientet e prodhuesve te pajisjeve, ne objekt, ne menyre qe furnizimet dhe shërbimet të përm bushin qëllimin dhe kushtet e kërkesave teknike per N.Stacion elektrik, për përdorimin e sigurt, të besueshëm dhe cilesor te pajisjeve të parashikuara per ndertimin e tij, edhe nëse këto nuk janë përmendur shprehimi te detajuara në pershkrimet e me poshtme.

Punimet sipas Kontratës do të përfshijnë të gjitha punimet, furnizimet edhe nëse specifikohet e detajuar ose jo, dhe do të kryhet nga Kontraktuesi në përpjegje me Specifikimet Teknike dhe Kushtet e Kontratës. Kontraktori mund te bej ndryshime, te cilat mendon qe mund te jene me te mira ne baze te teknologjise se pajisjeve qe do te furnizoje, faktoreve te terrenit te panjohur, por pa kerkuar ndryshim te cmimit total te ofertuar, dhe me miratim nga Investitori.

2. Përshkimi i objektit.

Gjendja aktuale.

Zona e Velipojes aktualisht furnizohet nga N/Stacioni 35/6 kV Velipoje, i cili furnizon me energji te gjithe zonen turistike te plazhit Velipoje, eshte ndertuar rrith viteve 1992, me një siperfaqe rrith 170 m², fillimisht me një TR fuqie 1 MVA. Si destinacion kryesor N.Stacioni kishte furnizimin me energji te stacionit te pompimit, per largimin e ujравe te zones dhe furnizimin e Sektorit Ferme, Velipoje.

Me zhvillimin e zones turistike te Plazhit Velipoje, kërkesa per energji eshte rritur vazhdimisht duke arritur vlerat maksimale ne periudhen e pikut te pushimeve verore duke rrezikura nderprerjen e energjisë per kete zone turistike, ne zhvillim te vazhdueshem.

Aktualisht N/Stacion ka te instaluar dy Transformatore fuqie 5.6MVA + 10 MVA, 35/6 kV.

Te dy transformatoret e fuqise ne N/Stacionin Velipoje jane te lidhur koke me koke dhe komandoohen me një celes 35 kV. Hyrja e linjes ne N.Stacion realizohet me një shtylla betonarme e cila ndodhet brenda rrithimit te N.Stacionit dhe sherben edhe si portal 35 kV dhe si vazhdim i degezimit te linjes qe shkon ne hidrovorin Vilu, një nga hidrovoret me te rendesishem te zones. Theksojme se degezimi i linjes ne drejtim te hidrovorit Vilu nuk ka ndares 35 kV ne N/stacionin Velipoje.

Shpesh here ne raste te motit te keq me reshje te dendura, hidrovori Vilu ka patur nderprerje te shpeshta te furnizimit me energji, duke sjelle probleme ne largimin ujравe ne zonat perreth gjate permbytjeve te zones.

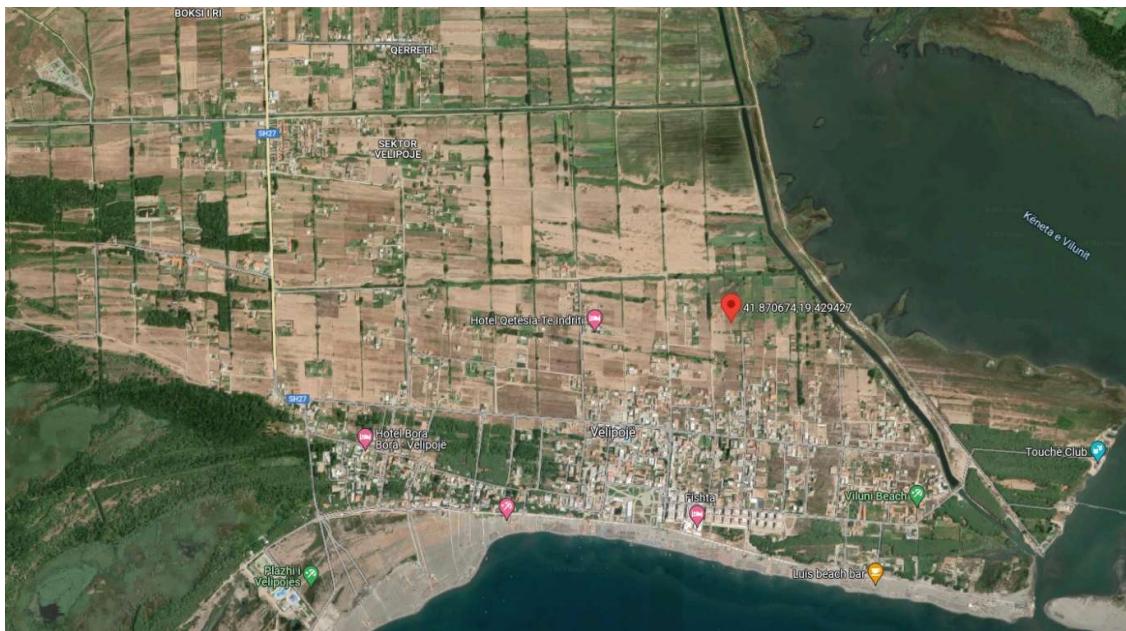
Ka te montuar 10 cela 6kV, nga te cilat 8 cela per fidrat dales dhe dy per anen 6 kV te transformatoreve te fuqise. Salla e baterive (220V DC) eshte e montuar ne një dhome te improvizuar e cila eshte gjithmonë një element rreziku..

Qellimi i projektit

Projekti ka ate beje me ndertimin e N.Stacionit te ri 110/35/20kV me 2 x 20/25MVA ONAN/ONAF fuqi te instaluar, një trakt linje 110kV, 2 trakte transformatori 110kV, impianti te ri TM 35/20kV, panelet perkatese te mbrojtjes, kontroll komandimit, matjes, ndertese te re me gjithe shërbimet e nevojshme dhe te domosdoshme per funksionim e tij te plote, sallë kontrolli, baterie, telekomunikacioni, etj. te sigurt dhe me kushte e parametra standarte.

Zona ku eshte menduar te ndertohet N.Stacioni i ri eshte ne një shesh te ri, dhe do te kete një planimetri me siperfaqe rrith 3600 m².

Me poshte jetep harta e vendodhjes se N.Stacionit te ri dhe koordinatat e tij.

Planimetria e vendodhjes se N.Stacionit te ri Velipoje, Shkoder.

Koordinatat e konturit te planimetrisë se N.Stacionit 110/35/20kV Velipoje, Shkoder.

Koordinatat KRGJSH	X	Y
1	452611.530	4637472.457
2	452661.459	4637474.169
3	452665.364	4637402.288
4	452615.446	4637399.577

3. Qellimi i furnizimit dhe punimeve.

3.1 Te pergjithshme.

Qellimi i furnizimit dhe punimeve perfshijne ndertimin e N.Stacionit te ri 110/35/20kV 2 x 20/25MVA, ONAN/ONAF, sipas termit te punimeve “turn key”, i cili kuption funksionimin e plete te tij sipas kerkesave dhe kushteve teknike te përkruara ne kete relacion teknik, me pajisjet teknologjite dhe metodat me te fundit te ketyre projekteve.

Punimet dhe shërbimet që do të kryhen nga Kontraktori do të përfshijnë projektin (përfshirë studimin e koordinimit të mbrojtjes dhe programimin e releve mbrojtese), raportet e testeve rutine të prodhuesit, raportin e testeve te pranimit të fabrikës, paketimin, transportin, sigurimin, transportet në objekt, pastrimin dhe nivelimin e objektit, mbushje, rrëthimin, rrugët hyrese, rruga brenda N.Stacionit, kullimin, kanalizimet, punimet ndërtimore civile, punimet e bazamenteve te pajisjeve, testimi ne objekt, paraqitja e dokumentacionit, komisionimi, trajnimi i stafit operativ të N.Stacionit, vendi i përkohshëm per akomodimin e stafit, lehtesa e percaktimit te defektit dhe gjithçka që është e nevojshme për të lënë N.Stacionin te kompletuar dhe në gjendje të plotë pune deri ne afatin e periudhës së proves në përputhje me dispozitat e Kontratës dhe për të përbushur qëllimin e punimeve.

Materialet dhe pajisjet që do të përdoren do të janë të reja, dhe me cilësi të lartë. Të gjitha kërkesat funksionale të punimeve duhet të realizohen në të gjitha kushtet e mundshme mjedisore ne një distance me te vogel se 2km nga deti, përfshirë ekspozimin direkt ndaj rrezeve te diellit e te gjitha pajisjeve të jashtme te N.Stacionit. Pajisjet e brendshme TM duhet te jene “corona free” per shkak te zones me kushte ambienti afer detit.

Kontraktuesi do të sigurojë besueshmërinë dhe sigurinë e furnizimeve & te pajisjeve, së bashku me mirëmbajtjen me kosto të ulët kurdohere që do te jete e nevojshme. Zevendesimi i pajisjeve, lehtësia e inspektimit, pastrimit dhe riparimit gjithashtu duhet të kryhet sa here qe te jete e nevojshme.

Duhet të merren parasysh të gjitha masat e nevojshme paraprake dhe rregullat e sigurimit teknik te nevojshme për t'i bërë punimet të sigurta, përfshirë edhe sigurinë e palëve të treta.

Kërkesat e Kontratës do të janë në përputhje me kërkesat e përgjithshme, të dhënat dhe garancitë e specifikuara në të dhënat teknike dhe pjesë të tjera të dokumenteve të prokurimit.

Kontraktuesi është i detyruar të sigurojë të gjitha pajisjet për të përbushur qëllimin e projektit edhe pse pajisjet ose punimet që do të bëhen nuk përmenden te detajuara në specifikimet.

Sasite që mund të përcaktohen në preventiv ose në përshkrimin e qellimit te furnizimit janë sasi minimale të nevojshme dhe nuk do të merren si sasitë perfundimtare dhe të sakta të furnizimit dhe punimeve të cilat kontraktorit i kërkohet të kryeje me qellim permbyshjen e projekteve sipas kerkesës “turn key”.

Të gjitha punët dhe pajisjet e përkohshme, të nevojshme për të mbajtur N.Stacionin në punë gjatë ekzekutimit të punëve, përfshihen në qellimin e furnizimit dhe te punimeve.

Kontraktuesi do të sigurojë të gjithë dokumentacionin e nevojshëm teknik dhe ligjor të kërkuar për marrjen e lejes së ndërtimit / lejes së punimeve. Prandaj, koha përkatëse për marrjen e lejeve të ndryshme duhet të parashikohet ne afatin e kryerjes se punimeve.

Kontraktori i cili do të jetë plotësisht përgjegjës për të siguruar që të gjitha materialet e përdorura në punë dhe punët e përkohshme të janë në përputhje me standarde e miratuara dhe që të gjitha proceset e punimeve të kryhen me një shkallë të lartë të efikasitetit, në përputhje me kërkesat e specifikimeve.

3.2 N.Stacioni 110/35/20kV, Velipojë.

Qellimi i furnizimit dhe punimeve te ketij projekti eshte ndertimi i një N.Stacioni elektrik te ri me nivel tensioni 110/35/20kV dhe fuqi 2x20/25 MVA ONAN/ONAF, dhe me funksionimin e plete dhe te sigurt te tij sipas Standarteve Nderkombetare IEC per keto punime.

N.Stacioni do te kete një trakt te jashtem linje 110kV, per furnizimin e tij me energji, do te kete hapesirene e nevojshme dhe te mjaftueshme edhe per traktin e dyte ne perspektive te linjes 110kV sipas kushteve dhe standardeve te OST, 2 trakte transformatori 110kV, impiantin e celave 40.5 & 24kV te shperndarjes, sallë kontroll komandimi me panelet per pajisjet e reja, kontroll monitorim SCADA local dhe aftesi qe ne perspektive te lidhet me QKD ne Tirane, pajisjet ndihmese dhe ato te sherbimit qe jane te domosdoshme per funksionimin normal, te sigurt dhe me parametra teknik e standarte te tij.

Pajisjet kryesore, punimet ndërtimore etj. te ketij N.Stacioni do te janë:

- Një (1) trakt i plotë linje 110kV,
- Dy (2) trakte te plota transformatori 110kV,
- Një (1) zbarra lidhes 110kV.
- Zbarrat 110 kV, konstrukcionet & bazamentet e tyre, komplekt.

- Celat TM, 40.5 & 24kV,
- Panelet e mbrojtje, kontroll, komandimit per traktet 110kV dhe ato 40.5 & 24kV.
- SCADA kontrool monitorim lokal,
- Sherbimet ndihmese, TU, rryma e vazhduar 48/110V DC, transformatorët e N.V.
- Ndertesa e plete e N.Stacionit me te gjitha hapesirat e nevojshme dhe te mjaftueshme per pajisjet dhe funksionimin e N.Stacionit per fazën perfundimtare te perspektives sipas detajve ne viztaimet perkatese.
- Konstrukcionet prej çeliku për pajisjet primare
- Bazamentet për të gjitha pajisjet dhe strukturat prej çeliku.
- Të gjithë izolatorët e nevojshëm, strukturat mbështetëse, morseta, etj.
- Sistem mbrojtje ndaj shkarkimeve atmosferike. etj

Siperfaqja e N.Stacionit do të shfrytezohet dhe projektohet ne menyre optimale për instalimin në të ardhmen edhe te traktit te dyte te linjes 110kV, pajisjeve shtese per te arritur ne fuqine e plete te tij ne te perspektive.

Ndertesa e sherbimit te N.Stacionit duhet te jete e plete dhe e projektuar me hapesirat e nevojshme per te gjitha pajisjet e brendshme te domosdoshme per fuqine e plete te N.Stacionit

Rrethimi i N.Stacionit duhet te paraqitet i detajuar, te jete i tokezuar, me porta hyrese dhe porte te automatizuar. Rrugët e hyrjes dhe ato te brendshme, si për mirëmbajtjen edhe per transportin e lirshem të pajisjeve (përfshirë transformatorët) dhe hapësira e mjaftueshme e ndertesës, bashke me zonen e magazinimit, duhet te parashikohen sa me mire.

Perfitimet e projektit.

Perfitimet qe sjell ky investim jane keto:

- Ulja e humbjeve ne rrjeta TM, TU te zones si per abonentet familjar ashtu edhe te zones se gjere te bizneseve qe ky N.Stacion furnizon.
- Permiresimi i cilesise se parametrave te furnizimit me energji elektrike te gjithe konsumatoreve ne nje nga zonat turistike me ne zhvillim ne vend.
- Rritjen e sigurise se pompare te hidrovorit Vilu.

3.3 Pajisjet, punimet civile, elektrike, mekanike, qellimi i furnizimit.

Pajisjet primare 110 kV e N.Stacionit do të jene te plota, me të gjitha kanalet përkatëse te kabllove (kanalin kryesore dhe degëzimet), duke u lidhur ne panelet e kontrollit të të gjitha pajisjeve TL si dhe paneleve M.Kiosk. Tubat PVC do te perdoren për lidhje specifike (të tillë si për kabllovet optike). Kanalet e kabllove duhet të pajisen me puseta për tërheqjen e kabllove dhe me shinat përkatëse metalike të kabllove nga pusetat deri në hyrje të kabllove në panelet e kontrollit, komandimit dhe matjes.

Skema primare 110 kV do te permboje furnizim vendosje pajisjet e me poshtme dhe ato te specifikuara ne tabelen e te dhenave teknike te pajisjeve te kerkuara dhe ato te ofertuara, edhe nqs nuk jane pershkruar ne kete relacion, ne menyre qe te permboj kushtet e termit kryesor te Kontrates "turn key".

Per te 2 (dy) transformatorët e rinj, 110/35/20kV do te kryhet kontrolli i izolacionit per izolatoret nga ana TL nepermjet sistemit te monitorimit me baze server – PC, monitorim online BMT per integrimin e tij me rrjetin ekzistues te komunikimit, duke qene transformatore qe kane rendesi te vecante ne objektet qe do te furnizoje me energji elektrike. Ne sallen e kontrollit do te montohen panelet e kontroll, komandim, mbrojtje, matje etj. Gjithashtu do te jene te montuara, salla e baterive 110/48 V DC, paneli i shperndarjes AC 220/400V, sallë telekomunikacioni, zyra, ambiente sanitare te nevojshme per personelin e N.Stacionit.

N.Stacioni duhet te kete sistem kontroll monitorimi local SCADA per cdo pajisje kryesore, dhe pajisjet e reja te jene te afta qe te jepin informacion per tu lidhur me QNKD ne Tirane ne nje te ardhme.

Transformatorët e nevojave vetjake do te jene te rinj, 20/0.4kV 2x250kVA, dhe do te instalohen sipas detajeve ne projekt.

Pajisjet primare te fuqise 110kV, nga zbarat ekzistuese 110kV do te lidhen ndermjet tyre me perçjelles ACSR me sekzion 240/40mm², lartesite e pajisjeve duhet te jene afersisht ne vije te drejte me njera – tjetren, dhe me perçjelles tubolar Al Ø 100x6mm.

Transformatorët e kombinuar rryme dhe tensioni CCVT per matjen e energjisë do te furnizohen nga OST por bazamenti, konstruksioni dhe montimi i tyre eshte parashikuar ne kete projekt.

Pajisjet e furnizimit dhe venies ne pune te ketij fuqizimi jane:

- **Transformator fuqie**
110/35/20 kV, 20/25 MVA, ONAN/ONAF me OLTC të kontrolluar nga rregullatori automatik i tensionit AVR, do të furnizohen dhe instalohet në N.Stacion. cope 2.
- Furnizim vendosje monitorimi i izolacionit per izolatoret TL ne transformatoret e rinj te fuqise 110/35/20kV, 20/25MVA. set 2.
- **1 (nje) trakte linje 110 kV.**
Trakti 110kV i transformatorve te fuqise do te jetë i perbere nga:
  - Celes 3 polar 110kV, 1250A, 31.5kA cope 1.
  - Ndares 3 fazor 110kV 1250A, 31.5kA me dy ndaresa toke cope 1.
  - Ndares 3 fazor 110kV 1250A, 31.5kA me nje ndares toke cope 1.
  - Transformator rryme njefazore 110kV cope 3.
  - Transformator kapacitive tensioni nje fazor 110kV cope 3.
  - Shkarkues njefazore 110kV, me numerues shkarkimesh/faze cope 3.
  - Marshalling kiosk cope 1.
- **2 (dy) trakte transformatori 110 kV.**
Trakti 110kV i transformatorve te fuqise do te jetë i perbere nga:
  - Celes 3 polar 110kV, 1250A, 31.5kA cope 2.
  - Ndares 3 fazor 110kV 1250A, 31.5kA me nje ndares toke cope 2.
  - Transformator rryme njefazore 110kV cope 6.
  - Shkarkues njefazore 110kV, me numerues shkarkimesh/faze cope 6.
  - Marshalling kiosk cope 2.
- **Sekcionuesi i zbarrave 110kV.**
  - Ndares 3 fazor 110kV me 2 thika toke cope 2.
  - Sistemi i zbarrave 110kV set 1
  - Transformator kapacitive tensioni nje fazor 110kV cope 3.
  - Izolatore mbeshtetes 110kV cope 9.

Shenim: Transformatoret e kombinuar te rrymes dhe tensionit, per matjen e energjise, do te furnizohen nga OST dhe do te montohen ne traktet e rinj 110kV. Bazamentet, konstruksione mbajtese dhe montimi jane perfshire ne keto punime.

• **Impianti i çelave TM i brendshem 40.5kV do te permboje:**

- Cela te kompletuara matje/mbrojtje, te brendshme linje/fideri, 40.5 kV, 1250A, 31.5kA/1sek, 110V DC cope 2.
- Cele e kompletuar matje/mbrojtje, te brendshme TR. fuqie 40.5 kV, 1250A, 31.5kA/3sek, 110V DC + Tr. tensioni 40.5/0.1kV cope 2.
- Cele e kompletuar matje/mbrojtje, te brendshme seksionimi + bus riser 40.5 kV, 1250A, 31.5kA/3sek, 110V DC cope 2.
- Shkarkues 40.5kV cope 1.

• **Impianti i çelave TM i brendshem 24kV do te permboje:**

Sekzioni i celave 24 kV te ketij impianti do te jetë i perbere si me poshte:

- Cele e kompletuar matje/mbrojtje, hyrje transformatori 24 kV, 2000A, 31.5kA/3sek, cope 2.
- Cele e kompletuar, matje/mbrojtje, matje 24kV, 110V DC, me TT 24/0.1kV cope 2.
- Cele e kompletuar matje/mbrojtje, te brendshme seksionimi + bus riser 24 kV, 2000A, 31.5kA/3sek, 110V DC cope 1.
- Cela te kompletuara matje/mbrojtje, te brendshme fideri, 24 kV, 1250A, 31.5kA/3sek, 110V DC cope 8.
- Cela te kompletuara matje/mbrojtje, te brendshme N.V. 24 kV, 630A, 16kA/1sek, 110V DC cope 2.

- **Panelet e matjes, kontrollit dhe te mbrojtjes te linjes 110 kV.**
  - Panel i kompletuar mbrojtje distancionale, Max/Casti & mbrojtje rezerve, cope 1
  - Panel i kompletuar me pajisje per monitorimin e alarmeve dhe skeme mimike copie 1.
  - per kontrollin e traktit te linjes 110 kV, BCU. copie 1.
  - Panel i Marshalling Kiosk, copie 1
- **Panelet e kontroll, komandim, mbrojtje, matje, trakti transformatorit 110kV & ana 35/20kV.**
  - Panele te kompletuar per mbrojtjen kryesore te TR te fuqise me mbrojtje diferenciale, Max/Casti, rezerve 110kV cope 2.
  - Panel mimike me Sinjalizues te Alarmeve BCU, AVR dhe Multimeter per sektionin e ri 110 kV. cope 2.
  - Panel kontrolli me mimike me Sinjalizues te Alarmeve, Multimeter per sektionin e ri 35/20 kV cope 3.
  - Panale matje copie 1.
- **Sistem kontrolli telekomunikacioni lokal SCADA.**
  - Sistem digital kontroll monitorimi, SCADA lokale model "State of the art" me pajisje dhe teknologji te fundit, per te gjithe traktet e rindj, 110kV, ato 35/20kV, dhe gjithe N.Stacionin. set 1.
- **Implanti i Nevojave Vetjake do te perbehet:**

Nevojat vetjake do te perbehen nga dy transformator te rindj shperndarje 20/0.4 me fuqi 250kVA, te cilet do te lidhen ne panelin e ri AC, 400/220V, DC 110/220V, salla e baterive te thata, radrizatoret etj.
Nevojat vetjake te N.Stacionit do te permbajne:

  - Transformatore N. Vetjake 20/0.4 kV, 250kVA, cope 2.
  - Panel AC cope 2.
  - Panel DC 110 / 48V cope 1.
  - Salle baterie te thata 110V DC, 12 V DC/copa, set 1
  - Salle baterie te thata 48V DC, 12 V DC/copa, set 1
  - Radrizator 110 / 48 V DC cope 2.
- **Sistemi i tokezimit dhe mbrojtjes ndaj shkarkimeve atmosferike.**
- **Sistemi elektrik TU, sherbimet ndihmese, rryma e vazhduar etj.**
- **Punimet civile, konstruksionet metalike etj.**
  - Ndertese e re sherbimi
  - Bazamentet e pajisjeve primare te traktit 110kV te transformatoreve dhe per një linje 110kV.
  - Bazamentet e transformatoreve te fuqise.
  - Konstruksionet metalike te paisjeve 110kV.
  - Kanalet e kabllove te fuqise dhe te kontrollit ne ndertese dhe ne sheshin e N.Stacionit.
  - Punime civile, sistem drenazhimi,
  - Pjese rezerve etj.

Punimet civile dhe ndertimore.

Punimet ndertimore perfshijne ndertimin e nderteses se re te sherbimit, me te gjithe ambjentet e nevojshme per funksionimin normal dhe komplet N.Stacionit te ri, perfshire ngrohjen, ventilimin dhe kondicionimin. Ndertesa do te jete e perfunduar dhe funksionale per fuqine e plete te N.Stacionit. Salla e celave do te jete e parashikuar qe te kete hapesiren e mjaftueshme ku do te montohen sektionet e celave 35&20kV, ne varesi te dimensioneve te pajisjeve te ofruara.

Punimet civile kryesore qe do te kryhen pershkruhen me poshte:

- projektin e detauar dhe inxhinierinë
- furnizimi i të gjithë punës, materialeve, pajisjeve, punimeve të përkohshme, mjeteve etj. të nevojshme për kryerjen e punëve civile.
- kerkime lidhura me terrenin

- punime ne tokë, duke përfshirë gjithashtu të gjitha punët e nivelimit dhe pjerresise në zonën e projektit, si dhe përmirësimet e nevojshme të tokës nëse kërkohet
- themelet
- punime çeliku strukturore dhe jostrukturore
- punimet e ndërtimit
- rrugët (përfshirë rrugët hyrëse) dhe zonat e parkimit
- rrethimi dhe portat
- punimet e drenazhitit dhe largimi i ujarve gjate permbytjeve
- sistemet e kullimit dhe kanalizimit të ujравe nga reshjet
- punime civile për kabllo, kanale, tunele, intersektime etj.
- mbrojtja nga zjarri
- sistemi i furnizimit me ujë
- depozite uji
- sistemi i tokëzimit, dhe mbrojtja nga shkarkimet atmosferike
- sistemi i ndriçimit të jashtëm, te brendshem & emergjent.
- rrjeti i furnizimit me energji elektrike TU
- HVAC dhe ventiliimi.

Ne sallen e ndertesës do te perfshihen te gjitha ambientet e nevojshme per funksionin normal, te sigurt dhe me parametra cilesore te N.Stacionit. Ndertesa duhet te kete lartesine e mjaftueshme nga toka, per kalimin e kabllove nen te, dhe lidhja me pajisjet perkatese.

Do te kryhet studimi topografik dhe ai i terrenit te tokes.

Ndërtimi i bazamenteve të pajisjeve dhe portaleve te linjes dhe zbarave.

Ndërtimi i bazamenteve të reja me qëllim instalimin e paisjeve të trakteve të hyrjes së linjave, zbarave te transformatoreve dhe pajisjeve do te jene me bazament të veçantë për çdo pajisje. Kjo perfshin germimin, perqatitjen e tabanit, lidhjen e armatures se hekurit, betonimin dhe mbushjen e gropave me materialin e pershtatshem, te bazamenteve ne fjale. Ne per gjithesi punimet e betonit te bazamenteve do te bazohen ne standartet EUROCODE 1,2,7 dhe dispozitat e EN ose standarteve te ngjashme BSI, DIN etj. Projektimi i bazamenteve do bazohet ne standartet EC-1,2,7,8 ose standarteve te ngjashme BSI, DIN etj

Rruja hyrese e jashtme dhe ato te brendshme do te jene sipas standarteve me hapesirat e nevojshme per kalimin e mjeteve qe do transportojne pajisjet e peshes rende si transformatorët e fuqise etj.

Sistemimi i anes 110 kV te sheshit të N/Stacionit me shtrese gjeotekstili, me bazamentet e pajisjeve, konstruksionet metalike te tyre, kanalet e kabllove, drenazhimet etj.

Pajisjet mbrojtese nga shkarkimet atmosferike duhet te llogariten dhe realizohet projekt i plote i rrjetes mbrojtese.

Zbarrat dhe lidhjet e propozuara duhet të jenë në përputhje me kërkesat e përgjithshme teknike.

Kontraktuesi duhet të llogarisë seksionet e kërkua të lidhjeve te percjellesve që do të përdoren dhe të paraqesë llogaritjet përkatëse për aprovim. Në çdo rast, nëse nuk specifikohet ndryshe në tabelene e të dhënavet teknike:

- Do të përdoren përcjelles ACSCR dhe tubular.

Materiali i bashkuesve për përcjellësit ACSCR nuk duhet të jetë prej bakri. Të gjithë pajisjet e tillë si bashkueset, terminale dhe kapëset duhet të projektohen për përcjellesin ACSCR që do të përdoret.

Kontraktori ka detyrimin te realizoje projektin e detajuar, instalimin, testimin dhe komisionimin e pajisjeve ne N.Stacion perfshire dhe pjeset reserve te percaktuara. Te gjitha pajisjet e nevojshme per te mundesuar operimin normal dhe te sigurte te N.Stacionit edhe nese nuk jane parashikuar ne listen e cmimeve do te konsiderohen pjesë e ketij objekti.

4. Njesite e Sistemit te Matjes.

Ne te gjitha dokumentet si korrespondenca, skedule teknike, vizatime te projektit dhe shkallet e instrumentave mases duhet te perdoret vetem sistemi metrik i matjes.

Kontraktori duhet te udhehiqet nga Sistemi Nderkombetar i Njesive (SI) ne perputhje me dispozitat ISO 31 dhe ISO 1000.

Me poshtë paraqiten konkretisht:

Sasia	Njesia masese	Simboli
Gjatesia	Milimeter	mm

Sasia	Njesia matede	Simboli
Masa	Kilogram	kg
Koha	Sekond	s
Temperatura	Grad Celsius	°C
Diferenca e temperatures	Kelvin	K
Rryma elektrike	Ampere	A
Intensiteti ndricimit	Candela	cd
Siperfaqa	Meter katorr	m ²
Volumi	Meter-kub Liter	m ³ l
Forca	Newton	N
Presioni	Bar Kilopascal	bar kPa
Presioni me poshte 1 bar	Milibar	mbar
Forca mbajtse	Newton per milimeter katorr	N/mm ²
Shpejtesia	Meter per sekond	m/s
Shpejtesia rrotulluese	Rrotullime per minute	rpm
Prurjet	Kubic meter per Ore Kg per Ore Liter per sekonde	m ³ /h kg/h l/s
Densiteti	Kilogram per meter kub	kg/m ³
Forca perdredhese	Newton meter	Nm
Moment i inertesise (mr ²)	Kilogram meter katorr	kgm ²
Puna, energjia ngrohese	Joule	J
Kapaciteti ngrohes, entropia	Joule per Kelvin	J/K
Vlera calorifike	Joule per cubic meter Joule per gram	J/m ³ J/g
Fuqia elektrike	Watt	W
Tensioni siperfaqesor	Newton per meter	N/m
Frequencia	Hertz	Hz
Ngarkesa elektrike	Coulon	C
Potenciali elektrike	Volt	V
Fuqia e fushes elektrike	Volt per meter	V/m
Kapaciteti elektrike	Farad	F
Rezistenza elektrike	Ohm	Ω
Percjellshmeria	Siemens	S
Fluksi magnetik	Weber	Wb
Densiteti fluksit magnetik	Tesla	T
Fuqia e fushes magnetike	Ampere per meter	A/m
Fluksi ndricimit	Lumen	lm
Ndricimi	Lux	lx
Rezisteca termike	Kelvin meter per Watt	Km/W
Energjia	Kilowatt ore	kWh

5. Materialet.

Të gjitha materialet duhet të jenë të reja dhe me cilësinë më të mirë, të përshtatshme për të punuar në kushte dhe ndryshime të temperaturës dhe presionit të hasur, pa shtrembërim ose dëmtim të panevojshëm ose vendosjen e sforcimeve të panevojshme në ndonjë pjesë.

Të gjitha materialet duhet të jenë në përputhje me standartet dhe kodet e miratuarë dhe kur kërkohet informacion i plotë në lidhje me pronat, si dhe trajtimi kimik dhe mekanik duhet të dorëzohen.

Do të lejohet përdorimi i vetëm pajisjeve te testuara dhe te certifikuara si: (transformatorët e fuqise, pajisjet primare, sekondare dhe ato ndihmëse, kabllot e fuqise, pajisjet e kontrollit dhe mbrojtjes, SCADA dhe pajisjet e telekomunikacionit etj). Do të pranohen Test Raportet e provave të pajisjeve të ngjashme (për sa i përket madhësisë / masave mekanike dhe elektrike, të dhënavë teknike mekanike dhe elektrike, modele të ngjashëm) jo më të vjetër se 10 vjet në hapjen e ofertës. Tipet e Test Raporteve do t'i nënshtronen miratimit të Investitorit. Nëse nuk ka çertifikate prove te tipit te testit, testet do të kryhen me shpenzimet e Kontraktorit.

Për të gjitha pajisjet, test raportet përkatëse të provave ne fabrikë duhet të dorëzohen për miratim, përparrë dorëzimit te pajisjeve.

Asnjë saldim, ose montim i pjesëve me defekt nuk do të lejohet pa lejen me shkrim të Investitorit.

Po kështu nuk është e lejueshme të përdoren merkur ose vajra që përbajnë Bifenil me poliklori (PCB).

Nga data e fillimit deri në nënshkrimin e certifikatës së përkohshme të pranimit, Kontraktuesi do të sigurojë me kostot e tij pajisjet dhe materialet si dhe t'i mbrojë ato kundër dëmtimeve, motit, levizjeve apo shkatërrimit. Do të jetë detyrimi i Kontraktuesit të ndërtojë rrethimin, vendosi konteniere, vendqendrim te ndricuar te rojes se objektit, dhe të gjitha masat përkatëse për të përbushur këto detyra, nese do te jete e domosdoshme.

6. Standartet dhe kodet.

Punimet do te kryhen duke konsideruar kodet dhe standartet me te fundit, rregulloret e shfrytezimit dhe mirmbajtjes si dhe rregulloret ligjore.

Standartet IEC dhe praktikat rekomanduese duhet te plotesohen.

Të gjitha materialet e pajisjet e furnizuara si dhe te gjitha punimet apo llogaritjet, vizatimet, inspektime, punimet, konstruksionet duhet te plotesojne kodet teknike te International Organization for Standardization (ISO); rekomandimet IEC per pajisjet elektrike.

Kontraktori, Nenkontraktoret, Furnizuesit duhet te jene te Certifikuar sipas ISO 9000.

Eshte perqejegjesi e Kontraktorit te evidentoje ne cdo rast qe standartet e kerkura nga Investitori janë realizuar ne menyre ekivalente ose me standart me te larte.

Te gjitha pajisjet qe do te perdoren duhet te inspektohen dhe testohen ne perputhje me kerkesat e standarteve me te fundit dhe kerkesat e specifikimeve teknike.

Ne te gjitha rrëthanat kodet finale te pranueshme duhet te jene ato me te fundit te publikuara qofte edhe pas dates se tenderit.

Atehere kur standarti nuk ka parashikime, testet do te kryhen ne perputhje me standartin praktik te prodhuesit. Ne te tilla raste Kontraktori duhet te paraqise tek perfaqesuesi Investitorit te dhenat e plota dhe proceduren e sygjeruar perpara realizimit te saj nga prodhuesi. Ne rastet kur kjo procedure aprovohet Kontraktori siguron kater kopje per Perfaqesuesin e Investitorit ne gjithen shqipe perpara se cdo test te fillojë.

Pajisjet kryesore te specifikuara ne specifikimet teknike duhet te projektohen dhe prodhohen ne perputhje me edicionin me te fundit te standarteve sic jepen me poshtë:

IEC 60044-1	Transformator rryme,
IEC 60071-1	Koordinimi izolacionit – Pjesa 1: Perkufizime, rregulla kryesore
IEC 60076-1	Transformator fuqie
IEC 60076-2	Transformator fuqie: rritja e temperatures,
IEC 60076-3	Transformator fuqie: Nivel i izolacionit dhe testet dielektrike
IEC 60076-5	Transformator fuqie: Aftesa e qendrushmerise ne lidhje te shkurter
IEC 60129	Ndaresa dhe thika toke ne tension AC.
IEC 60265-1	Celësa fuqie TL – Pjesa 1: Celsa per tension nga 1 kV deri ne 52 kV
IEC 60282-1	Siguresa TL – Pjesa 1: Llogaritja e rrymes se siguresave
IEC 60298	Panele TM tension AC dhe pajisjet elektrike te tyre mbi 1 kV deri ne 52 kV,
IEC 60420	Ndaresa me sigurese TL, per tension AC
IEC 60439-1	Celësa TU dhe pajiset elektrike
IEC 60529	Shkalla e mbrojtjes se pjesave metalike (IP code),
IEC 60551	Llogaritja e nivelit te zhurmave per transformator dhe reaktor
IEC 60616	Terminalet dhe targeta per transformator fuqie,
IEC 60694	Specifikimet teknike per panele TM dhe pajisjet elektrike te tyre

DREJTORIA E TENSIONIT TË LARTË

IEC 60715	Dimensionet e paneleve TU dhe pjeset elektrike te tyre
IEC 60722	Udhezues per testet e tensionit te shkarkimeve elektrike per transformatore fuqie
IEC 60890	Metoda e llogaritjes se rritjes temperatures nga testet e pjesshme per panele TU dhe pjeset elektrike te tyre.
IEC 60947	Panele TU dhe pjeset e tyre elektrike
IEC 61330	N.Stacione TL “parafabrikat”
IEC 61129	Thikat e tokes AC, rryma e ckyçjes.

Materialet fiksuese si bulona, dado, vida etj duhet te jene metrik sipas standardeve DIN me te fundit.
 Per linjat ajrore dhe kabllot:

IEC 60183	Llogaritje per zgjedhjen e kabllove TL,
IEC 60228	Kabllot e izoluar,
IEC 60287	Kabllo elektrike,
IEC 60331	Mbrojtja e kabllove elektrike ndaj zjarrit,
IEC 60502	Kabllo elektrike fuqie me izolacion nga 1kV deri ne 30 kV,
IEC 60229	Teste per mbrojtjen e veshjes se kabllove.
IEC 60230	Testet impulsive ne kabllo dhe aksesoret e tyre
IEC 60811	Teste per metoden e izoliacionit te materialit te veshjes se kabllit elektrik.
IEC 61238	Bashkues per kabllo fuqie dhe percjelles Cu ose Al.
IEC 60305	Izolatore per linja TL mbi 1000 V
IEC 60372	Pajisjet lidhese per izolateret ne varg TL.
IEC 60383-1	Izolatore per linja TL. Perkuvizimi, metodat e testimeve dhe kushtet e pranimit.
IEC 60383-2	Izolatoret varg dhe complete. Perkuvizimi, metodat e testimeve dhe kushtet e pranimit.
IEC 60720	Karakteristika e izolatoreve mbeshtetes te linjave
IEC 62219	Forma e lakuar e percjellesit ne linjat TL
IEC 60120	Dimensionet e sferave dhe unazave bashkuese ne izolatoret varg.
IEC 60815	Udhezues ne perzgjedhjen e izolatoreve ne kushte te ndotura ambienti.
IEC 60227	Kabllot e veshur PVC ne tension deri 450/750 V
IEC 60228	Percjellesit e kabllove te veshur
IEC 60724	Udhezues per temperature maximale te kabllove ne l.sh.me tension 0,6/1,0kV.
IEC 60754	Testet e gazrave gjate djegies se kabllove elektrike
IEC 60885	Metodat e testeve elektrike per kabllot
IEC 60273	Karakteristikat e izolatoreve mbeshtetes te jashtem dhe te brendshem per tension mbi 1000 V
IEC 60433	Izolatore per linja me tension mbi 1000 V – Izolatore qeramike A.C. karakteristikat e izolatoreve njesi te gjate
IEC 60471	Dimensionet e kunjave dhe bashkueset e vargut te izolatureve
IEC 60575	Teste termike, mekanike te qendrueshmerise se izolatoreve.
IEC 60672-1	Specifikime per material izolues qeramike dhe xhami dhe klasifikimi
IEC 60672-2	Specifikime per material izolues qeramike dhe xhami dhe testimi
IEC 60672-3	Specifikime per material izolues qeramike per pajisje te vecanta
IEC 60720	Karakteristikat e izolatorve mbeshtetes te linjave.
IEC 60797	Fortesia e materialit te izolatoreve varg prej xhami ose qeramike per linjat TL pas demtimit mekanik te izolacionit.

7. Garancite dhe penalitetet.

Kontraktori duhet te garantoje:

- ✓ Te gjitha punimet dhe materialet dhe pajisjet te jane konforme specifikimeve dhe standardeve me te fundit IEC.
- ✓ Te gjitha punet dhe materialet duhet te jene ne perputhje me blerjen e materialeve, skemat, fabrikimin, praktiken e ndertimit dhe procedurat dhe duhet te jete konform te gjitha standardeve.
- ✓ Te gjitha materialet, pjeset dhe aksesoret te jene te reja, prodhime te fundit, pa defekte, te cilesise me te larte, te pershatshme per qellimin ku do te perdoren, me permasa dhe kapacitete qe respektojne kerkesat e specifikimeve teknike dhe kushtet teknike te perdonimit.

Garancite e kerkura per transformatorin e fuqise dhe transformatorin e nevojave vetjake.

Kjo pjesë e specifikimit mbalon projektin, prodhimin, testimin e fabrikës, furnizimin, dërgimin në objekt, shkarkimin, instalimin dhe mbushjen me vaj, testimin, vendosjen në punë me sukses dhe periudhën e garancisë të transformatorit te fuqisë që do të instalohet në N. Stacion.

Lidhja e shkurter.

Rezistenza e lidhjes se shkurter dhe zero impedance Z_0 , nuk duhet te ndryshoje me shume se 10% e vleres se specifikuar.

Humbjet.

Humbjet ne transformatori duhet te garantojne vlerat e percaktuara sipas tolerances, humbja totale (humbjet ne boshlek dhe humbjet ne ngarkese) mos ta kalojne 2 % te vleres se humbjeve te ofruar nga kontraktori ne dokumentat, referuar edhe koeficientit te humbjeve ne boshlek dhe me ngarkese PEI. Nga 2% - 10% humbja totale (humbjet ne boshlek dhe humbjet ne ngarkese) do veprohet sipas kushteve ne standartet IEC.

Transformatoret do te refuzohen nese humbja totale (humbjet ne boshlek dhe humbjet ne ngarkese) tejkalon 10 % te vleres se garantuar ose nese humbjet pjesore (humbjet ne boshlek dhe humbjet ne ngarkese) tejkalojne 15 % te vleres se garantuar.

Investitori ka te drejten e refuzimit nga bleresi per transformatoret nese humbjet jane me te larta nga ato te garantuara.

• Humbjet pa ngarkese	+ 15%
• Humbjet me ngarkese	+ 10%
• Humbjet totale	+ 10%
• Niveli i zhurmave	+ 3 dB(A)
• Kufiri i rritjes se temperatures	+ 2.0 K

Per te gjitha vlerat ndryshe do te aplikohen kushtet sipas standardeve IEC.

Rryma pa ngarkese.

Toleranca per rryma pa ngarkese do te jete maksimumi 30% me e madhe nga ajo e garantuar.

Raporti i transformimit.

Toleranca per raportin e transformimit ne shkallen principale ne rregjimin pa ngarkese per peshtjellen TL/TU duhet te jete $\pm 0.5\%$ e vleres se specifikuar dhe me pak se $\pm 0.5\%$ e vleres se nominale te dizenuar per shkallet e tjera.

Zhurmat.

Niveli i zhurmave te matura sipas standartit IEC 60076-10 nuk duhet ti kaloje vlerat e garantuara. Vlera e garantuar do te jete maksimumi i lejuar pa asnjë tolerance.

Fuqia nominale.

Cdo peshtjelle do te kete fuqine sipas kerkes se specifikuar. Keto peshtjella do te jene te tilla qe transformatori do te jape rrymat nominale ne rregjime te qendrueshme pa i kaluar temperaturat e lejuara te specifikuara. Ne rastet kur eshte me shume se 3 K transformatori do te refuzohet nga Investitori.

Kapacitetet e mbingarkeses.

Transformatori duhet te jete ne gjendje te ngarkohet ne perputhje me standartin IEC Loading Guide. Izolatoret kalimtare, Rregullatori i Tensionit ne Ngarkese dhe te gjitha pajisjet e tjera ndihmese duhet te jene te tilla qe nuk kufizojne aftesine per tu mbingarkuar sipas standartit me siper.

Qendruesheria ndaj lidhjes se shkurter.

Transformatori duhet projektuar dhe produhar ti rezistoje demtimeve qe mund te vijne si pasoje e efekteve termike e dinamike (ne funksion te U_k) te cdo lidhje te shkurter te jashtme ne cdo pike kur te jete i lidhur ne sistemin 110/35/20kV. Vlera maksimale e rrymave te lidhjes simetrike ne cdo peshtjelle eshte e percaktuar sipas standartit IEC.

Transformatori duhet te jete i qendrueshem ndaj forcave elektromekanike te arritura nen efektin e lidhjes se shkurter me vlore asimetrike ne pike sa 2.5 here me shume se ai i vleres rms te specifikuar te rrymes se lidhjes se shkurter.

Transformatori duhet ti rezistoje efektit termik te rrimes se lidhjes se shkurter te specifikuar per nje kohe tre sekonda. Temperatura maksimale ne peshtjelle llogaritet ne perputhje me IEC Publication 60076-5 dhe nuk duhet ti kaloje 250°C.

Inspektimet dhe testet.

Te pergjithshme.

Testet duhet te kryhen ne fabrike ose ne nje laborator te licensuar ne perputhje me Specifikit Teknike te Detajuara. Testet perfshijne te gjitha llojet e testeve te nevojshme qe te provojne se materialet dhe pajisjet permbushin kerkesat e specifikimeve dhe per te nxjerre defekte ne materiale, ne konstruksion apo projektim nese ka. Rezultatet e ketyre testeve ruhen ne Test Raport. Certifikatat duhet te tregojne vlerat e rezutateve dhe kushtet ku jane kryer testet, qarqet e testeve, oshilogramat etj.

Pranimi i testeve ne fabrike.

Testet e pranimit duhet te ndahen ne dy type: teste rutine dhe nese specifikohet teste speciale.

Testet Tipe duhet te kryhen ne advance sic parashikohet ne publikimet me te fundit IEC.

Testet rutine duhet te kruhen per cdo pjese perberese te pajisjeve qe do te furnizohen. Pajisjet qe asemblohen ne fabrike si panele kontrolli, bokse me kabllo, etj duhet te asemblohen plotesisht, kabllohen, rregullohen dhe testohen ne fabrike. Pas asemblimit keto duhet te testohen sa me shpejt nen kushte stimuluara, te njejtë me ato qe do te sherbejne per te siguruar saktesine e lidhjeve elektrike dhe funksionimin normal te pajisjes.

Perfaqesuesi i Investitorit rezervon te drejten te jete present ne cdo testim ne ambientet e Kontraktorit apo Nen – Kontraktorit si dhe ne laboratoret e pavarur. Kontraktori duhet te paraqese per aprovim tek Investitori Grafikun e Testimeve ne forme shkresore minimalisht tre jave nga koha kur do te kruhen keto testime.

Testet e komisionimit ne kantier.

Me te arritur ne kantier gjate punimeve te montimit, te gjitha pajisjet duhet te inspektohen dhe testohen ne menyre qe te sigurojne cilesine dhe korrektesine, per te evituar vonesa per Komisionim.

Testet e Komisionimit duhet te perfshijne por jo te limitohen:

- ✓ testet funksionale te te gjitha pajisjeve TL te instaluara
  - ✓ kontrolllet e distancave nese ka dyshime
  - ✓ testet funksionale te te gjitha pajisjeve TL te instaluara
  - ✓ kontroll mekanik i lidhjeve te tokezimeve te pajisjeve TL
  - ✓ kontroll i kabllimeve
-
- ✓ kontroll funksional i pajisjeve te kontrollit dhe matjes
  - ✓ kontroll funksional i qarqeve te stakimeve
  - ✓ kontroll visual i te gjitha pajisjeve te instaluara

Testet e Komisionimit per Transformatorin e Fuqise pasi te jete montuar ne N.Stacion:

- ✓ Matjen e rezistencese se izolacionit per te gjitha peshtjellat.
- ✓ Matjen e kapacitetit te Tang deltes dhe lageshtires per peshtjellat dhe izolatoret kalimtare.
- ✓ Verifikimin e grup lidhjes dhe matjen e koeficientit te transformimit ne te gjitha shkallet e rregulatorit te tensionit.
- ✓ Matjen e rezistancave ohmike ne te gjitha shkallet e rregulatorit te tensionit.
- ✓ Matjen e izolacionit te vajit
- ✓ Matjen e koeficientit te transformimit dhe polaritetit per transformatoret e rrimes ne bushing.
- ✓ Kontroll operacional te sistemit ftohes, mbrojtjeve mekanike te transformatorit, rregulatorit automatik te tensionit nese ka, etj
  - Ventilatoret dhe sistemi elektrik i tyre
  - Silikageli
  - Matesit e temperatures se vajit, peshtjelles
  - Releja gazore, mbipresionit
  - Simulim i mbrojtjes rele diferencale, maksimale/cast
  - Testim i rregulatorit te tensionit me buton elektrik ne te gjitha pozicionet si dhe nje cikel me dore nepermjet manivelit
  - Matja e izolacionit te qarqeve ndihmese AC dhe DC

Testet e Komisionimit per Celesin 110 kV ne N.Stacion:

- ✓ Matjen e rezistences se izolacionit
- ✓ Matjen e rezistences se kontaktit
- ✓ Matjen e njekoheshmerise se kycjes
- ✓ Matjen e koheve te kycje/stakimit
- ✓ Matjen e rrymave te bobimave te kycje/stakimit

Testet e Komisionimit per Ndaresin 110 kV ne N.Stacion:

- ✓ Matjen e rezistences se izolacionit
- ✓ Matjen e rezistences se kontaktit
- ✓ Matjen e koheve te kycje/stakimit

Testet e Komisionimit per Transformatoret e Rrymes, Tensionit 110 kV ne N.Stacion:

- ✓ Matjen e rezistences se izolacionit
- ✓ Matjen e Polaritetit
- ✓ Matjen e koeficientit te transformimit
- ✓ Kurba e magnetizimit

Testet e Komisionimit per Relete e Mbrojtjes te transformatorit:

- ✓ Testim i Mbrojtjes Diferenciale
- ✓ Testim i Mbrojtjes Rezerve
- ✓ Testim i Mbrojtjes nga rryma maksimale
- ✓ Testim i Mbrojtjes nga Tensioni min/max

Testet e Komisionimit per Celat 40.5/24 kV (Mbrojtje + Tr Rryme + Tr Tensioni etj) ne N.Stacion:

- ✓ Testim i Transformatoreve te Rrymes
- ✓ Testim i Transformatoreve te Tensionit
- ✓ Testim i qarqeve te Mbrojtjes
- ✓ Testim i Mbrojtjes nga mbirryma
- ✓ Testim i Mbrojtjes me token te drejtuar

Te gjitha rezultatet e testeve duhet te dokumentohen ne raporte.

Pajisjet me defekt.

Nese gjate ndonjerit nga testet e mesiperme materialet, pajisjet e asembluara ose pjese te instalimit do te gjenden me defekt ose jo ne perputhje me kerkesat e kontrates, Kontraktori duhet ti zevendesoje apo riparoje urgjentisht. Pas kesaj me kerkeze te Investitorit testi duhet te perseritet.

Kontraktori do te perballoje te gjitha shpenzimet per testimet ne fabrike ose ne kantier perfshire ketu dhe shpenzimet e udhetimit dhe personale te perfaquesuesve te Investitorit per cdo test qe mund te perseritet.

Paketimi dhe transporti.

Markimi, etiketimi dhe paketimi.

Kontraktori duhet te pregatise te gjitha pajisjet dhe materialet per transport ne menyre te tille qe te jene te mbrojtura nga demtimet gjate transportit dhe eshte perjegjes per cdo demtim qe mund ti ndodhe atyre.

Para paketimit te gjithe perberesit e pajisjeve duhet tu vendosen numra ne menyre qe gjate asemblimit dhe montimit ne vend, te jene te vendosura ne pozicionet e tyre korrekte. Kur eshte e mundur ky markim mund te behet ne vende ku dallohet ne menyre te qarte.

Paketimi duhet te jete ne menyre te pershtatshme ne menyre qe permasat dhe pesha te mos jene problem per transport dhe kur te arrine ne vend te menaxhohen pa problem.

Te gjitha pjeset perberese te pajisjeve duhet te paketohen ne vendin e prodhimit. Paketimi duhet te jete i pershtatshem per transport detar dhe per te gjitha llojet e tjera te transportit deri ne vend. Kur eshte e nevojshme duhet te perdonur edhe paketim i dubluar per te evitura ndonje problem gjate transportit.

Te gjitha pjeset identike duhet te paketohen se bashku, nese eshte e mundur ne nje form te pershtatshme per transport dhe manovrim.

Te gjitha pjeset duhet te jene te mbrojtura nga korrozioni, uji, rera, nxehtesia dhe nga cdo agjent atmosferik, nga goditjet, vibrimet, etj.

Pjeset reserve duhet te paketohen per magazinim per kohe te gjate.

Cdo paketim duhet te kete listen shoqeruese te vendosur ne nje zarf kundra ujit. Cdo pjesa e paketimit duhet te jete e shenuar ne menyre te dukshme per tu identifikuar lethesisht siaps listes shoqeruese.

Te gjitha kutite, paketimet etj, duhet te jene qartesisht te shenuara nga pjesa e jashtme ku te jete percaktuar pasha e plete, qendra e ngarkeses, dhe pozicioni korrekt i pajisjes.

Te gjitha kostot e paketimit mbulohen nga Kontraktori. Pas nxjerjes se pajisjeve nga paketimi, Kontraktori duhet te pastroje vendin e punes.

Transporti i Materialeve dhe Pajisjeve.

Transporti me det duhet te kryhet ne portin e ,it ne Shqiperi.

Transporti ajror duhet te kryhet ne Aeroportine Rinasit Tirane, Shqiperi.

Transporti eshte “CIP Site” sipas Incoterms 2010.

Kontraktori duhet te siguroje nje manovrim te pershatshem gjate shkarkimit edhe te pjeseve te pajisjeve me te renda.

Pervec transportimit, Kontraktori duhet ti siguroje Investitorit me e-mail apo shkrese zyrtare dokumentin e transportit.

Pasi transporti eshte kryer Kontraktori duhet te njoftoje Investitorin.

Te gjitha kutite dhe bokset duhet te shkruhen qartazi dhe te adresohen ne:

DTL / OSSH, Tirane Shqiperi

N.Stacioni Velipoje, Shkoder.

Perfaqesues kontraktorit.

8. Montimi dhe komisionimi.

Puna e Kontraktorit perfshin kostot e testimeve ne vend dhe inspektimeve si psh te gjitha punimeve, materialeve, ujtit, energjise, instrumentave dhe pajisjet qe mund te nevojiten ne menyre qe keto teste te kryhen korrekt. Kontraktori eshte persegjegjes per masat e sigurimit teknik, vendllojen e barrierave mbrojtse, sinjalistikes se nevojshme etj te nevojshme per inspektim e testim dhe punime montimi. Te gjitha nderperjet qe mund te vijne si rezultat i mosrealizimit te ketyre masave jane kosto qe do te mbulohen prej tij.

Te gjitha pjeset perberese te pajisjeve qe duhet te te montohen ne vend, do te kryhen sipas vizatimeve treguese te konstruktorkit dhe bazuar ne teknikat me moderne.

Te gjitha pajisjet dhe instrumentat e nevojshme per kryerjen e testeve do te sigurohen nga Kontraktori.

9. Informacion per investitorin.

Informacion i kerkuar per tender.

Ofertuesi duhet te prezantoje dokumetat e me poshtem:

Vizatimet e jashtme te per gjithshme.

Vizatime te pajisjeve qe tregojne dimensionet e per gjithshme me distancat minimale te nevojshme nga pajisjet fqinje, peshen, detajet e lidhjeve dhe hapesirene e punes se nevojshme.

Vizatimet treguese.

Vizatimet e per gjithshme te asemblimit: keto duhet te tregojne me nje shkalle te caktuar komponentet perberes te pajisjeve te identifikuara me nje legjende shpjeguese. Preventivi perkates duhet te jete i perfshire.

Test rapportet.

Test reportet tip per pajisjet kryesore duhet te jene te perfshire.

Pjeset rezerve.

Pjeset rezerve me kataloget perkates per te gjitha pajisjet qe do jene pjesa e kontrates duhet te jene te perfshire.

Veglat.

Detajet teknike dhe pershkrimet e parametrave teknike te veglave kryesore duhet te jene te perfshire.

Grafiku i per gjithshem punimeve.

Planifikimi, Grafiku punimeve, organizimi kantierit dhe metologja me te cilin Kontraktori mendon te realizojë kontraten.

Informacioni qe kerkohet pas nenshkrimit te kontrates.

Kontraktori duhet te paraqese tek investitor:

Vizatimet, te dhena te projektit, manuale konstruktive te pajisjeve, llogaritje, shembuj, test raporte, manuale te operimit dhe mirmbjtjes. Radha e punes do te jetë e tillë që informacione te tilla te kene mundesi te shikohen, te behen verejtje nese ka dhe te aprovojen nga Investitori per cdo dokument te sjelle nga Kontraktori. Vizatimet, skemat, llogaritjet nga Kontraktori do te percillen per aprovim ne forme zyrtare pavec ndonje rasti kur keto mund te jene te formes “draft” dhe ne te tilla raste duhet te percaktohen qarte si draft ose paraprake. Pavec dokumentave që do te sjelle per aprovim, Kontraktori duhet te sjelle edhe listen e te gjithe dokumentave që duhet te aprovojen.

Te gjitha vizatimet që do te sillen nga Kontraktori qysh nga fillimi duhet te kene një numer serial që ti korrespondoje planit te aprovimeve per miratim nga Investitori.

Dokumentat finale “as built” (vizatime, skema, test raporte, manuale perdonimi e mirmbjtje) duhet te renditen sipas rrades me një tabele te permbajtjes dhe do te jene subjekt aprovimi nga Investitori.

Informacioni kerkuar.

Vizatimet me dimensionet.

Te gjitha vizatimet e pajisjeve që tregojne permasat e pergjithshme, distancen minimale nga pajisja fqinje, peshen, menyren e lidhjes dhe hapesiren e punes.

Vizatimet e skemave.

Vizatimet e pergjithshme te asemblimit, detajet teknike ku te tregohet qarte që te gjitha pjeset perberese janë konform kerkesave dhe qellimit te kontrates dhe te kerkesave te instalimit, operimit dhe mirmbjtjes. Keto vizatime duhet te tregojne ne shkalle reale materialet ngatë cilat eshte ndertuar pajisja dhe komponentet te tregohen me një legjende.

Kabllimet dhe skemat e lidhjeve.

Skemat komplete te kabllimeve dhe lidhjeve per te gjitha pajisjet e furnizuara (instrumenta, rele, celesa kontrolli dhe pajisje te tjera si psh nderfaqjet me pajisjet egzistuese). Skemat e pajisjeve duhet te tregojne gjithashtu edhe funksionet e brendshme si blok skeme. Skemat duhet te tregojne te gjitha informacionet mbi nderfaqet, numrat e terminaleve, numrat e telave.

Kabllimi.

Kabllimi prej terminalat e pajisjes A tek pajisja B duhet te jetë i dokumentuar me listen e kabllove, pershkrimet e funksioneve, pikat e fillimit e mbarimit, tipin e kabllit, gjatesine e kabllit, numerimin, seksioni i telit dhe telat rezerve. **Kriteret e llogaritjeve dhe vizatimeve.**

Ne shtese te vizatimeve dhe skemave te sjella, kontraktori kur eshte e nevojshme do te sjelle dhe llogaritjet perkatese që percaktojne kriteret e skemave duke treguar ne menyre te qarte principet mbi te cila jane bazuar keto llogaritje. Skemat konceptuale do te shoqerojne zgjidhjet e sjella nga Kontraktori ne menyre që te dale e qarte kjo zgjidhje.

Instruksionet e punimeve dhe komisionimit.

Te gjitha informacionet e nevojshme që te mundesojne prodhim te kenaqshem, asemblim dhe komisionim te pajisjeve nga te tjere. Informacioni detajuar mbi podhimin e pajisjeve duhet te sillet se bashke me vizatimet ne format te reduktuar ku te tregohen sekuencat e prodhimit. Instruksionet dhe vizatimet duhet te jalin informacion mbi menyren e prodhimit te seciles pjese, tolerancat ne punim dhe masa speciale që duhet te kihen parasysh gjate testeve te komisionimit.

Instruksionet e operimit dhe mirmbjtjes.

Kontraktori duhet te sjelle instruksionet te plota e te detajuara te operimit e mirmbjtjes per pajisjet dhe ndonje vegel speciale apo instrument që eshte pjese e kontrates. Te tilla instruksione duhet te jene te qarta e te permbajne ilustrime te plota, vizatime e skema kur eshte e nevojshme. Dokumentacioni duhet te korespondoje per pershkrimet e dhena ne Specifikimet Teknike te Detajuarë.

Manualet e operimit dhe mirmbjtjes duhet te permbajne informacioni si me poshtë:

- ✓ Pershkrimi te detajuara te pajisjeve, asemblimin e tyre, komponentet dhe aksesoret. Liste te detajuara me hapesirat, tolerancat e temperatures, parametrizimet, te dhena te sistemit etj nese kerkohen.
- ✓ Principet e operimit: Nje permblehdhje te shkurter te te dhenave bazike te operimit te sistemit apo pajisjes.
- ✓ Instruksionet e Operimit: Instruksionet duhet te jene te qarta e koncize dhe mundesish me hapa. Informacioni duhet te prezantohet ne menyre te tille që permbajtja e tij te sherbeje per te trajnuar personelin e patragnuar per

te operuar me sistemin apo pajisjen e vecante. Per te qartesuar prezantimin duhet te perdoren kapituj, tabela dhe te dhena te tjera.

- ✓ Testimet dhe rregullimet. Procedura e plete per testimin, kalibrimin dhe rregullimin e sistemit apo pjese te vecante gjate operimit, pas kontrollit ose pas nje periudhe periodike te rekomanduar duhet te jete e perfshire. Per te gjitha pjeset apo pajisjet e rendesishme grafiku i testimeve duhet te jete i perfshire ne forme tabelare.
- ✓ Vizatimet. Te gjitha vizatimet, skemat, skemat e asemblimeve dhe seksioneve, vizatimet skematike, skemat e detajuara te monitorimit e kontrollit, dokumentacioni teknik etj te nevojshme per te kuptuar funksionimin dhe per te kryer mirmajtjen. Ne dokumentacionin final "as built" duhet te jene te gjitha vizatimet e mundshme qe jane subjekt i kontrates.
- ✓ Literaturat e përshtimeve teknike te prodhuesve (broshurat).
- ✓ Instruksionet e mirmajtjes. Ky seksion do te jete i ndare ne dy pjeset:

1. Mirmajtja e parashikuar, qe do te tregoje inspektimet periodike te nevojshme, proceduren e inspektimit, proceduren e pastrimit dhe lubrififikimit, testet rutine te sigurise, kontrollin e kalibrimit etj.
2. "Defektet". Per riparimin dhe elemiminimin e tyre duhet te kete nje përshtrim te inspeksioneve, heqjen dhe nderrimin e pjeseve me defekt; lindhjet elektrike, mekanike, dhe pjeset fluide; procedure per riparimin, rregullimin, kalibrimin dhe komisionimin.

Kontraktori duhet te përshtruaje ne keto instruksione intervalet e nderrimeve te pajisjeve gjate kohes se operimin (e shprehur ne numer ciklesh operimesh, vite sherbimi). Duhet te jepen instruksione te detajuara mbi demolimin e tyre. Furnizimi me Instruksionet e aprovuara te operimit dhe mirmajtjes do te jene pjesa e certifikates se pranimit.

Dokumentacioni final "As Built".

Ne dokumentacioni "as built" perfundimtar do te dorezohet ne format elektronik original te punueshem, dhe te printuar ne A3 ku te perfshihen:

- ✓ Skicat dhe planimetritë perfundimtare te detajuara te N.Stacionit.
- ✓ Skemat e vizatimet e pajisjeve te fuqise.
- ✓ Skemat elektrike, mbrojtja elektrike e transformatorit te fuqise, pajisjeve primare 110/35/20kV si dhe kabllimet e tyre.
- ✓ Lista e kabllove me tabelen perkatese.
- ✓ Test raportet.
- ✓ Instruksionet e operimit dhe mirmajtjes.

me te gjitha ndryshimet e bera gjate punes deri ne pranim.

Raportimi.

Kontraktori duhet te raportoje cdo muaj duke informuar mbi aktivitetin ne zyre dhe ne vendin e punimeve. Raporti do te perfshi, por nuk do te jete i limituar ne:

- ✓ Progresin ne forme grafike (grafiku punimeve)
- ✓ Planimetrite, vizatimet, skemat, dhe kabllimet
- ✓ Skemat e detajuara
- ✓ Prodhimin, testimin
- ✓ Punimet, komisionimin
- ✓ Punimet nga Nenkontraktoret
- ✓ Transportet e kryera
- ✓ Pritshmerine realizimit te punimeve

Aprovimi dokumentave, formati dhe grafiku.

Te gjitha dokumentat duhet te prezantohen sipas standartit gjerman DIN 476, seria A, ne format A3 (297 x 420 mm). Dokumentet "Aprovuar" dhe "Aprovuar sipas shenimit" autorizojn Kontraktorin te procedoje me prokurimin, konstruktimin dhe fabrikimin e pajisjeve qe jane pjesa e ketij aprovimi. Aprovimi nuk e liron Kontraktorin nga perjegjesia e konformitetit me dokumentat e kontrates. Nuk duhet te behen ndryshime te medheja pasi nje dokument eshte aprovuar. Nese Kontraktori ben ndryshime te vogla ne nje document qe me pare ka marre "Aprovuar" menjehere duhet ta sjelle tek Investitorit per tu Ri-Aprovuar.

Cdo rishikim duhet te pasqyrohet ne vizatime e skema me numer, date dhe te shenohet ne blokun e modifikimeve. Kontraktori duhet ti beje te gjitha ndryshimet e nevojshme ne vizatime e skema ne menyre qe pajisjet te jene konform me kontraten dhe pa kosto shtese per Investitorin.

Gjuha.

Te gjitha vizatimet, skemat, kataloget, ilustrimet, specifikimet teknike, dhe instruksionet duhet te jene ne gjuhen shqipe.

Procedura e dorezimit te dokumentave.

Referohu kerkesave si me poshte:

Kerkesa per formatet e vizatimeve.

Madhesia e vizatimit duhet te jete sipas series ISO A.

Masat normale jane minimum A3 (297 x 420 mm) dhe maksimum A0 (1,189 x 841)

Printimet do te jene ne leter plotesisht te bardhe me karakteristika:

- ✓ afersisht 60 g/m² per dokumentat gjate periudhes se punimeve
- ✓ afersisht 110 g/m² per dokumentacionin final "as built".

Cdo vizatim do te kete stampen ne pjesen e poshtme ne krahun e djathte me informacionet e meposhtme:

- ✓ Emrin e Kontraktorit ose ne Nen-Kontraktorit
- ✓ Emrin e Investitorit
- ✓ Emrin e projektit
- ✓ Emrin e vendit ku punohet
- ✓ Numrin e vizatimit
- ✓ Pershkrim i shkurter i permbajtjes se vizatimit
- ✓ Emrin e projektuesit dhe indeksin revizionimit
- ✓ Daten fillestare dhe daten e revizionimit me fjalet baze te shkakut te revizionimit
- ✓ Shkallen e vizatimit

Veriu duhet te tregohet ne te gjitha vizatimet e hartave e planimetrike.

Planet e rilevimit do te jene ne shkalle 1:500.

Planimetria e pergjithshme urbane e nenstacionit 1:100.

Pas Komisionimit te objektit te gjitha vizatimet do te axhornohen nga Kontraktori, do te dorezohen si "as-built" dhe te stampuara me stampen "AS-BUILT".

Kerkesa per listen e vizatimeve.

Ky grafik do te listoje te gjitha vizatimet qe do te paraqiten dhe duhet te pembajne informacioni e meposhtem:

- ✓ Emrin e projektit
- ✓ Pershkrimi e vizatimit
- ✓ Numrin e vizatimit te Kontraktorit apo Nen-Kontraktorit bashke me indeksin e fundit te rishikuar
- ✓ Numrin e vizatimit te Investitorit
- ✓ Emrin e Kontraktorit
- ✓ Shkallen
- ✓ Masen

Identifikimi i pajisjeve, etiketimi dhe targetat.

Kontraktori duhet te aplikojte per nje sistem identifikimi ku te tregohet emrin dhe numrin e cdo pajisjeje ne nenstacion dhe numrin respektiv te vizatimit. Sistemi i identifikimit duhet te aprovohet nga Investitori.

Numri i klasifikimit duhet te shfaqet ne vizatime, lista, dokumenta te preqatitura nga Kontraktori qysh ne fazen fillestare te egzekutimit te kontrates.

Kontraktori duhet te furnizoje te gjitha etiketimet, targetat, instruksionet dhe tabelat e sigurimit teknik te nevojshme per identifikim dhe operim te sigurte. Instruksionet duhet te jene ne shqip dhe do te sillen paraprakisht tek Investitori per aprovim.

Etiketimet, targetat, instruksionet dhe tabelat paralajmeruese te sigurimit teknik duhet te jene te fiksuar ne pajisjet e nenstacionit ne menyre te sigurte. Perdorimi i adeziveve nuk do te pranohet.

Standartizimi i punimeve.

Puna do te organizohet ne menyre qe te lehtesoje inspekthin, pastrimin, mirmbajtjen dhe riparimin. Vazhdimesia e furnizimit eshte ceshtja kryesore. Dizenjimi duhet te perfshije cdo parashikim te kujdesshem per sigurine gjate operimit dhe mirmbajtjes. Rrjeti transmetues dhe shperndares duhet te dizenjohet te operoje kenaqshem ne kushtet e ndyshimit te ngarkeses dhe temperaturave.

Te gjitha pajisjet qe kryejne funksione te ngjashme duhet te jene te te nejejt tip dhe prodhues per te kufizuar stokun ne pajisjet reserve dhe per te mbajtur nje uniformitet te pajisjeve qe do instalohen.

Vegla per punimet dhe instalimet.

Kontraktori duhet te siguroje ne kantier te gjitha veglat e nevojshme ne menyre qe te punoje dhe instaloje te gjitha pajisjet te parashikuar ne kete kontrate.

Keto vegla do te mbeten prone e Kontraktorit dhe natyrisht pas komisionimit do te largohen nga kantieri.

Grafiku punimeve, nderprerjet.

Pas nenshkrimit te kontrates, Kontraktori duhet te azhornoste cdo muaj grafikun e punimeve te sjelle ne fazen e tenderit, te kompletuar me nderprerjet e kerkuara duke konsideruar qe Investitori ka nevoje te siguroje nje furnizim te sigurte e te vazhdueshem te nenstacionit.

Kontraktori duhet te aplikojte per stakime te arsyeshme ne avance dhe Investitori mund te negocioje kerkesat me qellim te perbushe detyrimet e veta karshi konsumatorit. Gjithsesi Investitori duhet ti garantoje stakime Kontraktorit sipas metodologjise se pershkruar me siper.

Sigurimi teknik.

Punimet do te kryen shume prane instalimeve nen tension.

Eshte perqjegjesi e Kontraktorit qe ne perputhje me instrukzionet e Investitorit, te realizoje nje vend te sigurt pune duke marre masat paraprake per ta siguruar vendin e punes. Eshte perqjegjesi e Kontraktorit te pajiset me leje tek Investitori per te hyre dhe punuar ne vendin e punes.

Kontraktori ka detyrimin te respektoje ne menyre strikte Rregullat e Sigurimit Teknik ne fuqi dhe ato te vendosura nga Investitori. Eshte perqjegjesi e tij e metejshme te instrukoje stafin e vet per keto rregulla. Stafi i Investitorit i mer udhezimet vetem nga Investitori.

Kontraktore mund te autorizoje vetem staf me experience te gjate elektro-mekanike per te realizuar punimet.

Trajnimi.

Kontraktori duhet te planifikoje nje trajnim te pershtatshem per stafin qe do te operoje dhe mirmbaje pajisjet ne N.Stacion. Kostoja e trajnimeve duhet te parashikohet ne listen e cmimeve te kontrates, per te gjitha shpenzimet e nevojshme, per personat pjesemarres ne trajnim.

Trajnimi do te kryhet ne qendrat e trajnimit te kompanise prodhuuese te pajisjet kryesore te fugise, releve mbrojtese, dhe testet ne fabrike minimalish 5 dite pune kalendarike, per personat perqjegjes te caktuar per kete trajnim. Ne programin e trajnimit do te shpjegohen menya e instalimit te tyre, konfigurimi, testimi dhe llogaritja e parametrave qe do te tarohen, si dhe problemet ne raste defekti te releve.

Gjate testeve te pranimit ne fabrike, kontraktori duhet te propozoje module per te promovuar trajnimin e stafit te investitorit ne ambientet e kontraktorit / nen - kontraktorit per projektimin, asemblimin, instalimin, operimin dhe cdo gje tjeter te nevojshme per operimin e sigurte e pajisjeve ne menyre qe te realizoje transferimin dhe permiresimin e dijeve teknike tek stafi Investitorit.

Vec trajnimit te mesiperm, do te kryhet edhe trajnimi ne nenstacion pas perfundimit te punimeve per stafin opertiv dhe mirembajtes te nenstacionit, per perdonimin dhe mirembajtjen e pajisjeve te reja. Ky trajnim do te kryhet ne gjuhen shqipe.

Koordinimi me kontraktore te tjere.

Kontraktori duhet te mbaje mbledhje, takime zgjidhje te problemeve me Kontraktore, Institucione Publike te angazhuara ne projekte te tjera qe mund te interferojne me kete projekt.

Mbajtja e mbledhjeve te tillë eshte detyrim dhe perfaqesuesi Kontraktorit duhet te kete tagrin te angazhoje Kontraktorin ne te dhena kyce qe interferojne me punet e Kontraktoreve te tjere.

Kontraktori duhet te siguroje te gjitha vizatimet e nevojshme ne kohe per Kontraktoret e tjere ne menyre qe puna qe interferohet te mos vonohet.

10. Specifikime teknike te perqjithshme te sistemit.

Parametrat elektrike kryesore te sistemit 110kV.

Parametra elektrike kryesore teknike që do të përdoren në specifikimet teknike do të jenë në përputhje me sistemet ekzistuese 110 kV në Shqipëri dhe me rekomandimet e IEC 60038, IEC 60071-1, IEC 60071-2 dhe botimeve të tjera përkatëse IEC.

Nr.	Te dhenat elektrike	Njesia	Sistemi 110 kV
1	Te dhena te sistemit		
	Tensioni nominal (r.m.s.) Un	kV	110
	Tensioni me i larte ne sistem (r.m.s.) Umax	kV	123
	Frequenca	Hz	50
	Numri fazeve	Nr.	3
	Tokezimi sistemit		Tokezim Direkt
	Tipi N.Stacionit		Jashtem
2	Niveli izolacioni		
	Qëndrueshmëria ndaj impulsit të shkarkimeve 1.2/50 ms	kV	550
	Qendrueshmeria ndaj Tensionit me Frekuence industriale (50-60 Hz/1 min)	kV	230
3	Distanca minimale e sigurise se izolacioni faze - faze	mm/kV	43.3
4	Minimumi hapesires elektrike ne ajer		
	Midis fazes dhe pjeseve metalike te tokezuara	mm	900
	Midis pjeseve metalike te fazeve te ndryshme	mm	1100
	Distanca minimale e pjeseve perçellese nga toka	mm	3530
	Minimumi lartesise pjeses se tokeuar te izolatoreve nga toka	mm	2300
5	Rryma nominale e lidhjes se shkurter	kA	31.5

Parametrat elektrike kryesore te sistemit 35/20 kV.

Nr.	Te dhenat elektrike	Njesia	Sistemi 20 kV	Sistemi 35 kV
1	Te vecanta te sistemit			
	Tensioni Nominal	kV	20.8	37
	Tensioni me i larte i pajisjeve	kV	24	40.5
	Frequenca	Hz	50	
	Numri i fazeve		3	
	Sistemi tokezimit		izoluar	
	Tipi instalimit		i brendshem	
2	Niveli i izolacionit			
	Qëndrueshmëria ndaj impulsit të shkarkimeve 1.2/50 ms.	kV	125	185
	Qendrueshmeria ndaj Tensionit me Frekuence industriale (50-60 Hz/1 min)	kV	50	85
3	Distanca e Sigurise (25 mm/kV)	mm	600	750
4	Minimumi hapesires elektrike ne ajer			
	Midis fazes dhe pjesa metalike te brendshme	mm	220	275
	Midis fazes dhe pjesa metalike te jashtme	mm	220	275

5	Rryma nominale e L.Sh.	kA	25	31.5

Parametra elekrike kryesore teknike që do të përdoren në specifikimet teknike do të janë në përpjthje me sistemet ekzistuese 20 & 6 kV në Shqipëri si dhe me rekomandimet IEC 60038, IEC 60071-1, IEC 60071-2 dhe botimeve të tjera përkatëse IEC.

Parametrat elekrike kryesore te sistemit TU.

Për instalimet e TU, do të zbatohen standardet përkatëse të IEC, në veçanti IEC 60038

Nr.	Emërtimi	Njesia	Sistemi		
			AC	DC	DC
1	Tensioni Nominal	V	400/230	110	48
2	Sistemi Tokezimit			Solid	
3	Qendrueshmeria ndaj Tensionit me Frekuencë industriale (50-60 Hz/1 min) per pajisjet me tension deri ne 1000V nga toka dhe midis fazave	V		3000	
4	Niveli izolacionit te qarqeve elektronike Qendrueshmeria ndaj Tensionit me Frekuencë industriale per qarqet e stampuara elektronike	V		1500	

Frekuenca e sistemit.

Te dhenat e frekuences se sitemit		
Emertimi	Njesia	Vlera
Frekuanca normale e sistemit	Hz	50
Frekuanca max. e sistemit		50.1
Frekuanca min. e sistemit		49.9

Kerkesat ambientale.

Parametrat e mëposhtëm klimaterikë mbizotërojnë në vendndodhjen e ketij N.Stacionit dhe për këtë arsyе ato duhet të merren parasysh:

Temperatura Max. e ambientit	+ 40 ° C
Temperatura Min. e ambientit	- 7 ° C
Temperatura Max. mesatare	+ 29.2 ° C
Temperatura mesatare e ulet	+ 9.2 ° C
Temperatura mesatare vjetore ne ajer	+ 16.7 ° C
Lageshja Relative Max.	80 %
Shpejtësia Max. e eres	130 km/h
Rreshjet max	750 mm
Lartesia Max. nga niveli detit	1000 m

Te gjitha pajisjet, aparaturat, instrumentat dhe bordet e asembluara duhet te jene te pershtatshme per te punuar oer një kohe te gjate me temperature ambienti te pakten deri ne 45°C.

Kontraktori duhet te marre masa te evitojë rritjet e temperatures si pasoje e ekspozimit ndaj rrezeve te diellit. Ajrimi duhet te parashikohet i tille qe temperatura e ambientit ne pikat e transformimit te mos i kaloje limitet e pajisjeve. Llogarita e shperndarjes se energjisë duhet te paraqitet dhe mund te jetë subjekt modifikimesh.

Ruajtja, mbrojtja e ambientit.

Ruajtja e natyres dhe ambientit perreth eshte shume e rendesishme dhe duhet te merret ne konsiderate gjate zhvillimit te ketij projekti. Kontraktori dhe punonjesit e tij te perfshire duhet ta konsiderojne kete fakt dhe duhet te marrin te gjitha masat e nevojshme qe ne fund te punimeve ta kthejne kantierin ne gjendjen e meparshme.

- * Prerja e pemeve nga Kontraktori (nese do te kete) duhet te kryhet sipas parashikimeve ne Specifikimet Teknike dhe ne cdo rast do te kryhet ne minimumin e lejuar me qellim qe te ruhet natyra dhe ambienti perreth.
- * Ne rastet e germimeve per te kriuar rruget e aksesit, themelet e konstruksioneve ose punime te tjera nen kete kontrate, duhet te merren masa per te evitar erozionin dhe demtime te tjera qe mund te vijne nga ujrat siperfaqesore.
- * Do te merren te gjitha masat e nevojshme per te mbrojtur natyren perreth vendit te projektit.

Materialet konstruktive, kimike dhe pajisjet qe do te perdoren duhet te ruhen ne kushtet e nevojshme qe te evitohet demtimi i kafsheve, bimesise apo kontaminimi i ujrale nenetokesore.

Kushtet sizmike.

Vendi ku do te punohet konsiderohet stable dhe sipas hartes se Institutit Sizmiologjik nuk ka nevoje te merren masa ne kete drejtim.

Pajisjet elektrike.

Panelet TU.

Panelet, celsat, dhe prizat elektrike duhet te jene kryesisht me vetmbajtje dhe duhet te ndertohen me celik te shtresezuar me spesor te plote per te siguruar qendrueshmeri te larte per te mbajtur pajisjet e kontrollit dhe monitorimit qe do te montohen aty.

Panelet duhet te montohen mbi kanale kabllosh. Duhet te projektohen per akses nga personeli dhe duhet te kene ventilimin e nevojshem.

Lartesia e per gjithshme e tyre nuk duhet ti kaloje 2.25 m dhe ngjyra do te jete RAL 7035.

Te gjitha instrumentat dhe pajisjet e kontrollit duhet te jene lethesisht te aksesueshme dhe te emontueshme me qellim mirmbajtje.

Lidhja e kabllove ne panele duhet te shoqerohet me mbyllje hermetike qe te parandalloje hyrjen e pluhurave dhe perhapjen e zjarrit. Gjate montimit duhet te parashikohet mbyllje provizore e hyrjes se kabllove.

Kabllimet dhe instalimet elektrike.

Panelet e fuqise TU dhe kabllot e kontrollit.

Kabllot duhet te jene unik ose me shume fije sipas kerkeses, me qendrueshmeri te tensionit ne frekuencë industrial deri ne 2,000 V rms.

Percjellesi duhet te jete baker. Izolacioni do te jete PVC dhe do te kete mbulese mbrojtese te jashtme rezistente ndaj nxehtesise dhe ujtit waterproof PVC.

Seksioni minimal i kabllove te kontrollit duhet te jete 1.5 mm^2 . Kabllot e sinjalizimit duhet te kene seksion minimal 0.5 mm .

Kabllot e Transformatoreve te Rrymes dhe Tensionit duhet te kene seksion 2.5 mm^2 .

Per seksione kabllosh mbi 70 mm^2 do te perdoren percjellesa unipolar.

Izolacioni i kabllove te kontrollit dhe matjes duhet te jete i zi dhe me numra te printuar mbi izolacion ne intervale te shkurtra per te identifikuar secilin percjelles.

Kabllot e Fuqise dhe Matjes se Transformatorit duhet te kene keto ngjyra:

Fazat: Gri, Kafe, Zi,

Neutri: Blu,

Toka: Verdhe/Jeshile

Te gjitha kabllot do te kene ekrанизim bakri dhe mbulese mbrojtese te jashtme PVC. Ekrанизimi duhet te zhvishet dhe tokezohet ne dy ekstremet.

Te gjithe kabllot shumepolar (me perjashtim te qarqeve te rrymes e tensionit dhe te fuqise) duhet te kene 20% percjellesa rezevre (min. 2 percjelles).

Kabllot shumepolar dhe te matjes duhet te jene te standartizuar ne maksimum ne perputhje me numrin e percjellesava (p.sh. 4, 8, 12, 16, 21, 27, 33, 40, 48 fije). Per sinjalizim do perdoren kabllot 20×2 ose 40×2 (ne ndonje rast te vecant 10×2).

Cdo percjelles i kabllit (perfshire dhe ata rezevre) duhet (atje ku eshte e mundur) te perfundoje ne dy skajet, ne bllokun e terminaleve.

Te dy skajet e kabllit duhet te identifikohen me markim jete gjate.

Gjithe mbeshtjelleset dhe fiksueset e kabllove (kur jane celik) duhet te jene te galvanizura ne banjo zinku ne te nxehet.

Shtrimi kabllove.

Kabllot e tensionit te larte dhe fuqise me kapacitet mbi 16 A, duhet te shtrohen ne kanale te vecanta nga ato te kontrollit dhe monitorimit.

Kontraktori do te projektoje kanalet e kabllove dhe do i sjelle per miratim me detaje per qellime ndertimi.

Asgne xhunto ne kablo nuk do te pranohet pa miratimin paraprak nga Investitori.

Kanali i kabllove do te mbulohet pas instalimit te kabllove me material te posacem te miratuar nga Investitori.

Instalimet brenda paneleve.

Seksioni minimal i perçellesave per instalime do te jetë:

✓ per 48 V D.C. ose me pak se 20 mA D.C.:	0.8 mm ²
✓ per 110 V D.C., qarqet e sinjalizimit:	1.5 mm ²
✓ per qarqet sekondare te transformatoreve te tensionit:	2.5 mm ²
✓ per qarqet sekondare te transformatoreve te rrimes:	4.0 mm ²
✓ per qarqet e fuqise 400/ 230 V A.C.:	sipas kerkeses

Percelles bakri me izolacion PVC do te perdoret per te gjithe instalimet e brendshme. Fundet e perçellesave do te realizohen me terminale te pershtshme me presim. Kabllot do te kalojne ne kanalina te pershtatshme dhe gjithe perçellesat qe dalin nga boret e pajisjeve apo instrumentave duhet te kene terminale.

Ngjyra e perçellesave do te jetë e zeze me perjashtim te neutrit blu dhe tokes verdh/jeshile.

Te gjithe kabllot do te mbrohen nga cepat e imprehte dhe kthimet.

Te gjitha kontaktet e paperdorshme te releve dhe celesave ndihmes te instaluara brenda do te lidhen me bllokun e terminaleve per perdorim te mundshem ne te ardhmen.

Terminalet.

Terminalet qe do te perdoren duhet te pembushin kerkesat e meposhtme:

- ✓ Terminalet duhet te jene te derdhura dhe per tension jo me pak se 600 V me hapje qe mund te lejojne hyrjen e dy perçellesave.
- ✓ Terminalet teke duhet te jene te nderrueshme pa emontuar terminalet ngjitur.
- ✓ Te gjitha terminalet me perjashtim te atyre te fuqise duhet te jene te pajisur me nje hallke te emontueshme qe mund te perdoret per te emontuar qarkun kur te jetë e nevojshme.
- ✓ Terminalet per relete dhe instrumentat duhet te jene te pajisura me nje bllok te vecante per te mundesuar lidhjen e pajisjeve testuese.
- ✓ Terminalet per transformatorët e rrimes duhet te pajisen me element qe mundesojne lidhjen ne te shkurret te tyre.
- ✓ Cdo perçelles duhet te kete terminalin e vet.
- ✓ Markimet e bardha ose me ngjyre duhet te perdoren per te etiketuar fijet sipas skemes elektrike.
- ✓ Terminalet duhet te jene mjaftueshem te forte per parandaluar demtimet nga vibrimet ne pajisjet ku do te montohen.
- ✓ Terminalet duhet te jene lehtesish lehtesish te aksesueshme.
- ✓ Hapesirat e nevojshme duhet te sigurohen per te mundesuar shtrengimet dhe lidhjet me kabllot e jashtme.
- ✓ Nje barrier ndarese duhet te vendoset per ndarjen e terminaleve me tensione te ndryshme.
- ✓ Fillimi i terminaleve te kabllove duhet te kete nje hapesire minimale 20 cm siper ose anash hyrjes se kabllove ne panel.

Ngjyrat dhe emertimet.

Duhet te perdoren emertimet dhe ngjyrat e meposhtme:

<u>Emerti Fazeve</u>	<u>Ngjyrat (atehere kur aplikohen)</u>
L1 / R / A	Gri
L2 / S / B	Kafe
L3 / T / C	Zeze
Neutri	Blu
Toka	Verdhe / Jeshile

Emerti i fazave duhet te jepet ne te gjitha vozatimet dhe skemat.

Te gjithe izolatoret do te jene te Kafe.

Mbrojtja e qarqeve ndihmese.

Te gjitha qarqet ndihmese dhe sekondare te transformatoreve te tensionit duhet te mbrohen me mini-automate me shkalle mbrojtjeje te pershtatshme. Mini-automatet duhet te kene nje kontakt ndihmes normalisht te hapur per alarmet.

Struktura mbajtse e kabllove.

Qellimi dhe furnizimi strukture mbajtse te kabllove perfshin:

- ✓ Te gjitha mbajteset dhe ngritjet e kabllove
- ✓ Te gjithe materialin fiksues dhe materialet e imeta si vida, bulona etj.
- ✓ Te gjitha mbulesat plastike per mbulimin e strukturave mbajtse te kabllove.

Celesat dhe bravat.

Celesat dhe bravat duhet te parashikohen per dyert e paneleve, bokset e terminaleve, rafzet elektrike dhe cela. Te gjithe celesat dhe bravat duhet te jene bronzi dhe ne dyert kryesore hyrese te kromuara. Per cdo set celesash per pjesë te vecanta te nenstacionit apo aparateve, nje set i detyr kryesor duhet te furnizohet. Celesat do te projektohen, ndertohen dhe vendosen ne pajisjet ne menyre qe te jene ne sherbim ne cdo rrethane specifike, pa mirmbjtje dhe pa operuar per nje kohe deri 2 vjet dhe me mirmbjtjen e nevojshme te jene ne sherbim te perhershem. Celesat dhe bravat do te kene kode identifikimi te pershtatshme dhe lethesisht te identifikueshme.

Masat mbrojtse.

Masat mbrojtse, tokezimi dhe mbrojtja nga shkarkimet elektrike.

Nga pikpamja e mbrojtjes nga goditjet elektrike dhe mbitensionet, masat e me poshtme duhet te merren parasysh per te mbrojtur jeten e personelit, materialeve dhe pajisjeve. Pergjithesisht, te gjitha pjeset nen tension, pajisjet operuese me nje potencial me te larte ose me te ulet se 48V me token, duhet te jene te izoluara ne menyre qe te mos kete problem kur te preken aksidentalish.

Masa shtese duhet te meren nga Kontraktori per te parandaluar rreziqet qe mund te vijne nga prekja e pajisjeve ose pjeseve percjellese ne kushtet e defekteve ne izolacione.

Per instalime deri ne 1000 V, tensionet mbi 48V duhet te konsiderohen te rrezikshme. Brenda rrithimit te instalimeve me tension mbi 1000 V, potenciali i prekjes do te jetë sipas normave IEC 60364 dhe 60479.

Rregullat e me poshtme duhet te kohen parasysh per te marre masa parandaluese dhe kryer tokezimet e nevojshme: IEC 60079 and 60364

Ne zonat me rrezikshmeri shperthimi duhet te konsiderohen normat: IEC 60079 (VDE 0165), gjate punimeve per instalimin e pajisjeve elektrike dhe nenstacioneve.

Masat mbrojtse ne instalimet deri ne 1000V.

Mbrojtja nga kontakti direkt.

Te gjitha pjeset e pajisjeve qe jane nen tension dhe mund te preken me dore duhet te jene te mbrojtura me izolacion ose me konstruksione te realizuara ne menyre te tille qe te evitojne kontaktin. Ne rastet celave ose te paneleve te mbyllur qe kerkojne akses gjate operimit (psh nderrim siguresash), duhet te sigurohet mbrojtje nga kontakti drejtperdrejt kur keto happen.

Izolacioni mbrojtës.

Izolacioni mbrojtës te sigurohet duke shtuar izolacionin mbi ose perreth atij qe eshte per operim normal. Kjo mase merret per te parandaluar potencialet e rrezikshme te prekjes.

Masat mbrojtse per instalime mbi 1000V.

Mbrojtja nga kontakti.

Duhet te merren parasysh masat e me poshtme per te gjitha pjeset nen tension kur jane duke operuar:

Ne per gjithesi:

- ✓ Mbrojtje e plotë nga te gjitha anet nga kontakti,
- ✓ Pajisjet mbrojtse mund te hiqen me mjete te pershtatshme.

Ne dhomat elektrike:

- ✓ Mbrojtje nga kontakti me pjeset nen tension jashtë rrithimit mbrojtës,
- ✓ Mbrojtje nga prekja aksidentale brenda rrithimit mbrojtës.

Te tilla masa mbrojtese te permendura me siper duhet te merren edhe per pjeset qe nuk jane nen tension gjate nje defekti ku prekja aksidentale mund te ndodhe me pjese qe nuk mund te tokezohen per arsy operacionale.

Mbrojtja nga tensioni kontaktit.

Tokezimi mbrojtës duhet te perdoret si mase mbrojtëse ndaj tensioneve te larta te prekjes per pjeset perçjellese te instalimeve, te cilat nuk jane pjese e qarqeve operuese. Ne keto raste te gjitha pjeset normalisht pa tension duhet te tokezohen nese ka mundesi qe gjate ndonje defekti te hyjne ne kontakt me pjeset nen tension.

Duke konsideruar permasat e sistemit te tokezimit mbrojtjes, ngohja termike dhe tensioni ne pajisjet tokezuese Jane faktore decizive dhe mbi keto duhet bazuar per te parandaluar rrymat maksimale me token.

Tokezimi dhe sistemi ekuipotencial.

Sistemi tokezimit dhe ekuipotencial duhet te jete ne perputhje me standartet:

- ✓ IEC 60364-4-41
- ✓ IEC 60364-5-584
- ✓ IEC 60364-5-54
- ✓ DIN EN 50179

Te gjitha pjeset metalike te ekspozuara te pajisjeve, celave, paneleve, makinerive, kazanit te transformatoreve, strukturave, gardhet metalike, celiku i strukturore se ndertasave, etj. duhet te kete lidhjen e vet me token te lidhur ne sistemin e tokezimit te nenstacionit.

Percjellesi i bakrit qe realizon tokezimet, duhet te jete me seksion te mjaftueshem per te perballuar rrymat maksimale me token.

Sistemi tokezimit duhet te instalohet poshte ose brenda betonizimeve gjate realizimit te punimeve civile ne perputhje me grafikun e punimeve.

Kerkesa per fushen elektromagnetike.

Te gjitha masat e marra per fushen E-M duhet te sigurojne qe gjate operacioneve te ndryshme sdo te kete keq-funksionime ose demtime te pajisjeve nga prishja e vijueshmerise se fushes.

Kerkesat per fushen elektromagnetike jane si me poshte:

Ne kushte dhe rrethana te ndryshme, pajisjet e perdonuara duhet te emetojne sinjale interferues ne vlera sa me te uleta, dhe ne te njejtën kohe te jene imun nga interferencat ne vlerat me te larta.

Prioritet ka reduktimi i ketyre burimeve te interferences.

Sistemi i tokezimit dhe barazimit te potencialeve i projektuar me rezistence te ulet duhet te reduktoje gjenerimin e mbitensioneve qe vijne nga komutimet.

Nese Fusha E-M nga matjet rezulton ne nivele te larta, te tjera masa shtese duhet te merren brenda ndertesës.

Te gjitha pjeset perçjellese te strukturore dhe instalimeve nen kete kontrate duhet te lidhen me tokezimin kryesor.

Te gjithe seksionet ose skeletet prej celiku duhet te lidhen ne dy pika me token. Kavoja e tokezimit duhet te lidhet ne cdo rast ne fundin e seksionit ose skeletit.

Kur lidhen dy materiale te ndyshme, duhet perdonur gjithmone nje material ndermjetes. Te gjithe materialet lidhes duhet te jene rezistent ndaj korrozionit dhe te pershatatshem per kushtet ku do te perdoren.

Cdo kanaline kabllosh me pak se 20 m e gjate duhet te tokezohet njehere, strukturat me te gjata se 20m duhet te tokezohen dy here.

11. Specifikime teknike te vecanta per N.Stacionin.

Punimet civile, kerkesat per konstruksionet, bazamentet, portalet dhe strukturave mbajtese te pajisjeve te N. Stacionit.

Ky seksion përfshkuan projektimin, ndërtimin dhe furnizimin e të gjitha punimeve elektrike, civile, konstruksioneve metalike, bazamentet e pajisjeve, te N. Stacionit 110/35/20 kV në Velipojë.

Punimet civile të referuara në këtë dokument duhet të kryhen në mënyrë të tillë që të arrihen plotësisht standartet e larta të cilësisë dhe funksionit të kërkuar.

Prandaj, kërkesat nuk janë të kufizuara në përvshkrimet e mëtejshme. Artikujt që nuk përmenden në mënyrë të qartë do të jenë në të njëjtën gamë, cilësi më të mirë si për të gjithë punimet e projektit.

I gjithë materiali duhet të jetë i ri dhe me cilësinë më të mirë, i përshtatshëm për të punuar në kushtet e zbatueshme, ndryshimet në temperaturë dhe ngarkesë që hasen në shërbim pa shtrembërim ose përkqësim të panevojshëm ose shfaqje të sfrcimeve të panevojshme në ndonjë pjesë, të tilla që të ndikojnë në efikasitetin dhe besueshmërinë të impiantit.

Te per gjithshme.

Pershkrimet që do të jepen brenda këtij specifikimi përfshijnë planifikimin, furnizimin dhe ekzekutimin e plotë në çdo aspekt, përfshirë të gjitha llogaritjet dhe dokumentacionin e nevojshëm, parafabrikimin, dorëzimin, ngritjen dhe pranimin e të gjitha punëve civile të kërkuara përfunksionimin normal të N. Stacionit.

Kjo kontrate perfshin edhe punimet furnizim vendosje te materialeve te meposhtme:

Kanale kabllosh, tubacionesh te kabllove te anes 110 kV dhe ndertimin e kanaleve per kabllot e TU dhe kontrollit. Tubacioni përf kabllo nga kanali kryesor te pajisjet të jetë me tuba PVC.

Projekti dhe inxhinieria

Kontraktuesi do të përgatisë dhe paraqesë për aprovim te Investitorit projektin dhe preventivat perkates per:

- Pajisjet primare dhe ato te fuqise, sipas standardeve IEC.
- Panelet e mbrojtjes, kontrollit dhe komandimit te transformatorit te fuqise, trakteve 110/20/6kV, skema mimike e tyre.
- Bazamentet e detajuar te pajisjeve.
- Konstruksionet metalike te pajisjeve.
- Kanalet e kabllove etj.

Punimet civile

Te gjitha punimet civile do te projektohen dhe zbatohen ne perputhje me specifikimet dhe standartet europiane EC-1,2,3,7,8 ose sipas standardeve te aplikuara nga OSHEE sh.a.

Perpara fillimit te projektit dhe punimeve, duhet te behen inspektimin ne vend per rilevimin e gjithe sheshit te punes te N/stacionit.

Bazamentet e pajisjeve primare

Projektimi dhe ndertimi i bazamenteve betonarme per te gjitha traktet dhe pajisjet qe do te zevendesohen, duhet te bëhen të reja dhe të ndërtohen ne perputhje me specifikimet dhe standartet IEC-1,2,3,7,8 ose standardeve te ngjashme BSI, DIN, sipas standardeve te aplikuara nga OSHEE.

Te behet studimi gjeologjik i tokes i shoqeruar me testet laboratorike, grafiket nga laborator i certifikuar sipas standardeve ISO.

Gërmimi i dheut për ndërtimin e bazamenteve të reja të pajisjeve duke larguar nga nënstacioni dheun dhe depozitim me një vend të caktuar dhe miratuar nga autoritetet lokale per depozitim e mbetjeve urbane. Gjate germimit te themelive niveli i ujrave duhet te mbahet te pakten 1m nen nivelin e tabanit. Rrafshimi i dheut dhe ngjeshja në fund të gropës te kontrollohen nga kontraktori me penetrometer dinamik. Te behet kontrolli i tabanit te bazamentit me procesverbal te rregullt, nga kontraktori, para betonimit te shtreses se varfer te betonit. Germimi dhe mbushja te filloje nga kuotat me te ulta. Te zbatohen rregullat e sigurimit teknik per sigurimin e skrapatave te germimit ne afersi te bazamenteve dhe pajisjeve ekzistuese. Punimet e germimit perfshin furnizim, transportimin, magazinimin dhe vendosjen e materialeve do te behen ne perputhje me projektet dhe specifikimet teknike te materialeve te miratuara nga perfaqesuesi i punedhenesit.

Vendosja e shtreses se betonit të varfër C12/15 në fund te gropes se bazamentit, mesatarisht 10 cm trashësi. Para kësaj duhet të ngjeshet toka, pastaj vjen betoni i varfër me kornize sipas fleteve te projektit te miratuar.

Furnizimi dhe instalimi i zgares së armaturës te bazamentit te behet sipas EC-2 , DIN 1045 ose standardeve BSI etj.

Betonimi i bazamenteve me beton C 25/30, te behet ne kushte normale temperature dhe ambienti dhe sipas fleteve te projektit dhe specifikimeve teknike te materialeve dhe recetes se betonit te miratuar nga perfaqesuesi i Investitorit. Betoni nuk duhet hedhur nga nje lartesi me e madhe se 2m dhe temperature ekstreme -5°C ÷ 40°C. Betoni duhet mbrojtur nga demtimet e ndryshme mekanike dhe atmosferike. Ngjeshja e betonit te behet me vibrator thelliesie me cikel 5000 ~10000 cikle ne minute. Nderprerja e betonimit do te behet vetem me miratimin e perfaqesuesit te punedhenesit dhe ne vendet ku eshte shenuar ne projekt.

Perzierja e cementos dhe aggregateve te betonit te behet me autobetonier (jo me dore) sipas kushteve teknike ne fuqi. Te mos shtohet uje betonit ne veper.

Bulonat e ankorimit përf lidhjen e konstruksionit metalik te suportit te pajisjes me bazamentin, duhet te jene min M16 mm, grade min 5.6, duhet të jenë te galvanizuar në të ngrohte me shtresë uniforme min 70 mikron sipas ISO 1461.

Pjesa e sipërme e bazamentit duhet të ngrihet mbi nivelin e sipërsaqes së terrenit përf shhangjen e ujit sipërsaqësor që mund të vije në kontakt me strukturat metalike te pajisjeve dhe bulonat mbajtës të vendosur në bazament. Distanca në mes të sipërsaqës se per gjitheshme dhe pjesës së sipërme të bazamentit duhet të jetë 250 mm. Pjesa e sipërme e sipërsaqës së bazamenteve duhet të jetë me pjerrësi në drejtim të perimetrit që të mundësojnë largimin e shpejtë te ujit nga sipërsaqja. Mbushja e bazamenteve te behet me material te paster nga mbetjet organike dhe balta me shtresa 15cm duke e ngjeshur.

Asnjë bazament nuk duhet te lërë grumbullimin e ujit në ndonjë mënyrë, dhe largimi i lirë duhet të jetë i mundshëm nga të gjitha zonat.

Betoni i perfunduar duhet te jetë solid dhe pa zgavra, ekspozim te mbushesave te betonit (cakellit). Nuk lejohet meremetimi i siperfaçes se betonit pa miratimin e perfaqesuesit te punedhenesit.

Per çdo betonim te mbahen kubiket e testimit te betoneve sipas kushteve teknike ne fuqi.

Te mos filloje montimi i struktura me metalike te suportit te pajisjeve primare, neqoftese betoni i bazamentit nuk ka arritur 70% te rezistencës se projektuar.

Bazamenti i transformatoreve te fuqise

Transformatoret e fuqise, te mbushur me vaj, të parashikuar për projektin do të mbështetet në bazamentin e ri te betonit të armuar qe do të ndertohej i ri. Duhet të instalohet një sistem "shina hekurudhor" në mënyrë që të sigurohet që lëvizja e lehtë e transformatorit kur mund të kryhet.

Do të merren masa për ujëmbledhësin e derdhjes së vajit dhe ujit për shuarjen e zjarrit. Duhet të merren masat e duhura për të parandaluar ndotjen e mjedisit nga spërkatja e vajit. Terreni i bazamentit të transformatorit duhet të jetë e pajisur me pjetëri dhe kufij të ngritur, duke u mbyllur në një gropë vaji, në të cilën përbajtja e vajit të transformatorit mund të shkarkohet në rast të një rrjedhje vajit.

Çdo përbërës transformatori duhet të projektohet për të mbajtur 1.25 herë vëllimin e tij të vajit me anë të mureve mbajtëse të vajit në rast të dëmtimit ose derdhjes dhe duhet të sigurohet parashikimi për pellgun ujëmbledhës dhe kullimin në një rezervuar nëntokësor të depozitës së vajit dhe heqjen pasuese të vajit.

Përbërja e transformatorit duhet të jetë me madhësi të mjaftueshme për të lejuar punë të sigurt dhe për të siguruar hapësirë të përshtatshme për instalimin, mirëmbajtjen, heqjen dhe ftohjen e transformatorëve.

Bazamenti i ri i transformatorit te ri te fuqise do te lidhet me gropen e re te vajit, me ane te tubave te filtrimit dhe nepermjet nje pompe me sensor duhet te heq ujin nga ajo, duke e orientuar drejt kanaleve ekzistuese te drenazhit.

Bazamentet e tjera

Bazamentet e mëposhtme do të përfshihen në këtë klauzolë:

- për strukturat mbështetëse të tubave per kanalet e kabllove, etj.
- për konstruksionet dhe pajisjet e instalimeve të jashtme
- për të gjitha strukturat e tjera të jashtme që nuk specifikohen te detajuara më sipër, por qe Jane pjesë funksionale e projektit..

Bazamentet për strukturat dhe pajisjet, p.sh. transformatorët, pajisjet komunitare TL, etj., duhet të janë prej betoni të armuar, të projektuar dhe konstruktuar në përpunim me rekonditimet e raportit të hetimit të tokës dhe pajisjeve përkatëse dhe ngarkesave të erës.

Bazamentet duhet të projektohen në mënyrë që strukturat e sipërme të mbështeten në mënyrë të sigurt. Bazamentet do të kenë dimensione adekuate për të parandaluar vendosjen, përbysjen ose zhvendosjen tjetër dhe duhet t'i rezistojnë ngarkesës së llogaritur.

Faktorët e mbingarkesës për qëndrueshmërinë e bazamenteve (përbysja, rrëshqitja, kushineta dhe ngritja) nuk duhet të janë më pak se 2.5 për kushtet normale të ngarkesës dhe nuk duhet të janë më pak se 1.5 për ngarkesat e jashtëzakonshme.

Kushtet e tokës të plotësuara gjatë punimeve të bazamentit duhet të kontrollohen nga inxhinieri i tokës së Kontraktuesit, të regjistrohen dhe të krahasohen me rezultatet e mëparshme. Nëse ndodhin ndryshime thelbësore, Kontraktuesi duhet të informojë Punëdhënësin / Përfaqësuesin e Punëdhënësit dhe të propozojë masa të mëtejshme.

Menjëherë para betonimit, Kontraktuesi duhet të verifikojë kushtet e specifikuara të tokës nën nivelin e themelit me anë të një metode tingëlliimi.

Kanalet e kabllove me kapak betoni te anes 110 kV.

Të gjitha kanalet elektrike duhet të janë prej betoni të armuar. Për kanale të jashtme të ekspozuara ndaj ngarkesave të mëdha (kamionë), duhet të sigurohen mbulesa prej betoni të armuar, të llogaritura për $1.000 \text{ kg} / \text{m}^2$. Në vendkalimet rrugore do të merren parasysh ngarkesat e kamionëve të imponuara nga SLW 60.

Hendekët do të pajisen me tuba, për të mbledhur ujin e stuhi të brenda kanaleve dhe nga këtu për t'u shkarkuar në sistemin e kullimit të vajit të stuhi.

Mbulesat e hendekut duhet të pajisen me grepa ngritëse të galvanizuar me zhytje të nxehëtë, të zhytur në sipërfaqen e mbulesës.

Germimi i kanalit te kabllove ne thellësinë e nevojshme sipas projektit dhe largimi dheut te tepërt jashtë nenstacionit. Te zbatohen rregullat e sigurimit teknik per sigurimin e skrapatave te germimit ne afersi te bazamenteve dhe pajisjeve ekzistuese. Punimet e germimit perfshin furnizim, transportimin, magazinimin dhe

vendosjen e materialeve do te behen ne perputhje me projektet dhe specifikimet teknike te materialeve te miratuara nga perfaqesuesi i punedhenesit.

Pergatitja, armimi dhe betonimi i pllakave mbuluese te kanalit për kabllo. Dimensionet e pllakave duhet te jene përshtatur atyre ne kanalet aktuale ne nenstacion. Trashësia e pllakave d=8 cm ndërsa armimi ne dy anët me armaturë sipas te dhënave nga llogaritja statike e gjeomekanike por jo me e vogël se Asmin te elemteve ne perkulje nga plasaritjet me celik B450C ose ekuivalente. Në disa kapak duhet te vendosen kapëse që kapaku të tërhiqet-largojet lehtë.

Hapja e Kanalit te kabllove për vendosjen e tubave PHD te brinjëzuar min 250 mm.

Pastrimi i mbeturinave nga mbetjet e punimeve të kontraktorit dhe sistemimi i terrenit.

Tubacioni për kablloot nga kanali kryesor te pajisjet do të jetë i ri me tuba PVC.

Ne kete proces pune perfshihet furnizim/vendosje e materialeve te miratuara nga perfaqesuesi i Investitorit.

Sistemimi i sheshit per anen 110 kV, nivelim dhe shtrim me çakull.

Sistemimi dhe nivelimi i anes 110 kV te sheshit pas perfundimit te punimeve ndertimore do te jete i mballuar me çakull, do të ketë heqjen e shtreses se siperme te tokes, ne menyre qe te jete e sheshte siperfaqja e tij, ashtu sic eshte i gjithe sheshi ekzistues i N.Stacionit. Mbushjen me dhe te paster nga argjilat dhe materialet organike te njeshur me rrul me vibrim dhe shtresa e siperme prej 15 cm çakell (stabilizant). Pjesa poshtë duhet te shtrohet me gjeotekstile. Shtresa perfundimtare e sheshit te mbaruar duhet te jete me zall lumi me lartesi min 10 cm. Mbushja do jete e njejtrajtshme me nivelin egzistues dhe trotuarin e godines.

Kanali kabllove me puseta, tuba dhe drenazhime.

Kontraktori duhet te projekteje dhe ndertoje te gjitha kanalet e kabllove duke filluar nga pajisjet jashtë tek pajisjet qe do te instalohen prej tij brenda ndertesës se nenstacionit. Kanali duhet te perfundoje ne nivelin zero, ne nje vije me nivelin e tokes perreth. Kanali kabllove duhet te kete nje pjerresi, filtra dhe puseta te nevojshme per drenazhimin e ujrave si ne menyre natyrale ashtu dhe te sforcuar me pompa. Kanali kabllove do te jete prej betoni me gjeresi minimum 250mm. Mbulesa e kanalit te kabllove duhet te jete me permasa te tilla qe te manovrohet me dore.

Kanali dhe shtrirja e sistemit te tokezimit.

Sistemi i tokezimit do te vendoset perpara se te behet mbushja e sheshit te nenstacionit me humus. Germimet per vendosjen e percjellesave te sistemit te tokezimit duhet te kene nje thellesi te pakten 800mm. Pjesa e poshtme e kanalit duhet te mbushet me nje shtrese humusi 10cm dhe siper saj do te shtrihen percjellesit e sistemit te tokezimit. Shtresa e humusit duhet te perhapet perreth percjellesit para se te behet mbushja e pjeses tjeter te mbetur te kanalit.

Strukturat e celikut, te konstruksioneve metalike.

Pershkrime dhe kerkesa.

Të gjitha konstruksionet mbajtese prej çeliku dhe konstruksionet e tjera metalike do të llogariten sipas IEC 60826 dhe të projektohen dhe montoohen në përputhje me standartet aktuale të IEC 60694 si dhe EN 50341 ose standarde të tjera ekuivalente përkatëse, dhe do të merren parasysh kushtet lokale të projektimit me një faktor sigurie 2.0.

Materialet percjellese tubolare, pllakat prej çeliku duhet të jenë në fortësi dhe cilësi si ne ato të specifikuar si S235 dhe S355 sipas EN 10025.

Projektimi i strukturave të celikut do të kryhet sipas procedurës së mëposhtme:

- Kontraktori do të përgatisë “ngarkesen e pemës” për strukturat e ndryshme duke marrë parasysh të gjitha forcat që prekin strukturat, duke përfshirë faktoret e kërkuar të sigurisë.
- Të dhënët nga “ngarkesen e pemës” do të përbëjnë bazën për llogaritjen e profileve, bulonave etj.
- Llogaritjet do të bëhen duke përdorur SW profesional që do të miratohet nga Investitori.
- Rezultatet e llogaritjeve do të tpershkruhen në skica dhe vizatimet teknike, të cilat do të paraqiten për aprovim.

Galvanizimi

Me përjashtim të rasteve kur nuk specifikohet konkretisht, i gjithë hekuri dhe çeliku i përdorur në konstruksion do të galvanizohen. Galvanizimi do të zbatohet nga procesi i zhytjes së nxehët.

Pesha minimale e shtresës galvanizuese duhet të jetë si më poshtë:

- 900 g / m² (100 µm) në seksione çeliku me trashësi ≥ 5 mm.

DREJTORIA E TENSIONIT TË LARTË

- 600 g / m² (80 µm) në seksione çeliku me trashësi 2-5 mm.
- 500 g / m² (70 µm) në bulona dhe dadot përfshirë pjesën e filetuar.

Veshja e zinkut duhet të jetë e lëmuar, e pastër, me trashësi uniforme dhe pa defekte. Përgatitja për galvanizim dhe vetë galvanizimi nuk duhet të ndikojë negativisht në vjetitë mekanike të materialeve të veshura.

Të gjitha shpimet, shpimet, prerjet dhe përkuljet e pjesëve duhet të kryhen para se të zbatohet procesi i galvanizimit.

Kerkesat per konstruksionet metalike

Shpimi, prerja dhe përkulja e të gjitha pajisjeve prej çelikut te prodhua ne fabrike duhet të jenë të tilla që të parandalojnë parregullsitë që mund të shkaktojnë vështirësi në ngritjen e konstruksioneve të çelikut në montim. Të gjitha materialet duhet të sigurohen me anë të bulonave dhe vidave me rondele të thjeshta dhe zbutese. Diametri i bulonave dhe dadowe, të cilat janë të mekanikisht te forte, nuk duhet të jetë më i vogël se 12 mm dhe duhet të kenë koke filetimi metrike model kryq. Dadot dhe kokat e të gjitha bulonave duhet të jenë të tipit gjashtëkëndësh. Cilësia minimale për bulonat duhet të jetë 5.6, sipas ISO 898.

Të gjitha bulonat dhe vidat kryq duhet të galvanizohen, duke përfshirë pjesët e filetuara. Të gjitha dadot duhet të galvanizohen, me përjashtim të fijeve që duhet të lyhen me graso. Kur janë në pozicion, të gjitha bulonat ose vidat kryq duhet të projektohen me bulonat përkatëse, te tilla qe nuk duhet të jenë më pak se 3 mm dhe nuk duhet të kalojnë 10 mm.

Konstruksionet e perfunduara duhet të jenë vërtetë të lirë nga të gjitha lidhjet, kthesat dhe nyjet e hapura, dhe materiali nuk duhet të jetë i dëmtuar ose i sforcuar në asnje mënyrë.

Të dhënat teknike të kërkuaara për strukturat prej çeliku do të jenë sipas kerkesave në te dhënat teknike.

Deklarate cilesie.

Si provë cilesie, Ofertuesi duhet të paraqesë sa më poshtë me ofertën e tij:

- Tabelen e të dhënave teknike të plotësuara siç duhet
- Kërkesat e specifikuara të testeve duhet të konfirmohen në tabelen e të dhënave teknike.
- Manualët e përdorimit dhe udhëzimet duhet të dorezohen për pajisjet e ndryshme të specifikuara gjatë fazës së punimeve.

Zbarrat dhe montimet

Zbarrat dhe lidhjet e propozuara duhet të jenë në përputhje me kërkesat e përgjithshme teknike. Kontraktuesi duhet të llogarisë seksionet e kërkuaara të lidhjeve te percjellesve që do të përdoren dhe të paraqesë llogaritjet përkatëse për aprovim. Në çdo rast, nëse nuk specifikohet ndryshe në tabelene e të dhënavet teknike:

Zbarat 110 kV do te ndertohen me percjelles tubolar Al Ø100/6mm, duke perfshire te gjitha morseterite, strukturat metalike dhe elementet perkatese, ndersa pajisjet midis tyre do te lidhen me percjelles ACSR 240/40mm².

Materiali i bashkuesve për përcjellësit ACSR nuk duhet të jetë prej bakri. Të gjithë pajisjet e tilla si bashkueset, terminale dhe kapëset duhet të projektohen për përcjellesin ACSR që do të përdoret.

Profilet e celikut perftohen nga perpunimi ne te nxehje i hekurit. Ato Jane me te buta se perpunimi ne te ftohte. Ato duhet te plotesojne te gjitha kerkesat e standarteve ASTM A 123/A, 123M dhe A 153/A, 153M. Gjatesia eshte 6 metra ose sipas kerkesës

Te dhena teknike

Profilet celiku "L" dhe "U" te zinguara.

Profilet e celikut te jene te prodhua te galvanizuara ne te nxehje.

Pajisjet mbajtese montohen mbi siperfaqen e tokes per te mbajtur komponentet primare ne nenstacione si celesa, isolator, transformatore mites, shkarkuesa etj.

Profilet kendore ne forme "L"

Gjatesia e brinjes se profilit (mm)	Trashesia (mm)	Pesha e perafert (kg/m)	Gjatesia e brinjes se profilit (mm)	Trashesia (mm)	Pesha e perafert (kg/m)
20	3	0.88	70	7	7.38
25	3	1.11	70	9	9.34

25	4	1.45	75	7	7.94
30	3	1.35	80	8	9.66
30	4	1.77	80	10	11.90
35	3	1.61	90	9	12.20
35	4	2.10	100	10	15.10
40	3	1.86	100	12	17.80
40	4	2.42	110	10	16.60
40	5	2.97	120	12	21.60
45	5	3.38	140	14	29.50
45	6	4.00	150	12	27.30
50	5	3.77	150	15	33.80
50	6	4.47	160	15	36.20
50	7	5.15	180	16	43.50
55	5	4.18	180	18	48.60
60	6	5.42	200	16	48.50
60	8	7.09	200	20	59.90

Profile "U"

a (mm)	b (mm)	Trashesa (mm)	Pesha e perafert (kg/m)	a (mm)	b (mm)	Trashesa (mm)	Pesha e perafert (kg/m)
30	15	4.0	1.74	160	65	7.5	18.80
40	20	5.0	2.87	180	70	8.0	22.00
40	35	5.0	4.87	200	75	8.5	25.30
50	25	5.0	3.86	220	80	9.0	29.40
50	38	5.0	5.59	240	85	9.5	33.20
60	30	6.0	5.07	260	90	10.0	37.90
65	42	5.5	7.09	280	95	10.0	41.80
80	45	6.0	8.64	300	100	10.0	46.20
100	50	6.0	10.60	320	100	14.0	59.20
120	55	7.0	13.40	350	100	14.0	60.60
140	60	7.0	16.00				

Konstruksionet metalike montohen mbi bazamentet perkatese per te mbajtur pajisjet primare ne N.Stacione si celesa, ndaresa, isolator, transformatore mates, shkarkuesa etj.

Aksesoret.

Traseja e kabllove brenda nderteses.

Traseja e kabllove duhet te jete mbuluar me pllaka dyshemeje celiku te galvanizuar.

Projekti, materialet dhe punimet.

Projekti dhe standartet.

Materialet per strukturat e celikut duhet te jete ne perputhje me standartet DIN (German Industrial Standards) ose

ekuivalentet e tyre IEC.

Te gjitha strukturat duhet te kene nje terminal per tokezimin M12, afersisht 0.3 m nga niveli tokes. Gjithashtu duhet te kene kllapa te tjera per te mbajtur kabllot sekondare dhe aparaturat.

Projekti duhet te sillet tek Investitori per aprovim para se materialet te porositen ose te prodhohen.

Strukturat e celikut.

Kerkesat minimale te preberjes mekanike per celikun e strukturave mbajtese dhe pjeseve te tjera (sipas Euronorm 25-72)

✓	Çelik i bute	> 3 mm	< 40 mm
✓	FE 360 – B pika e thyerjes	235 N/mm ²	
✓	Qendryeshmeria ne terheqje	360 N/mm ²	
✓	Zgjatimi ne thyerje	26 %	

Specifikimet e materialeve perfshire graden dhe klasin duhet te tregohen ne detajet e projektit.

Te gjithe celiqet e struktures duhet te jene te zinguara.

Aftesa mbajtese e struktures.

Pesha.

Pesha e percjellesave, tokezimeve, izolatoreve, pajisjeve dhe pasha e vet struktura duhet te meren ne konsiderate.

Presioni eres.

✓	Ne percjellesa dhe kabllot e tokezimeve	500 N/mm ²
✓	Ne izolatore dhe gjithe seksionet rrethore	700 N/mm ²
✓	Ne strukturat e celikut dhe seksionet e sheshta	1000 N/m ²
✓	Koeficienti rezerve	1.75

Ngarkesa sizmike.

Ne perputhje me Specifikimet teknike per projektimin dhe per analizen duhet te konsiderohen kombinimi i kushteve me te pafavorshme shumezuar me koeficientin perkates.

Koeficienti ngarkeses, tensioni dhe kompresioni, minimum trashesise se materialeve.

Koeficienti ngarkeses.

Kombinimi kushteve me te pafavorshme duhet te shumezohet me koeficienti e ngarkeses dhe tensioni duhet te analizohet sipas metodes "Load Factor Method":

Ngarkesa normale.

Pesha, Era.

Ngarkesa e jashtezakonshme.

Pesha, Era, Termetet dhe Lidhjet e shkurtra.

Tensioni, Perkulja, Prerja.

Ngarkesa shumezuar me koeficientin nuk duhet te kaloje vlerat e meposhtme:

Celik i bute, FE 360

✓	Tensioni	<235 N/mm ²
✓	Perkulja	<235 N/mm ²
✓	Prerja	<135 N/mm ²

Tensioni prodhuar nga lidhjet ekcentrike duhet te llogaritet gjithashtu.

Seksioni neto nuk duhet te jete me shume se 85 % e seksionit bruto.

Kerkesa minimale.

Minimumi i pranuar per diametrat e bulonave:

✓	Per strukturat mbajtese te pajisjeve	12 mm
✓	Minimumi hapesires midis vrimave	2.1 x diameter vrimes

Minimumi distancies nga konturi:

✓	Pingul me drejtimin e ngarkeses	1.2 x diameter vrimes
✓	Ne drejtim te ngarkeses	1.5 x diameter vrimes

Keto jne vlerat minimale dhe mund te rriten kur eshte e nevojshme sidomos ne kushte teper te renda.

Tensioni lejuar ne bulona.

(Ngarkese shumezuar me koeficient sigurie)

Prerja:

✓	klase 4.6	200 N/mm ²
✓	klase 5.6	250 N/mm ²
✓	klase 8.8	400 N/mm ²

Tensioni:

✓	klase 4.6	400 N/mm ²
✓	klase 5.6	300 N/mm ²
✓	klase 8.8	480 N/mm ²

Perkulja:

✓	Fe 360	575 N/mm ²
✓	Fe 510	815 N/mm ²

Devijimet.

Devijimet nen ngarkese maksimale duhet te limitohen ne 1/150 e gjatesise.

Detajet konstruktive.

Punimet.

Perpara se te fillojne punimet, materialet e strukturave duhet te drejtohen dhe pastrohen nga papastertite. Nese duhet te drejtohen do te punohen ne menyre te tille qe te mos demtojne metalin.

Prerjet dhe zmusimet duhet te realizohen me kujdes dhe me profesionalizem.

Vrimat.

Te gjitha vrimat duhet te jene pa krisje dhe pa copetime. Te gjitha ashklat nga shpimi duhet te largohen me vegla te pershtatshme.

Te gjitha vrimat duhet te jene cilindrike dhe pingul me siperfaqen. Per te shmangur deformimet, kur nevojitet vrimat prane vendeve te perthyerjeve do te shpohen pasi materiali te jete perthyer.

Saldimi.

Per saldimet ne strukturat mbajtese duhet te kihen parasysh standartet DIN me te fundit ose ato ekuivalente IEC. Te gjitha saldimet duhet te kryen manualisht me ark elektrik ose argon sipas specifikes se struktureve.

Inspektimet Radiografike dhe Ultrasonike duhet te kryhen nga Kontraktori kur kerkohen ne kerkesat e Standarteve.

Te gjitha saldimet qe ne opinionin e Investitorit jane subjekt i tensioneve te rrezikshme ose qe nuk duken ne rregull nga ana vizive, duhet te radiografohen me kerkese te ketij te fundit.

Te gjitha saldimet qe kerkojne procese te tjera pas saldimit duhet te kryhen paraprakisht.

Te gjithe saldimet do te jene te vazhdueshme dhe te papershkrueshme nga uji. Ato duhet te paraqiten ne projekt dhe kryhen ne menyre te tille qe tensioni nga tkurrja e materialit te reduktohet ne minimum.

Pastrimi dhe zinkimi ne te nxekte.

Pas punimeve te gjitha materialet duhet te pastrohen nga ndryshku, mbetjet, papastertite, vaji, grasot dhe substanca te tjera te huaja. Masa special do te merren per te pastruar saldimet.

Te gjitha pllakat dhe detalet duhet te jene te zinkuara ne te nxekte pas prodhimit te tyre sipas standarteve DIN ose ekuivalenteve IEC.

Te gjitha vrimat duhet te jene te pastra dhe pa mbetje pas zinkimit. Per te evituar njollat e bardha, te gjithe materialet pas zinkimit duhet te trajtohen menjehere me solucion bikromati ose ndonje solucion tjeter te aprovuar.

Te gjitha pllakat e deformuara pas zinkimit duhet te drejtohen ose presohen. Materiali nuk do te goditet me cekic ose ndonje vegel tjeter qe mund te demtoje peshtjellen mbrojtese. Materiali ne te cilin zinkimi eshte demtuar duhet te kaloje perseri ne process deri sa te dale sipas kekesave te specifikimeve.

Trashesia e shtreses se zinkut duhet te jete:

✓	70my per profile me trashesi	3-6mm
✓	85my per profile me trashesi	> 6mm

Thyeshmeria.

Do te merren te gjitha masat e nevojshme ne prodhimin dhe zinkimin e celikut per te parandaluar thyeshmerien e tij, perfshire bulonat dhe dadot.

Prixhioneret.

Prixhioneret do te jene te zinkuar ne te nxehet sipas standardeve DIN ose ekuivalenteve IEC.

Lidhjet me bulona.

Te gjitha bulonat lidhes do te jene te zinkuar ne te nxehet sipas standartit DIN ose ekuivalentit IEC. Gjatesia e bulonit mund te ndryshoje me 5 mm, dhe i montuar nuk duhet te dale nga dado jo me shume se 9mm. Te gjitha lidhjet me bulona do te shoqerohen me rondele.

Dadot.

Te gjitha dadot do te jene ose te zinkuara ne te nxehet ose material kundra ndryshkut ne perputhje me standartet DIN ose ekuivalentet IEC.

Dadot me bllokim.

Dadot me bllokim kundra lirimit duhet te jene prej materiali kundra ndryshkut.

Rondelet.

Te gjitha rondelet do te jene te zinkuara ne te nxehet ose material anti ndryshk.

Inspektimet dhe testet.

Shembuj te materialeve te perdorura do te zgjidhen nga Investitori per tu testuar nese jane ne perputhje me kerkesat e standardeve teknike per:

- ✓ Analizat kimike
- ✓ Testin e eleositetit (pika e thyerjes, zgjatushmeria)
- ✓ Thellesine e shtreses se zinkuar.

Vizatimet, llogaritjet dhe pershkrimet.

Ofertuesi duhet te sjelle pas tenderit informacionin e meposhtem:

- ✓ Listen e detajuar te pajisjeve qe do te furnizohen dhe te perfshira ne preventive.
- ✓ Vizatimet e per gjithshme te planimetrise ku do te instalohen dhe informacione per projektin e bazamenteve.
- ✓ Lista reference ne kantiere me kushte te ngjashme klimatike dhe sherbimi.

Izolatorët mbeshtetes

Izolatorët mbeshtetes duhet të janë prej materialit qeramik te forte, ne pozicion fiks dhe per perdomim të jashtem.

Izolatorët duhet të plotesojne kërkesat e zbatueshme të standardeve të mëposhtme (versionet e fundit):

- ✓ IEC 60071-1, 2 Koordinimi i izolacionit
- ✓ IEC 60273 Karakteristikat për izolatore mbeshtetes te brendshem dhe të jashtem me tension nominal më të lartë se 1000 V.
- ✓ IEC 60168 Testet në izolatorët mbeshtetes te brendshëm dhe të jashtëm prej materialit qeramik ose qelqit për sisteme me tension nominal më të madh se 1000 V
- ✓ IEC 60815 Përzgjedhja dhe dimensionimi i izolatoreve mbeshtetes ne tensionit të lartë për përdorim në kushte të ndotura.
- ✓ Izolatorët duhet të janë plotësisht të përshtatshëm përfshirë rritjen e tensionit të sistemit. Izolatorët duhet të janë të një cilësie të lartë.
- ✓ Fuqia minimale shtrënguese e izolatorit nuk duhet të kalojë forcën maksimale që haset gjatë një lidhje në të shkurtër plus peshën e vet të izolatorëve dhe pajisjes së lidhur.
- ✓ Porcelani do të prodhohet ne proces te lagësht dhe duhet të jetë një e tërë, jo poroz, homogjen dhe pa perkulje ose të defekte të tjera. Llustrimi duhet të jetë uniform në ngjyrë kafe, pa fluska dhe djegje, defekte të tjera dhe duhet të plotësojë të gjitha kërkesat përkatëse të standardit të specifikuar.
- ✓ Pajisjet që i perkasin këtij specifikimi do të pajisen me targete të lexueshme dhe të pa heqshme me kalimin e kohes sipas standartit përkatës të IEC dhe duhet të përfshijnë si minimum informacionin e mëposhtëm:
  - emrin ose markën tregtare të prodhuesit
  - viti i prodhimit
  - shenja referuese.

- ✓ Për aq sa është e mundur, izolatorët mbeshtetes do të transportohen te gatshem per tu montuar. Nëse kërkohet në mënyrë që të lehtësohet montimi dhe transporti, izolatorët mbeshtetes mund të jene te çmontueshem pér aq sa është e nevojshme (p.sh. mbeshtetesja, etj.) dhe te paketohen veçmas. Të gjitha pjesët të cilat mund të demtohen nga lagështira duhet të paketohen siç duhet.
- ✓ Nëse nuk kerkohet ndryshe, materiali i paketimit do të mbetet pronë e Kontraktuesit.
- ✓ Nëse ka ndonjë kërkësë të veçantë në lidhje me transportin, kjo do të tregohet në paketimin e transportit dhe në vizatimin e izolatorëve mbeshtetes.

Kontraktuesi do të jetë përgjegjës pér përcaktimin e kushteve të transportit deri në objekt.

Testet e kerkuara (sipas IEC 60168)

Testet tip.

- ✓ 1. Testet e impulsit të shkarkimit te rrufesë sipas pikes 4.5
- ✓ 2. Test i qendrueshmerise së frekuencës ndaj lageshires sipas pikes 4.8
- ✓ 3. Testet e ngarkesës mekanike sipas pikes 5.2.

Testet special.

- ✓ 1. Test pér devijim nën ngarkesë sipas pikes 5.3
- ✓ 2. Testi i interferences se valeve në radio sipas IEC 60437
- ✓ 3. Testi i ndotjes artificiale sipas IEC 60507.

Testet e provave.

- ✓ Testet e provave siç përcaktohet në standardin IEC 60168 do të kryhen nga Kontraktuesi pér një numër izolatorësh mbeshtetes të zgjedhur në mënyrë të rastësishme nga pjesa në furnizim ne përputhje me klauzolën 3.4.1 të IEC 60168 në prani të Investitorit nëse kjo e kërkon këtë.

Numri i izolatorëve në një pjesë	Numri i izolatorëve që do të testohen
$n \leq 100$	2
$100 \leq n \leq 500$	1%
$n \geq 500$	$4 + 1.5n / 1000$

- ✓ 1. Verifikimi i permasave sipas pikës 5.1
- ✓ 2. Test i ciklit të temperaturës sipas pikës 5.4
- ✓ 3. Testi i ngarkesës mekanike sipas pikës 5.2
- ✓ 4. Testi i cpimit sipas pikës 4.9
- ✓ 5. Testi i porozitetit sipas pikës 5.6
- ✓ 6. Testi i galvanizimit sipas pikës 5.7.

Testet rutine.

- ✓ 1. Ekzaminimi rutinor vizual sipas pikës 5.8
- ✓ 2. Testi rutine mekanik sipas pikës 5.9
- ✓ 3. Testi rutine elektrik sipas pikës 4.10.

12. Specifikime te detajuara te pajisjeve elektrike.

Pajisjet elektrike te fuqise, pershkrimi dhe kërkesa teknike.

12.1 TRANSFORMATORET E FUQISE.

Kjo pjesë e specifikimit pershkruan projektin, prodhimin, testimin e fabrikës, furnizimin, dërgimin në objekt, shkarkimin, instalimin dhe mbushjen me vaj, testimin, vendosjen në punë me sukses dhe periudhën e garancisë të transformatoreve te fuqisë që do të instalohen në N. Stacionin Velipojë.

Qellimi i furnizimit.

Ne N.Stacionin 110/35/20 kV Velipojë do te instalohen 2 (dy) transformator fuqie te cilet duhet te jene tre fazor te zhytur ne vaj, me OLTC te kontrolluar nga rregullatori automatik i tensionit ne anen TL me ngarkese, i pajisur me pajisje te kontrollit automatik, i kompletuar me te gjithe aksesoret per perdorim te jashtem. Seti i lidhjes së zbarave, morseterise, konstruksionet përkatëse të çelikut, pajisjet metalike dhe kanalet e kabllove do të përfshihen në objektin e furnizimit dhe te ketyre punimeve, sipas pershkrimeve teknike te detajuara me poshte.

Tokëzimet duhet të projektohen sipas standardeve, dhe të tokëzohen në shufra të veçantë tokëzimi, të lidhur me sistemin e përbashkët të tokëzimit. Izolatoret e neutrit duhet te jene te nxjerre ne pjesen e siperme te transformatorit. Ndaresi i neutrit, shkarkuesi dhe transformatori i rrimes aktuale duhet të përfshihen në furnizimin e transformatorit te fuqise.

Parametrat kryesore teknike te transformatoreve te fuqise:

- **Transformator fuqie TR – 1 & TR – 2.**
110/37/20.8kV
 $(110 \pm 8 \times 1.5\%) / (37 \pm 2 \times 2.5\%) / 20.8 \text{ kV}$
20/20/20 MVA / ONAN
25/25/25 MVA / ONAF
Grupi i lidhjes YNyn0d11

Kërkesa te detyrueshme.

Eshte e detyrueshme qe furnizuesi te siguroje:

- Certifikatat e prodhuesit ISO 9001
- Te dhenat teknike sic kerkohen ne specifikime teknike
- Te gjitha raportet e Testeve
- Skicat me dimensionet.
- Skicat e montimit ne bazament.
- Skemat elektrike dhe ato te mbrojtjes se Transfomatorit te Fuqise.
- Manual i perdorimit dhe mirmabajtjes
- Te gjitha diagramet elektrike te transformatorit

Performanca, standartet dhe kodet.

Transformatoret do te prodhohen dhe testohen në përputhje me këtë specifikim dhe të plotesojnë botimet e fundit të standardeve të mëposhtme IEC:

- IEC 60071-1, 2 Koordinimi i izolacionit
- IEC 60076-1 Transformatorët e fuqisë - Pjesa 1: Të përgjithshme.
- IEC 60076-2 Transformatorët e fuqisë - Pjesa 2: Rritja e temperatures.
- IEC 60076-3 Transformatorët e fuqisë - Pjesa 3: Nivelet e izolacionit, testet dielektrike dhe hapesirat e jashtme në ajër.
- IEC 60076-4 Transformatorët e fuqisë - Pjesa 4: Udhëzues për testimon e impulsit te rrufese dhe e impulsit ckyces. Transformatorët e fuqisë dhe reaktorët.
- IEC 60076-5 Transformatorët e fuqisë – Aftësia e qendrueshimerise së lidhjes së shkurtër.
- IEC 60076-7 Transformatorët e fuqisë - Udhëzues për ngarkimin e vajit.
- IEC 60076-1 Transformatorët e fuqisë - Përcaktimi i niveleve të zhurmave.
- IEC 60137 Izolatoret mbeshtetes për tensione AC mbi 1000 V
- IEC 6021 Rregulluesi i tensionit, kërkeshat e performancës dhe metodat e testeve.
- IEC 60214-2 Udhëzues Teknik per rregulluesit e tensionit në ngarkesë.
- IEC 60247 Vaji izoluese - Matja e lejueshmërise relative, faktori i shpërndarjes dielektrike (depozite) dhe rezistencë DC.
- IEC 60270 Teknika e provës së tensionit të lartë – Matjet e shkarkimit te pjesshëm.

DREJTORIA E TENSIONIT TË LARTË

IEC 60296	Vajra për aplikime elektroteknike - vajra izolues minerale të papërdorur për transformator dhe celsa fuqie.
IEC 60529	Klasifikimi i shkallës së mbrojtjes së siguruar nga pjeset metalike.
IEC 60567	Pajisje elektrike të mbushura me vaj - Matja dhe analiza e gazrave të lira e të tretura - Udhëzim.
IEC 60599	Pajisjet elektrike të mbushura me vaj mineral - Udhëzues për interpretimin e analizës së gazrave të tretur dhe të lirë.
IEC 60616	Skemat e terminaleve dhe te rregullatorit për transformatorët e fuqisë.
IEC 60947	Pajisjet e tensionit të ulët celesa dhe mekanizmi i kontrollit.

Transformatori i fuqisë duhet të funksionojë ne menyre të plete brenda vlerave të kerkuara dhe brenda kushteve te ambientit siç përcaktohet. Asnjë mirëmbajtja rutinë e cilitdo prej pjeseve përbërësve të tij nuk do të kërkohet në një kohe jo më pak se 5 vjet. Projektimi dhe prodhimi i transformatorit të fuqisë dhe pajisjeve te tjera te N.Stacionit duhet të jetë i tillë që niveli i dridhjeve të mos ndikojë negativisht në pjeset e fiksim ose të prodhojë sforcim të tepruar në asnje material.

Në rast se kërkosat e përcaktuara në këtë dokument të ndryshojnë nga ato të dhëna në Standartet IEC në një sektor të caktuar, transformatorët duhet të duhet të prodhohen sipas kërkuesave te paraqitura në këtë dokument në lidhje me atë ze.

Transformatorët e energjisë duhet të projektohen për të siguruar që fluksi i rrjedhjeve të mos shkaktojë mbinxehje në asnje pjesë të transformatorit.

Për qëllimin e projektimit dhe llogaritjet, do te perdoren njesite e Sistemit International SI.

Vlerat dhe karakteristikat.

Vlerat e specifikuara te transformatorit te fuqise dhe te dhenat e projektimit do te jene ne perputhje me te dhenat e Tabelave 1 & 2.

Raportet e tensionit duke perfshire kryesorin, nuk duhet te ndryshoje me shume se 0.5% nga vlerat e specifikuara.

**Tabela 1: Vlerat e transformatoreve te fuqise 20/25 MVA, ONAN/ONAF ME OLTC,
110 / 37 / 20.8kV.**

Nr.	Pershkrimi	Te dhenat teknike
1	Numri i fazave	3
2	Numri i peshtjellave	3
3	Frekuencia, Hz	50 + 2 % / - 4 %
4	Fuqia nominale me ftohje ONAN me 60/60 K te temperatures ne pjesen e siperme te peshtjelles	
	• Peshtjella TL 110kV (MVA, ONAN/ONAF)	20/25
	• Peshtjella TM 37kV (MVA, ONAN/ONAF)	20/25
	• Peshtjella TU 20.8kV (MVA ONAN/ONAF)	20/25
5	Raporti i tensionit nominal kV	110 / 37 / 20.8
6	Tensioni nominal	
	• Peshtjella TL 110kV, (kV)	110 ± 8 x 1.5 % (me ngarkese)
	• Peshtjella TM 37kV, (kV)	37 ± 2 x 2.5 %
	• Peshtjella TU 20.8kV, (kV)	20.8
7	Tensioni me i larte per pajisjen Um.	
	• Peshtjella e TL (kV)	123
	• Peshtjella e TM (kV)	40.5
	• Peshtjella e TU (kV)	24
8	Menyra e lidhjes	
	• Peshtjella TL (110 kV)	Lidhje ne Yll, neutri i tokezuar

DREJTORIA E TENSIONIT TË LARTË

	• Peshtjella TM (37 kV) • Peshtjella TU (20.8 kV)	Lidhje ne yll, neutri i izoluar
9	Niveli i izolimit	Lidhje ne trekendesh 11
	a) Peshtjella TL 110kV.	
	• Qendrushmeria ndaj tensionit impulsive, kV peak • Qendrushmeria ndaj tensionit me frekuencen e fuqise, kV rms	550 230
	c) Peshtjella TM 37kV	
	• Qendrushmeria ndaj tensionit impulsive, kV peak • Qendrushmeria ndaj tensionit me frekuencen e fuqise, kV rms	185 85
	d) Peshtjella TU 20.8kV	
	• Qendrushmeria ndaj tensionit impulsive, kV peak • Qendrushmeria ndaj tensionit me frekuencen e fuqise, kV rms	125 50
10	Impedanca e qarkut shkurter	
	• TL – TM • TL – TU • TM – TU	10% 12% 7 %
11	Rritja e lejueshme e temperatures	ONAN
	• Peshtjella (matur me rezistence) K • Ne pjesen e siperme te vajit (matur me thermometer) K	65 60
12	Shkalla e ndryshimit te tensionit ne peshtjella TL 110kV (%).	8 x ($\pm 1,5$)%
	• Numri i shkallev te ndryshimit	17
13	Shkalla e ndryshimit te tensionit ne peshtjella TM 37kV (%).	2 x ($\pm 2,5$)%
	• Numri i shkallev te ndryshimit	5
14	Rryma e testimit per lidhje te shkurter, kA	5
15	Numri i daljeve TL(bushings) (110kV) + neutri	3 + 1
	Numri i daljeve TM (bushings) (37) kV + neutri	3 + 1
	Numri i daljeve TU (bushings) (20) kV + neutri	3 + 1
16	Rryma maksimale e lidhjes shkurter si shumefish i rrymes nominale te peshtjelles ne vlerat ONAN, vlerat simetrike rms.	
	• per peshtjellat TL • per peshtjellat TM • per peshtjellat TU	31.5 31.5 25
17	Kohezgjatja e rrymes lidhjes shkurter, s.	1
18	Shkarkimi max i pjesshem.	50
19	Niveli maksimal i zhurmës se lejushme ne 2/3 e lartesise se transformatorit ONAN, ne distance 2m, dB(A)	55
20	Transformatoret e rrymes ne Bushing te cdo faze 110 kV	
	• Numri i sekondareve • Fuqia ne dalje (per te dy sekondaret) • Klasa e saktësise • Koeficienti i transformimit	2 15 VA 10P10 300/1/1A
21	Transformatori i rrymes ne Neutral Bushing TL	300/1/1A
22	Vibrimet	Nuk duhet te kaloje ne asnje pike 5% te sforcimit te dhene nga materiali kazanit.

KERKESA PER PROJEKTIM DHE NDERTIM.

TE PERGJITHESHME.

Transformatori duhet te jete ne perputhje me standartet IEC ne kushtet e sherbimit qe u pershkruan me lart. Karakteristikat teknike te kërkuara, minimalisht të garantuara, të transformatorëve të fuqisë janë paraqitur në tabelen e të dhënave teknike.

Transformatorët e energjisë duhet të jenë në gjendje të funksionojnë paralelisht

Projektimi duhet të marrë parasysh kushtet e specifike të ambientit.

Transformatori i fuqisë duhet të jetë i aftë të veprojë vazhdimisht brenda kufijve të specifikuar të rritjes së temperaturës në fuqinë nominale (vlerësimi i targetes me emrin e plotë) me 10% mbi ose nën punimin e sforcuar. Kjo e fundit është e zbatueshme në rastin e veprimit te rregulatorit automatik te tensionit (AVR) dhe nën të gjitha kushtet e specifikuara të kushtet e instalimit.

Transformatori i fuqise dhe të gjitha pajisjet shoqëruese (p.sh. AVR) do të kenë aftësinë të përballojnë efektet e rrymave të lidhjes së shkurtër, të përcaktuar si rrymë simetrike e rrymes qarkut të shkurtër në tabelen e të dhënave teknike, kur veprojnë në çdo pozicion rregullimi, sipas kërkjesave të IEC 60076-5.

Të gjitha pjesët metalike të transformatorëve të energjisë, me përjashtim të fleteve individuale të peshtjelles, bulonave dhe pllakave anësore individuale shoqëruese, duhet të mirëmbahen në të njëtin potencial fiks. Struktura e tokëzimit duhet të projektohet për të mbajtur, pa dëmtuar, rrymën maksimale të tokës për një kohëzgjatje të paktën të barabartë me periudhën e lidhjes së shkurtër të pështjelles kryesore.

Projektimi dhe prodhimi i transformatorit të fuqisë dhe pajisjeve te tjera te N.Stacionit duhet të jetë i tillë që niveli i dridhjeve të mos ndikojë negativisht në ndonjë fiksim ose të prodhojë sforcim të tepruar në asnjë material.

Transformatorët e fuqise duhet të projektohen për të siguruar që fluksi i rrjedhjeve të mos shkaktojë mbinxehje në asnjë pjesë të transformatorit.

Qarku magnetik.

Transformatorët duhet të jenë të tipit me bërthamë. Qarku magnetik do të jetë i izoluar nga të gjitha pjesët perberese dhe do të jetë në gjendje të përballojë një tension qendrueshmerie në bulonat e bërthamës dhe në kornizën prej 2.5 kV r.m.s. për një minutë.

Konstruksioni i qarkut magnetic duhet te jete i tillë qe te shmange zhvillimin e shkarkimeve statike te lidhjes se shkurter ne konturin e brendshem ose ne strukturen fiksuese te tokezuar dhe prodhimin e komponentes se fluksit pingul me fleten e celikut te petezuar.

Bërthamat magnetike duhet të ndërtohen nga flete çeliku silikoni per transformator, cilesi e larte, jo te vjetra, humbje të ulët (maks. 1,05 W / kg), percjellshmeri te larte, lidhur ne ftohte, dhe te orientuara. Fletët duhet të mbërthehen fort mjafueshem për të parandaluar zhvendosjen nga lidhjet e shkurtra ose sforcimet e tjera. Kornizat e fiksimit duhet të izolohen kundrejt fletëve. Nëse Kontraktuesi mund të sigurojë prova të përshtatshme se nuk do të ketë efekte anësore për shkak të ngrohjes thelbësore ose fluksit të humbur me cilësinë e celikut të përdorur, mund të ofrohen modele të tilla që kur veprojnë në kushtet më të vështira, dendësia e fluksit në çdo pjesë të qarkut magnetik nuk e kalon 1.8 Tesla dhe rryma e magnetizimit nuk duhet të kalojë 5% të rrymës nominale të ngarkesës në tensionin nominal. Në çdo rast, dendësia e fluksit në tension dhe frekuencë nominale, në shkallen kryesor nuk duhet të kalojë 1.65 Tesla.

Bërthama do të tokëzohet në strukturën shtrënguese në një pikë vetëm përmes një lidhjeje të lëvizshme me një bulon dhe dado, të vendosur lehtësisht nën pjesen e inspektimit në mbulesën e rezervuarit ose murin e rezervuarit. Të gjitha lidhjet e tokëzimit, me përjashtim të atyre nga unazat individuale të fiksimit të bërthamës, duhet të kenë një sipërsfaqe tërthore jo më pak se 80 mm^2 . Lidhjet e futura midis fleteve duhet të kenë një sipërsfaqe tërthore jo më pak se 20 mm^2 .

Struktura e peshtjelles dhe izolimi i jashtem i saj duhet te jene ndertuar ne menyre te tillë qe te lejoje një qarkullim te lirshem te vajit ftohes perms kanaleve te ftohjes per te siguruar një ftohje efikase te nuklit.

Qarku magnetic duhet te jete i izoluar nga te gjitha pjeset strukturore dhe do te jene ne gjendje te perballojne një tension prove 50 Hz te bulonat e nuklit dhe bazamentit 2.5kV rms per një minute.

Densiteti i fluksit.

Nukli i transformatorit duhet të prodhohet prej fletesh çeliku të cilësisë së lartë petezuar ne te ftohte me kristale silici te orientuara.

Ndertimi duhet te jete i tillë qe te shmange nxehjen nga rrymat fuko dhe ne kushtet me te veshtira te punes dendesia e fluksit ne c' do pjesë te qarkut magnetic nuk duhet te kaloje vleren 1.6 tesla per tension dhe frekuencë nominale. Transformatori duhet te duroje per kohe te gjate mbitesione me frekuencë 50 Hz dhe per kohe te shkurter mbitesione me frekuencë te larte. Transformatori duhet te projektohet dhe te garantoje per te kenaqur kerkesat per mbi-flukset vijuse ne cdo vlore te rrymes se ngarkimit pa kaluar vlerat e mbinxehjes ne pjeset e siperme.

Vazhdimesht	110% per tension dhe frekuencë nominale
1 minute	125% per tension dhe frekuencë nominale
10 sekonda	140% per tension dhe frekuencë nominale

Peshtjellat.

Peshtjellat e transformatorit duhet të jenë me izolim uniform dhe të ndërthurura. Per to duhet të përdoret bakër elektrolitik me përcueshmëri të lartë dhe material izolues me cilësi të lartë.

Peshtjellat duhet të “piqen” plotësisht gjatë prodhimit me anë të aplikimit të presionit boshtor në një temperaturë të lartë për një kohë të tillë në mënyrë që tkurja e mëtejshme - ndërkoqë që jane në punë - të mos ketë mundesi të ndodhë.

Peshtjellat dhe fillimi i tyre duhet të projektohen dhe rregullohen për t'i bërë ballë goditjeve, të cilat mund të ndodhin gjatë montimit, dridhjeve gjatë transportit dhe të gjitha llojeve të mbitensioneve (kalimi dhe ne kushte të tjera kalimtare të punët). Berthama e pështjelles duhet të jenë prej çeliku ose prej një materiali të përshtatshëm izolues, të ndërtuar nga fletë laminate. Kondensatorët mbrojtës dhe elementet mbrojtës me ZnO nuk do të pranohen.

Peshtjellat duhet të kenë një prerje tërthore seksioni konstant dhe dendësia e rrjmës nuk duhet të kalojë 2.7 A / mm² në asnjë pjesë të peshtjellave, në kushte nominale.

Materiali izolues i pështjelleve dhe lidhjeve nuk duhet të jetë, subjekt i zbutjes, tkurrjes, shembjes, shpërbërjes ose ndonjë performance tjetër të dobët, gjatë punës.

Tensionet e impedancës në skajet ekstreme te rregullimit nuk duhet të devijojnë nga ato për pozicioni kryesor me një vlerë përqindjeje prej më shumë se dy të tretat e diferencës në faktorin e rregullimit midis pozicionit përkatës dhe pozicionit kryesor. Transformatori duhet të ketë humbjet më të larta në pozicionin me te larte te rrjmës (pozicioni me i ulet i rregulatorit).

I gjithe projektimi, ndertimi dhe trajtimi i peshtjellave dhe montimi i tyre ne nukel duhet te jete konform praktikave me te mira moderne.

Peshtjellat duhet te vendosen ne menyre te tille qe te jene elektrostatikisht te ballancuara dhe qendrat e tyre magnetike duhet te jene te perputhura ne te gjitha kushtet e shfrytezimit.

Peshtjellat dhe detalet e tyre duhet ti nenshtrohen gjate prodhimit një presioni aksial ne temperature te larta dhe per kohe te gjate per tu siguruar qe gjate shfrytezimit nuk do te ndodhin tkurje te metejshme.

Peshtjellat, nukli dhe pjeset e tjera duhet te jene te perfokuara me qellim qe tu rezistojne te gjitha sforcimeve qe mund te lindin gjate transportit, aktivitetit sizmik, komutimeve duke perfshire dhe lidhjet e shkurtra qe mund te ndodhin brenda dhe jashte.

Ne qofte se peshtjella eshte perbere nga disa seksione te ndara me hapesira izoluese, fiksimi i tyre duhet te jete i tille qe te kemi presione te njejtë ne te gjithe kollonen.

Tokezimi i brendshem.

Te gjitha pjeset metalike te transformatorit, me perjashtm te fleteve individuale te nuklit, bullonave te nuklit, duhet te tokezohen ne menyre te sigurte ne nje pike te vetme me bullon ne pjesen e siperme te nuklit e pershtateshme per qellime testimi.

Neutralet e pështjellave 110 kV do të lidhen drejtpërdrejt me tokën. Neutralet e pështjellave 35/20 kV duhet të formohet dhe të dalin ne pjesen e siperme të transformatorit për tokezim.

Pikat e tokezimit neutral (izolatoret) duhet të projektohen në detaje. Detajet përkatëse të strukturave mbështetëse të çelikut dhe dizajni elektromekanik për shufrat e bakrit ose përçellesit do t'i nënshtrohen miratimit të Investitorit.

Lidhjet me tokën duhet të projektohen si duhet dhe të tokezohen në shufra të veçantë tokezimi, të lidhura me sistemin e përbashkët të tokezimit. Përcellesit e tokezimit prej bakri duhet të montohen siç duhet në një strukturë çeliku mbështetëse. Ndaresi i neutralit, shkarkuesi dhe transformatori i rrjmës duhet të përfshihen në furnizim.

Lidhja me token e qarkut magnetik del ne kazanin e transformatorit dhe lidhet me token e transformatorit. Ky dispozicion duhet te jete i tille qe izolimi ndermjet nuklit dhe pjastres fiksuese duhet te jete testuar me nje tension deri 2.5kV. Llidhja e daljes (bushing) behet ne te njejen menyre si edhe lidhja e nuklit me tokezimin kryesor.

Lidhja kryesore e tokezimit duhet te jete me seksion jo me te vogel se 80 mm².

Izolatoret kalimtare

Transformatorët duhet të jenë të pajisur me izolatore porcelani të një cilësie të lartë, të llojit të jashtëm, në të dy anët e TL dhe TM, në përputhje me IEC 60137

Izolatoret kalimtare te transformatorit duhet te jene te pershtateshme per te sherbyer ne kushtet e rrjetit dhe, perveç kesaj, per ftohje shume te shpejte te paisjeve te ekspozuara ne dritten e diellit dhe qe pasohen njekohesish nga stuhi shiu te fuqishme.

Rrjedhjet duhet të jenë të lira nga vrimat e goditjes, fluska sipërfaqësore, çarje dhe zgavra dhe të gjitha skajet dhe cepat e mprehtë duhet të jenë të paqarta dhe të rrumbullakosura. Të gjitha pjesët e hekurt duhet të jenë të galvanizuara me nxehësi të nxehët.

Bushings me izolatore porcelain duhet te jene ne perputhje me kerkesat e IEC 233 jo difiktoze dhe lethesisht te verifikueshme. Glazura duhet te jetë e lemuar, e forte, uniforme me ngjyre kafe dhe te veshe te gjitha pjeset e ekspozuara te izolatorit.

Bushings do te jene te tipit me vaj/ajer dhe do te jene te paisura me te gjithe aksesoret e nevojshem per montimin e pjeseve qe lidhen ne to.

Pjeset e porcelanit nuk duhet te takojne drejt per drejt ne metal, por nepermjet guarnicioneve prej gome te pershtateshme.

Te gjitha paisjet fiksuese te perdonura nuk duhet te veprojne kimikisht me siperfaqet metalike ose te shkaktojne thyerje nga zgjerimi ne kushtet e shfrytezimit.

Ne cdo dalje fazore nga ana TL do te vendosen transformatore rryme te tipit toroidal sipas standardeve me te fundit IEC.

KAZANI DHE AKSESORET PER LIDHJE.

Kazani.

Rezervuari i vajit te transformatorit duhet te jetë një konstruksion i ngjitur me saldim, me mbulesë te lidhur me bulona, e prodhuar me pllaka çeliku me fortesi te mjaftueshme, kështu që kur përmban bërthamën me peshtjellen dhe e mbushur plotësisht me vaj, ngritura ose çfarëdo trajtimi tjeter të mos shkaktojë mbingarkesë ose demtim te ndonjë pjese të rezervuarit ose rrjedhje. Rezervuari gjithashtu duhet te përballojë forcat e perdonura gjatë testimit, transportit, instalimit dhe servisit. Trupi i rezervuarit, rregullatori I tensionit, radiatorët dhe tubat shoqëruese duhet të jenë në gjendje të përballojnë vakumin e plotë (më pak se 1 Torr) kur nuk përbajnjë vaj. Mbulesa e rezervuarit duhet te jetë me fortesi të përshtatshme, nuk duhet te shtrembërohet kur ngritet dhe duhet te pajiset me fllanxha të përshtatshme që kanë bulona të mjaftueshmë dhe të vendosur në mënyrë të duhur.

Hapjet per inspektimit duhet te sigurohen për të lejuar futjen në lidhjet e brendshme të izolatoreve, pështjellave dhe lidhjeve të tokëzimit.

Rezervuari dhe mbulesa duhet te projektohen në mënyrë të tillë që të mos lënë xhepa të jashtëm në të cilët mund të futet uji, as xhepa të brendshëm të cilët mund të bllokohen ajri kur mbushni rezervuarin.

Për më tepër, sigurohet mundesi e lehtë në të gjitha sipërfaqet e jashtme për lyerje. Sipërfaqja e brendshme e rezervuarëve duhet të lyhet me një shtresë rezistente ndaj vajit, sipërfaqja e jashtme me material mbrojtës dhe te pjekur ne dy shtresa.

Të gjitha guarnicionet duhet te jenë rezistente ndaj gazit dhe vajit, të bëra nga një material i tillë që të mos ketë demtim në kushtet e punës, rezistente ndaj nxehësisë dhe vajit. Guarnicionet e gomës që përdoren për lidhjet me fllanxha të ndarjeve të ndryshme të vajit duhet të vendosen në kanal ose në mbajtëse ekuivalente me kanal në të dy anët e guarnicioneve gjatë gjatësisë së tyre totale. Shtrëngimi i tyre duhet të jetë i mjaftueshem.

Një dehidrator ajri me xhel silicë duhet te vendoset ne rezervuar me një madhësi në përpjesëtim me kushtet klimatike te ambientit. Aparati i ajrosjes duhet të jetë i vendosur në një lartësi të përshtatshme prej rrëth. 1.5m mbi tokë. Secila ndarje e konservatorit duhet të jetë e pajisur me dy aparate ajrosje paralel.

Konservuesi (zgjeruesi per vajin e kazanit).

Transformatori do te jete paisur me zgjerues vaji. Ai duhet te kete një kapacitet jo me te vogel se 5% te te gjithe sasise se vajit te ftohte te kazanit. Ai paiseset me nivel per vajin dhe dehidratuesin me, silikagel te mjaftueshem. Depozita e rezervuarit duhet te jete mbi pikën më të lartë të sistemit të qarkullimit.

TERMINALET.

Terminalet e tokezimit.

Dy (2) terminalet e tokëzimit me madhësi te pershtatshme do të vendosen diagonalisht në kornizën e poshtme të rezervuarit, në të dy anët e transformatorit në mënyrë të tillë që të garantohet një lidhje me rezistencë të ulët me sistemin e tokëzimit.

Terminalet dhe të gjitha pjesët e tjera mbajtëse të rrymës duhet te projektohen dhe prodhohen për të pasur rezistencë minimale në kontakt. Lidhjet e shtrëngimit duhet të projektohen për të zvogëluar në minimum efektiv e koronës dhe ndërhyrjes në radio.

Emertimi i terminaleve.

Terminalet e daljeve do te pajisen me pllakata ne perputhje me standartet IEC.

Terminali i neutrit.

Neutri i peshtjellave te lidhura ne yll do te dale jashtë nepermjet izolatorit kalimtar.

Trajtimi i siperfaqeve.

Te gjitha pjeset prej celiku dhe hekuri te bute, para lyerjes me boje duhet te trajtohen me rere. Kur siperfaqet jane lene te palyera per arsyen montimi, duhet te meren masa per ti mbrojtur nga korozioni gjate kohes se magazinimit ose transportit.

Shinat

Për mbështetjen e transformatorit kërkohen shinat. Sistemi hekurudhor do të jetë i plotë dhe du të përfshijë njësinë rezervë që do të sigurohet në bazë të këtij projekti. Cilësia e çelikut duhet të jetë sipas EN 10025 S235JR ose një standarti ekuivalent.

Targetat. (Plakatat).

Shenimet ne targeta duhet te behen me gdhendje ne menyre qe te mos fshihen gjate viteve te punes dhe duhet te permbajne te dhena ne perputhje me standartet IEC 76-1dhe tabelat 1 & 2.

Pajisjet e këtij specifikimi do të pajisen me targa vlerësimi dhe diagrame lidhëse sipas standardit përkatës IEC dhe do të përfshijnë informacionin e mëposhtëm:

- numri i standardit IEC
- emri i prodhuesit
- numrin serise të prodhuesit
- hapësirë boshe për numrin rendor të Investitorit
- viti i prodhimit
- numri i fazave
- fuqi e vlerësuar
- frekuencia e vlerësuar
- tension i vlerësuar (në secilin shkalle ndryshimi të transformatorëve)
- rrënya e vlerësuar (në secilin shkalle ndryshimi të transformatorëve).
- diagramin e lidhjes që tregon lidhjet e brendshme dhe marrëdhënien vektoriale të tensionit të pështjellave
- rezistencë e plotë e qarkut të shkurtër në% (në shkalle ndryshimi maksimale, minimale dhe kryesore në rastin e transformatorëve)
- pllakata e sistemit te ftohjes
- masa totale
- masa e agentit ftohës
- fuqia maksimale e qarkut të shkurtër
- plani i përgjithshëm i transformatorit që mbulon vendndodhjet e terminaleve, pajisjeve të kontrollit, pikave të ngritjes, valvulave, prizave të kullimit dhe lehtësimit të ajrit dhe pajisjeve të marrjes së mostrave të vajit
- pllaka identifikimi, me numër alfa-numerik në përputhje me standartet përkatëse

Etiketimet e mëtejshme do të sigurohen, siç konsiderohet e nevojshme, duke siguruar informacion lehtësish të kuptueshëm dhe të pagabueshëm në lidhje me mirëmbajtjen dhe / ose funksionimin e pajisjeve.

Të gjitha plakat dhe etiketat, përfshirë materialin e tyre të fiksimit, do të janë rezistente ndaj korrozionit dhe do të janë qartë të lexueshme në çdo kohë.

KERKESAT E PROJEKTIMIT.

Sforcimet operacionale.

Paisja duhet te perballoje te gjitha sforcimet mekanike per shkak te operacioneve normale dhe jo normale, lidhjeve te shkurterë dhe faktoreve atmosferike.

Sforcimet e trasportit dhe montimit.

Te gjitha paisjet duhet te perballojnë luhatjet dhe tronditjet gjate trasportit dhe montimit.

Rritja e temperatures.

Transformatori duhet te projektohet ne perputhje me standartin IEC 76-2.

Kapaciteti i lidhjes se shkurterë.

Transformatori duhet te projektohet ne perputhje me standartin IEC 76-5.

Fuqia nominale.

Transformatori duhet te projektohet ne perputhje me standartin IEC 76-1 dhe 76-2.

Niveli i izolacionit.

Transformatori duhet te projektohet ne perputhje me standartin IEC 76-3.

Furnizimi me energji i qarqeve ndihmese.

Furnizimi me energji i qarqeve te kontrollit dhe komandimit do te kete karakteristikat e me poshtme:

Qarqet AC:

• Tipi sistemit	3-faze, 4-percjellesa, neutri direkt ne toke
• Tensioni nominal	230 / 400 V, 50 HZ
• Kufiri ndryshimit te tensionit	+ 10 % - 20 %
• Kufiri i frekuences se punes	48.5-51.5 Hz
• Rryma e lidhjes shkurter simetrike trefazore	10 kA

Qarqet DC:

• Per kontroll dhe mbrojtje	110V DC + 10 % - 15 %

Vaji i transformatorit.

Vaji i transformatorit do të jetë vaj mineral i ri me bazë nafteni, i papërbajtur, me veti që përpushten me IEC 60296. Ai do të pastrohet dhe para-trajtohet me acid.

Karakteristikat e vajit, siç kërkohet, do të analizohen para testit të pranimit të fabrikës. Certifikatat nga furnizuesi i certifikuar duhet të paraqiten gjatë dorëzimit.

Trajtimi i vajit në vend do të eleminojë të gjitha papastërtitë nga vaji. Pas trajtimit, përbajtja e ujit nuk duhet të kalojë 5 ppm.

Letra izoluese e cilësisë së aprovuar do të përdoret për izolimin e mbështjelljes.

Mostrat e letrës së përdorur do të testohen gjatë testeve të pranimit të fabrikës për të provuar vetitë e specifikuara:

- shkalla e polimerizimit
- min. 1000 (kampion i izolimit të letrës pas tharjes së transformatorit)
- min. 1200 (kampion i izolimit të letrës para tharjes së transformatorit)
- përbajtja e lagështisë pas tharjes: më pak se 0.3%.

Nëse vaji do të shtohet në transformator në objekt para se të lëshohet në punë, vaji në transformator së pari do të testohet për qëndrueshmëri dielektrike dhe përbajtje uji dhe secili kontejner me vaj shtesë do të testohet në mënyrë të ngjashme. Të gjitha testet do të dëshmohen nga Investitorit.

Siperfaqet e brendshme

Siperfaqet e brendshme te transformatorit duhet te jene material i lyer rezisten “sand blaster” dhe duhet të kryhet në përpushtje me DIN 55928 Pjesa 4 (ekuivalente me SIS 055900). Pas kësaj, një shtresë izoluese rezistente ndaj vajit do të zbatohet në të gjitha siperfaqet e çelikut në kontakt me vajin (p.sh. rezervuari, mbulesa, pllaka çeliku thelbësore etj.).

Trashësia minimale e filmit të thatë duhet të jetë 35 µm (kodi i ngjyrës RAL 9010 (i bardhë) ose ekuivalent).

Pajisjet duhet të janë të prodhura në mënyrë të tillë që të shmanget çdo mundesi per formimin e ndryshkut.

RREGULLATORI I TENSIONIT NE NGARKESE (OLTC).

Te pergjithshme.

Transformatori duhet të jetë i pajisur me rregullator automatik tensioni në ngarkesë (OLTC), në përpushtje me standarde specifikuara IEC, të vendosur në pikën e neutrit te anës TL, për rregullimin e tensionit. Ajo duhet të jetë e përshtatshme për kalimin e energjisë në të dy drejtimet. Do të pranojen vetëm prodhime, të cilat janë testuar në përpushtje me standardin IEC. OLTC do të jetë i përshtatshëm për ndërrimin e vajit pa çmontimin e njësisë rregulluese.

Selektori i rregullatorit me çelësat e kyçjes duhet të vendosen në një ndarje të veçantë e cila duhet të integrohet në kazanin e transformatorit. Projektimi duhet të sigurojë që çdo formim gazi ose ajri do të aktivizoje relene e presionit. Rregulluesi OLTC duhet të ketë relene e vet të presionit. Rregulatori I tensionit duhet të ketë një sistem të veçantë vajit, ashtu si edhe valvulat e kullimit të vajit, seksioni i veçantë në kazanin e vajit, treguesi i nivelit të vajit me kontakte të nivelit të vajit, dehidratuesi i ajrit etj. Rregulatori duhet të jetë lehtësisht i arritshem për inspektimet e kontakteve. Duhet të jetë e mundur të kryhet inspekimi i rregullatorit pa kulluar vajin e transformatorit. Kontaktet duhet të projektohen për një jetëgjatesi shërbimi afersisht 200,000 operacione nën ngarkesë normale. Jetagjatesia e shërbimit të ingranazhit mekanik duhet të rregullohet në përpushtje me rrethanat.

Rregulatori i tensionit në ngarkesë duhet të projektohet për t'i bërë ballë rrymës maksimale të lidhjes së shkurtër siç specifikohet edhe për transformatorin.

Rregulatori i tensionit duhet të jetë i projektuar për kontroll si ne distance dhe ashtu edhe ne vend në raste emergjente. Ingranazhet e rregulatori i tensionit duhet të jene te bllokueshem. Pajisjet e nevojshme duhet të sigurohen në një kabinë të përshtatshme për të mbrojtur nga moti, parazitë dhe insektet, me ventilim, lagështi të mjaftueshme temperaturë të kontrolluar nga ngrohesi.

Të gjithë sinjalet, kontrollot ne distance, alarmet etj. duhet të lidhen në një shirit terminali të përbashkët në panelin e kontrollit lokal. Gjithashtu sinjalet te vecanta duhet të dergohen në panelin e kontrollit lokal dhe sallën e kontrollit.

Asamblimi i OLTC duhet të jetë i pajisur me një celes presioni shkarkimi ne fllanxhën e siperme të rregulatorit te tensionit, i përbërë nga një hapje e diafragmës ne afersisht 4 bar.

Rregulatori i tensionit duhet të kete funksionimin lokal me ane te dorezes, dhe ate elektrik, funksionimin elektrik në distancë dhe kontrollin automatik.

Ndertimi.

Rregulatori i tensionit, duhet te veproje me shpejtesi, te kete jetegjatesi, performance te mire ne komutim dhe lidhje te shkurter si dhe qendrushmeri te larte mekanike.

Ai duhet te pajiset me një numerator qe te tregoje numrin e operacioneve te tij.

Kontrollet.

Rregulluesi tensionit duhet te jete manual dhe me veprim me kontroll ne distance nga paneli ndihmes i transformatorit. Nje celes lokal/ne distance duhet te jete ne panelin e kontrollit te regulluesit per te percaktuar piken e punes se tij. Duhet gjithashtu te paiset me një manivel per funksionimin me dore. Duhet te kete një bllokim elektrik me qellim qe te parandalloje veprimin e motorit kur manivela eshte duke punuar.

Duhet te parashikohet kontroll automatik i regulatorit me anen e rregulatorit automatic te tensionit.

Regulatori duhet te paisjet me një celes te ndalimit per emergjence. Ai duhet te paiset me një celes elektrik fundor per ta ndaluar veprimin mekanik ne fund te korses se levizjes ne pozicionin maksimum dhe minimum.

Aparaturat e kontrollit dhe te mekanizmit te veprit, duhet te jene ne dhoma me flete celiku ose alumini te presuar, resistente ndaj papastertive, lageshtise, korozionit dhe te mire ventiliuara. Dyert do te jene me cerniere te tipit lift-off (heqje nga siper) dhe te kene një doreze te integruar, me bllokim me dryn dhe tabele identifikuese. Dhoma duhet te paiset me një ngrohes (230 V, AC) per parandalimin e kondesimit me kontroll termostatik dhe e mbrojtur me një miniautomat (limitor).

Treguesi i pozicionit.

Duhet te kete dy tregues te pozicionit: një do te jete vendosur ne panelin e kontrollit te transformatorit dhe tjetri ne transformator.

Aksesore.

Transformatori do te pajiset me aksesoret e meposhtem:

1) Zgjeruesi (konservuesi) i vajit pajisur me dehidratusin me silikagel.

2) Valvulen e shkarkimit dhe filtrimit te perbere nga:

- Valvula e shkarkimi (kazanit kryesor, regulluesit te tensionit, zgjerusit te vajit ndarja kryesore dhe ndarja e siperme).
- Dy valvula te filtrit.
- Tre valvula te monstrave.
- Tapa e shkarkimit te ajrit.
- Tapa e mbushjes me vaj.
- Valvulat per lidhjen e radiatoreve.
- Valvula nderprerese per paisjet e mbrojtjes.

3) Paisjet matede te nivelist te vajit (zgjerusi i vajit: ndarja kryesore dhe ndarja e siperme)

4) Paisjet matede te temperatures se vajit.

5) Tregusit e temperatureve te peshtjellave me kontaktet.

6) Termometrat e depozitave.

7) Releja Buchholz.

8) Pajisjet e uljes (shkarkimit) se presionit.

9) Rele e presionit

10) Daljet (Bushings)

11) Regulluesi i tensionit (On-load tap changer me relene e mbrojtjes dhe kontrollit per O.L.T.C.)

12) Dollapet / bokset e terminaleve.

DREJTORIA E TENSIONIT TË LARTË

- 13) Targetat e vlerave dhe te peshave.
- 14) Plakatat e emertimit te terminaleve dhe plakatat e identifikimit te aksesoreve.
- 15) Terminal i tokezimit per kazanin.
- 16) Ganxhat per ngritje dhe levizje te kazanit.
- 17) Ganxhat per levizjen komplet te transformatorit.
- 18) Ganxhat per levizje.
- 19) Perforcuset per kriko.
- 20) Drejtuesi dy drejtimesh i rulave.
- 21) Bllokusit e rulave.

Aksesoret me emertimet duhet te vendosen ne transformator ne vende te dukshme ne menyre qe te lexohen lethesisht nga personat qe qendrojne ne toke. Nese eshte e nevojshme duhet te montohen etiketa me faqe te dy fishte, me nje fare kendi, per nje shikim me te lehte.

Ftohja.

Transformatorët duhet të jenë të pajisur me sistem ftohës natyral me ajër.

Radiatore te cmontushem duhet te jene lidhur direkt ne kazan. Ata duhet te jene pajisur me valvul ne cdo pike te lidhjes me kazanin dhe valvul shkarkimi.

Radiatoret duhet te jene projektuar per te parandoluar akumulimin e ujit ne siperfaqen e jashtme te tyre dhe per akses te lehte per pastrim dhe rileyerje me boje.

Radiatoret duhet te durojne presione te njehta si edhe kazani kryesor.

Numri i ventilatorëve për radiator do të llogaritet në bazë të temperaturës maksimale të ambientit. Ventilatoret duhet të formojnë një pjesë integrale me motorët e tyre individualë dhe do të rregullohen në grupe, të montuara në karkasen e ventilatoreve, të vendosura fort nën radiatorët, në një pozicion të arritshëm, dhe në një lartësi prej jo më pak se 100 cm.

MBROJTJA.

Filosofia qe do të zbatohet ne mbrojtjen rele te transformatorit te fuqise do te jete, mbrojtja kryesore dhe mbrojtja back up rezervë.

Transformatori i fuqisë duhet të ketë mbrojtjet e mëposhtme:

- Mbrojtje diferenciale (87T) me rele me tre terminale te peshtjellave te integruara, ckycese, frenuese.
- Rezistencë e ulët me token 87N1 dhe 87 N2.
- Mbrojtja nga mbirryme faza lidhje me tokën (të ndara për ato primare dhe sekondare) (51.1, 51.1N, 50.1, 50.1N) dhe (51.2, 51.2N, 50.2, 50.2N).
- Mbrojtje e kufizuar nga lidhje shkurter me tokën (87N), primare, sekondare, e aktivizuar për transformatorin ne yll, me neuter të tokëzuar.
- Mbrojtje e ndjeshme e drejtuar me tokën (67 N)
- Mbrojtje nga mbingarkesa (49)
- Mbrojtje nga mbitensioni (59)
- Mbrojtje nga tensioni i ultë (27)
- Mbrojtje nga dështimi i celsit (50 BF) për anën 110 kV
- Mbrojtje nga asimetria e rrymës (46).

Të gjitha veprimet e mbrojtjes së transformatorit te fuqise do të realizohen përmes releve të veprimit te bllokimit (veprim i shpejtë per ngarkese te larte). Ckyce nga kontaktet dalese të relese se mbrojtjes nuk do të pranohet. Bllokimi nga reletë në anën primare dhe sekondare duhet të fillojnë ckycjen në anët e tensionit të lartë dhe të ulët pa mbyllje automatike.

Do të përdoren rele shumëfunktional. Funksionet do të grupohen në minimumi dy reletë shumëfunkcionale, një për mbrojtjen kryesore dhe një për mbrojtjen rezervë.

Mbrojtja kryesore do të përfshijë funksionet e mëposhtme: 87T, 87N, 50BF, 49.

Mbrojtja rezervë do të përfshijë funksionet e mëposhtme: 50/51, 50N/51N, 46, 67/67N, 59, 27 dhe 50BF.

Duhet të parashikohen dy rele kontrolli të qarkut (74TCS) (te cilat nuk përfshihen në relen kryesore ose rezerve), të ndara për peshtjellat 1 dhe 2.

Mbrojtjet kryesore dhe ato rezervë do të lidhen me bërtthama të ndara te CT, të furnizuar nga qarqe të ndryshme DC, celesi MCB (kryesori dhe rezerva) dhe do të veprojnë në pështjella ckycese të ndryshme te celsit.

Nderveprimi i ckyçes duhet të sigurohet në mënyrë që të veproje në rast të defekteve të transformatorit te fuqise, dhe funksionimi i çdo releje të mbrojtjes duhet të ckyce njekohesiste te dy celsat TL & TU. Mbrojtja rezervë TU që zbulon defekte të jashtme duhet të ckyce vetëm celsat TU.

Transformatori i fuqise duhet të jetë i mbrojtur nga mbrojtjet elektrike, dhe rele mekanike termike. Mbrojtjet termike / mekanike (detektorët e gazit, rrjedhjes dhe presionit te vajit, pajisjet e temperaturës së vajit dhe peshtjellave etj.) duhet të sigurohen për transformatorin e fuqise, përfshirë rregulluesin automatik (tap-changer) dhe kutine e terminalit te kabllove.

Skema mbrojtëse e transformatorit gjithashtu duhet të integrojë pajisjet specifike të mbrojtjes që do të sigurohen për transformatorin e fuqisë (për rezervuarin dhe OLTC):

- Rele Buchholz alarmi & ckyçje.
- Rele alarmi dhe ckyçje e temperaturës së vajit
- Rele alarmi dhe ckyçje e temperaturës së pështjelljes
- Rele alarmi i nivelit të vajit.

Kontaktet e lira te daljes së këtyre releve do të veprojnë përmes mbrojtës rezervë (sinjal i veçantë i ndihmës dhe reletë ckyçese për mbrojtje mekanike).

Përveç releve të mbrojtjes të instaluar në sallën e kontrollit, transformatori duhet të mbrohet nga pajisjet e mëposhtme të montuara në transformator:

- një (1) rele Buchholz për transformatorin. Tubat që lidhin relene Buchholz me rezervuarin duhet të kenë valvola rrëshqitëse për të mundësuar çmontimin e relene pa rrjedhje vaji.
- një (1) rele Buchholz për OLTC
- një (1) termometër i tipit thirrës për matjen e temperaturës së vajit, i pajisur me dy (2) kontakte të rregullueshme për funksionet e alarmit dhe udhëtimit (diapazoni i rregullimit maksimal të jetë nga 60°C në 120°C). Termometri i temperaturës së vajit duhet të vendoset në mënyrë që leximi i saktë të jetë i mundur nga niveli i tokës.
- një (1) tregues i nivelit të vajit, i pajisur me alarm të ulët të nivelit të vajit dhe kontakte udhëtimi. Treguesi duhet të vendoset në mënyrë që leximi i saktë të jetë i mundur nga niveli i tokës.
- një (1) termometër i tipit të rezistencës, $R = 100\text{ Ohm}$, për matjen e temperaturës së mbështjelljes, i instaluar në pllakën e mbulesës në vendin ku pritet temperatura më e lartë. Termometri i temperaturës së mbështjelljes duhet të jetë një pajisje me dy fazë që ka kontakte alarmi dhe udhëtimi dhe duhet të vendoset në mënyrë që leximi i saktë të jetë i mundur nga niveli i tokës.

Releja Buchholz.

Transformatori duhet te paiset me një rele te gazit dhe shtytjes se vajit (releja gazore) te tipit me dy elemente dhe qe kane kontakte alarmi qe myllen ne mbledhjen e gazit ose te nivelit te ulet te vajit dhe kontaktet e ckyçes qe myllen ne kushtet e mbitensionit ne vaj. Cdo rele paiset me një rubinet prove per te mare nepermjet një tubi fleksibel te lidhur ne te dhe per te kontrolluar veprimin e relese.

Nje siperfaqe pune do te jete ne pjesen e siperme te cdo releje per te lehtesuar vendosjen e relese dhe per te kontrolluar kedin e montimit ne tubin e zgjerimit dhe nivelin terthor te relese.

Projektimi i relese, elementeve te montimit dhe i tubave qe shqerojne montimin duhet te jete i tillë qe te mos veproje gabimisht ne kushte normale te shfrytezimit perfshire dhe nisjen ose ndalimin e pompes se qarkullimit te vajit me kontroll manual ose automatic ne te gjitha temperaturat e lejushme te punes.

Tubat duhet te organizohen ne menyre te tillë qe te gjithe gazrat qe rjedhin nga transformatori te kaloje ne rele.

Kontaktet e alarmit dhe te ckyçes duhet te perballojne një rryme 5A per tension nga 24-250 Volt AC ose DC. Releja Buchholz duhet te lidhet me zgjerusin e vajit dhe kazanin kryesor, nepermjet valvulave me veprim manual.

Releja Buchholz duhet te paiset me një paisje per nxjerjen e gazit.

Per te lejuar gazin qe te mblidhet ne nivelin e tokës, një tub me diameter te vogel duhet te lidhet me rubinetin e shkarkimit te gazit dhe relene dhe qe vjen deri ne lartesine 1400 mm mbi nivelin e tokës dhe ketu perfundon me një rubinet bllokus.

Pajisja e uljes se presionit.

Kjo sherben per uljen e shpejte te presionit te rrezikshem brenda transformatorit. Pajisja duhet te veproje per një presion 70kPa (0.7 bar) dhe dalja del me bushings.

Releja e mbi presionit.

Krahas paisjes per lirimin e presionit, transformatori do te kete te instaluar edhe relene e presionit te ritur me dy cifte kontaktesh. Nje rregullohet per 30kPa (0.3bar) mbi presion dhe vepron ne alarm dhe e dyta 50kPa (0.5 bar) dhe vepron ne ckyçje.

Box i terminaleve.

Te gjitha instalimet e paisjeve te mbrojtjes, transformatoreve te rrimes, dhe kontakteve te sinjaleve treguese duhet te vine ne një box te terminaleve i mbrojtur nga lageshtia (IP 54) ne afersi te bazes se transformatorit.

Terminalet e transformatoreve te rrimes per peshtjellat e matjes duhet te jene me perçeljesa 10mm^2 ndersa te tjeret me perçeljesa me sekcion 2.5 mm^2 .

Kutia e terminaleve duhet te jetë paisur me ngrohes (230V AC) per parandalimin e kondesimit me kontroll termostatik dhe e mbrojtur me limitator.

Inspektimi dhe testet.

Cdo transformator do t'i nënshtrohet inspektimeve dhe provave që do të kryhen në ambientet e prodhuesit dhe në vend, siç specifikohet për të verifikuar përputhshmërinë e tyre me të dhënat e garantuara dhe ato të dizajnit.

Cdo transformator duhet të testohet plotësisht i tipit sipas standardeve përkatëse të IEC. Në rast se transformatorët e energjisë të llojit dhe modelit të ofruar janë testuar tashmë nga një laboratori i njohur ndërkombëtarisht, Ofertuesi duhet të paraqesë një kopje të raporteve të provave të tipit së bashku me ofertën. Raportet e provave të tipit nuk duhet të janë më të vjetra se 5 (pesë) vjet dhe do të janë të vlefshme deri në skadimin e garancisë. Investitor i rezervon të drejtën të kërkojë përsëritje të testeve të njëjtë ose të të gjitha llojeve në praninë e tyre.

Para dërgimit, kopjet e të gjitha certifikatave të testeve rutinë do t'i vihen në dispozicion Investitorit. Nëse, gjatë testimit, bëhen ndryshime në pajisje, këto devijime duhet të korrigohen në vizatimet dhe dokumentet e paraqitura për të pasqyruar gjendjen e saktë "si të ndërtuar" të Transformatorëve dhe dorëzimin.

Testet tip.

Testet tip do te kryhen per cdo transformator te fuqise ne perputhje me Standartet IEC 76.

Raporti i testeve tip do te perfshije informacionin dhe detajet shtese per identifikimin e tarsformatoreve te fuqise dhe aksesoreve.

Testet e kryera ne objekt gjate vendosjes ne pune, duhet te perputhen me test reportet e dorezuara te specifikuar me poshte.

Njesia kryesore.

Testet tip te me poshtme do te kryhen ne perputhje me Standartet e me poshtme:

a) Test i rritjes se temperatures	IEC 60076-2 pika 5
b) Test i qendrushmerise ndaj te gjithe vales se tensionit impulsive	IEC 60076-3 pika 3

Testet speciale.

a) Matja impedances se zero-sequence ne nderprerjet principale dhe ekstreme	IEC 60076-1 pika 10.7.
b) Matja e nivelit te zhurmës akustike	IEC 60076-10
c) Matja e fuqise.	
d) Matja e energjise se paisjeve te ftohjes.	
e) Llogarita e qarkut te shkurter	IEC 60076-5

Bleresi rezervon te drejten te kerkonte verifikimin e mbitensioneve rymen per tensione te ndryshme dhe regjistrimin e oshilogrames se rrimes.

Testet e komisionimit

Komisionimi do të kryhet në përputhje me një program të hollësishëm të provës së komisionimit dhe procedurat e provës të përgatitura nga Kontraktori dhe të aprovuara nga Investitori.

Gjatë periudhës së provës në terren, stafi i N.Stacionit do të informohet plotësisht me funksionimin dhe mirëmbajtjen rutinë të impiantit.

Rregulluesi i tensionit nen ngarkese.

Testet tip te me poshtme do te kryhen ne perputhje me Standartet IEC 600214:

a. Test i rritjes se temperatures ne kontakte	pika 8.1
b. Test i ckycjes:	pika 8.2
• Testi sherbimit detyruar	
• Testi kapacitetit te ckycjes	
c. Testi rrymave te lidhjes shkurter	pika 8.3
d. Testi rezistences tranzpcionit (kontaktit)	pika 8.4
e. Testi qendrushmerise mekanike	pika 8.5
f. Testi dielektrik i zbatushem	pika 8.6

Raporti testit tip do te jetë ne perputhje me nen piken 8.7 te Standartit IEC 600214

Izolatoret kalimtare (bushings).

Testet tip do te kryhen ne perputhje me Standartin IEC 600137.

- a. Testi padepartueshmerise.
- b. Matja e kapacitetit dhe faktorit te dispersionit (tg delta). Testet duhet te behen para testeve te qendrushmerise se tensionit.
- c. Matja e shkarkimeve pjesore.
- d. Testi qendrushmerise ndaj tensionit impulsive (L).
- e. Testi qendrushmerise ndaj tensionit ne frekuencen e fuqise ne lageshtire.
- f. Matja e shkarkimit te pjesshem.
- g. Matja e kapacitetit dhe tg (delta).
- h. Testi qendrushmerise ndaj momentit te fuqise
- i. Testi qendrushmerise ndaj tensionit ne frekuencen e fuqise ne te thatë (AC).
- j. Testi ritjesh se temperatures.
- k. Testi dielektrik i kontrollit ne boshllek
- l. Kontrolli i dimensioneve dhe hapesirave te shkarkimeve.

Testi i vajit te transformatorit.

Testi do te kryhet ne perputhje me standarin IEC-296.

Testet rutine.

Testet rutine do te kryhen ne perputhje me standartet IEC.

Njesia kryesore.

Testet do te behen ne perputhje me standartet IEC 76-1:

- a. Matja e rezistences se peshtjellave.
- b. Matja e raportit te tensionit dhe kontrolli diagrams vektoriale (Voltage ratio measurement and check of voltage vector relationship).
- c. Matja e impedance voltage (principal & extreme tapping), rezistences lidhjes shkurter dhe humbjet e ngarkeses.
- d. Matja e rymes dhe humbjeve te punimit pa ngarkese per tision nominal dhe 105 dhe 110 %.
- e. Matja e harmonikave te rymes se punimit pa ngarkese.
- f. Testet e regulluesit te tensionit nen ngarkese.

Testet pasuese kryen ne perputhje me standartet IEC 76-3:

- a. Testi qendrushmerise shkaktuar nga mbitesionet (AC).
- b. Testi qendrushmerise ndaj tisionit te burimeve te vecanta (Separate source voltage withstand test).
- c. Matja e rezistences se izolacionit te peshtjellave (15s, 60s and 120 s).
- d. Matja e tg delta te peshtjellave.

Ne rast se nuk specifikohet ndryshe, ne transformatorin e fuqise do te behen dhe testet e me poshtme:

Treguesit e temperatures

Testet do te behen per kalibrimin dhe funksionimin e treguesve te temperatures se vajit dhe peshtjellave.

Rregulluesi i tensionit.

Testet e mëposhtme do të bëhen ne perputhje me standartet IEC:

- a) Testet mekanike.
- b) Testet dielektrike te qarqeve ndihmese.

Daljet e transformatorit te fuqise.

Testet rutine kryhen ne perputhje me Standartin IEC 1237

- a) Testi depertueshmerise
- b) Matja e kapacitetit dhe faktorit te dispersionit (tg delta).
- c) Matja e shkarkimeve te pjeseshme
- d) Testi qendrushmerise ne te thatë me frekuencen e fuqise
- e) Matja e shkarkimit te pjeseshme.

Releja Buchholz.

Testet e me poshtme do te behen per relene Buchholz ne dyqanin e prodhuesit:

- Ckycje me shpejtesi te vajit 1 m/s
- Alarm per te percaktuar sasine e gazit
- Presioni (ajrit)
- Testi dielektrik 2000 V, 50 Hz, 1 min.
- Rezistenca e izolimit me meger 500 V duhet te jete me e madhe se 100 Mohm.

Niveli i zhurmave.

Niveli i zhurmave do te jete ne perputhje me Standartet IEC 551 (1987) dhe amendmenti 1 (1995) ne kushtet e punimit pa ngarkese dhe me ngarkese te plote.

Testet speciale.

Bleresi rezervon te drejtien per te aplikuar testin me tension impulsive si nje test pranimi.

Kontrollet dhe komisionimi.

- 1) Inspektim vizual
- 2) Vlerat e targetave (pllakatave emertuse)
- 3) Inspektimi per rrjedhje
- 4) Niveli i vajit
- 5) Permbajtja e ajrit dhe lageshtise ne vajin e trasnformatorit
- 6) Inspektimi i montimit te nuklit dhe peshtjellave si dhe lidhja e tokezimit
- 7) Kontolle funksionale te paisjeve ftohese
- 8) Kontolle funksionale te treguesve te temperatures dhe nivelit dhe kontaktet e tyre te sinjalizimit
- 9) Kontolle funksionale te kontakteve te relese
- 10) Niveli i zhurmes.

Kriteret per pranim.

Cdo rezultat negative i nje prej testeve tip do te sjelle refuzimin e paisjes. Klienti do te pranoje perseritjen e testit nese kontraktori kerkon te modifikoje ndertimin e paisjes brenda nje kohe te arsyeshme dhe te perserise, me shpenzimet e veta, te gjitha testet e specifikuara, ne njesine e kohes te perzgjedhur nga klienti.

Te gjitha testet rutine do te kene rezultate positive brenda tolerancave te lejuara aty ku aplikohen. Ne rast te ndonje rezultati negative ne testet rutine, cdo paisje difektoze do te kthehet ose riparohet me shpenzimet e kontraktorit.

DOKUMENTET.

Instrumentet operative.

Dokumentet e meposhtme qe duhet te dorezohen.

Manuali i perdonimit.

Tre te printuara/kopje te fotokopjuara se bashku me nje kopje elektronike te riprodhushme te librit te instalimit, montimit, mirembajtjes dhe instruksionit te shfrytezimit ne gjuhen angleze.

GARANCITE DHE PENALITETET.

Garancia e per gjithshme.

Oferta duhet te garantoje qe:

- 1) Te gjitha punimet dhe materialet duhet te jene konform specifikimeve dhe standardeve.
- 2) Te gjitha punet dhe materialet duhet te jene ne perputhje me blerjen e materialeve, skemat, fabrikimin, praktiken e ndertimit dhe procedurat dhe duhet te jete konform te gjitha standardeve.
- 3) Te gjitha materialet, pjeset dhe aksesoret duhet te jene te rinj, prodhim i fundit, pa defekte, te cilesise me te mire, e pershtatshme per qellimin qe te permbushe te gjitha aspektet dhe kerkesat per kushtet e punes se ketij specifikimi.

Vlerat e garantuara.

Ofertuesi duhet te listoje specifikisht cdo perjashtim nga keto specifikime ne nje paragraph te ndare te quajtur "Perjashtime ne Specifikimet e Bleresit". Targetat e ofertuesit per vlerat nominale te transformatoreve dhe aksesoret duhet te ruhet gjate gjithe jetegjatesise se paisjes sipas specifikimeve per kushtet e mirembajtjes.

Vlerat per tu garantuar duhet te permenden dhe identifikohen si ne listen e te dhenave teknike. Ofertuesi duhet te garantoje keto vlera, bleresi kufizon te drejten per te refuzuar ndonje paisje qe nuk eshte sipas vlerave te kerkuara.

GARANCITE E KERKUARA.

Lidhja e shkurter.

Rezistenza e lidhjes se shkurter dhe zero impedance Z_0 nuk duhet te ndryshoje me shume se 10% e vleres se specifikuar.

Humbjet.

Humbjet ne transformatori duhet te garantojne vlerat e percaktuara sipas tolerances, humbja totale (humbjet ne boshlek dhe humbjet ne ngarkese) mos ta kalojne 2 % te vleres se humbjeve te ofruar nga kontraktori ne dokumentat, referuar edhe koeficientit te humbjeve ne boshlek dhe me ngarkese PEI. Nga 2% - 10% humbja totale (humbjet ne boshlek dhe humbjet ne ngarkese) do veprohet sipas kushteve ne standartet IEC.

Transformatoret do te refuzohen nese humbja totale (humbjet ne boshlek dhe humbjet ne ngarkese) tejkalon 10 % te vleres se garantuar ose nese humbjet pjesore (humbjet ne boshlek dhe humbjet ne ngarkese) tejkalojne 15 % te vleres se garantuar.

Do refuzohet transformatori nese vlerat e kerkuara jane me te medha se te meposhtmet :

• Humbjet pa ngarkese	+ 15%
• Humbjet me ngarkese	+ 10%
• Humbjet totale	+ 10%
• Nivel i zhurmave	+ 3 dB(A)
• Kufiri I rritjes se temperatures	+ 2.0 K

Nuk paguhet demshperblim nga bleresi per humbjet me te ulta nga ato te garantuar.

Rryma pa ngarkese.

Toleranca e rrymes ne punim pa ngarkese duhet te jete maksimumi plus 30 perqind e vleres se garantuar.

Raporti tensionit.

Toleranca ne punim pa ngarkese, ne rregullatorin ne pozicionin kryesor per peshtjellen TM/TU duhet te jete $\pm 0.5\%$ e raportit nominal te tensionit dhe me pak se $\pm 0.7\%$ ne pozicionet e tjere.

Zhurmat.

Vlerat e kerkuara ne specifikime, jane ato maksimale dhe nuk duhet te tejkalojen.

Fuqia nominale.

Ne secilen peshtjelle duhet te percaktohet fuqia nominale sic specifikohet. Keto peshtjella duhet te jene te tilla qe transformatori te furnizoje nen kushtet e qendrueshme te ngarkese pa tejkaluar limitin e specifikuar te rritjes se temperatures.

Kapacitetet e mbingarkeses.

Transformatori i fuqise duhet te jete ne gjendje te ngarkohet ne perputhje me guiden e ngarkese sipas IEC. Vlerat ne rregullatorin e tensionit, bushings ose paisje te tjera nuk duhet te kufizojne keto mbingarkesa.

Kapaciteti qendrushmerise ne lidhje te shkurter.

Transformatoret duhet te projektohen dhe ndertohen per te perballuar pa demtime efektet termike dhe dinakike (ne funksion te rezistences se lidhjes shkurter) ne cdo lidhje te shkurter te jashtme ne cdo terminal kur eshte lidhur dhe nje system me kapacetet me te larte se 110kV. Rryma maksimale simetrike e lidhjes shkurter ne cdo peshtjelle eshte percaktuar ne standartet IEC.

Transformatori duhet te jete ne gjendje te perballoje forcat elektromagnetike, qe rjedhin nga kushtet e lidhjes shkurter me nje vlore pik te rrymave asimetrike te barabarte me 2.5 here te vlerave rms te rrymave te lidhjes shkurter te specifikuara.

DREJTORIA E TENSIONIT TË LARTË

Transformatori duhet te jete ne gjendje te perballoje efektet termike te lidhjes shkurter te specifikuara per 2 sekonda. Temperature maksimale ne peshtjella e llogaritur ne perputhje me Standartet IEC 60076-5 duhet te jete jo me e madhe se 250°C.

Kontraktori duhet te respekoje keto vlera, bleresi respekton te drejten te refuzoje paisjet qe nuk respektojne keto vlera.

Me qene se termat jane teknike, dhe pe baze do te jete emertimi ne anglisht.

PJESET REZERVE TE KEMBIMIT.

Furnizuesi eshte i detyruar te sjelle pjeset e kembimit si me poshte per cdo transformator fuqie.

Nr.	Pershkrimi	Sasia
1	Bushing komplet T.L. me rondele dhe morsetave per lidhjen e terminaleve.	1
2	Bushing koplet T.U. me rondele dhe morsetave per lidhjen e terminaleve (per anen 20 dhe 35 kV)	1
3	Bushing per neutrin e TU (per anen 20 dhe 35 kV)	1
4	Bushing per neutrin e T L me Tr.Rr.	1
5	Sete complete te guarnacioneve per kapakun dhe vrimat perfshire grason lubrifikuse nese ka.	1
6	Rele Buchholz komplet	1
7	Tregus te nivelit te vajit te tipit magnetic	1
8	Tregues te temperatures se vajit	1
9	Set te pjeseve te Regulluesit te tensionit qe i nenshtrohen konsumit	1
10	Set te veglave te vecanta, nese ka.	1
11	Set komplet per guarnicionin e valvules	1
12	Silicagel	10
13	Vaj trasformatori, litra	500
14	Valvul shkarkimit te ajrit	1

Paketimi i pjeseve te kembimit rezerve.

Pjeset e kembimit duhen te dorezohen me ngarkesen e pare te pajisjes.

Pjeset e kembimit do te jene te reja, te pa perdorura dhe rigorozisht te kembryshme me pjeset per te cilat jane destinuar te zevendesojne dhe ne perputhje me specifikimet perkatese.

Pjeset e kembimit do te trajtohen dhe paketohen per ruajtje per kohe te gjate sipas kushteve te specifikuara te shfrytezimit. Cdo pjese kembimi do te kete te shenuar ne menyre te qarte ne pjesen e Jashtme te paketimit te saj pershkrimin dhe destinacionin e saj, dhe kur me shume se nje pjese eshte ne nje kuti ose kontenier, nje pershkrim i per gjithshem i permbylljeve se saj do te jete ne pjesen e Jashtme te kutise me listen e detaleve. Ne te gjitha rastet kutite do te jene te emertuara dhe me numra per identifikim.

Ne te gjitha rastet kutite mund te happen per egzaminim dhe amballahzi i tyre duhet te jete i pershtatshem per rimbyllje te lehte.

12.2 CELES FUQIE 123 kV

Te per gjitheshme

Ky specifikim pershkruan kerkesat per prodhimin, furnizimin, testimini dhe shperndarjen e celesave te fuqise tre polar, me gaz SF6 per perdonim ne ambient te jashtem. Celsat duhet te jane adaptuar per mbylljen automatike te tre fazave.

Prodhuesi duhet te garantojë vlerën maksimale të faktorit te mbitionimit dhe te gjitha vlerat e tjera elektrike në përputhje me IEC 62271-100 përfshirë standartet me te fundit dhe IEC 60694 dhe të gjitha standartet e tjera përkatëse IEC.

Standartet.

IEC 60071-1, 2	Koordinimi i izolacionit.
IEC 62271-1	Celsa fuqie të tensionit të lartë - Specifikimet teknike.
IEC 62271-100	Celsa fuqie të tensionit të lartë - Celesat e rrymës alternative.
IEC 60529	Klasifikimi i shkallës së mbrojtjes per panelet.
IEC 60376	Specifikimi i shkalles teknike te heksafluoridit të squfurit (SF6) për përdorim në pajisjet elektrike.
IEC 60815	Përgjedhja dhe dimensionimi i izolatorëve TL të destiuara për përdorim në kushte të ndotura ambienti.

Celsat me gaz SF6 duhet te perfshijne masa per te minimizuar prezencen e lageshtires dhe produktive te dekompozimit te SF6. Dizenjimi i celesit duhet qe te siguroje hermeticitetin qe te mos lejoje rrjedhjen e gazit ose futjen e lageshtires gjate remonteve apo operimin e tij. Hermeticiteti duhet te jete i larte qe te perballoje cdo presion te brendshem te krijuar gjate komutimeve, dhe duhet perfshire nje paisje per mbi presionin, te provoje qe eshte i afte te perballoje ne menyre te sigure funksionimin normal ne kushtet e nje presioni teper te larte qe mund te lindi. Tre polet e celesit 110 kV do të montohen në një bazamentë të përbashkët, të pajisur me mekanizëm drejtues, të vendosur në një strukturë të përshtatshme konstruksioni prej çeliku.

Tipi izolimit te çelesit	SF6
Tensioni nominal	110 kV
Tensioni max.	123 kV
Frekuencia	50 Hz
Vlera e rrymes nominale	1250 A
Rryma nominale e lidhjes se shkurter ne 1s	31.5 kA
Qendrueshmeria ndaj rrymes max.	80 kA
Qendrueshmeria ndaj tensionit me frekuencen e fuqise	
- ne toke dhe ndermjet fazeve	230 kV
- ndermjet poleve te hapura	230 kV
Qendrueshmeria ndaj tensionit impulsiv	
- ne toke dhe ndermjet fazeve	550 kV
- ndermjet poleve te hapura	550 kV
Koeficenti neutrit	1.3
Vlera e sekuences operative	O - 0.3 s - CO – 3 min - CO
Tensioni operativ per hapjen ose mbylljen e pajisjeve dhe qarqet ndihmese (sipas kerkeses)	110 VDC

Kerkesa te detyrueshme

Eshte e detyrueshme qe furnizuesi te siguroje:

- ✓ Certifikatat e prodhuesit ISO 9001
- ✓ Te dhenat teknike sic kerkohen ne specifikime teknike
- ✓ Skicat me dimensione
- ✓ Skicat e montimit
- ✓ Manual perdonimi
- ✓ Te gjitha diagramet elektrike
- ✓ Marketim CE

Karakteristikat

Celsat duhet te jene ne gjendje te mbyllin apo nderpresin te gjitha rrymat nga zero ne te tera raportet e rrymave te lidhjeve te shkurtra asimetrike dhe simetrike per tensionin nominal me te larte dhe te zbatoj te gjitha funksionet qe jane specifikuar ne Standartet e IEC .

Rendesi te vecante duhet ti kushtojhet komutimit kur kemi mungese te tensionit ne linja, ckyçjen e rrymave te manjetizimit te transformatoreve te fuqise me tension te ulet, ckyçjet e lidhjeve te shkurtra ne linja. Celesi nuk duhet te ndikohet nga difekti i njepasnjeshem.

Celesi eshte i perbere nga tre njesi identike nje fazore te nderthuara me njera tjetren nga ana mekanike, elektrike ose hidraulike (operim tri faze njeheresh me te njejtin mekanizem). Vetem nje njesi ckyçese eshte e lejuar per nje

faze. Çdo pol i celesit te fugise duhet të ketë një tregues pozicioni mekanik. Pajisja do të etiketohet "ON" dhe "OFF" dhe do të jetë qartësishë e dukshme.

Celesi mund te fiksohet drejtperdrejt ne strukturat mbeshtetese, pa asnjë pajisje ndihmese. Te gjitha pjeset metalike duhet te jen me zingim te thelle ne te nxehete.

Celesat duhet te punojne normalisht per kushtet normale te punimit sipas IEC 60694

Te gjitha celesat duhet te paisen me terminalë identike ne primar, dhe materiali i tyre duhet te jetë alumin. Celesi duhet të jetë i pajisur me një numërues të stakimeve (një operacion që i përgjigjet një sekunce funksionimi CO), butona lokalë të kontrollit dhe çelës ndares.

Celesi duhet të ketë ose një mekanizem bashkues ose një sistem elektrik të monitorimit në mënyrë që të sigurojnë që të gjithë polet e tij janë të hapur ose të mbyllur. Në rastin e mospërputhjes së poleve, të gjithë polet e celesit do të kyçcen dhe të jetë një alarm.

Shasia duhet te pajiset me një terminal te sigurte tokezimi me bullon per lidhjen e percjellesit te tokezimit ($95 - 120 \text{ mm}^2$).

Izolatoret prej porcelani duhet te jene ndertuar ne forme te tille qe te plotesojne kerkesat e meposhtme:

- ✓ Te qendrojne te sigurte ndaj ngarkesave te imponuara.
- ✓ Parandalimin e mbledhjes se ujit dhe papastertive te cfaredo lloji.
- ✓ Pastrimi sa me i lehte dhe efektiv.
- ✓ Garnicionin e duhur ndermjet fiksimeve per vulosjen perfekte.
- ✓ Glazure te lustruar te cilesise se larte me ngjyre kafe.
- ✓ Materialet duhet te jene te tillë qe te mos ndikohen nga efekti i amortizimit.

Emri i prodhuesit dhe marka, si dhe ngarkesa e garantuar e shkaterimit dhe data e prodhimit do te shenohen qarte ne cdo isolator duke u stamposur para glazimit. Ato duhet te lexohen qarte pas glazimit.

Guarnicioni duhet te jene ndertuar ne meyre te tille qe te plotesojne kerkesat e meposhtme:

- ✓ montim te duhur ne siperfaqet e bashkuara
- ✓ zevendesimin sa me te lehte
- ✓ i pershtetshem per instalim ne ambjent te jashtem dhe ne kushte te renda klimatike
- ✓ i qendrushem ndaj amortizimit
- ✓ i afte per tu bere balle presioneve te larta dhe vakumit minimal te paisjeve ku perdoret
- ✓ te jene te afte per te perballuar ne menyre te vazhdushme veprimet mekanike, kimike, dhe fizike te lengjeve dhe gazeve, ne temperaturu ekstreme qe mund te ndodhin gjate shfrytezimit, pa humbur elasticitetin dhe padepertuesherine.

Te gjitha pjeset perkatese te celesit duhet te jene identike dhe plotesisht te zevendesueshme pa pershtatje dhe pa ndryshuar karakteristikat e celesit.

Llojet e me poshtme te kontrollit jane te nevojshme:

- ✓ kontroll i drejtperdreje i celesit (operacioni i hapjes dhe i mbylljes) nepermjet butonit te instaluar ne dollapin e mekanizmit
- ✓ kontrolli ne distance i celesit (operacioni i mbylljes dhe hapjes) nga një panel i vendosur ne distance (p.sh. salla e kontrollit nepermjet një celesi te kontrollit, releve mbrojtese, paisjeve automatike te sinkronizimit etj.).

Mekanizmi komandimit.

Mekanizmi operues duhet te jete i mbyllur ne një kuti metalie, me komandim me suste me motor, qe duhet te kete klasen e mbrojtjes te pakten IP44 sipas IEC 60144. Duhet te kete ventilim dhe dritarja e ventilimit duhet te jete mbyllur me rrjete teli ose dicka tjeter te ngjashme. Dollapi i mekanizmit operues duhet te kete dyer qe te hapen lethesisht dhe qe te kete akses ne pjeset kryesore. Dyert duhet te jene pajisur me dryna. Mekanizmi i komandimit do të mundësojë funksionimin manual të emergencës dhe duhet të montohet veçmas nga pjesët nen tension, për të lejuar mirëmbajtjen në kushtet e shërbimit.

Kutia metalike e mekanizmit duhet te jete perbere nga një material rezistent ndaj ndryshkut ose nga celik i galvanizuar ne te nxehete.

Pajisjet e brendshme gjithashtu duhet te jene te mbrojtura nga korrozionit.

Mekanizmi operues duhet te jete me fuqi operuese (susta) dhe celesi do te veproje me ane te energjise se ruajtur ne te njejtin mekanizem..

Mbyllja elektrike dhe mekanizmi i hapjes (tripping devices) duhet te jene projektuar per te vepruar me sukses ne një tension ndihmës ne vlere 70% - 110% te tensionit nominal.

Mekanizmi eshte i pajisur nga dy bobina stakimi dhe një bobine kyçjeje.

Motori duhet te mbrohet ne menyre efektive nga mbingarkesat. Paisjet mbrojtese do te jene pjese e mekanizmit operues. Ne përshtimin bashkangjitur ofertes do te tregohen detajet e paisjeve mbrojtese.

Mekanizmi operues dhe dhoma e kontrollit.

Mekanizmi operues dhe dhoma e kontrollit jane montuar e stukturen mbeshtetese te celsave dhe duhet te jene te pajisura me:

- ✓ Butonin e takim stakimit
- ✓ Numratori i operimeve
- ✓ Tregusin e pozicionin mekanik on/off
- ✓ Mini automatin per kontrollin e qarqeve te tensionit
- ✓ Ndricues me celes, prize TU
- ✓ Celes per nderprerjen e fuqise AC
- ✓ Ngrohesi antikondesim te pajisur me celes dhe termostat
- ✓ Blloku (blloqet) i terminaleve
- ✓ Manometer me dy pale kontakte (per sinjalizim dhe stakim nga ulja e presionit te gazit).

Dollapi i operimit te mekanizmit duhet te permbaje te gjitha aksesoret e mekanizmit. Ai duhet te siguroje ispektim te lehte dhe te sigurte si dhe mirmbjtjen e secilit element.

Te gjitha percjellsat e qarqeve sekondare jane te perbera nga percjellesa te ngurta ose fleksibel, te lidhur ne menyre te tille qe te mos kete vibrim. Lidhja e paisjeve ne dyert rutulluese duhet te jetë me percjellesa extrafleksibel te vendosur vertikalish mbi mentesha.

Billojet e terminaleve jane pjese e konstruksionit, te grupuara dhe etiketuara ne baze te funksionit te tyre, me etiketa fiksuar mire per secilin bllok terminali. Ato duhet te montohen ne menyre qe te japin akses ne terminalet dhe per te vendosur dhe lexuar lehte numrat mbi kapucet e tyre.

Te gjithe celsat ndihmes, percjellesat e brendshem dhe cdo pajisje tjeter qe kerkohet te lidhet me pajisjet e jashtme duhet te lidhen te blloku i terminaleve.

Susta e mekanizmit operues duhet te ngarkohet automatikisht nga motori brenda 30 sekondave. Ne rast emergjencje, eshte e mundur karikimi ne menyre manual me anen e nje manivele. Manivela duhet stakohet automatikisht nese motori fillon pune gjate perdonimit manual.

Paneli i kontrollit lokal.

Çdo celes duhet tē jetë i pajisur me një panel lokale kontrolli të mbrojtur nga parazitët dhe moti me klasë mbrojtje IP 54.

Paneli që mbyll mekanizmin e komandimit duhet tē hapesire per kontaktet ndihmëse, bobinen ckycese përfunksionimin "ON" dhe "OFF", bllokun e terminalit dhe pajisjen e kontrollit përfunksionimin lokal elektrik ose mekanik tē celesit.

Duhet tē kete ngrohje automatike te kontrolluar te temperatures dhe lagështise me celes on-off përf tē parandaluar kondensimin brenda panelit. Ndriçimi i brendshëm, i komanduar nga një çelës te dera duhet tē sigurohet brenda secilit panel. Llambat duhet tē ushqehen në 230 V AC. Një prize njëfazore 230 V, 10A, duhet tē instalohet brenda secilit panel

Billojet e terminalit duhet tē kene hapësirë tē mjaftueshme përlidhje tē lehtë tē kabllove hyrëse. Reshtat paralele tē blloqeve terminale duhet tē jenë tē kene hapesire së paku 15 cm. Të paktën 20% terminale rezervë duhet tē jene në secilin bllok.

Lidhjet dhe percjellesit ne terminale duhet tē kene numra ose tē shënohen, markohen, në përputhje me skemat e zbatuara ne skemat elektrike te kabllimit. Të gjitha percjellesit duhet tē identifikohen në tē dy skajet sipas diagrameve elektrike tē lidhjes.

Duhet tē instalohen numerues per funksionimin normal dhe ato me defekt. Të gjithë celesit duhet tē jenë tē afte përmbylli me komponente nga distanca, nepermjet telekontrollit dhe kontrollit elektrike lokal. Kontrolli elektrike lokale përbëhet nga një çelës ndares "LOKAL" - "REMOTE" dhe një çelës kontrolli "kyc" - "ckyc" te cilet do tē montohen brenda kabinës lokale tē kontrollit. Kur celesi është në pozicion e kontrollin lokal, kjo duhet tē shfaqet në sallën e kontrollit.

Stakimi i celesit duhet tē tregohet nga kontakti i mospërputhjes, i përbërë nga dy kontakte sinjalizimi.

Etiketat.

Te gjitha çelsat dhe paisjet e tyre duhet te jene te pajisura me pllakata sipas standartit IEC 60056-3.

Mirmbjtja.

Ndertimi i celesit duhet te lejoje mirmbjtjen e shpejte dhe me lehtesi te kontakteve fiksë ose te levizshme,

valvulave apo pajisje te tjera te mekanizmit operues.

Oferta duhet tepermbe informacione te detajuara persa i perket mirmbajtjes se celesit. Ky informacion duhet te jetë konform Standartit IEC 60056-6.

Inspektimi and testet.

Testet tip që do te kryhen ne cdo celes fuqie.

Tipet e testeve do te behen ne perputhje me standartet IEC 62271-100 ose standarteve ekuivalente me to. Ne qofte se zoterohen certificata te testeve te kerkuara, te bera nga një laborator i pavarur ne perputhje me keto specifikime, ato mund te pranohen ne vend te testeve te kerkuara.

Testet sintetike mund të pranohet me kusht që Ofertuesi furnizon detajet e plota të metodës së testimit, qark, etj

Testet e meposhtme rutine duhet te zbatohen ne punim ne fabrike ne perputhje me Standartet IEC ne prezence te perfaqsueseve te perkates:

1. Testet dielektrike sipas	IEC 62271-100, pikës 6.2
2. Matja e rezistencës së kontaktive kryesore sipas	IEC 62271-100, pikës 6.4
3. Test i ngritjes së temperaturës sipas	IEC 62271-100, pikës 6.5
4. Koha e qendrueshmerise ndaj testit të rrymës dhe pikut te rrymes sipas	IEC 62271-100, pikës 6.6
5. Test shthesë në qarqet ndihmëse dhe të kontrollit sipas	IEC 62271-100, pikës 6.10
6. Provat e funksionimit mekanik në temperaturën e ambientit sipas	IEC 62271-100 pika 6.101.2.1 - 6.101.2.3
7. Prova e kryerjes dhe ckyçjes së qarkut të shkurtër sipas	IEC 62271-100 pikës 6.102-6.106.

Testet tip që do të kryhen në varësi të aplikimit të specifikuar, parametrave të projektimit dhe ndërtimit.

1. Testet e interferimit te valeve radio sipas	IEC 62271-100 pika 6.3
2. Verifikimi i testit te shkallës mbrojtjes (IP) sipas	IEC 62271-100 pika 6.7
3. Testi i padepertueshmerise sipas	IEC 62271-100 pika 6.8
4. Testet EMC sipas	IEC 62271-100 pika 6.9
5. Testet e zgjatura të qëndrueshmërisë mekanike sipas	IEC 62271-100 pika 6.101.2.4
6. Testet e temperaturës së ulët dhe të lartë sipas	IEC 62271-100 pika 6.101.3
7. Testet e lagështisë sipas	IEC 62271-100 pika 6.101.4
8. Testet statike të ngarkesës terminale sipas	IEC 62271-100 pika 6.101.6
9. Rrymat kritike sipas	IEC 62271-100 pika 6.107
10. Testet e defektit në lidhje të shkurtër linje sipas	IEC 62271-100 pika 6.109
11. Testet e kryrjes dhe ckyçjes jashtë faze sipas	IEC 62271-100 pika 6.110
12. Testet e qëndrueshmërisë elektrike sipas	IEC 62271-100 pika 6.112
13. Provë me qark të shkurtër me një fazë sipas	IEC 62271-100 pika 6.108
14. Prova e lidhjes se shkurter të dyfishtë me tokën sipas	IEC 62271-100 pika 6.108
15. Prova e rrjedhjes së rrymës kapacitive sipas	IEC 62271-100 pika 6.111.5.

Testet rutinë

1. Testet dielektrike në qarkun kryesor sipas	IEC 62271-100 pika 7.1
2. Testet në qarqet ndihmëse dhe të kontrollit sipas	IEC 62271-100 pika 7.2
3. Matja e rezistencës së qarkut kryesor sipas	IEC 62271-100 pika 7.3
4. Testi i padepertueshmerise sipas	IEC 62271-100 pika 7.4
5. Projektimi dhe kontrolli vizual sipas	IEC 62271-100 pika 7.5
6. Testet e funksionimit mekanik sipas	IEC 62271-100 pika 7.101.

Monitorimi i gazit SF6

Celësi duhet të jetë i pajisur me një sistem monitorimi të gazit në dy fazë. Faza e parë e monitorimit duhet të japë një alarm ndërsa faza e dytë duhet të bllokojë celësin në pozicionin në të cilin ishte në momentin kur presioni i gazit u ul në nivelin në fjalë.

Për nevoja të rimbushjes, bombolat e gazit SF6, duhet te kete te përfshirë të gjithë aksesorët e kërkuar, që do të furnizohen.

Per heqjen dhe rimbushjen e gazit perdoret një sistem i pershtatshem; montuar mbi një karo, i perbere:

- Depozita e gazit SF6 që permban rrëth 40 kg gaz SF6
- Pompa e vakumit dhe manometri, rrëth 1 mbar vakum gaz.
- Reduktori i presionit
- Tubacionet, valvulat dhe rakorderite.

Vizatimet, llogaritjet dhe ceshjet përshtatshme

Ofrohet duhet te paraqes informacionin e me poshtem per secilin lloj celesi te ofruar:

- Vizatimet e pergjithshme qe tregojne te gjitha dimensionet e celsit dhe mekanizmat vepruar me detajet e hyrjes se kabllit te jashtem, lartesia dhe distancat
- Lista referuese e celest te te njejtit lloj, instaluar ne kushte klimatike te njejta.
- Katalogun dhe materialin përshtatshme te llojeve celsave te ofruar.

12.3 NDARES ME THIKA TOKE 123 kV.

Ndaresi me ndaresa toke, 123kV.

Ndaresit dhe ndaresit e tokes do të janë ato të ndërtuara dhe testuara sipas botimeve më të fundit të standardeve të mëposhtme IEC:

IEC 60071-1, 2	Koordinimi i izolacionit.
IEC 62271-1	Celsa fuqie të tensionit të lartë - Specifikimet teknike.
IEC 62271-100	Celsa fuqie të tensionit të lartë - Celesat e rrymës alternative.
IEC 60529	Klasifikimi i shkallës së mbrojtjes per panelet.
IEC 60273	Karakteristikat e izolatoreve mbeshtetes te jashtem & te brendshem per sistemet mbi 1000V.
IEC 60815	Përzgjedhja dhe dimensionimi i izolatorëve TL për përdorim në kushte të ndotura ambienti.

Ne se nuk percaktohet ndryshe ne fleten e te dhenave, ndaresit do te jene me hapje ne qender (center break), per manovrim me motor dhe manual per përdorim ne ambjente te jashtem. Ne rast emergjencë do te jete e mundur manovrimi manual. Ndaresit trefazore ne impjantin 110 kV do te montohen ne një support te perbashket dhe do te komandohen te tre fazet nga i njejti mekanizem, i cili do te siguroj sinkronizimin ne kyje-ckycje. Polet e ndaresit do te jene te ciftuar mekanikisht qe te sigurojne sinkronizem ne te gjitha kushtet. Ndaresit do te projektohen per rrymen nominale te specifikuar.

Ata duhet te kene izolimin per vleren maksimale te tensionit te lejuar dhe kapacitetin e qendrueshmerise kundrejt rrymave te lidhjes se shkurter te specifikuara. Ndaresit duhet te projektohen ne menyre te tille qe gjate operimeve te perballojne forcat e harkut elektrike.

Ndarësit duhet të janë të pajisur me mekanizëm komandimi me motor dhe manual. Komandimi manual (për rastet e emergjencës) duhet të lejohet vetëm pasi është përfshiruar komanda me motor dhe interlokimi.

Te gjithe ndaresit do te jene te interlokuar me celesat SF6 korespondues. Gjithashtu ata do te jene te interlokuar me thikat e tokes shoqeruese ne menyre te tille qe te lejojne ndaresin te mbylljet vetem ne se thikat e tokes jane te hapura dhe te lejojne thiken e tokes te mbylljet vetem ne se ndaresi jane te hapur. Per me teper thika e tokezimit te linjes do te lejohet te mbylljet ne se releja e mungeses se tensionit e lidhur tek transformatori i tensionit te linjes sinjalizon një linje pa tension, e cila duhet te realizohet ne hardware dhe ne software te relese distancionale te linjes. Nepermjet interlokimit do te arrihet qe ndaresi te mbylljet vetem nese thika e tokes te jete e hapur.

Ndaresit dhe thikat e tokes duhet te kene numrin e nevojshmem te kontakteve ndihmes per qarqet e kontrollit, te cilet duhet te konvertohen lehtesish nga normalisht te mbyllur ne normalisht te hapur dhe anasjelltas. Funksionimi manual do të jetë i mundur në raste emergjencash.

Kerkesat per dhomzën e kontrollit lokal, paisjet e instaluara ne dhomez, kabllimet dhe percjellsat, etj, do te jene te ngjashme me ato te permendura per celsin.

Ndaresi do te paiset me targete ku do te siglohen te gjitha parametrat kryesore. Brenda dhomes se mekanizmave levizes do te jete libri i paisjes.

Pjesa e çelikut e ekspozuara ndaj motit duhet të jetë plotesisht te galvanizuar nga nxehësia.

Krahet e thikave do të bashkohen mekanikisht në mënyrë që të sigurohet sinkronizmi i lëvizjeve kycese në të gjitha kushtet. Ndarësit duhet të projektohen për rrymat nominale të specifikuara.

Ato duhet të janë të përshtatshme për izolim pa ngarkesë në tensionin e vazhdueshëm maksimal të lejueshëm të punës dhe të aftë për t'i bërë ballë forcave të lidhjeve të shkurtëra të specifikuara.

Në varësi të pozicionit të tyre në skemen elektrike përkatëse të N.Stacionit, izolatorët duhet të pajisen me një, dy ose asnjë thike toke. Pajisjet standarde duhet të janë me një thike toke, ndërsa për thikat e zbarave duhet të parashikohen me dy thika toke.

Pjesët e kontaktit të HV do të jenë me mirëmbajtje sipas kushteve teknike. Forçë e lartë e kontaktit dhe lehtesi per vetë-pastrimin duhet të garantohet. Pjesët lëvizëse me kushineta sfere duhet të jenë të lyhen me graso për gjithë jetën aktive te punes.

Të gjithë ndaresit duhet të jenë të kycen mekanikisht dhe elektrikisht me celsat përkatës. Për më tepër, ato duhet te kycen me thikat e tyre perkatese të tokëzimit në mënyrë të tillë që të lejojnë mbylljen e ndaresit vetëm nëse thikat e tokës janë të hapura dhe të lejojnë mbylljen e thikes se tokes vetëm nëse ndaresi eshte i hapur. Përvèç kësaj, thikat e tokëzimit të linjës do të lejohen të mbyllen vetëm nëse rejeja nuk ka tenison, të lidhura me transformatorët e tensionit të linjës, sinjalizojnë mungese tensioni ne TL (relejet duhet te jene të lidhura me të njëjtën bobinë te TT me mbrojtjen e distancionale në mënyrë që të veprojë rejeja e dëmtimi i siguresave).

Ndaresit dhe thikat e tokes duhet të kenë numrin e nevojshëm të kontakteve ndihmëse për qarqet e kontrollit, të cilat do të jenë lehtësish të konvertueshme nga normalisht të mbyllura në normalisht të hapura dhe anasjelltas.

Ndaresit dhe thikat e tokes duhet të kenë kontakte shtesë NO dhe NC për secilin prej tyre dhe jo më pak se 3.

Të dy llojet (normalisht të hapura dhe të mbyllura normalisht) duhet të jene te instaluar. Kërkosat për panelin e kontrollit lokal, pajisjet e instaluarës në të, kabllot dhe instalimet elektrike duhet të jenë të ngjashme me ato të përmendura tashmë për panelet e kontrollit lokal të celesave te fuqise.

Një pllakë shënim i prej çeliku inox, me tekst të gdhendur dhe të dukshëm nga toka, duhet të vendoset në kornizën e ndaresit. Brenda panelit të mekanizmit komandues, diagram elektro e percjellsave duhet të vendoset Brenda në një zonë të forte & qëndrueshëm.

Mekanizmi i komandimit.

Mekanizmi i operimit i motorizuar do te ofroje mundesi edhe per tu kontrolluar manualisht. Gjate operimit manualisht, veprimi i motorizuar nuk do te funksionoje Mekanizmi do te vazhdoje operimin deri ne fund pavaresisht nese humbet ushqimi.

Boksi i komandimit lokal duhet te kene shkalle te mbrojtjes IP54. Ne brendesi te dhomzes do te vendoset kontaktet ndihmëse, blloku i terminaleve dhe paisje kontrolli per operim elektrik ose lokal mekanik te ndaresit. Nje celes zgjedhes i kontrollit te pozicionit lokal ose remonte do te instalohet. Dhomza e kontrollit duhet te kete një ngrohes kundra kondesimit dhe te lidhet me bllokun e terinaleve. Ngrohesi duhet te jete lehtësishë i zevendesueshem; elektrikisht dhe termikisht ngrohesi duhet te jete pozicionuarne menyre te tille qe te jete i sigurte ndaj prekjeve te pavullnetshme. Ngrohja do te behet me temperature te kontrolluar. Dhomza e kontrollit duhet te parashikoj masa kunder shiut, mbrojtja nga insektet dhe vryma per ventilim. Ndricimi i brendshem i saj, do te realizohet me ane ten je celesi fundor i cili ndez llamben kur dera e dhomzes hapet. Llambat duhet te ushqehen me 230V AC. Nje prize nje fazore me tension 230V AC dhe rryme 10 A do te instalohet ne brendesi te cdo dhomze. Nje zbare tokezimi bakri e pajisur me vrima te caktuar me vida, duhet te lidhe ekranalet ose perciellesit e vazhdueshem te tokes qe shoqerojne te gjithe kablota hyrese. Dhomza e kontrollit do te jete e paisur me bllok terminalesh kunder lageshires me sekcion 10,16mm², per lidhjet e qarqeve ndihmëse. Duhet te jene te pakten 4 blloqe terminalesh ekstra. Ne cdo bllok klemash do te kete te pakten nje rezerve klemash prej 20%. Kokat e klemikeve dhe perciellesit duhet te jene me numra apo te markuar ne perputhje me skemat e aplikuara dhe diagramat e perciellsve. Te gjithe perciellesit duhet te jene te identifikuar ne te dy fundet ne perputhje me diagramat e lidhjes ndermjet paisjeve. Instalimi i perciellesve ndermjet klemikeve te paisjeve te ndryshme duhet te jete pike per pike (point-to-point), nuk lejohen bashkime apo lidhje ne forme T. Te gjithe telat e brendshem do te jene te sistemuar ne kanalatin e perciellesve. Te gjithe grupet e perciellesve te lidhur te varura ne dyer dhe panele do te jene prej telash ekstra fleksibel te sistemuar.

Paneli i kontrollit lokal

Paneli i kontrollit lokal duhet te jete për secilin grup ndaresi tre polar me shkalle mbrojtje IP 54.

Paneli duhet të kete mekanizmin e komandimit, kontaktet ndihmëse, bllokun e terminalit dhe celes kontrolli për funksionimin lokal elektrik ose mekanik të celesit te stakimit. Do të instalohen gjithashtu çelës kontrolli lokal dhe ne distance.

Paneli i kontrollit duhet të jetë i pajisur me ngrohës anti-kondensim, të lidhur në bllok te vecante terminalesh. Ngrohësit e anti-kondensim duhet të jenë lehtësish të zëvendësueshëm, dhe elektrikisht dhe termikisht të sigurt ndaj prekjen. Ngrohësit anti-kondensues duhet të kontrollohen nga lagështia dhe temperatura. Një celes "on-off" duhet te lidhet per energjine e tij.

Hapësira e panelit duhet të jetë e pajisur me vrima ventiliimi të mbrojtura nga shiu, insektet dhe me vrima e kullimi. Ndriçimi i brendshëm, i komanduar nga një çelës te dera duhet të sigurohet brenda seclilit panel. Llambat duhet të ushqehen në 230 V AC. Një prize njëfazore 230 V, 10A, duhet të instalohet brenda seclilit panel.

Shiriti i tokëzimit prej bakri, me vrima dhe vida kryq, duhet të furnizohet dhe të lidhet me skermon ose me përcjellësit e tokëzimit të lidhur me të gjithë kablloët në hyrje.

Paneli i kontrollit duhet të jetë i pajisur me blloqe terminale te mbyllur të mbrojtura nga lagështia 10 ... 16 mm², për lidhjet e jashtme të qarqeve ndihmëse. Duhet të ketë të paktën 4 blloqe terminale shtesë.

Terminalet.

Terminalet duhet të jenë në përpshatshem me perçjellesat e aluminit. Terminalet (të pershatshem me tuba bakri deri në 150 mm²) për tokëzimin e pjesëve ne tension, të shënuara me simbolin e duhur grafik, duhet te furnizohen. Hapësirat e mbyllura do të pajisen gjithashu me terminalin e tokëzimit (maksimumi 25 mm² Cu). Blloqet e terminalit duhet të rregullohen me hapësirë të mjaftueshme për lidhje të lehtë të kabllove hyrëse. Të paktën 20% terminale rezervë duhet të sigurohen në secilin bllok.

Testet e kerkuara sipas standartit IEC.

Testet tip.

1. Test për të provuar aftësinë e plote të mbajtese te rrimes se zbarave testet dielektrike sipas	IEC 62271-102 pika 6.2
2. Prova e ngritjes së temperaturës sipas	IEC 62271-102 pika 6.5
3. Koha e qendrueshmerise ndaj testit të rrimes dhe pikut te rrimes sipas	IEC 62271-100 pikës 6.6
4. Testet e padepertueshmerise sipas	IEC 62271-102 pika 6.8
5. Testet e pershatshmerise elektromagnetike (EMC) sipas	IEC 62271-102 pika 6.9
6. Testet mekanike te funksionimit dhe te perdonimit sipas	IEC 62271-102 pika 102
7. Funksioni në temperaturë ekstreme sipas	IEC 62271-102 pika 104
8. Test i funksionit të duhur të treguesit të pozicionit të celesit sipas	IEC 62271-102 pika 105
9. Test me rrymën e komutimit sipas	IEC 62271-102 pika 106

Testet rutinë.

1. Testet dielektrike në qarkun kryesor sipas	IEC 62271-102 pika 7.1
2. Testet në qarqet ndihmëse dhe të kontrollit sipas	IEC 62271-102 pika 7.2
3. Matja e rezistencës së qarkut kryesor sipas	IEC 62271-102 pika 7.3
4. Testi i padepertueshmerise sipas	IEC 62271-102 pika 7.4
5. Projekimi dhe kontrolli vizual sipas	IEC 62271-102 pika 7.5
6. Testet e funksionimit mekanik sipas	IEC 62271-102 pika 7.5 / 7.101.

Thikat e tokës duhet te jenë me veprim manual/motor.

Thikat e tokës duhet të jenë me veprim manual/motor për të shmangur çdo parregullsi që mund të vijë nga mungesa e interlokimit

Do te furnizohen konstruksione te galvanizuara per te montuar ndaresit per ambiente te jashteme. Struktura duhet te projektohet dhe ndertohet ne menyre te tille qe ti perballoje nje nxitim maksimal te terrenit ah=0.2 g, sipas drejtimit horizontal dhe av=0.13g sipas drejtimit vertikal, te shkaktuar nga ndonje termet i mundeshem. Struktura duhet te projektohet dhe ndertohet njekohesisht ne menyre te tille qe te perballoje forcen e eres me shpejtesi maksimale 140km/ora, sipas cdo drejtimi dhe kombinimeve me te disfavorishme te ngarkesave .

Ne kaseten komandimit ne vend duhet te vendosen kontaktet ndihmes, mekanizmi per operimin ON dhe OFF, terminale dhe paisje kontrolli per operim elektrik ose lokale mekanik te ndaresit. Kaseta duhet te projektohet per mbrojtje te klases IP54. Nje element ngrohes me tension 230 V AC duhet te instalohet per te parandaluar cfaqen e lageshtires ne kasete. Ngrohja behet me temperature te kontrolluar, megjithate nje celes” by pass” mundeson ngrohjen e vazhdueshme.

12.4 SHKARKUESIT 123 kV.

Shkarkuesit duhet të jenë të tipit oksid zinku, te mbushur, per perdonim ne kushte të rëndë, të disenjuar për një rrymë nominale shkarkimi prej 10kA dhe duhet të jenë të pajisura me një pajisje lehtësimi të presionit. Për secilin shkarkues, duhet të sigurohet një numëruesh i përmirësuar i monitorimin e numrit të veprimeve.

Shkarkuesit duhet të jene te mbyllur hermetikisht, duke siguruar një performancë të sigurt të shkarkimeve, pavarësisht nga atmosfera e ambientit.

Shkarkuesit duhet të jenë në përputhje, me standartet e mëposhtme:

IEC 60071-1, 2	Koordinimi i izolacionit
IEC 60099-4	Shkarkuesit - Valët me oksid metali pa boshllëqe për sistemet AC.
IEC 60099-5	Shkarkuesit - Përzgjedhja dhe zbatimi i rekomandimeve
IEC 60529	Klasifikimi i shkallës së mbrojtjes përmes panelet metalike
IEC 60815	Përzgjedhja dhe dimensionimi i izolatoreve TL për përdorim në kushte të ndotura ambienti.

Mbingarkesa e tensionit impulsiv duhet të jetë më e lartë se mbingarkesa e fuqise së frekuencës në mënyrë që të shkarkojë kete mbingarkesë para çkycjes së shpejte. Sidoqoftë, duhet të jetë më e ulët se tensioni i impulsit të provës së pajisjes. Shkarkuesi duhet të jetë i aftë të devijojë tensionin e impulsit të shkaktuar nga goditjet e rrufeve dhe mbitensionet për shkak të çkycjes.

Kutia e numeruesit duhet të jetë e tipit të mbylljes IP 54 (ambient me pluhur te renduar dhe me mbrojtje të papërshkueshëm nga uji). Ai duhet të instalohet në përcjellesin e tokëzimit të shkarkuesit për të bërë të mundur numerimin se sa herë ka vepruar shkarkuesi.

Çdo polë njëfazor i shkarkuesit do të instalohet në konstrukcion të veçantë të strukturës së çelikut, afér linjave hyrëse dhe dalëse dhe afér pështjellave të transformatorit.

Mbrojtja nga shkarkimet atmosferike

Impliantet dhe ndertesa duhet te paisen me sistem te mbrojtjes nga shkarkimet atmosferike. Ky sistem ne ndertesa duhet te ofroje siguri per te mbrojtur jeten e njeriut, per te parandaluar demtimet e ndertesës dhe instalimeve elekrike dhe elektronike. Sistemi i mbrojtjes nga shkarkimet atmosferike do te zbatohet sipas standartit IEC 62305 dhe standartet e tjera perkatese. Kontraktori do te furnizoje, instalaje dhe komisionoje te gjithe sistemin per mbrojtje nga sharkimet atmosferike duke perfshire percjellsat, shufrat e tokezimit, paisjet e mbrojtjes dhe te gjitha llojet e materialeve qe sherbejne per fiksimin, per te formuar nje sistem te plete, te sigurte dhe te besueshem.

Testet e kerkuar

Testet tip.

Testet tip do të kryhen sipas IEC 60099-4, për llojin e N.Stacionit me tension ≤ 245 kV, si më poshtë:

1. Qendrueshmeria e izolacionit ne dhomen e shkarkimit si më poshtë:	
• Testi i impulsit të shkarkimit te rrufese sipas	IEC 60099-4 pika 8.2.6
• Testi i qendrueshmerise fuqise se frekuences te energjisë sipas	IEC 60099-4 pika 8.2.8
2. Testi i tensionit të mbetur si më poshtë:	
• Testet e rrjedhjes se rrymës sipas	IEC 60099-4 pika 8.3.2
• Testet e impulsit të shkarkimit rrufesë sipas	IEC 60099-4 pika 8.3.3
• Testet e qendrueshmerise së impulsit ckyces sipas	IEC 60099-4 pika 8.3.4
3. Test për të verifikuar stabilitetin afatgjatë nën funksionimin e tensionit te vazhdueshëm te punes sipas	IEC 60099-4 pika 8.4.
4. Qëndrueshmeria në transferimin e ngarkesës përsëritëse sipas	IEC 60099-4 pika 8.5
5. Verifikimi i menyres së shpërndarjes së nxehësisë të testit së provës sipas	IEC 60099-4 pika 8.6
6. Testi i funksionimit në kushte te veshtira sipas	IEC 60099-4 pika 8.7
7. Tensioni i frekuencës së fuqise kundrejt kohës sipas	IEC 60099-4 pika 8.8
8. Shkyçësi / treguesi i defektit të arrestuesit (kur është i pajisur) në përputhje me	IEC 60099-4 pika 8.9
9. Testet e lidhjes së shkurtër sipas	IEC 60099-4 pika 8.10
10. Momenti i përkuljes sipas	IEC 60099-4 pika 8.11
11. Testet mjedisore sipas pika	IEC 60099-4 pika 8.12
12. Shkalla e shenjes se rrjedhjes sipas	IEC 60099-4 pika 8.13
13. Tensioni i interferences se valeve radio (RIV) sipas	IEC 60099-4 pika 8.14
14. Test për të verifikuar qendrueshmerine dielektrike të përbërësve të brendshëm të një shkarkuesi sipas	IEC 60099-4 pika 8.15
15. Test i përbërësve të klasifikimit të brendshëm sipas	IEC 60099-4 pika 8.16

Testet rutine.

Testi do të kryhet sipas pika 9.1 të IEC 60099-4 si më poshtë:

1. Matja e tensionit referues
2. Testi i tensionit të mbetur
3. Testet e shkarkimit të pjesshëm e brendshem
4. Kontroll i rrjedhjes
5. Testi i shpërndarjes se rrymes për shkarkuesit me shumë kolona.
6. Montimi i duhur.

Deshmi konformiteti te pajisjeve te jashtme te tensionit te larte

Lidhur me të gjitha pajisjet e jashtme te tensionit të lartë të lartpërmendor, Ofertuesi duhet të paraqesë me Ofertën e tij, dokumentin e mëposhtëm si një provë konformiteti me cilesine e standardeve te kerkuara:

- të plotësojë fletët e të dhënave teknike
- konfirmimi i kërkesave të testeve siç përshkruhen

- dëshmi të përvojës se punimeve te ngjashme me anë të listës se references (gjatë dhjetë (10) viteve të fundit) duke përmendur llojet dhe sasitë e pajisjeve (identike me atë të ofruar), dhe vendet / projektet ne të cilat pajisja ishte vendlodur në punë
- teste tip të pajisjeve identike, të kryera nga laboratorë të pavarur testimi ose të dëshmuan nga deklarues të pavarur brenda pesë (5) viteve të fundit
- vizatimet e pajisjeve të ofruara
- broshura / katalogë të pajisjeve të ofruara.

12.5 TRANSFORMATORET INSTRUMENTAL

Transformatorët instrumentale duhet të janë njëfazorë, te mbushur me vaj, te projektuar sipas IEC 61869, duke përfshirë të gjitha versionet e fundit të të gjitha ndryshimeve (në vecanti IEC 61869-2 për transformatorët rrymës, IEC 61869-4 për transformatorët e kombinuar dhe IEC 61869-5 për transformatorët kapacitive te tensionit). Raporti i transformimit do të etiketohet qartësisht dhe sekondarët duhet të janë lehtësish të arritshëm.

Për të gjithë transformatorët e instrumental, Kontraktuesi duhet të sigurojë llogaritjet, të cilat demonstrojnë se mbrojtja e ofruar do të funksionojë së bashku me pajisjet e ofertuara në kushtet aktuale të lidhjes së shkurtër. Llogaritjet do të dorëzohen për aprovim para fillimit të prodhimit.

Llogaritjet e kabllave që lidhen me transformatorët instrumental duhet të miratohen nga Investitori. Madhësia minimale e seksionit te kabllit për lidhjet nuk duhet të jetë më e vogël se 6 mm^2 për qarqet e transformatorit te rrymës (CT) dhe 4 mm^2 për qarqet e transformatorëve te tensionit (VT). Percjellesit e brendshme duhet të janë 2.5 mm^2 për CT dhe 1.5 mm^2 për VT.

Të gjithë percjellesit duhet të janë të tipit shumë-fije, të skermuar. Ekrani do të tokëzohet vetëm në një pike fundore. Të gjithë kabllot shumë-fije duhet të jene minimumi me dy percjelles te ndarë.

Qarku i CT duhet të tokëzohet vetëm në një pikë. Për qarqet mbrojtës, tokëzimi duhet të bëhet në anën e relese mbrojtëse. Pështjella e matjes duhet të tokëzohen vetëm në anën e panelit CT / marshaling kiosk. Qarqet e CT duhet të pajisen me pajisje për tokëzim në kutinë box te CT.

Terminalat e qarkut CT dhe VT duhet të ofrojnë lehtësira për izolime, lidhje te levizeshme, tokëzim, shkurtimë për fazë, lehtesira për formimin e pikave ne lidhje yll dhe mirëmbajtjen.

12.5.1. TRANSFORMATORET E RRYMES 123 kV.

Te pergjitheshme.

Transformatoret e rrimes 110 kV do te jene te tipit njefazor me vaj, per perdonim te jashtem, me peshtjella prej bakri, te tipit hermetik me izolatore porcelani dhe me tregues te nivelit te vajit dhe te montohen ne konstruktion metalik te vecante.

Për qëllimet e matjes dhe mbrojtjes, do të përdoret i njëjtë i transformatorë, me 4 peshtjella sekondare ne bërrhame, per matje dhe mbrojtje.

Transformatorët e rrimes duhet të janë në përputhje me standartet më të fundit IEC si mëposhme:

IEC 60071-1, 2	Koordinimi i izolacionit
IEC 61869-1	Transformatorët e instrumental - Kërkesat e përgjithshme.
IEC 61869-2	Transformatorët e instrumental - Kërkesa shtesë.
IEC 60529	Klasifikimi i shkallës së mbrojtjes për panelet metalike.
IEC 60815	Përzgjedhja dhe dimensionimi i izolatoreve TL për perdonim në kushte të ndotura te ambientit.
IEC 60296	Vaj izolues mineral i për transformatorët dhe pajisje elektrike.

Asnjë efekt i jashtem harku elektrik “corona” i dukshme ose i dëgjueshem nuk duhet të kete në transformatorin e rrymës në një nivel tension prej $U_m / \sqrt{3}$.

Specifikimet teknike e transformatoreve te rrimes.

Tensioni Nominal	110 kV
Tensioni max	123 kV
Numri i fazeve	3 x 1
Rryma nominale	1250

Rryma nominale lidhje te shkurter, 1 s	31.5 kA, rms
Qendrueshmeria ndaj rrymes max.	80 kA, peak
Rryma Primare	200/400 A, rms
Rryma sekondare	1 A, rms
Numri i peshtjellave sekondare	4
Koeficienti transformimit:	
• mbrojtje diferenciale transformatori i fuqise.	150-300/1
• mbrojtje nga rryma max.	150-300/1
• matje kl. 0.2s	150-300/1
• mbrojtje kl. 0.5	150-300/1
Klasa e saktësise:	
• mbrojtje diferenciale transformatori i fuqise.	5 P 20 ; 20VA
• mbrojtje nga rryma max.	5 P 20 ; 20VA
• matje kl. 0.2s	0.2s FS5; 20VA
• mbrojtje kl. 0.5	5 P 20 ; 20VA
Tipet e testeve	
Testet rutine	

Ndertimi i transformatoreve te rrymes.

Berthamat e celikut te transformatoreve te rrymes duhet te perbehen nga celik i cilesise se larte dhe izolimi i brendeshem i peshtjellave te jete prej letre te imprenjuar ne vaj nen vakum. Shperndarja e tensionit ne peshtille duhet te jete ne menyre uniforme per te gjithe peshtuellen.

Peshtjellat primare do te ndertoohen me material te paster (I paperzier), annealed, me baker/alumin me pershkueshmeri te larte elektromagnetike sipas standartit IEC 28. Per peshtjellat sekondare do te perdoren percjellsa prej bakri me izolacion te pershatshem dhe me shkalle te larte te elektromagnetike.

Terminalet primare do te jene me perberej bakri elektrolitik. Terminalet sekondare duhet minimalishte te kene tre bulona dhe te planuara (pozicionuara) dhe rondele suste per tu fiksuar ne pozicion. CT do te paiset me with suitable test tap per te mundesuar testimini per matjen e kapacitetit, tangent deltes dhe shkarkimet pjesore. Tabela e sinjalizimit te rrezikut duhet te jete pjese dhe te fiksohet mire ne boksin e terminaleve sekondare dhe duke treguar qellimin e "test tap" dhe nevojen per ta tokezuar ne menyre te sigurte para energizimit te CT.

Cdo bobine e CT do te kete forme toroidale. Laminimi i berthamave do te behet me nje proces ne temperature te ftot dhe do te bombardohet me kokrriza te celik-silikon ose me perzierje te tjera ekuivalente me cikel te ulet histerezie dhe me humbje te vogla, pershkueshmeri te larte per te siguruar saktesi te larte edhe ne kushte te mbingarkeses. Materiali I bobines, trashesia e laminimit, grafike etj, duhet te tregohen me karakteristikat e tjera te materialit dhe te dorezohen ne oferte.

Kazani (rezervuari I vajit)

Materiali bashkues ku mbeshtet izolatori (expansion chambers) dhe rezervuari I CT do te ndertohet nga celik me cilesi te larte, I cili duhet te perballoj vakumin e plote dhe presionin e larte qe linde gjate lidhjeve te shkurtra duke I rezistuar forcave mekanike dhe temperaturave te larta.

Te gjitha pjeset duhet te galavanizohen sipas standartit. Ne metalin e rezervuarit duhet te minimizohet sa me shume te jete e mundur bashkimet per te ulur propabilitetin e rrjedhjes se vajit. Saldimet ne planin horizontal duhet te shmangen sepse mund te shkaktojne rrjedhje te vajit gjate transportit te paisjes.

CT duhet te jene paisur me nje tabele te lexueshme dhe jo korrozive, ne te cilen te jene te specifikuara parametrat kryesore ne baze te standartit te zgjedhur. CT duhet te ket nje vizatim skice qe tregon kabllimet ne brendesi te boksit te terminaleve.

Daljet primare do te jene prej porcelani te cilesise se larte te fiksuar mire e ne menyre te sigurte ne bazamentin e CT pa u mbeshtetur direkt me pjesen metalike. Rregullimi i raportit te transformimit do te behet ne primar, nepermjet morseterive te posacme qe duhet te shoqerojne paisjen, se bashku me skemen e lidhjes sipas raporteve standarte te paisjes.

Blloku i terminaleve te qarqeve sekondare do te sistemohet brenda terminal Boksit se bashku me zbaren e tokezimit e cila duhet te jete e lidhur tek tokezimi kryesor i paisjes. Boksi i terminaleve duhet te jete i mbrojtur nga hyrja e lageshpires, po keshtu dhe lidhja e kabllimeve ne kete boks. Terminalet duhet te jene sipas IEC dhe shkalla e hermeticitetit duhet te jete IP54.

Te gjithe fundet e peshtjellave sekondare duhet te dalin nepermjet izolatoreve kalimtare te tensionit te ulet ne menyre indipendente dhe te jene te lidhura tek terminal-box perkates.

DREJTORIA E TENSIONIT TË LARTË

Bokset e terminaleve te lidhjeve duhet te jene te mbrojtura nga lageshtira sipas IEC 947. Mbulesa e Boksit te terminaleve te jete metalike dhe ne te te jete e vizatuar skema e peshtielave te daljes. Boksi i terminaleve duhet te jete i paisur :

Nje bllok terminalesh rryme te pershtateshme per te kryer lidhjet sekondare.

Duhet te kete te parashikuar daljen e kabllove te rrymes.

Te jete i realizuar tokezimi i yllit te peshtielave sekondare konform standarteve pa rrezikuar jeten e njerezve nga rrymat me token.

Dokumentacioni i CT.

Te gjitha vizatimet do te jene ne perputhje me standartet IEC.

Testimet e kerkuara sipas IEC.

Testet tip

Fabrika duhet te paraqese certifikata qe verteton kryerjen me sukses te provave tip.

1. Prova e rritjes së temperaturës sipas	IEC 61869-2 pika 7.2.2
2. Testi i qendrueshmerise ndaj tensionit impulsive në terminalet primare sipas	IEC 61869-2 pika 7.2.3
3. Test i lageshtise për transformatorët e jashtem sipas	IEC 61869-2 pika 7.2.4
4. Testet e pershtatshmerise elektromagnetike sipas	IEC 61869-2 pika 7.2.5
5. Testet e klases se saktësisë sipas	IEC 61869-2 pika 7.2.6
6. Verifikimi i shkallës së mbrojtjes së paneleve metalike sipas	IEC 61869-2 pika 7.2.7
7. Testi i padepertueshmerise së paneleve metalike në temperaturën e ambientit sipas	IEC 61869-2 pika 7.2.8
8. Testi i presionit për panelet metalike sipas	IEC 61869-2 pika 7.2.9
9. Test i kohes se rrymës ne lidhje të shkurtër sipas	IEC 61869-2 pika 7.2.201

Testet rutine

1. Testet e qendrueshmerise ndaj tensionit të frekuencës në terminalet primare sipas	pikes 7.3.1
2. Matja e pjesshme e shkarkimit sipas	pikes 7.3.2
3. Testet e qendrueshmerise ndaj tensionit të frekuencës midis seksioneve sipas	pikes 7.3.3
4. Testet e qendrueshmerise ndaj tensionit të frekuencës në terminalet sekondare sipas	pikes 7.3.4
5. Test për klasen e saktësinë sipas	pikes 7.3.5
6. Verifikimi i emertimeve sipas	pikes 7.3.6
7. Testi i padepertueshmerise së paneleve metalike në temperaturën e ambientit sipas	pikes 7.3.7
8. Test presioni për panelet metalike sipas	pikes 7.3.8
9. Përcaktimi i rezistencës së pështjelles sekondare sipas	IEC 61869-2 pika 7.3.201
10. Përcaktimi i konstantes së mbylljes se kohës në sekondar sipas	IEC 61869-2 pika 7.3.202
11. Testi për pikën normale të kthimit e.m.f. dhe rryma eksitimt te pika normale e kthimit e.m.f. sipas	IEC 61869-2 pika 7.3.203
12. Testi i rikthimit te mbitensionit sipas	IEC 61869-2 pika 7.3.204.

12.5. TRANSFORMATORET KAPACITIVE TE TENSIONIT CVT 110 KV.

Të gjithë transformatorët e tensionit të linjës dhe ato ne zbarra duhet të janë të tipit të transformatorit të tensionit kapacitive (CVT). Transformatoret e tensionit dhe te rrymes do te te jene me peshtjella prej bakri, nje fazore dhe te mbushur me vaj dhe te projektuar sipas standarteve IEC:

IEC 60071-1, 2	Koordinimi i izolacionit
IEC 61869-1	Transformatorët e instrumental - Kërkesat e përgjithshme
IEC 61869-5	Kërkesa shtesë për transformatore kapacitiv tensionin
IEC 60358-1	Kondensatoret bashkues dhe ndarësit e kondensatorëve Pjesa 1, rregulla të përgjithshme
IEC 60529	Klasifikimi i shkallës së mbrojtjes për panele
IEC 60815	Përzgjedha dhe illogaritja e izolatoreve ne TL përdorim në kushte të ndotura

Projektimi i transformatoreve te tensionit duhet te jete i pershtatshem per qarqet e mbrojtjes dhe te matjes. Raporti i transformimit duhet te etiketohej qarte dhe sekondaret duhet te jene te arritshem lehtesish.

Transformatorët e tensionit duhet të janë njëfazorë, me njërin fund të pështjelles primare të tokëzuar drejtpërdrejt. Vula duhet të jetë me diafragmë metalike.

Transformatorët e tensionit njëfazor do të instalohen në konstruksione të veçanta mbështetëse çeliku.

Peshtjellat dytësore duhet të pajisen me një celes MCB me kontakte ndihmëse të vendosura në një kasete çeliku.

Testet e kerkuar (sipas IEC 61869-5).

Testet tip

1. Testi i rritjes së temperaturës sipas	pikes 7.2.2
2. Testi impulsive i cpmith sipas	pikes 7.4.1
3. Testi i tensionit të impulsit në terminalet primar sipas	pikes 7.2.3
4. Testi i lagështise për transformatorët e jashtem sipas	pikes 7.2.4
5. Testet e qendrueshmerise elektromagnetike sipas	pikes 7.2.5
9. Test presioni për kabinete metalike sipas	pikes 7.2.9
10. Matja e kapacitetit dhe tan δ në frekuencën e fuqise sipas	pikes 7.2.501
11. Test i qendrueshmerise nga lidhjet e shkurtra sipas	pikes 7.2.502
12. Testi i ferro-rezonancës sipas	pikes 7.2.503
13. Testi i përgjigjes kalimtare sipas	pikes 7.2.504
14. Llojet e testeve për qendrueshmerine ndaj frekuencës per aksesorët sipas	pikes 7.2.505

Testet rutine

1. Testet e qendrueshmerise ndaj tensionit të frekuencës në terminalet primare sipas	pikes 7.3.1
2. Matja e pjesshme e shkarkimit sipas	pikes 7.3.2
3. Testet e qendrueshmerise ndaj tensionit të frekuencës midis seksioneve sipas	pikes 7.3.3
4. Testet e qendrueshmerise ndaj tensionit të frekuencës në terminalet sekondare sipas	pikes 7.3.4
5. Test për klasen e saktësinë sipas	pikes 7.3.5
6. Verifikimi i emertimeve sipas	pikes 7.3.6
7. Testi i padepertueshmerise së paneleve metalike në temperaturën e ambientit sipas	pikes 7.3.7
8. Test presioni për panelet metalike sipas	pikes 7.3.8
9. Kontrolli i ferro-rezonancës sipas	pikes 7.3.501
10. Testet rutinore për aksesorët e mbajtjes se frekuencës sipas	pikes 7.3.502

12.6 CELA TE BRENDSHME TM, 40.5 / 24 kV PER N.STACIONE.

Pershkrime, kerkesa dhe te dhena.

Ky specifikim mbulon kerkesat per projektim, prodhimin dhe testimin e celave te brendshme 40.5 dhe 24kV, me gas SF6 ose me vakuum, me konstrukcion metalik per N.Stacione.

12.6.1 Çela te brendshme 40.5kV.

Tensioni Nominal	37 kV
Tensioni me i larte i sistemit	40.5 kV
Rryma nominale e celesit me SF6 ose vakuum per TR/linje	1250 A
Rryma nominale e zbarave	2500 A
Tensioni operativ	110 V DC
Shkalla e mbrojtjes	IP 4X

Te dhena teknike

Pershkrimi	Njesia	Cele 40.5 kV
Tensioni nominal	kV	37
Tensioni maksimal i sistemit	kV	40.5
Qendrushmeria ndaj tensionit me frekuencen e fuqise	kV	85
Qendrushmeria ndaj tensionit impulsive	kV	185
Frekuencia nominale	Hz	50
Rryma nominale e zbarave	A	2500
Rryma nominale e çelosit TR/linje	A	1250
Qendrushmeria ndaj rrymes max.	kA	62.5
Qendrushmeria ndaj rrymes per kohe te shkurter, 1 s.	kA	31.5
Rryma çkycese e çelosit per LSH	kA	31.5
Rryma max e çkycjes nga lidhja e shkurter e çelosit	kA	80
Vlera e sekuences operative		O - 0.3 s - CO - 3 min - CO
Koha e çkycjes	ms	≤ 80
Koha e kycjes	ms	≤ 20
Gazi izolues, ne rast te celsit me gaz		SF 6
Fuqia e motorit karikues	W	150
Fuqia e bobinave kycese	W	250
Fuqia e bobinave çkycese	W	250
Tensioni ndihmes (sipas kerkeses)	V DC	110
Shkalla e mbrojtjes		
• Pjeset e jashtme metalike		IP 4X
• Pjeset e brendshme elektrike		IP 2X
Temperatura e ambientit		
• Vlera maksimale	° C	+ 40
• Vlera maksimale ne 24 ore		35
• Vlera minimale		-5
Lartesia nga niveli i detit	m	1000
Dimensionet		
• Gjeresi	mm	1000 - 1200
• Lartesi		2100 - 2500
• Thellesi		2500 - 2800

NDERTIMI, PERSHKRIMI DHE MONTIMI.

Standartet.

Celat 40.5 kV me konstruksion metalik per N/Stacione duhet te plotesojne kerkesat e standarteve si me poshte dhe amendamentet me shtesat me te fundit te tyre.

- ✓ IEC 60 044 "Transformatore rryme"
- ✓ IEC 60 056 "Celsa AC per tension te larte"
- ✓ IEC 60 129 "Ndaresa AC dhe thika toke"
- ✓ IEC 60 186 "Transformator tensioni"
- ✓ IEC 60 282-1 "Siguresa mbrojtse"
- ✓ IEC 62 271 "Cela TM deri 52kV dhe pajisjet e brendshme per qarqe AC"
- ✓ IEC 60 529 "Klasifikimi i shkalles se mbrojtjes se paneleve metalik"

Te per gjitheshme.

Keto cela Jane per perdorim ne ambiente te brendeshme .

Linjat dalese duhet te jete kabllore.

Per cdo linje dalese duhet te kete nje cele te vecante. Çdo njësi (cele) do të jetë montuar me vete dhe plotësisht e pavarur nga te tjerat , dhe do të sigurojë nje funksionim korrekt dhe te pa varur nga njesite e tjera.

Ndertimi i celes duhet te jete i tillë qe te lejoje shtimin e celave te tjera majtas dhe djathjas

Te gjitha pjeset perberese te celes duhet te jene te prodhimit standart me qellim qe te lejojne perdorimin e tyre si pjesa kembimi ne njesite e tjera.

Te gjitha pjeset perberese te celes duhet te jene ne perputhje me skemen elektrike njefazore.

Celat 40.5 kV me konstruksion metalik per N/Stacione duhet te plotesojne kerkesat e standardeve me te fundit IEC dhe amendamentet e shtesat me te fundit te tyre, me perjashtim kur ne kerkese specifikohet ndryshe.

Te gjitha materialet duhet te jene jo higroskopike dhe zjarr duruese. Te gjitha kontaktet elektrike duhet te jene argjend-argjend.

Ne rastet kur celat perdoren ne N/Stacione qe ndertohen te rinj, vlerat zgjidhen ne funksion te parametrave qe do kete N/Stacioni.

Rregulla te pergjitheshme dhe shtoja.

Cdo njesi duhet te jete projektuar dhe ndertuar per tu vendosur vertikalish si nje e vetme, ose bashkarisht me njesite e tjera, duke siguruar akses per operom, mirembajtje, kontroll ne pjesen ballore.

Dollapi metalik i celes duhet te ndertohet me flete celiku qe te jene ne gjendje te sigurojne stabilitet dhe te mos deformohet dhe te durojne goditjet qe mund te lindin nga kycjet dhe ekycjet si dhe nga lidhjet te shkurtra. Bazamenti i dollapit metalik te celes duhet te projektohet dhe ndertohet per tu fiksuar ne dysheme betony. Te gjitha pjeset metalike duhet te lyhen me dy shtresa boje antindryshk dhe dy shtresa boje zmalto metalizato me ngjyre sipas kerkeses se Bleresit.

Ne nje pjesa te dukshme, duhet te montohet etiketa (targeta) ku te shenohen te dhenat kryesore si dhe ato identifikuese te tij, ne perputhje me standartet perkatese.

Duhet te shmanget kondesimi ne cele.

Cdo cele duhet te kete pjeset perberese te me poshtme:

- Ndara e zbarave
- Ndara e celesit (circuit breaker) / ndaresit
- Ndara e TU
- Hyrja e kabllove te TU

Kontraktuesi duhet te kujdeset që të gjitha pjesët metalike të paneleve janë të tokëzuar në mënyrë efektive.

Cdo ndarje duhet te kete paisjen e mbrojtjes dhe te shkarkimit te gazrave.

Te gjitha ndarjet duhet te jene te tilla qe te sigurojne mos prekjene e paisjeve percjellse dhe te pjeseve qe jane nen tension duke filluar qe nga bllokimi i dyerve te paneleve dhe grile mekanike per te mbuluar pjeset nen tension kur disa paisje jane hequr. Nje flete llamarine celiku duhet te vendoset ne ndarjen e kabllove ne drejtim te kanalit te kabllove. Dyert duhet te jene te paisura me gomina.

Tre tregues kapacitiv te tensionit per secilen faze duhet te jene montuar ne panelet.

Celat do paisen me resistencia kundra kondesimin ne ndarjen e TU dhe ndarjen e kabllove dhe sensorret perkates per ndezjen automatike te rezistencave.

Celësi.

Çelsat duhet te jene te tipit me gaz SF6 ose vakum, me veprim te njekohshem te tre fazave nga nje mekanizem pune i perbashket. Mekanizmi i punes duhet te jete motor me suste. Fazat duhet te vihen ne levizje nga i njejti bosht dhe duhet te kene gjithashtu nje suste e cila te veproj me dore.

Duhet te vendoset nje interlok mekanik me qellim qe te lejojne kalimin nga pozicioni ne pune ne pozicioni tjeter dhe anasjelltas vetem kur celsi eshte ne pozicionin i hapur dhe qarqet sekondare janë të lidhura.

Perdorimi i thikes te tokes duhet te lejohet vetem nqs celsi eshtë në pozicion prove. Kur blloku eshte tokezuar nuk duhet te jete e mundur qe celsi të kalojë në pozicionin e punes.

Interlokimi mekanik i celsit me thiken e tokes duhet te jete ne perputhje me IEC 60298. Tokezimi i celsit te duhet te jete i pote se bashku me pjeset e tjera te tij gjate punes dhe testit.

Vlerat e operimit te celesit do te jene ne perputhje me standartin IEC 60056.

Daljet sekondare duhet te lidhen ne nje komplet te pershatatshem prize te montuar ne karroce qe duhet te lejoi shkeputjen ne rastin e heqjes te celsit.

Te gjitha kontrollet duhet te bllokohen gate kalimit nga pozicioni pune ne ate të proves (gjatë pozicionit të ndërmjetëm).

Dorezat jane te mjaftueshme per te levizur karrocen, ne rast avarie, per te hequr celsin ose ngritur mekanizmin e punes te tij.

Celësi duhet te pajiset me sinjal gazi per uljen e presionit.

Ndarësi.

Kontaktet e ndaresit sherbejne per te ndare celesin nga percjellesit e tensionit te larte ne pjesen fikse te panelit(zbara, terminalet e kabllove lidhese) sipas standartit IEC 60129 "AC Disconnectors and Earthing Switches", ne perputhje me paragrafin 18 te standartit IEC 60298 "High Voltage Metal Enclosed Switchgear and Control Gear".

Ndaresi do te jene te tipit karoce dhe me te gjitha bllokimet e nevojshme mekanike dhe elektrike per te mos u manovruar ne ngarkese (me celes te mbyllur).

Ndarësi i tokës.

Te gjitha celat duhet te jene te pajisur me nje thike toke me operim manual duke perm bushur te gjitha kerkesat e sigurise.

Vlerat e thikes se tokes duhet te jene ne perputhje me karakteristikat e celes.

Operimi i ketyre thikave behet i mundur vetem kur celesi eshte i nxjerrë në pozicion prove.

Duhet te kete interlokim qe te mos lejohet mbyllja e thikes se tokes nese celesi i transformatorit eshte i kycur dhe te mos lejohet kycja e celesit nese thika e tokes eshte e mbyllur.

Transformatorët e rrymës.

Rryma nominale ne primar: (me ndryshim në sekondar)

Cela kryesore e transformatorit/seksionimi	600-1200 A

Cela linjave	400-800 A

Vlera vazhduar e rrymes termike	120%

Rryma nominale ne sekondar:	1A

Ngarkesa ne dalje dhe klasa perkatese e saktesisë:	

- peshtjella e pare per qarqet e matjes 20 VA, cl. 0.2S
- peshtjella e dyte per qarqet e matjes 20 VA, cl. 0.5S
- dy peshtjella per qarqet e mbrojtjes 20 VA, cl. 5P20

Transformatoret e rrymes duhet te jene te tipit nje polar per instalim te brendshem dhe duhet te plotesojne te gjitha kerkesat e standartit IEC 60044.

Transformatori i rrymes duhet te jetë i izoluar me rezine te derdhur ne nje operacion te vetem me qellim per te perfthuar nje bllok te izoluar uniform dhe kompakt, pa cregullime te brendshme te cilat mund te ndikojne ne karakteristikat dhe performance e tij.

Blloku i terminaleve sekondare duhet inkorporuar ne kallepin e derdhur dhe mbrohet nga nje mbulese e tejdukshme ne mund te shtrengohet me bulon dhe te lejoje vulosjen; e vendosur ne nje pozicion te tillë qe mund te kontrollohet dhe mirembahet lehtesisht.

Transformatoret torroidal.

Ky transformator rryme (sensor) eshte toroidal dhe sherben per te realizuar mbrojtjen sensitive te drejtuar me token ne fiderat dales

Tipi nuklit	I mbyllur
Diametri i brendshem	300 mm
Rryma minimale e matur	250 mA
Temperatura e punës	-10 deri +70 °C
Raporti transformimit	50/1A
Izolimi	≥2.5 kV per 60 sek.
Qendrushmeria e morseterise	40 kA per 1 sek
Standarti	EN 50081-2, EM 80082-2, 60255, etj

Transformatore tensioni 40.5 kV, te brendshem me sigurese TM.

Ne celat e matjes transformatorit te fuqise do te instalohen transformatore tensioni te thatë, njefazore, $40.5 \sqrt{3}$; $0.1/\sqrt{3}$; $0.1/\sqrt{3}$; $0.1/3$ kV te pajisur me sigurese mbrojtese ne primar, te cilet do te perdoren per matje dhe mbrojtje.

✓ Tensioni nominal ne primar	$40.5 / \sqrt{3}$ kV
✓ Tensioni nominal ne sekondar	$100/\sqrt{3}; 100/\sqrt{3}; 100/3$ V
✓ Koeficienti nominal i tensionit	1.2 i vazhdueshem 1.9, 30 s

Fujqite nominale dhe klasa per cdo sekondar:

✓ Peshtjella e matjes	15 VA, kl. 0.2S.
✓ Peshtjella e trekendeshit te hapur,	25 VA, kl. 3 P
✓ Peshtjella e mbrojtjes,	25 VA, kl. 3 P

Ata duhet te jene te tipit induktiv dhe te plotesojne te gjitha Standartet IEC 60186. Transformatori i tensionit duhet te jetë i izoluar me rezine te derdhur ne nje operacion te vetem me qellim per te perfshuar nje bllok te izoluar uniform dhe kompakt, pa cregullime te brendshme te cilat mund te ndikojne ne karakteristikat dhe performance e tij.

Blloku i terminaleve sekondare duhet inkorporuar ne kallepin e derdhur dhe mbrohet nga nje mbulese e tejdukshme qe mund te shtrengohet me bulon dhe te lejoje vulosjen, e vendosur ne nje pozicion te tille qe mund te kontrollohet dhe mirimbahet lehtesisht. Punimi ne bllokun e terminaleve duhet te parandalloje mundesine e ndonje hapje aksidentale te qarkut sekondar.

Per transformatorin e tensionit, duhet pare ne vend vendosja e tyre dhe te pershtatet instalimi ne celen e hyrjes.

Siguresa TM.

Pershkrim, kerkesa dhe te dhena.

Ky specifikim mbulon kerkesat per siguresat TM per rrymat e limituara, te pershtatshme per instalim te brendshem.

TE DHENA TEKNIKE.

1	Tensioni nominal	37 kV
2	Tensioni me i larte i sistemit	40.5 kV
3	Numri i fazave	3
4	Frekuencia nominale	50 Hz
5	Rryma ne lidhje te shkurter per 1 sec.	25 kA
6	Rryma maksimale e lejueshme	3 kA
7	Tensioni impulsive qe duron 1.2/50ms	185 kV
8	Tensioni qe duron ne frekuence te fuqise	85 kV

Standartet referuese.

Siguresat TM duhet te prodhohen sipas specifikimeve te meposhtme:

IEC 282/1

IEC 292/1

IEC 672

Ndertimi dhe materiali

Siguresat TM do te kenë aftësinë te mbrojnë transformatorin nga rrymat e lidhjes se shkurter.

Siguresat TM do te kenë ndërtim te tille që të përbushin kërkesat e mëposhtme:

- Qendrushmeri ndaj të rrymave ne lidhje të shkurtër
- Qendrushmeri te mjaftueshme ndaj kushteve të ambientit
- Pjeset perberese te sigureses të mos vjetorojen shpejt
- Të bëhet e mundur ndërrimi i tyre me siguresa të prodhua sipas nje standarti nderkombetar.

Zbarat lidhëse.

Sistemi i zbarave duhet te plotesoje te gjitha kërkesat per nje lidhje elektrike te sigurte dhe efektive si dhe kërkesat per qendrushmerine ndaj rrymave te lidhjes shkurter dhe forcave te tjera elektrodinamike.

Zbarat e sistemit do te jene vendosur ne menyre te pershtatshme ne ndarjet perkatese me qellim lidhjen e paisjeve midis terminaleve te kabllave te hyrjes dhe te daljes, ne perputhje me skemen elektrike.

Percjellesit e zbarave te fazave do te jene te izoluara. Cdo izolim do te jetë epoxy- resin dhe ne montim duhet te shmanget mbyllja e ajrit. Pjeset lidhese do te jene me siperfaqe argjendi, dhe te lidhura bashke.

Forma, perberja dhe seksioni i percjellsave te zbarave duhet te jene te tille qe per rryme nominale ne to te mos tejkalojne maksimumin e temperatures:

- Rryma ne vazhdim 65 K
- Rryma per kohe te shkurter 3 s 180 K

Zbarat mund te mbajne rrymat e lidhjes shkurter pa shkaktuar influence tek paisjet e tjera te bllikut.

Kabllot lidhës.

Kabllot lidhese duhet te jene paisur me terminale dhe te plotesojne te gjitha kërkesat e standardeve perkatese.

Kontrolli, instrumentat dhe mbrojtja.

Te gjitha celat duhet te jene paisur me paisjet e kontrollit, matjes dhe mbrojtjes, ne perputhje me standartet me te fundit IEC ose ekuivalenteve te tyre.

Të gjitha pajisjet duhet të janë të mbrojtura plotësisht nga pajisjet e tensionit të lartë. Keshtu qasja ne kontrollin e paisjeve dhe instalimet elektrike duhet te jetë i mundur vetem kur celesi eshte i stakuar dhe i tokezuar.

Kontrolli.

Te gjitha vlerat e matura (rrymat, tensionet, fuqia, energjia) duhet te afishohen ne ekran ne pjesen perkatese ballore te celes nepermjet nje Multimetri dixhital.

Ne te duhet te jete midis te tjerave edhe skema njevijeshe, dhe celesat selektore.

Duhet te parashikohet kontrolli ne distance i paisjeve dhe per kete qellim te gjitha relete ndihmese, celsat duhet te kene kontakte te lira potenciale dhe te lidhura ne terminalet e cdo paneli. Gjithashtu, nje celes kontrolli “distantce/lokale” duhet te montohet ne panel.

Releja e mbrojtjes duhet te sigurojë interlokimin logik për kontrollin e çelësit dhe ndaresve, i cili do te realizohet nepermjet bobinave elektromagnetike.

Mbrojtja.

Releja e mbrojtjes duhet te jetë e tipit dixhital e përshtatshme për mbrojtje dhe komandim, me hyrje BI, dalje BO dhe LED të programueshëm.

Releja duhet te ketë ekran të madh me skemën njëvijëshe SLD, dhe butona për komandimin në pjesën e përparme Releja e mbrojtjes duhet te shoqërohet me software përkatës, kabllot e komunikimit të relesë me PC dhe manualet e përdorimit.

Releja duhet te suportojë tensionin në hyrje 48-230VDC.

Hyrjet analoge të rrymave duhet te suportojnë 1A dhe 5A e cila zhgjidhet në konfigurimin e relesë.

Releja e mbrojtjes duhet te suportojë protokollin e komunikimit IEC61850

Cela duhet te kete minimumi:

- Mbrojtje rryme 3 fazore e integruar , 3 shkalle,(I>, I>>, I>>>) 50/51/67 dy prej të cilave të mund të përdoren edhe si të drejtuara.
- Mbrojtje nga rrymat nuleare minimuni 2 shkallë 50N/51N
- Mbrojtje nga tensioni (U<,>) 27, 59.
- Mbrojtje nga mbitensioni nulear 59N.
- Mbrojtje te drejtar sensitive me token minimum 2 shkallë. 67N
- Te kete SHAF minimum me kater shkalle
- Monitorim i qarkut te stakimit
- Monitorim i numrit te kyçje / çkyçje.
- Rregjistrim i ngjarjeve ne formatin nderkombetare COMTRADE.

Pajisjet mbrojtuese duhet te jene instaluar ne pjesen e deres te pjeses se TU.

- **Matja**
Multimetri duhet te jete dixhital 1A dhe klase te saktësise 0.2S per energji aktive dhe 1 per energji reaktive.
- **Instalimet (lidhjet)**
Te gjitha terminalet e paisjeve mbrojtuese do te jene ne bllokun e terminaleve. Te gjitha lidhjet do te behen ne bllokun e terminaleve.

Aksesoret.

Te gjitha celat duhet te kene perçjesat e tokezimit qe lidhin elektrikisht te gjitha pjeset metalike. Lidhja e tyre behet me bullona.

Percjellesi i tokezimit dhe lidhjeve te pjesave metalike te paisjeve duhet te jete material baker elektrolistik i paster dhe duhet te duroje rrymat e lidhjes se shkurter me token.

Minimumi i zbarave te bakrit duhet te jete 120 mm² dhe me trashesi jo me te vogel se 4mm.

Ne aksesore duhet te perfshihen edhe te gjitha paisjet e nevojshme per mirembajtjen e celes.

INSPEKTIMET DHE TESTET.

Testet tip.

Testet tip duhet te behen ne perputhje me standartet me te fundit IEC

Ne qofte se ofertuesi sjell teste tip te leshuara nga nje laboratori i pa varur per kete material, ato mund te pranohen ne vend te testeve te tillë.

Testet rutine.

Testet rutine do te jene ne perputhje me standartin IEC 60298 ku ndër te tjera:

- Testet me frekuencen e fuqise ne qarqet kryesore
- Testi dielektrik ne qarqet e kontrollit
- Matja e rezistences ne qarqet kryesore
- Testi operacioneve mekanike

- Testi elektrik, pneumatik dhe hidraulik i paisjeve ndihmese
- Verifikimi i lidhjes sakte te instalimeve

12.6.2 Çela te brendshme 24kV.

Te dhena teknike.

Pershkrimi	Njësia	Cele 24 kV
Tensioni nominal	kV	20.8
Tensioni maksimal i sistemit	kV	24
Qendrushmeria ndaj tensionit me frekuencen e fuqise	kV	50
Qendrushmeria ndaj tensionit impulsive	kV	125
Frekuencia nominale	Hz	50
Rryma nominale e zbarave	A	2000
Rryma nominale e çelosit TR/fideri	A	2000/630
Qendrushmeria ndaj rrymes max.	kA	62.5
Qendrushmeria ndaj rrymes per kohe te shkurter 1s, TR/fideri	kA	31.5/25
Rryma çkycese e çelosit per LSH	kA	31.5/25
Rryma max e çkycjes nga lidhja e shkurter e çelosit	kA	80
Vlera e sekuences operative		O - 0.3 s - CO - 3 min - CO
Koha e çkycjes	ms	≤ 80
Koha e kyçjes	ms	≤ 20
Gazi izolues, ne rast te celsit me gaz		SF 6
Fuqia e motorit karikues	W	150
Fuqia e bobinave kyçese	W	250
Fuqia e bobinave çkycese	W	250
Tensioni ndihmese (sipas kerkesës)	V DC	110
Shkalla e mbrojtjes		
• Pjeset e jashtme metalike		IP 4X
• Pjeset e brendshme elektrike		IP 2X
Temperatura e ambientit	° C	
• Vlera maksimale		+ 40
• Vlera maksimale ne 24 ore		35
• Vlera minimale		-5
Lartesia nga niveli i detit	m	1000
Dimensionet		
• Gjeresi	mm	1000 - 1200
• Lartesi		2100 - 2300
• Thellesi		1600 - 2000

Vizatimet, materialet dhe punimet.

Standartet.

Celat 24 kV me konstruksion metalik per N/Stacione duhet te plotesojne kerkesat e standardeve te me poshtme dhe amendamentet e shtesat IEC me te fundit te tyre.

- ✓ IEC 60 044   Transformatore rryme.
- ✓ IEC 60 056   Celsa AC per tension te larte.
- ✓ IEC 60 129   Ndaresa AC dhe thika toke.
- ✓ IEC 60 186   Transformator tensioni.
- ✓ IEC 60 282-1   Siguresa mbrojtse.
- ✓ IEC 60 298   Cela TM dhe pajisjet e brendshme per qarqe AC.
- ✓ IEC 60 529   Klasifikimi i shkalles se mbrojtjes se paneleve metalik.

Te pergjithshme.

Keto cela jane per perdorim ne ambienete te brendeshme. Linjat dalese do te jene vetem kabllore. Per cdo linje dalese duhet te kete nje cele te vecante. Çdo njësi (cele) do të jetë montuar me vete dhe plotësisht e pavarur nga te tjerat, dhe do të sigurojë nje funksionim korekt dhe te pavarur nga njesite e tjera. Ndertimi i celes duhet te jete i tillë qe te lejoje shtimin e celave te tjera majtas dhe djatthas.

Te gjitha pjeset perberese te celes duhet te jene te prodhimit standart me qellim qe te lejojne perdorimin e tyre si pjese kembimi ne njesite e tjera.

Te gjitha pjeset perberese te celes duhet te jene ne perputhje me skemen elektrike njefazore. Celat me konstruksion metalik per N/Stacione duhet te plotesojne kerkesat e standarteve me te fundit IEC (ose ekuivalente me to) dhe amendamentet e shtesat me te fundit te tyre, me perjashtim kur ne kerkesa specifikohet ndryshe. Te gjitha materialet duhet te jene jo higroskopike dhe zjarrduruese. Te gjitha kontaktet elektrike duhet te jene argjend-argjend.

Rregulla te pergjithshme dhe shtoja.

Cdo njesi duhet te jete projektuar dhe ndertuar per tu vendosur vertikalish si nje e vetme, ose bashkarisht me njesite e tjera, duke siguruar akses per operom, mirembajtje, kontroll ne pjesen ballore

Dollapi metalik i celes duhet te ndertohej me flete celiku qe te jene ne gjendje te sigurojne stabilitet dhe te mos deformohet dhe te durojne goditjet qe mund te lindin nga kycjet dhe ckyjet si dhe nga lidhjet te shkurtra. Bazamenti i dollapit metalik te celes duhet te projektohet dhe ndertohej per tu fiksuar ne dysheme betoni. Te gjitha pjeset metalike duhet te lyhen me dy shtresa boje antindryshk dhe dy shtresa boje zmalto metalizato me ngjyre sipas kerkeses se Bleresit.

Duhet te shmanget kondesimi ne cele.

Cdo cele duhet te kete nen ndarjet ne kompartimente si me poshte:

- ✓ Ndarja e zbarave
- ✓ Ndarja e celesit (circuit breaker) / Ndaresit
- ✓ Ndarja e kabllove TM/Tokezimit
- ✓ Ndarja e kompartimentit TU

Kontraktuesi duhet të kujdeset që të gjitha pjesët metalike të paneleve janë të tokëzuar në mënyrë efektive.

Kompartimenti i celesit duhet te jete i vendosur ne menyre ballore ne pjesen e poshtme, te jete i mbuluar me mburoje metalike dhe me mekanizem karrore per tu nxjerre jashte.

Zbarrat do te jene totalisht te izoluara nga ndarje metalike nga pjeset e tjera te celes.

Cdo ndarje duhet te kete paisjen e mbrojtjes dhe te shkarkimit te gazrave.

Te gjitha ndarjet duhet te jene te tilla qe te sigurojne mos prekjen e paisjeve percjellse dhe te pjeseve qe jane nen tension duke filluar qe nga bllokimi i dyerve te paneleve dhe grile mekanike per te mbuluar pjeset nen tension kur disa pajisje jane hequr. Nje flete llamarine celiku duhet te vendoset ne ndarjen e kabllove ne drejtim te kanalit te kabllove.

Dyert duhet te jene te paisura me gomina.

Tre tregues kapacitiv te tensionit per secilen faze duhet te jene montuar ne panelet.

Panelet do te jene me dritare ne forme grille per te monitoruar celezin, ndaresin e tokes dhe cdo shenje tjeter te rendesishme.

Pajisjet sekondare te instaluara ne panel dhe kabllimet e tyre do te jene konform specifikimeve teknike te dhena me siper. Kabllimet do te kalojn ne nje ndarje celiku te pershatshme ne menyre qe te jene te mbrojtura. Fundet e te gjitha qarqeve sekondare do te perfundojne ne nje bllok terminalesh, lethesiht te aksesueshem ne cdo kohe me celen ne gjendje operimi.

Hyrra e kabllove TU do te kete dimensione te mjaftueshme dhe do te jete nga poshte.

Celat do pajisen me rezistenza kunder kondesimin ne ndarjen e TU dhe ndarjen e kabllove dhe sensoret perkates per ndezjen automatike te rezistencave.

Clesi.

Celsat duhet te jene te tipit me gaz SF6 ose vakuum me veprim te njekohshem te tre fazave nga nje mekanizem pune i perbashket i pajisur me nje pajisje kunder lekundjeve. Mekanizmi i punes duhet te jete motor me suste. Fazat duhet te vihen ne levizje nga i njejtë bosht dhe duhet te kene gjithashtu nje suste e cila te veproj me dore.

Duhet te vendoset nje interlock mekanik me qellim qe te lejojne kalimin nga pozicioni ne pune ne pozicion tjeter dhe anasjelltas vetem kur celsi eshte ne pozicionin i hapur dhe fijet jane lidhur.

Perdorimi i thikes te tokes duhet te lejohet nepermjet nje celsi ne front te panelit dhe te jete i lidhur mekanikisht me celsin d.m.th do te mund te behet tokezimi vetem nqs celsi eshte i stakuar. Kur blloku eshte tokezuar nuk duhet te jete e mundur qe celsi te kycet dhe te kaloj ne pozicionin e punes.

Interlokimi i celsit me thiken e tokes duhet te jete mekanik dhe interlokim logjik nepermjet reles mbrojtjes/komandimit me bobina elektromagnetike ne menyre qe te bllokojne levizjet e tyre dhe ne perputhje me IEC 60298. Tokezimi i celsit te duhet te jete i plete se bashku me pjeset e tjera te tij gjate punes dhe testit.

Vlerat e operimit te celesit do te jene ne perputhje me standartin IEC 60056.

Daljet sekondare duhet te lidhen ne nje komplet te pershtatshem prize te montuar ne karroce qe duhet te lejoj shkeputjen ne rastin e hecjes te celsit.

Te gjitha kontrollet duhet te bllokohen gate kalimit nga pozicioni pune ne ate test.

Dorezat jane te mjaftueshme per te levizur karrocen, ne rast avarie, per te hequr celsin ose ngritur mekanizmin e punes te tij.

Celisi duhet te paiset me manometer me kontakte per sinjalizim dhe stakim nga renia e presionit te gazit.

Instalimi dhe asemblimi i celestit duhet te mundesojne tre pozicione te quajtura:

Pozicion Sherbimi:

Me karroce te futur totalisht ne kompartament dhe gjithe kontaktet primare e sekondare te lidhura.

Pozicion testi:

Me karrocen pjeserisht te nxjerre jashte, kontaktet primare te shkeputura dhe ato sekondare te lidhura po asnje pjese nen tension nuk eshte e ekspozuar.

Pozicioni jashte.

Me karrocen plotesisht te nxjerre jashte nga cela, kontaktet primare dhe sekondare te shkeputura, kanata e zbarave e mbyllyr, kompartimenti plotesisht i aksesueshem ne menyre te sigurte. Kanata mbyllese duhet te jete metalike dhe te mbylljet automatisht kur karroca nxirret jashte.

Nderkycje mekanike te pershtatshme do te parashikohen per te lejuar kalimin nga pozicion sherbimin ne pozicionin tjeter dhe anasjelltas vetem kur celesti eshte i hapur dhe kontaktet sekondare jane te lidhura.

Tokezimi do te realizohet nga jashte me nje celes leve ne pjesen ballore dhe do te jete i nderkycur mekanikisht me celesin psh do te mundesoje tokezimin vetem nese karroca eshte ne pozicionin e shkeputur. Ndaresi tokes do te jete i tipit te shpejtjesise se larte dhene gjendje te perballoje rrymat e lidhjeve te shkurtra. Nese tokezimi eshte vendosur, koroca nuk mund te fuset ne pozicion sherbimi.

Nderkycja duhet te jete ne perputhje me standartin IEC 60298.

Duhet te merren masa per te siguruar tokezimin e karroces ne pozicioni sherbimi dhe testi si dhe ne pozicionet ndermjetese kur leviz.

Kontaktet sekondare te celestit do te lidhen me karrocen nepermjet nje prize te aprovuar me shume kontakte te montuar ne karroce qe te siguroje shkeputjen totale nga spina ne pozicionin jashte.

Te gjitha komandat do te bllokohen gjate kalimit nga pozicioni test ne ate sherbim.

Nje numer mjaftueshem manivelash per nxjerrjet e karrocave jashte, per tokezimet do te furnizohen.

Ndaresit.

Kontaktet e ndaresit sherbejne per te ndare celestin nga percjellesit e tensionit te larte ne pjesen fiksue te panelit (zbara, terminalet e kabllove lidhese) sipas standartit IEC 60129 "AC Disconnectors and Earthing Switches", ne perputhje me paragrafin 18 te standartit IEC 60298 "High Voltage Metal Enclosed Switchgear and Control Gear".

Ndaresi do te jene te tipit karoce dhe me te gjitha bllokimet e nevojshme mekanike dhe elektrike per te mos u manovruar ne ngarkese (me celest te mbyllur).

Ndaresi i tokes.

Te gjitha celat duhet te jene pajisur me nje thike toke me operim manual duke permbugur te gjitha kerkesat e sigurise dhe bllokimet e nevojshme per te mos u manovruar ne presence te tensionit.

Operimi i tyre do te jete i mundur me nje manivele vetem kur karroca eshte ne pozicionin jashte.

Vlerat e thikes se tokes duhet te jene ne perputhje me karakteristikat e celest.

Ndaresi duhet te jete i pajisur me nje mekanizem per ti rritur inertesine mekanike dhe ta beret e pershtatshem per mbylljen ne defekte.

Duhet te parashikohen mjete dhe menyra si do te tokezohen zbarrat per qellime mirimbajtje.

Transformatoret e tensionit per celen e matjes.

Seksioni 20 kV do te kete celen e matjes perkatese. Transformatoret e tensionit te tyre do te jene si me poshte dhe do te mbrohen me sigurese:

✓ Tensioni nominal ne primar ✓ Tensioni nominal ne sekondar	$24 / \sqrt{3}$ kV $100/\sqrt{3}; 100/\sqrt{3}; 100/3$ V

- ✓ Koeficienti nominal i tensionit 1.2 i vazhdueshem 1.9, 30 s

Fuqite nominale dhe klasa per cdo sekondar:

- ✓ Peshtjella e matjes 15 VA, kl. 0.2S.
- ✓ Peshtjella e trekendeshit te hapur, 25 VA, kl. 3 P
- ✓ Peshtjella e mbrojtjes, 25 VA, kl. 3 P

Nese pajisjet e matjes dhe mbrojtjes kerkojne vlera me larta se me siper, Kontraktori do te beje modifikimet perkatese.

Transformatoret do te jene te tipit induktive ne perputhje me standartet IEC 60186.

Klasi saktezise dhe fuqia do te jene konform skemave. Kontraktori do te sjelle per konfirmim tek Investitori llogaritjet qe tregojne se fuqia ne sekondare eshte konform kerkesave.

Transformatoret e Tensionit duhet te jene te izoluar me rezine me nje operacion shkrirjeje te vetem ne menyre qe te kene siperfaqe uniforme dhe pa dallgezime apo gropu apo demtime te brendshme qe mund te ndikojne ne performance e tij. Terminali sekondarit duhet te jete me izolacion rezine dhe me nje kapak te cmontueshem e te sigurte per kontolle dhe mimbajtje.

Nje MCB ne perputhje me karakteristikat dhe rangun e qarkut sekondar do te instalohet ne bllokun e terminaleve per te mbojtur qarqet dales.

Siguresa TM per celen e Matjes.

Ky specifikim mbulon kerkesat per siguresat TM per rrymat e limituara, te pershatshme per instalim te brendshem.

1	Tensioni nominal	20.8 kV
2	Tensioni me i larte i sistemit	24 kV
3	Numri i fazave	3
4	Frekuencia nominale	50 Hz
5	Rryma ne lidhje te shkurter per 1 sec.	25 kA
6	Rryma maksimale qe percjell (piku)	3 kA
7	Tensioni impulsive qe duron 1.2/50ms	125 kV
8	Tensioni qe duron ne frekuence te fuqise	50 kV

Standartet referuese.

Siguresat TM duhet te prodhohen sipas specifikimeve te meposhtme:

- ✓ IEC 282/1
- ✓ IEC 292/1
- ✓ IEC 672

Ndertimi dhe materiali.

Siguresat TM do te kenë aftësinë të mbrojnë transformatoret nga rrymat e lidhjes se shkurter.

Siguresat TM do te kenë ndërtim te tille që të përbushin kërkesat e mëposhtme:

- ✓ Qendrushmeri ndaj të rrymave ne lidhje të shkurtër
- ✓ Qendrushmeri te mjaftueshme ndaj kushteve të ambientit
- ✓ Pjeset perberese te sigureses të mos vjeterohen shpejt
- ✓ Të bëhet e mundur ndërrimi i tyre me siguresa të prodhua sipas nje standarti nderkombetar.

Testet.

Pranimi i testeve elektrike dhe fizike do te kryhet ne perputhje me standartin IEC 281-1.

Dhoma e TU.

Dhoma e TU permban:

- ✓ Terminalet per lidhjen e trasformatoreve te tensionit
- ✓ 3 mini automate per qarqet e matjes se tensionit
- ✓ 1 mini automat per difekt te tensionit me token
- ✓ Damping resistance per difekt me token te peshtjellave open delta te trasformatoreve te tensionit, per te shmangur ferorezonancen.
- ✓ Pjeset lidhese

Paneli i matjes duhet te jete paisur edhe me

- ✓ siguresat primare per trasformatoret e tensionit
- ✓ voltmeter me celes selector me 6 pozicione +0
- ✓ moduli i matjes dhe mbrojtjes

Transformatoret e rrymes.

Rryma nominale ne primar:

✓ Cela e transformatorit, seksionimit	800 – 1600 A
✓ Cela e fiderave dales	300 – 600 A
✓ Cela e TR nevojat vetjake	100 – 200 A
✓ Aftesia per tu mbingarkuarne primar:	120 %
✓ Rryma nominale ne sekondar:	1 A
✓ Fuqia dhe klasa e peshtjellave sekondare:	
✓ Peshtjella e pare e matjes	20 VA, class 0.2S,
✓ Peshtjella e dyte e matjes	20 VA, class 0.5S,
✓ Peshtjella e pare e mbrojtjes	20 VA, class 5P20
✓ Peshtjella e dyte e mbrojtjes (cela e Transf.)	20 VA, class 5P20

Transformatoret e rrymes duhet te jene te tipit nje polar per instalim te brendshem dhe duhet te plotesojne te gjitha kerkesat e standartit IEC60044.

Transformatori i rrymes duhet te jete i izoluar me rezine te derdhur ne nje operacion te vetem me qellim per te perfthuar nje bllok te izoluar uniform dhe kompakt, pa cregullime te brendshme te cilat mund te ndikojne ne karakteristikat dhe performance e tij. Terminalet duhet te pranojne percjelesa me seksion deri 4mm².

Klasa e saktesisë dhe fuqia do te jene konforme skemave. Kontraktori do te sjelle per konfirmim tek Investitori llogaritjet qe tregonje se fuqia ne sekondare eshte conform kerkesave.

Punimi ne bllokun e terminaleve duhet te parandaloje mundesine e ndonje hapje aksidentale te qarkut sekondar.

Per cdo fider dales do te parashikohet transformator toroidal 50/1A per mbrojtjen e drejtuar me token.

Transformatoret torroidal.

Ky transformator rryme (sensor) eshte toroidal dhe sherben per te realizuar mbrojtjen sensitive te drejtuar me token ne fiderat dales

Tipi nuklit	I mbyllur
Diametri i brendshem	300 mm
Rryma minimale e matur	250 mA
Temperatura e punes	-10 deri +70 °C
Raporti trasformimit	50/1A
Izolimi	≥2.5 kV per 60 sek.
Qendrushmeria e morseterise	40 kA per 1 sek
Standarti	EN 50081-2, EM 80082-2, 60255, etj

Zbarat lidhese.

Sistemi i zbarave duhet te plotesoje te gjitha kerkesat per nje lidhje elektrike te sigurte dhe efektive si dhe kerkesat per qendrushmerine ndaj rrymave te lidhjes shkurter dhe forcave te tjera elektrodinamike.

Zbarat e sistemit do te jene vodosur ne menyre te pershtatshme ne ndarjet perkatese me qellim lidhjen e paisjeve midis terminaleve te kabllove te hyrjes dhe te daljes, ne perputhje me skemen elektrike.

Percjellesit e zbarave te fazave do te jene te izoluara. Cdo izolim do te jete epoxy- resin dhe ne montim duhet te shmanget mbyllja e ajrit. Pjeset lidhese do te jene me siperfaqe argjendi, dhe te lidhura bashke.

Forma, perberja dhe seksioni i percjellesave te zbarave duhet te jene te tille qe per rryme nominale ne to te mos tejkalojne maksimumin e temperatures:

- ✓ Rryma ne vazhdim 65 K
- ✓ Rryma per kohe te shkurter 3 s 180 K

Zbarat mund te mbajne rrymat e lidhjes shkurter pa shkaktuar influence tek paisjet e tjera te bllokut.

Kompartimenti i kabllove.

Ky kompartiment duhet te jete i aksesueshem nga pjesa ballore e panelit nepermjet hapjes se panelit dhe te kete madhesite pershtatshme per te instaluar te gjithe kabllot e nevojshme.

Kontrolli, instrumentat dhe mbrojtja.

Te per gjithshme.

Te gjitha keto pajisje duhet te jene te mbrojtura nga pajisjet e tensionit te larte. Te gjitha punimet ne to perfshire dhe kabllot e tyre do te mundesohen pa stakime, izolime apo tokezime te pjeses me tension te larte.

Kontrolli.

Te gjitha vlerat e matura (rrymat, tensionet, fuqia, energjia) duhet te afishohen ne ekran ne pjesen perkatese ballore te celes nepermjet nje Multimetri dixhital.

Ne te duhet te jete midis te tjerave edhe skema njevigeshe, dhe celesat selektore.

Duhet te parashikohet kontrolli ne distance i paisjeve dhe per kete qellim te gjitha relete ndihmese, celsat duhet te kene kontakte te lira potenciale dhe te lidhura ne terminalet e cdo paneli. Gjithashtu, nje celes kontrolli “distance/lokal” duhet te montohet ne panel.

Releja e mbrojtjes duhet te sigurojë interlokimin logjik për kontrollin e çelësit dhe ndaresve, i cili do te realizohet nepermjet bobinave elektromagnetike.

Mbrojtja.

Cdo cele do te kete Relene e mbrojtjes e tipit dixhital e përshtatshme për mbrojtje dhe komandim, me hyrje BI, dalje BO dhe LED të programueshëm.

Releja duhet te ketë ekran të madh me skemën njëvigeshe SLD, dhe butona për komandimin në pjesën e përparme Releja e mbrojtjes duhet te shoqërohet me software përkatës, kabllot e komunikimit të relesë me PC dhe manualet e përdorimit.

Releja duhet te suportojë tensionin në hyrje 48-230VDC.

Hyrjet analoge të rrymave duhet te suportojnë 1A dhe 5A e cila zhgjidhet në konfigurimin e relesë.

Releja e mbrojtjes duhet te suportojë protokollin e komunikimit IEC61850

Cela duhet te kete minimumi:

- Mbrotje rryme 3 fazore e integruar , 3 shkalle,(I>, I>>, I>>>) 50/51/67 dy prej të cilave të mund të përdoren edhe si të drejtuarra.
- Mbrotje nga rrymat nuleare minimuni 2 shkallë 50N/51N
- Mbrotje nga tensioni (U<,>) 27, 59.
- Mbrotje nga mbitensioni nulear 59N.
- Mbrotje te drejtuar sensitive me token minimum 2 shkallë. 67N
- Te kete SHAFF minimum me kater shkalle
- Monitorim I qarkut te stakimit
- Monitorim i numrit te kycje, c'kycjeve
- Rregjistrim i ngjarjeve ne formatin nderkombetare COMTRADE.

Paisjet mbrojtse duhet te jene instaluar ne pjesen e deres te pjeses se TU.

Matja.

Cdo cele do te kete nje Multimeter dixhital 1A dhe klase te saktesise 0.5S per energji aktive dhe 1 per energji reaktive.

Instalimet.

Te gjitha terminalet e paisjeve mbrojtse do te jene ne bllokun e terminaleve. Te gjitha lidhjet do te behen ne bllokun e terminaleve

Aksesoret.

Cdo cele duhet te jete paisur me aksesoret e me poshtem:

- ✓ Te gjitha celat duhet te kene percjellesat e tokezimit qe lidhin elektrikisht te gjitha pjeset metalike. Lidhja e tyre behet me bullona.
- ✓ Percjellesi i tokezimit dhe lidhjeve te pjesave metalike te paisjeve duhet te jete material baker elektrolitik i paster dhe duhet te duroje rrymat e lidhjes se shkurter me token.
- ✓ Seksioni i zbarave te bakrit duhet te jete, ne varesi te rrymes nominale gjate gjithe kohes se punes, si dhe te duroje rrymat e lidhjes se shkurter apo ato max sipas standarteve perkatese.

Ne aksesore duhet te perfshihen edhe te gjitha paisjet e nevojshme per mirembajtjen e celes.

Inspektimet dhe testet.

Testet tip.

Testet tip duhet te behen ne perputhje me standartet me te fundit IEC

Ne qofte se ofertuesi sjell teste tip te leshuara nga nje laborator i licensuar, ato mund te pranohen ne vend te testeve te tilla.

Testet rutine.

Testet rutine do te jene ne perputhje me standartin IEC 60298 ne prezence te perfaquesuesit te Investitorit ku nder te tjera:

- ✓ Testet me frekuencen e fuqise ne qarqet kryesore
- ✓ Testi dielektrik ne qarqet e kontrollit
- ✓ Matja e rezistences ne qarqet kryesore
- ✓ Testi operacioneve mekanike
- ✓ Testi elektrik, pneumatic dhe hidraulik I paisjeve ndihmese
- ✓ Verifikimi I lidhjes sakte te instalimeve

Vizatimet, llogaritjet dhe materialet pershkruese.

Ofertuesi do te sjelle informacionin e meposhtem:

- ✓ Vizatimet e per gjithshme ku te tregohen dimensionet e celave dhe pajisjeve shoqeruese dhe planvendosja e tyre.
- ✓ Lista e celave dhe pajisjeve shoqeruese te kuotuara, te njejta me ato te instaluara ne vende me klime te ngashme.
- ✓ Kataloget dhe literaturat pershkruese te celave te ofruara dhe pajisjeve shoqeruese.

Vizatimet, llogaritjet dhe materialet pershkruese.

Ofertuesi do te sjelle informacionin e meposhtem:

- ✓ Vizatimet e per gjithshme ku te tregohen dimensionet e celave dhe pajisjeve shoqeruese dhe planvendosja e tyre.
- ✓ Lista e celave dhe pajisjeve shoqeruese te kuotuara, te njejta me ato te instaluara ne vende me klime te ngashme.
- ✓ Kataloget dhe literaturat pershkruese te celave te ofruara dhe pajisjeve shoqeruese.

12.7 KABLLOT E FUQISE & KONTROLLIT.

Pershkrimi dhe kërkesat.

Ky pershkrim mbulon kërkesat teknike të kabllove të tensionit të mesëm dhe të tensionit të ulët, duke përfshirë skajet e lidhjes së kabllove, terminalet dhe nyjet e kabllove, përbajtjen e kabllove dhe të gjitha pajisjet shoqëruese, të kompletuara në çdo aspekt dhe të përshtatshme për funksionim të kënaqshëm.

Kabllot duhet të jenë të përshtatshme për funksionim normal të vazhdueshëm dhe kushtet e pershkruara në temperaturën maksimale të ambientit. Kontraktori është përgjegjës për sigurimin e të gjitha llogaritjeve të rënies së tensionit dhe rrymes së kabllove që mbështesin vlerësimet përfundimtare të kabllove të instaluara duke marrë parasysh faktorët demtues siç janë: metoda e instalimit, temperatura e ambientit, gjatësia e qarkut, grupimi, etj. Të gjithë kabllot duhet të jenë të përshtatshëm për vendosjen në ambiente të mbyllura, ose të jashtme në rrrezet e diellit direkte ose indirekte, në kanale, në tabaka kabllosh dhe shkallë, nën tokë dhe në ujë. Mbështjellësit e kabllove duhet të jenë rezistentë ndaj efekteve të vajit, veprimit bakterial, insekteve, brejtësve dhe ujtit.

Kontraktuesi do të sigurojë kabllo të veçantë për funksionet e mëposhtme dhe për sistemet e mbrojtjes, komandimit dhe kontrollit (kabllot me shumë funksione nuk duhet të përdoren):

- Qarqet dytësore të pajisjeve primare 110kV të rrymës AC për matjen dhe mbrojtjen
- DC 110 volt për mbrojtjen, kontrollin dhe qarqet e sinjalizimit
- DC 48 volt për mbrojtje, sinjalizim, telekomunikacion
- DC 48 volt për qarqet e kontrollit dhe komandimit dhe të matjes së daljes së dhënësit
- AC 400/230 volt për kabllot kryesore të shërbimit, dhe ushqimit qarqet e kontrollit mbikëqyrës.

Kontraktuesi do të jetë përgjegjës për dimensionimin e pershatshem të kanalit te kabllove të jashtëm dhe përbajtjes së kabllove për të ruajtur ndarjen e specifikuar midis sistemeve të kabllove me nivel tensioni të ndryshem.

Distancat minimale të ndarjes së mëposhtme duhet të mirëmbahen:

- 300 mm ndërmjet kabllove të tensionit të ulët dhe kabllove të kontrollit, matjes dhe sinjalizimit për tensione mbi 60V
- 600 mm ndërmjet kabllove të tensionit të mesëm dhe kabllove të kontrollit, matjes dhe sinjalizimit për tensione mbi 60V.

Gjatë instalimit të kabllove të jashtme të fuqise MV dhe LV të vendosura në kanale kablli duhet të mbështeten në kanalina.

Kabllot TM

Kabllot TM XPLE duhet të jenë kabllo me një bërthamë me përcelles bakri dhe izolim të trefishtë të nxjerr. Kabllot TM dhe aksesorët e kabllove duhet të jenë në përputhje me dhe IEC 60502-2 për tensione nominale midis 6kV dhe 52kV.

Të gjitha mbulesat e kabllove duhet të jenë pa defekte dhe të papërshkueshme nga uji.

Kablio e fuqise TM 40.5 / 24 kV

Frekuencia nominale	50 Hz
Materiali percjelles	Baker
Materiali Izolues	XLPE
Materiali ekranizues	Fije Bakri
Materiali mbi ekran	PE, rezistent ndaj motit dhe UV
Shkarkimi pjesor ne $1.7 U_0$	pa PD
Temperatura max. e punes	90°C

40.5kV

Tensioni nominal U_0/U (U_m)
Seksoni percjellesit

26/45 (52 kV)

Cu 3x1x300/25Cu, mm^2 (Transf. fuqise urat 40.5kV)

24kV

Tensioni nominal U_0/U (U_m)
Seksoni percjellesit

12/20 (24 kV)

Cu 3x1x630/35Cu, mm^2 (Transf. fuqise urat 24kV)

Transformatoret e Nevojave Vetjake.

Al 3x1x70/16 Cu mm^2 (Transf. N.V. ana 24kV)
Cu 3x1x70 + 35 mm^2 (Transf. N.V. ana 0.4kV)

Pjesa e sipërme duhet të jetë e stampuar në mënyrë të lexueshme përgjatë gjatësisë së saj me informacionin e mëposhtëm:

- vleren e tensionit
- prodhuesi
- viti i prodhimit.

Shkronjat dhe figurat e stampuara duhet të ngrihen dhe të përbëhen nga karaktere blloku të ngritur përgjatë dy ose më shumë vijave, afersisht të vendosura në mënyrë të barabartë reth perimetrit të kabllit. Madhësia maksimale e karaktereve duhet të jetë 13 mm dhe madhësia minimale jo më pak se 15 përqind e diametrit të jashtëm nominal ose të specifikuar të kabllos ose 3 mm, cilado që të jetë më e madhe.

Hapësira midis fundit të një grupi karakteresh të gdhendur dhe fillimit të tjetrës në legjendë nuk duhet të kalojë 150 mm. Çdo informacion shthesi i stampuar në mbështjellës (p.sh. emri i Prodhucesit) nuk do të ndikojë në hapësirën midis përsëritjeve të legjendës.

Kabllot TM, minimumi, duhet të përbushin të gjitha kërkesat e standardit IEC IEC 60502-2. Kabllot e vendosura brenda ndërtesave do të kenë një emetim të ulët të tymit dhe gazrave gërryes dhe gjithashu duhet të plotësojnë kërkesat ndaj përhapjes së flakës, emetimit të tymit dhe provave të gazit acid dhe gërryes.

Aksesorët e kabllove TM, si minimum, duhet të plotësojnë të gjitha kërkesat e botimit të fundit të standardit IEC 60502-4.

Standartet.

Kabllot duhet te permbushin kerkasat teknike dhe te standarteve me te fundit IEC:

- ✓ IEC 60502: "Kablio fuqie me izolacione te vecante dhe aksesoret e tyre per $U_m = 1 \div 36 \text{kV}$.

- ✓ IEC 60228 – Percjellesit e kabllove elektriqe.
- ✓ IEC 60287 – Kabllo elektriqe, llogaritja e rrymes nominale te tyre.
- ✓ IEC 60332 – Teste te kabllove elektriqe ne kushte zjarri.

Do te furnizohen kabllo 1 – fazor me percjelles perdedhur bakri (stranded), me presim tre-shtresor (ekrani gjysem perçues mbi percjelles, izolimi dhe ekrani gjysempçues mbi izolim duhet te prodhohen ne një proces te vetem pune), izolimi prej materiali XLPE, ekrani bakri, shtrese e jashtme polietileni PE, mbulesa PVC dhe qe nuk lejon perhapjen e zjarrit, te pershtatshme per perdorim ne rrjetin trefazor 20 kV.

Terminalet e kabllove.

Terminalet e brendshme dhe te jashtme te kabllove, qe do perdoren per lidhjet me pajisjet specifike duhet te jete te pershtatshme per kabllot qe do te perdoren.

Terminalet e jashtme duhet te jene te tipit prej porcelani ose me termotkurrje te pershtatshme per kabllin qe do te perdoret. Zgjedha eshte ne varesi te projektimit nga ana e prodhuesit.

Terminalet do te furnizohen ne sete 3 fazore.

Gjithashtu te gjitha materialet e nevojshme per instalim me pjeset elektriqe dhe tokezuese duhet te jene te perfshira ne furnizim.

Ekrani i kabllit do te tokezohet ne te dy skajet.

Instalimi.

Instalimi i kabllove dhe aksesoreve si dhe shtrimi tyre do te behet nga numer i mjafueshem stafi te kualifikuar nen mbikqyrje, i pajisur me hartat, vizatimet dhe veglat e nevojshme per te siguruar një cilesi pune brenda standarteve dhe programit te dakortesuar.

Vizatimet e detajuara ku te tregohen kanalit e kabllove te propozuara do te sillen per aprovim perpara se te instalohen.

Rruja e kabllove do te zgjidhet ne formacion te rregullt, pa kryqezime e kthesa te panevojshme.

Nese mbulesa e fabrikese se kabllove hiqet per arsyet testimi apo ndonje arsyet tjeter, menjehere me pas duhet te mbulohet.

Ne rastet kur kabllot kalojne nen dyshemete ose mure te brenshme, mbulesa duhet te jete e qendrueshme kundra zjarrit.

Suptoret e kabllove.

Kontraktori duhet te furnizoje dhe instaloje te gjitha suportet, raftet, mbrojeteset, mbajteset, suportet dhe cdo pajisje tjeter te nevojshme per te pasur një siguri ne shfrytezim pa rrezik dhe demtime te mundshme.

Inspektimi dhe testet.

Testet rutine.

Testet Rutine do te kryhen tek prodhuesi ose ne një laboratori pavarur ne perputhje me standartet IEC.
Për tensionet e vlerësuara të kabllove mbi 30kV (sipas IEC 60840):

Testet rutine në gjatësinë e prodhuar

1. Testi i shkarkimit të pjesshëm sipas	pikës 9.2
2. Testi i tensionit sipas	pikës 9.3
3. Provë elektriqe në mbinxejhe të kabllit sipas	pikës 9.4.

Testet e kampioneve te kabllove

1. Ekzaminimi i percjellesit në përputhje me	pikën 10.4
2. Matja e rezistencës elektriqe të përcjellësit dhe ekrani metalik sipas	pikës 10.5
3. Matja e trashësisë së izolimit dhe mbivendosjes sipas	pikës 10.6
4. Matja e trashësisë së mbështjellësit metalik sipas	pikës 10.7
5. Matja e diametrave, nëse kërkohet sipas	pikës 10.8
6. Test i nxehësise se vendosur sipas	pikës 10.9
7. Matja e kapacitetit sipas	pikës 10.10
8. Matja e dendësisë së izolimit HDPE sipas	pikës 10.11
9. Testi i tensionit të impulsive të rrufesë për një kabllo me tension të përcaktuar nominal të përcjellësit $> 8,0 \text{ kV} / \text{mm}$ sipas	pikës 10.12
10. Prova e depërtimit të ujit, nëse është e zbatueshme në përputhje me	pikën 10.13
11. Testet në përbërësit e kabllove me një shirit metalik ose fletë metalike të aplikuar gjatësisht, të lidhur në pjesën e sipërme të veshjes, në përputhje me	pikën 10.14

Testet e tipit

DREJTORIA E TENSIONIT TË LARTË

1. Prova e përkulshmerise së kabllove (sipas pikës 12.4.3), e ndjekur nga instalimi i aksesorëve dhe një provë e shkarkimit të pjesshëm në temperaturën e ambientit sipas	pikës 12.4.4
2. Matja e tan δ sipas	pikës 12.4.5
3. Testet e tensionit të ciklit të ngrohjes sipas	pikës 12.4.6
4. Testet e pjesshme të shkarkimit sipas	pikës 12.4.4
5. Prova e tensionit të impulsit të rrufesë e ndjekur nga një prove e tensionit të frekuencës së fuqise sipas	pikës 12.4.7
6. Testet e mbrojtjes së jashtme për xhuntot bashkuese sipas Aneksit G të	IEC 60840.
7. Ekzaminimi i sistemit kabllor me kabllot dhe pajisje bashkuese pas përfundimit të provave të mësipërme në përputhje me	pikën 12.4.8
8. Matja e rezistencës së ekraneve gjysmëpërquese të kabllove në një kampion të veçantë, sipas	pikës 12.4.9.

Për tensionet e nominale të kabllove ndërmjet 6kV dhe 30kV (sipas IEC 60502-2):

Testet rutinë në gjatësinë e prodhuar

1. Matja e rezistencës së përcjellësit sipas	pikës 16.2
2. Prova e shkarkimit të pjesshëm sipas	pikës 16.3
3. Prova e tensionit sipas	pikës 16.4.

Testet e kampioneve

1. Ekzaminimi i perçellesit në përputhje me	pikën 17.4
2. Kontrolli i përmasat sipas	pikës 17.5 deri 17.8
3. Testi i tensionit sipas	pikës 17.9
4. Test i nxehësisë i vendosur sipas	pikës 17.10

Testet e tipit

1. Prova e shkarkimit të pjesshëm sipas	pikës 18.1.3
2. Testet e përkuljes të ndjekura nga provat e pjesshme të shkarkimit sipas	pikes 18.1.4
3. Matja e tan δ sipas	pikës 18.1.2 dhe 18.1.5
4. Testet e tensionit të ciklit të nxehësisë të ndjekura nga prova e shkarkimit të pjesshëm sipas	pikës 18.1.6
5. Prova e tensionit impulsiv e ndjekur nga prova e tensionit sipas	pikës 18.1.7
6. Testi i tensionit për 4 orë në përputhje me	pikës 18.1.8.

Të gjitha testet e tipit do të kryhen nga laboratorë të pavarur testimi ose do të dëshmohen nga vëzhgues të pavarur brenda 5 viteve të fundit.

Testet e komisionimit.

Keto teste do te kryhen ne perputhje me standartet IEC 60 840 and 60 502.

- ✓ Testim me meger.
- ✓ Testim TL tension i vazhduar DC.
- ✓ Testim tensioni ne pune.
- ✓ Testim fazimi.
- ✓ Test rezistences kontaktet e bashkimit.

Vizatimet, Llogaritjet dhe Materialet Pershkruese.

Ofertuesi do te prezantoje me oferten informacionin e meposhtem:

- ✓ Te dhenat konstruktive dhe karakteristikat teknike te kabllove te ofruar dhe si dhe informacion te pergjithshem per terminalat e kabllove.
- ✓ Liste referuese te pajisjeve te njejtave te instaluara ne vende me kushte te ngjashme klimatike dhe sherbimi. Kataloget pershkruar dhe literaturat perkatese.

13. KONTROLL, MONITORIM, SCADA, MBROJTJA, MATJA BMT.

Pershkrime dhe kërkesa

Ky specifikim pershkruan inxhinieringun, prodhimin dhe testimin per pajisjet e kontrollit, monitorim, mbrojtjes dhe matjes pjese te kesaj kontrate.

Mbrojtja e linjes 110kV.

Panellet e matjes, kontrollit dhe te mbrojtjes te linjes 110 kV te pakten mbrojtjet e meposhtme, (sipas konceptit Kryesore 1-Kryesore 2).

- mbrojtje diferenciale e linjës (87L)
- mbrojtje distacionale (21 / 21N)
- mbrojtje nga mbirryma (50/51, 50N / 51N)
- mbrojtje nga mbitensioni (59)
- mbrojtje nga tensioni i ulët (27)
- mbrojtja nulare me token (67 N)
- mbyllja automatike (79) me kontroll sinkron (25)
- mbrojtje nga dështimi i celsit 50 BF
- mbrojtje jashtë hapit (68)
- lokalizuesi i defekteve (FL).

Karakteristika e mbrojtjes kryesore 1, 87 L duhet të jetë e mundur të çaktivizohet dhe 21 / 21N do të vazhdojë të funksionojë normalisht. 21 / 21N nuk mund të aktivizohet automatikisht (distanca e emergencies) kur mbrojtja 87 L dështon. Karakteristika 21 / 21N duhet të jetë e mundur të vendoset "ON" dhe "OFF". Karakteristika e telembrojtjes (te përfshira në 21) duhet te parashikohen me kujdes.

Duhet të përdoren rele shumëfunksional. Funksionet do të grupohen në minimumi dy rele shumëfunksionale një për mbrojtje Kryesore 1 dhe një për mbrojtjen Kryesore 2.

Mbrojtja Kryesore 1 do të përfshijë funksionet e mëposhtme: 87L, 50/51, 50N / 51N, 59, 27, 67N, 68, 79 + 25, 50BF, FL, 21 / 21N, 25 me karakteristikat e telembrojtjes.

Mbrojtja Kryesore 2 do të përfshijë funksionet e mëposhtme: 21 / 21N, 50/51, 50N / 51N, 59, 27, 67N, 68, 79 + 25, 50BF, 25, FL, me karakteristikat e telembrojtjes.

Reletë Kryesore 1 & 2 do të lidhen ne peshtjella të ndara te CT, të furnizuar nga qarqe energjje DC dhe MCB të ndryshme (sistemi DC 1 dhe sistemi DC 2 si opzioni), dhe do të veprojnë në cikcye të ndryshme te bobinave te celsit.

Duhet të sigurohen dy reletë e kontrollit cikcyes së qarkut (74 TCCS), duke përdorur rele të veçantë TCCS, dhe me vete per bobinen ckycese 1 & bobinen ckycese 2. Reletë TCCS duhet të mbulojnë dhe mbrojnë ndërprenjen dhe hapjen e plotë të kontaktave dhe qarqeve.

Relete e ckycese duhet të janë me veprim të shpejte dhe per ngarkesë të lartë. Do të përdoren reletë ckycese te bllokimit / mbylljes. Karakteristika shtese te bllokimit mund të përdoren për ckyjen perfundimtare.

Të gjithë relete e kontrollit ndihmëse, ckycese duhet te jene me shenja sinjalizues ose butona rikycje do të instalohen në deren e përparme të panelit dhe do të arrihen pa e hapur ate.

Testimi i funksioneve të mbrojtjes, duke përfshirë skemat e plota të kontrollit, komunikimin, supervizimin, etj., do të kryhet në demostrim ne (laboratorin e prodhuesit) përpëra furnizimit.

Ckyjet, alarmet, ngjarjet dhe kushtet e tjera të statusit të programimit dhe SW duhet të shfaqen në pjesen e perparme të panelit të relevë dhe / ose në bordin e ckycesit te jashtëm, kur është pikërisht në mënyrë të përshtatshme. Duhet të sigurohet gjithashtu alarmi i dëgjueshëm i sirenës së n. Stacionit.

Përveç sinjalizimit lokal, pajisjet e sinjalizimit në distancë do të instalohen gjithashtu në sallen e kontrollit përmes ndërlidhjes se komunikimit.

Të gjithë relete duhet të etiketoohen qartë në lidhje me funksionet e tyre dhe me pajisjet që do të mbrohen ose kontrollohen.

Mbrojtja e traktit transformatorit te fuqise

Filosofia qe do të zbatohet ne mbrojtjen reale te transformatorit te fuqise do te jete, mbrojtja kryesore dhe mbrojtja back up rezervë.

Transformatori i fuqisë duhet të ketë mbrojtjet e mëposhtme:

- Mbrojtje diferenciale (87T) me rele me tre terminale te peshtjellave te integruar, nnderprerese, frenuese.
- Rezistencë e ulët me token 87N1 dhe 87 N2. Për këtë fazë të projektit do të përdoret vetëm 87 N1.
- Mbrojtja nga mbirryme faza lidhje me tokën (të ndara për ato primare dhe sekondare) (51.1, 51.1N, 50.1, 50.1N) dhe (51.2, 51.2N, 50.2, 50.2N).
- Mbrojtje e kufizuar nga lidhje shkurter me tokën (87N), primare, sekondare, e aktivizuar për transformatorin ne yll, me neuter të tokëzuar.
- Mbrojtje e ndjeshme e drejtuar me tokën (67 N)
- Mbrojtje nga mbingarkesa (49)
- Mbrojtje nga mbitensioni (59)
- Mbrojtje nga tensioni i ultë (27)
- Mbrojtje nga dështimi i celsit (50 BF) për anën 110 kV
- Mbrojtje nga asimetria e rrymës (46).

Të gjitha veprimet e mbrojtjes së transformatorit te fuqise do të realizohen përmes releve të veprimit te bllokimit (veprim i shpejtë per ngarkese te larte). Ckycje nga kontaktet dalese të relese se mbrojtjes nuk do të pranohet. Bllokimi nga reletë në anën primare dhe sekondare duhet të fillojnë ckycjen në anët e tensionit të lartë dhe të ulët pa myllje automatike.

Do të përdoren rele shumëfunksional. Funksionet do të grupohen në minimumi dy reletë shumëfunksionale, një për mbrojtjen kryesore dhe një për mbrojtjen rezervë.

Mbrojtja kryesore do të përfshijë funksionet e mëposhtme: 87T, 87N, 50BF, 49.

Mbrojtja rezervë do të përfshijë funksionet e mëposhtme: 50/51, 50N/51N, 46, 67/67N, 59, 27 dhe 50BF.

Duhet të parashikohen dy rele kontrolli të qarkut (74TCS) (te cilat nuk përfshihen në relen kryesore ose rezerve), të ndara për peshtjellat 1 dhe 2.

Mbrojtjet kryesore dhe ato rezervë do të lidhen me bërthama të ndara te CT, të furnizuar nga qarqe të ndryshme DC, celesi MCB (kryesori dhe rezerva) dhe do të veprojnë në pështjella ckycese të ndryshme te celsit.

Nderveprimi i ckycjes duhet të sigurohet në mënyrë që të veproje në rast të defekteve të transformatorit te fuqise, dhe funksionimi i çdo releje të mbrojtjes duhet të ckyce njekohesishte te dy celsat TL & TU. Mbrojtja rezervë TU që zbulon defekte të jashtme duhet të ckyce vetëm celsat TU.

Transformatori i fuqise duhet të jetë i mbrojtur nga mbrojtjet elektrike, dhe rele mekanike termike. Mbrojtjet termike / mekanike (detektorët e gazit, rrjedhjes dhe presionit te vajit, pajisjet e temperaturës së vajit dhe peshtjellave etj.) duhet të sigurohen për transformatorin e fuqise, përfshirë rregulluesin automatik (tap-changer) dhe kutine e terminalit te kabllove.

Përveç releve të mbrojtjes të instaluar në dhomën e kontrollit, transformatori duhet të mbrohet nga pajisjet e mëposhtme të montuara në transformator:

- një (1) rele Buchholz për transformatorin. Tubat që lidhin relene Buchholz me rezervuarin duhet të kenë valvolë rrëshqitëse për të mundësuar çmontimin e relese pa rrjedhje vaji.
- një (1) rele Buchholz për OLTC
- një (1) termometër për matjen e temperaturës së vajit, i pajisur me dy (2) kontakte të rregullueshme për funksionet e alarmit dhe stakimit (diapazoni i rregullimit maksimal të jetë nga 60°C në 120°C). Termometri i temperaturës së vajit duhet të vendoset në mënyrë që leximi i saktë të jetë i mundur nga niveli i tokës.
- një (1) tregues i nivelit të vajit, i pajisur me alarm të ulët të nivelit të vajit dhe kontakte stakimi. Treguesi duhet të vendoset në mënyrë që leximi i saktë të jetë i mundur nga niveli i tokës.
- një (1) termometër i tipit të rezistencës, $R = 100 \text{ Ohm}$, për matjen e temperaturës së pështjelles, i instaluar në pllakën e mbulesës në vendin ku pritet temperatura më e lartë. Termometri i temperaturës së pështjelles duhet të jetë një pajisje me dy fazë që ka kontakte alarmi dhe stakimi dhe duhet të vendoset në mënyrë që leximi i saktë të jetë i mundur nga niveli i tokës.

Skema mbrojtëse e transformatorit gjithashtu duhet të integrojë pajisjet specifike të mbrojtjes që do të sigurohen për transformatorin e fuqisë (për rezervuarin dhe OLTC):

- Rele Buchholz alarmi & ckycje.
- Rele alarmi dhe ckycje i temperaturës së vajit

- Rele alarmi dhe ckyçje i temperaturës së pështjelljes
- Rele alarmi i nivelit të vajit.

Kontaktet e lira te daljes së këtyre releve do të veprojnë përmes mbrojtës rezervë (sinjal i veçantë i ndihmës dhe reletë ckyçese për mbrojtje mekanike).

Panellet e kontrollit

Duhen te furnizohen dhe instalohen dy (2) panele kontrolli: një për transformatorin dhe një për OLTC.

- Transformatori duhet të jetë i pajisur me një panel kontrolli të montuar në rezervuarin e transformatorit, në një pozicion lehtësish të arritshëm nga niveli i tokës.
- Paneli duhet të përmbajë të gjitha pajisjet e kontrollit dhe mbrojtjes për sistemin e ftohjes, si dhe përfundimin e të gjitha qarqeve sekondare.

Rregullimi i brendshëm i panelit do të mbajë qarqet e ndryshme qartë të ndara nga njëra-tjetra, duke lejuar mirëmbajtjen dhe riparimin e pavarur të lehtë dhe të sigurt të secilit send pa i shqetësuar të tjerët.

Të gjitha panellet e kontrollit duhet të jenë të shkallës së mbrojtjes IP 54, motit, dëmtuesve të paraziteve dhe insekteve me ajrosje të mjaftueshme dhe të pajisura me ngrohje të kontrolluar nga lagështia.

Duhet të sigurohen pajisje ndriçimi të tipit fluoreshent me madhësi standarde tregtare së bashku me kontaktet e dyerive, si dhe një çelës kontrolli manual për ndriçimin e brendshëm. Për më tepër, duhet të sigurohet një (1) prize prizë 230 V AC, 16 A.

Mbrojtja e zbarave 110kV

Mbrojtja e zbarave 110 kV duhet të ofrohje një skemë mbrojtëse numerike, me rezistencë të ulët, dhe me matje fazore te vecuara. Ajo duhet të jetë e aftë të zbulojë të gjitha llojet e defekteve, d.m.th. ato shumëfazore dhe njefazore me tokën, me një kohë të përgjithshme funksionimi më pak se 1.5 cikle.

Mbrojtja e zbarës duhet të jetë e tipit të centralizuar, releja e perbashket kryesorja dhe ndihmese.

Mbrojtja e zbarës duhet të vendoset në një panel të veçantë.

Mbrojtja e ofruar e zbarave duhet të jetë e tipit me rezistencë të ulët, duke përfshirë të paktën dy kritere matëse të pavarura për lëshimin e një komande ckyçje.

Karakteristikat e mëposhtme duhet të konsiderohen kërkesa minimale te nevojshme:

- selektiviteti për pastrimin e defekteve në zbarren përkatëse, pavarsisht nga konfigurimet operacionale
- kohët e eleminimit të defektit < 30 ms duke përfshirë veprimin e vet relese
- elemente matës të pavarura për cdo fazë
- aftësi automatike te testimit
- aftësi zgjerimi.

Mbrojtja e zbarës duhet të integrojë një mbrojtje nga dështimi i celsit (50BF) me kontrollin e mbirrymës.

Sinjalizuesit vizual te statusit te mbrojtjes duhet te jene LED.

Mbrojtja e zbarës do të kete transferim automatik të dhënave në SCADA e N.Stacion, sa herë që shfaqen informacione ose të dhëna që lidhen me defektet e sistemit. Konfigurimi duhet të mbështesë skanimin nga SCADA si për të dhënat e ngjashme me SCADA (statusi i mbrojtjes, fillimi/veprimi i mbrojtjes, vlerat e defektit, lokalizim i defektit dhe regjistrimet e tij, etj) si dhe të dhënat historike (regjistrimet e formës se vales).

Aparatet duhet të përfshijnë ndërveprim te përdoruesit (si portat e përparme dhe të pasme), porten seriale te komunikimit dhe vetë kontrollin / diagnostik etj. SW i telekomunikimit për akses lokale dhe në distance të të dhënave, dhe shkarkimi i parametrave në trakte dhe / ose njësia qendrore duhet gjithashtu të furnizohet.

Duhet të ketë lehtësira për monitorimin e vazhdueshëm të qarqeve CT, qarqeve ndihmëse të izolatorëve të zbarave dhe kontakteve ndihmëse të celesave. Kontaktet ndihmëse do të monitorohen në te dyja pozicione hapura dhe myllur.

Rele e kthimit te celest

Një skemë rele e kthimit të celest (BF) duhet të furnizohet për të monitoruar rrymat pas cikjes në të gjitha traktet pas zbulimit të defektit nga ndonjë prej relevet të per gjithshme te mbrojtjes

Mbrojtje e zbarave 35 & 20 kV

Mbrojtja e thjeshtuar e zbarave nga reletë me logjikë të ndërkyçjes së kundërt duhet te furnizohen.

Prandaj, në rast të defektit të lidhjes së shkurtër në zbarra kur mbrojtjet e mbirrymës dhe lidhjes me tokën në dalje nuk kane filluar, celsat 35 kV dhe 20 kV respektive të celes hyrese nga transformatorit te fuqise dhe zbarra lidhesit duhet të cikyen.

Për më tepër, mbrojtja nga kthimi i celsit të celave te fiderave dhe kompensimit të energjisë do të stakoje celsat 35 kV dhe 20 kV respective te panelit te hyrjes se linjes dhe atij të zbarra lidhesit

Mbrojtje e celave 35 & 20 kV

Mbrojtja e mëposhtme do të realizohet në celat e fiderave 35 kV dhe 20 kV (funksioni i mbrojtjes do të realizohet përmes relevet shumëfunksionale të kombinuara te Mbrotjtës dhe Kontrollit - BCPU / kontrolli i celave):

Paneli i mbrojtjes, kontroll komandimit do te jene si me poshte.

- Panel i mbrojtjes kryesore transformatorit dhe i kompletuar me mbrojtje diferencale, mbrojtje Max/Casti, rezerve 110kV.
- Panel mimike me Sinjalizues te Alarmeve BCU, AVR dhe Multimeter per seksionin 110 kV.
- Panel mimike me Sinjalizues te Alarmeve dhe Multimeter per seksionin e ri 35 kV.
- Panel mimike me Sinjalizues te Alarmeve dhe Multimeter per seksionin e ri 20 kV.
- Panel mimike me Sinjalizues te Alarmeve dhe Multimeter per seksionin e ri 10 kV.
- Panel mimike me Sinjalizues te Alarmeve dhe Multimeter per seksionin e ri 6 kV.
- Panel te kompletuara matje 40.5 / 24 / 10.5 / 6.6kV.
- Marshalling Kiosk te instaluar jashtë, prane trakteve 110 kV.
- Sistem kontroll monitorim local i N.Stacionit (SCMS).

Mbrojtjet qe do instalohen per transformatoret e fuqise me 3 peshtjella, do te jene një diferencale, një maksimale/casti si dhe matjet perkatese ne panelet egzistuese te salles se komandes.

Mbrojtjet dhe matjet e anes 35, 20, 10, 6 kV do te instalohen ne celat e fiderave perkates.

Qellimi i furnizimit

Kontraktori eshte i detyruar te permbushte te gjitha punimet e parashikuara me qellim permbushjen e kerkesave te kontrates edhe nese ndonje pajisje apo pune nuk eshte parashikuar ne te.

Pervec vizatimeve te detajuara, furnizimit te pajisjeve, instalimit dhe komisionimit te tyre, Kontraktori do te kryeje

- ✓ komisionimin e:
  - Skemave te fijeve dhe kabllove,
  - Listen e te dheneve, sinjaleve, alarmeve, komandave etj ne anglisht. Investitori do ta perktheje kete liste ne shqip dhe ajo do te hidhet ne system.
- ✓ Llogaritjet per parametrizimin e nevojshme te pajisjet
- ✓ Kryerjen e testeve gjitheperfshirese dhe rregullimet e mbrojtjeve per një periudhe prove prej 3 muaj pas mbarimit te punimeve.

Koncepti i projektimit eshte njelloj si ai egzistuesi dhe do te shtrihet dhe per pjesen qe fuqizohet.

Projekimi, Materialet dhe Punimet

Te gjithe komponentet perberes te sistemit te kontrollit, monitorimit dhe mbrojtjes duhet te jene te një teknologje te larte dhe te testuara sipas metodave me te fundit.

Ofertuesi duhet te perfshi si pjese te dokumentave te tenderit edhe materialet ndihmese si panele te marshalling kiosk, panele te shperndarjes te nevojshme per funksionimin normal te sistemit te kontrollit dhe mbrojtjes rele

✓ Sekondaret e Transformatoreve te rrymes	1 A
✓ Sekondaret e Transformatoreve te tensionit	100/ $\sqrt{3}$ V, 50 Hz.
✓ Rryma operative DC	110 V DC

Te gjitha sistemet/relete mbrojtese duhet te jene ne perputhje me standartin IEC 60 255.

Do te merren te gjitha masat e nevojshme per te siguruar nje funksionim normal te tipit te relev te zgjedhura, si ekranizimi i kabllove te kotrollit e komandimit, pajisje mbojtese nga mbitensionet, etj.

Perberja kimike, dielektrike dhe mekanike e materialeve duhet te jete ne perputhje me standartet e dhena nga ASTM (American Society for Testing and Materials) ose DIN (Deutsches Institute for Norming) ose British Standards.

Per efekte projektimi dhe llogaritjes per baze do te merret sistemi SI.

Klasa

Klasa do te percaktohet nga Kontraktori ne baze te:

- ✓ Karakteristikes se Transformatoreve te Rrymes.
- ✓ Karakteristikes se Transformatoreve te Tensionit.
- ✓ Parametrate teknike te linjave dhe transformatoreve pjese te ketij projekti.
- ✓ Lidhjes se shkurter ne kete pike te sistemit.
- ✓ Kerkesave te projektimit dhe ndertimit.

Ndërtimi i paneleve:

Të gjithë panelet e mbrojtjes, komandimit, AC dhe DC duhet të janë të njejtë në dimisione dhe ngjyrë. Panelet duhet të janë me derë në pjesën e përparme për të aksesuar qarqet sekondare. Gjithashtu panelet duhet të kenë derë xhami në pjesën e përparme. Hyrja e kabllove sekondare do të bëhet në pjesën e poshtme të paneleve nëpërjet elementëve për kalimin e kabllove , ku secili kabull të ketë një hyrje më vete.

Skema sekondare e panelit dhe simbolet e përdorura duhet të janë sipas formatit IEC.

Të gjitha telat elektrikë të lidhura në panel duhet të emërtohen sipas standartit me pikën e lidhjes dhe destinacionin, (psh. X1:1 / X1:2 në njërin terminal të telit dhe X1:2 / X1:1 në terminalin tjeter).

Të gjithë automatët MCB të përdorur në panele duhet të janë të paisur me kontakte ndihmëse dhe të sinjalizojnë për rënie automati.

Klemikët e përdorur për qarqet e rrymës dhe tensionit duhet të janë të tipit me hapje të qarkut dhe me element shuntues për qarqet e rrymës.

Klemikët e qarqeve të sinjalizimit dhe komandimit duhet të janë të tipit me vetëmbajtje (pa patur nevojë për shtrëngim).

a. Paneli Kontrollit me BCU, Skema Mimike ana 110 kV, Rregulatori Automatik i Tensionit, Mates Energjje, Multimeter.

Ne sallen e komandimit do te jete nga nje panel i vecante me pajisjen e kontrollit BCU, skemen mimike te traktit 110 kV, Rregulatorin Automatik te Tensionit, Matesin e energjise dhe Multimetrin per cdo trakt 110 kV pjese te ketij investimi. Paneli do te jete i pajisur edhe me nje Sirene per sinjalizim akustik te alarmeve.

Pajisja e Kontrollit BCU

Releja e kontrollit BCU do jetë e tipit dixhital, me LED, hyrje-dalje dixhitale të konfigurueshme.

Pajisja BCU do shërbejë për monitorimin dhe komandimin e traktit të transformatorit të fuqisë.

- Në BCU e kontrollit do janë të integruese edhe mbrojtjet mekanike të transformatorit të fuqisë.
- Risetimi i BCU të kryhet nëpërmjet një butoni të konfiguruar për resetimin e LED dhe kontakteve dalëse të relesë
- BCU e kontrollit do jetë me ekran të madh me skemën njëvijëshe SLD të paraqitur në ekran sëbashku me elementët e kontrollueshëm.
- BCU e kontrollit duhet të suportojë protokollin e komunikimit IEC61850.
- BCU e kontrollit duhet të ketë port serial ose Ethernet për konfigurimin e relesë.
- BCU e kontrollit të furnizohet me software dhe kabillo komunikimi mes relesë dhe PC e cila do të shërbejë për konfigurimin e relesë.
- Përveç hyrjeve dhe daljeve dixhitale të përdorura BCU duhet të sigurojë edhe 10 hyrje (BI) dhe 10 dalje dixhitale (BO) të lira.
- BCU duhet të ketë minimalisht 20 LED të programueshëm për sinjalizimin.
- BCU duhet të punojë për tension furnizimi nga 48-230VDC

➤ Interlokime

Interlokimet për komandimin e traktit të transformatorit të fuqisë do janë interlokime logjike të realizuara në BCU e kontrollit.

Do të ketë interlokim për mos lejimin e manovrimit të ndarësit në anën TL kur çelësi në anën TL është i mbyllur.

Nuk do lejohet kyçja e çelësit në anën TL kur ndarësit e tokës në anën TM ose TU është i mbyllur

Nuk do lejohet kyçeja e çelësit TL kur niveli i gazit SF6 është i ulët.

Nuk do lejohet manovrimi i paisjeve pa resetuar më pare BCU e kontrollit.

➤ **Funksionet e matje/mbrojtje**

BCU duhet të sigurojë matje të parametrave të U, I, P, Q, S, F.

➤ **Hyrjet dhe daljet dixhitale**

Në BCU e kontrollit do të jenë të lidhura të gjitha sinjalizimet dhe komandimet për çelësat e fuqisë dhe ndarësit për të tre anët e transformatorit të fuqisë.

Në BCU e kontrollit do të jenë të lidhura të gjitha sinjalizimit e transformatorit të fuqisë dhe mbrojtjet mekanike.

Kontrolli Direkt / Skema Mimike

Ne panelin e kontrollit do te kete një selektor Remote/Local per te mundesuar si veprimet nga BCU edhe ato nga Skema Mimike. Ne pozicionin Remote veprimet do te kryhen nga BCU dhe ne ate Local do te kryhen ne vend. Treguesit sinjalizues te pozicioneve te celesa, ndaresave dhe tokezimeve do te shfaqen ne skemen mimike ne sallen e komandes duke pasur te vizuatuar skemen primare me te gjitha pajisjet ne te.

Celesa mospajtues te komandes (Discrepancy switches) do te instalohen ne panelin e mimikes per te kontrolluar celesat, ndaresat etj. Duhet te jene te njejtë ne ata egzistues dhe te kene karakteristikat e me poshtme:

- ✓ Do te kene dy pozicione kyçjeje per te treguar pozicionin e celesit apo ndaresit me një llampe treguese brenda një kapaku transparent.
- ✓ Ato do te mundesojne komandimin ne dy pozicione duke i shtypur dhe rrotulluar njekohesisht.
- ✓ Kontaktet e celesit do te jete te pershtatshem per te operuar sipas tensionit te kerkuar dhe duke perballuar rrymen qe do kaloje ne qarqet e komandes se celesit apo ndaresit.

Multimetri

Pajisja do te sherbej minimalisht per matjet e me poshtme:

- ✓ Rrymen e castit per secilen faze duke shfaqur ne ekran vleren primare I
- ✓ Tensionin e castit per secilen faze duke shfaqur ne ekran vleren primare U
- ✓ Fuqine aktive P
- ✓ Fuqine reaktive S
- ✓ Faktorin e fuqise Cos Ø
- ✓ Harmonikat
- ✓ Energjine
- ✓ Minimumi 8 MB memorje

Matesi energjise

Rregulloret dhe normat

Matesat jane sipas keresave EN 62 052-11, EN 62 053-21, EN 62 053-23, EN 62 053-31, EN 61 038, EN 62 053-22, EN 62056-21 ose standarte te tjera ekuivalente me to.

Certifikatat ISO

Prodhuesi duhet te kete certifikatat ISO 9001; ISO 17025 and ISO 14001

Specifikime te pergjithshme

Matesi perdoret per matjen e energjise active dhe reactive si dhe te parametrave te tjere te energjise elektrike, per sistemin trefaze me rryme alternative permes lidhjes me transformatoret e rrymes dhe te tensionit. Ai eshte i afte qe keto te dhena ti trasmetoje ne distance. Ai eshte i pajisur me system modular komunikimi, rele te integruar per kyçje-c'kyçje e tje(funksionet AMI,AMR, AMM).

Matesi perdoret per matjen e energjise active dhe reactive ne sistemin me rryme alternative permes lidhjes me transformatoret e rrymes dhe te tensionit.

Tensionet referuese: 3x58/100 (+15%, -20%) V.

Rryma baze: 1 A.(sipas transformatoreve te rrymes)

Rryma e fillimit te punes 2.5(0.5)mA

Frekuencia nominale: 50 Hz.

Vlerat e temperatures

Temperatura e punes varion nga -20°C ne 60°C.

Prova ciklike ne lageshti me nxehtesi IEC 62 052-11, seksioni 6.3.3

Lageshtia relative: 96%.

Shkalla e mbrojtjes: IP53.

Testi ne uje me kripe sipas IEC 60068-2-11

Konsumi ne qarkun e rrymes dhe tensionit

Konsumi ne qarkun e tensionit ne tension nominal: 1.5 W dhe 2.5 VA, per faze

Konsumi ne qarkun e rrymes ne rryme nominale: me pak se 0.1 VA per faze

Klasa e saktesise:

0.5s – per energjine aktive dhe sipas kerkeses,

1 - per energjine reaktive dhe sipas kerkeses

Qendrushmeria ndaj tensioneve

Tensioni qe duron ne frekuencen e fuqise (1 min): 5kV

Tensioni impulsive qe duron (1.2/50 µsec): 10kV

Matesi duhet te jete i qendrushem dhe te punoje normalisht ndaj luhatjeve te tensionit dhe mbitensioneve te komutimit.

Kerkesa mekanike

Matesit duhet te projektohen dhe ndertohen ne nje menyre qe te shmanjin rreziqet ne perdonim normal dhe ne kushte normale dhe te sigurojne mbrojtje personale nga goditjet elektrike, kunder efekteve te rritjes se temperatures, mbrojtjen kunder perhapjes se zjarrit, futjes te objekteve solide , duhet te jete I mbrojtur nga futja e pluhurit dhe lageshtise.

Te gjitha pjeset te cilat jane te ekspozuara ndaj korrozionit ne kushte normale pune duhet te jene te mbrojtura. Te gjitha pjeset e jashtme jane rezistente ndaj agjenteve atmosferike dhe rezatimit UV, rezistente ndaj zjarit.

Lidhjet elektrike ne mates duhet te jene rezistent ndaj manipulimeve. Kjo duhet te behet qe te parndaloje hapjen e tyre nga jashte aksidentalish ose pa prishur vulen.

Blloku i terminalit

Terminalet duhet te grupohen ne nje bllok terminalesh duke patur veti te pershtatshme izoluese dhe fortesi mekanike. Lidhja ne terminale behet me vida.

Terminalet duhet te myllen me nje mbulese (kapak) qe vulost, ne pjesen e pasme te saj duhet te jete nje skeme lidhje

Terminalet grupohen ne nje bllok terminali me veti te pershtatshme izoluese dhe fortesi mekanike. Lidhjet e bloqeve te terminalit duhet te jene me vida.

Lidhja jokorrekte e fazave

Matesi duhet te punoje edhe ne rastin e mungeses se nje ose dy fazave. Matesi punon sic duhet kur:

- Mungan nje ose dy faza por neutri dhe nje ose dy fazat e tjera jane te lidhura.
- Mungan neutri por dy ose tre faze jane te lidhur
- Neutri dhe nje faze jane te lidhura ne menyre inverse

Pajtueshmeria elektromagnetike dhe crregullime te tjera ne mbrojtje

Matesi duhet te behet ne perputhje me standartet e meposhtme: EN 62052 - 11 and EN 62053 – 21 me shtesat e meposhtme:

- Test i shkarkimit per IEC62052-11 seksioni 7.5.6 por me tensionin prove 5kV ne vend te 4 kV.
- Testi me impulse IEC62052-11 seksioni 7.3.2 por me tension impulsiv 10 kV ne vend te 6 kV.

Targeta

Targeta duhet te vendoset ne brendesi te mitesit ne pjesen ballore , duke treguar informacionin e meposhtem:

- Emri i prodhuesit, vendi dhe viti i prodhimit,
- Tipi i destinimit,
- Numri serial,
- Tensioni nominal,
- Rryma nominale ,
- Frekuencia,
- Konstantja e mitesit,
- Klasa e saktesise,
- Marka e aprovuar,
- Bar code,
- Klasa e mbrojtjes,

- OSHEE
- Markim CE

Ekrani

Ekrani duhet te jete i tipit LCD. Minimalisht dy menyre te paraqitjes ne ekran duhet te jene ne dispozicion. Nje menyre paraqitje eshte paraqitura normale ose automatike. Menyra tjeter e paraqitjes ne ekran do te jete manuale per te paraqitur ne menyre te menjehershme fuqine, tensionin, rrymen dhe frekuencen. Ekrani i matesit do te tregojte ne vijim:

- Drejtimin e fluksit te energjise;
- Tregimi i fazave te tensionit;
- Treguesin e tarifes aktuale.

Matesi duhet te kete nje buton shtypja e te cilit te treguje ne menyre manuale leximet. Ekrani duhet te jete se paku me 8 shifra per konsumin e energjise(numri i shifrave te plota dhe dhjetore eshte 6+2) dhe se paku 8 shifra per kerkesat (numri i shifrave dhjetore eshte se paku 2).

Numri i shifrave per kodin OBIS eshte nga 5 ne 7 shifra. Vlerat qe shfaqen ne ekran jane te programueshme. Elementet vezullues (pulsues) te ekranit kane nje frekuence 1 Hz

Numri i tarifave

Matesit duhet te kene mundesine per te ruajtur vlerat e matura se paku ne 8(tete) regjistra tarifore. Numri i tarifave eshte i programueshem.

Impulset e daljes

Matesi duhet te kete ne dalje impulset e me poshtme

- Se paku nje impuls dales optik
- Se paku nje impuls dales elektrik

Konstantja e matesit

Konstantet e matesit duhet te jene:

- 1000 imp/kWh per sinjal dales optik,
- 1000 imp/kWh per sinjal dales elektrik.

Energjia aktive

Matesi duhet te kete mundesine per matjen, ruajtjen dhe shfaqjen energjise active ne vlere absolute sipas planit te tarifor brenda klases se saktesisë. (treguesi i regjistrimit 15.8.x sipas EN62056-61 (OBIS)).

Energjia reaktive

Matesi duhet te kete mundesine per matjen, ruajtjen dhe shfaqjen energjise reactive.

Fuqia mesatare maksimale

Matesi duhet te kete mundesi per matjen, ruajtjen dhe shfaqjen e fuqise aktive mesatare maksimale te importuar (qe ka kaluar ne mates) sipas planit te tarifor brenda klases se saktesisë.(treguesi i regjistrimit 1.6.x sipas EN 62056-61 (OBIS)).

Fuqia e castit

Matesi duhet te kete mundesi per matjen dhe shfaqjen e fuqise se castit.

Tension i castit

Matesi duhet te kete mundesine per matjen dhe shfaqjen e tensionit te castit per secilen faze.

Rryma e castit

Matesit duhet te kene mundesine per matjen dhe shfaqjen e rrymes se castit per secilen faze.

Frekuanca e castit

Matesit duhet te kene mundesine per matjen dhe shfaqjen e frekuences se castit.

Vlera maksimale e rrymes

Matesi duhet te kete mundesine per matjen, ruajtjen dhe shfaqjen e vleres se rrymes maksimale te fazave ne nivel mjuor.

Mungesa e fazes se tensionit

Matesi duhet te kete mundesine per regjistrimin e mungeses se tensionit fazor ne nje nga terminalet. Mungesa e secilit tension fazor eshte e treguar ne ekran duke larguar shenjat L1, L2, L3 kur tensioni eshte me pak se 50% e vleres nominale.

Matesit gjithashtu mund te konfigurohen per te aktivizuar nje alarm nese nje faze mungon.

Ora e brendeshme

Ora e brendeshme ne kohe reale jep te gjitha sinjalet e nevojshme per punimin e matesit ne lidhje me treguesin maksimal te kerkeses, menaxhimi i tarifes dhe regjistrime te tjera. Ora e brendeshme duhet te mbaje kohen e sakte dhe daten ne rastin e mungeses se energjise per dy vjet.

Bateria

Bateria ka 10 vjet kapacitet dhe jetegjatesia mbi 10 vjet, Bateria eshte vendosur poshte mbuleses se bllokut te terminalit te matesit dhe eshte e arritshme pa levizur vulen e cila mbron pjeset mases te matesit.

Menaxhimi tarifor

Matesi duhet te kete mundesi per dy lloje menaxhimi tarifor. Burimi i ndryshimit te tarifes mund te jete plan i tarifes se brendeshme ose te jashtme.

Lloji i menaxhimit te tarifave eshte i programueshem.

Mbrojtja e integritetit te matjes

Matesi duhet te kete mundesine per zbulimin e fushes se forte magnetike ne afersi te tij. Ne rastin e heqjes se nje nga mbulesave te matesit gjate perdorimit ose ne qofte se ne afersi te matesit ka fushe magnetike te forte, kjo ngjarje duhet te regjistrohet ne memorie.

Masteri i te dhenave

Matesi duhet te kete te dhena te cilat jane ruajtur ne nje register specifik dhe i cili nuk mund te ndryshohet.

Periudha e ruajtjes se te dhenave te faturimit

Matesi duhet te kete mundesine per ruajtjen e te dhenave te faturimit ne nje periudhe jo me te shkurter se 13 perioda faturimi(energjia dhe fuqia mesatare maksimale). Periudha e mosfaturimit eshte 1 muaj. Pas skadimit te 13 periodave te faturimit , kur cikli i ri fillon, memoria e matesit duhet te siguroje hapesire per bllokun e ri te memories, duke fshire leximin me te vjeter ne radhen e regjistrit.Pembajtja e kesaj liste duhet te jete e programueshme.

Fuqia aktive mesatare 15 minuteshe (profile i ngarkeses)

Matesi regjistron paraqitjen e ngarkeses per fuqine active. Cdo e dhene eshte regjistruar me daten dhe kohen e matjes. Matesi duhet te masi dhe ruaj ne brendi se paku 4 regjistra fuqi mesatare 15 min. Matesi duhet te kete mundesi perndryshimin e periudhen se integruar.

Matesi duhet te kete mundesi per per ruajtjen e fuqise mesatare 15 min ne nje periudhe jo me te shkurter se 1 vit. Pembajtja e kesaj liste eshte e programueshme.

Profili i ngarkeses duhet te jete gjithashtu ne gjendje te regjistroje nivelet minimum, maksimum dhe mesatar te tensionit si edhe frekuencen ne nje periode 15 min.

Monitorimi i cilesise se rrjetit

Matesi duhet te kete mundesine per te percaktuar se paku kater pragje vlerash te tensionit per secilen faze.

Matesi duhet te ruaj se paku 1000 regjistrime. Pembajtja e kesaj liste duhet te jete e programueshme.

Komunikimi me matesin

Komunikimi i matesit duhet te siguroje lidhjen midis matesit elektronik dhe paisjeve te ndryshme (konvertuesit, concentratorit)

Nderfaqet komunikuese

Nje mates duhet te permabaje tre nderfaqe komunikimi:

- Matesat jane te paisur me nderfaqe komunikimi realizuar si porta IR (nderfaqe optike)
- Nderfaqja e dyte e komunikimit eshte nderfaqja RS485. Kjo nderfaqe eshte active dhe duhet te jete e izoluar. Kjo interfaqe perdoret per lidhjen e portave te matesit.
- Nderfaqja e trete eshte nderfaqja RS232. Porta RS232 duhet te pranoje modulet GSM/GPRS bazuar ne platformen e komunikimit perdonur deri tani permes operatoreve te levizshem. Modulet e komunikimit duhet te jene te integruala ne nje mates, per shembull poshte mbuleses se bllokut te terminalit te matesit. Nje modem GPRS i cili eshte integruar ne mates dhe perfshihet nen mbulesen e terminalit duhet te funziohet.

Ata duhet te mundesojne edhe lidhjen Ethernet

Protokollet e komunikimit

Nje mates duhet te mbaj protokollet e komunikimit DLMS/COSEM (IEC 62056-46). Matesit do te suportojne kete protokoll ne te gjitha nderfaqet e komunikimit.

Rregulatori Automatik i Tensionit ne Ngarkese

Transformatorët 110/37/20.8 kV dhe 110/10.8/6.6kV me fuqi 25, ONAN duhet te jene te pajisur me nje rregulator tensioni ne ngarkese nga ana e tensionit te larte. Kontrolli i rregullimit automatik do te marre informacion nga transformatorët e tensionit respektive te anes TM. Nje reale prezence tensioni do te montohet per te mundesuar bllokimin e rregullimit ne rast mungese tensioni. Vlera e tensionit te rregulluar do te shfaqet ne sallen e komandes.

Kjo pajisje kontrolli duhet te kete nje celes per ta fikur nese eshte e nevojshme.

Rregulatori duhet te integrohet ne sistemin e kontroll-monitorimit ndaj duhet te jete i pajisur me protokolin e komunikimit IEC-61850 .

Paisja e rregullimit automatik duhet te mbuloje karakteristikat e meposhteme

- Te jete nje tregues i integruar i OLTC

- Te kete te integruara funksionet e matjeve: (U)
- Te kete te instaluar funksionet e regjistrimit (dy kanale te regjistrimit te ngjarjeve)
- Te kete te instaluar funksionin e statistikes. (numri total i pozic. te ndryshuara)
- Inpute dhe outpute plotesish te programueshme
- Te monitoroje funksionet e OLTC-se
- E kete vlera limite te kontrolluara per $>U$; $<U$; $>I$ per cdo numer te vlerave te vendosura.
- Vlera matje te U dhe I te programueshme
- Te kete softin parametrizues per vendosjen dhe programimin e parametrave terheqjen e te dhenave nga aparati dhe analizimin e ngjarjeve te regjistruara si dhe kabllot e komunikimit mes PC dhe rregullatorit.
- Porte periferike RS 485 (COM3) per interface shtese (ANA-D; BIN-D)
- Te gjithe rregullatoret duhet te kontrollojnë disa TR që punojnë ne paralel ne një zbare pa ndonjë instrument ndihmes. Secili rregullator duhet te tregojë se me çfare vlerë të rrymes reactive po punon.
- Asnjë komponent shtese nuk duhet te kerkohet për të realizuar punimin ne paralel, te gjitha funksionet e kerkuara për të realizuar punimin ne paralel, duhet të programohen ne secilin nga rregullatoret ne fjale.
- Pajisja duhet te komunikojë me sistemin e kontroll-monitorimit nepermjet protokollit komunikimit IEC-61850, i cili duhet të jetë i mundesuar ne paisjen që kerkohet.

Standartet qe duhen plotesuar

IEC 1010/ EN61010 (VDE 0411)
 CAN / CSA - C 22.2 No. 1010.1 - 92
 VDE 0110
 IEC 255-4
 EN 55011: 1991
 EN 50082 – 2: 1995
 IEC 688 – 1
 IEC 529
 EN 50178 / VDE 0160 / 11.94 (draft)
 VDE0106 part 100
 DIN40050

Te dhenat teknike

Tensioni ushqimit external	86 - 264 V AC/DC
Hyrjet binare (Binari Inputs):AC/DC	48-230 volt

Relete dalese (Relay outputs):

AC	250 volt/ 5A
DC	250 volt /150 W

Hyrjet analoge te tensionit (UE)

Tensioni i matur	UIn 80 ..120 V (te vendoset nepermjet SOFT)
Forma e vales	sinusoidale
Diapazoni frekuences	16... <u>50</u> ...60...65 Hz
Fuqia	$\leq U^2 / 100 \text{ k}\Omega$
Kapaciteti ngarkeses	300 V I vazhdueshem
Binary Inputet inputet E1...E16	UE = 48...230 V
Sinjalët e kontrollit	Ust voltage range AC / DC 48V...230V
Forma e vales	sinusoidale
H - level	> 48 V
L - level	< 10 V
Signal frequency	DC...50 Hz
Diapazone kohes trigerimit	1.....999s
Rezistencë e hyrjes	108 k Ω

Te gjitha inputet te jene galvanikisht te izoluara nga njera tjetra

Binary Outputs relay 1...6, status

Max. switching frequency	< 1 Hz
Kapaciteti Kontakteve	AC: 250 V, 5 A ($\cos\phi = 1.0$) AC: 250 V, 3 A ($\cos\phi = 0.4$) DC: 110 V, 150 W
Numri operimeve	$\geq 5 \cdot 10^5$ operime elektrike

b. Paneli i Skemes Mimike ana 37/20.8kV, Alarm Annunciator, Multimeter per cdo cele.

Skema Mimike

Paneli i ri i skemes mimike 37/20.8 kV do te perfshije cdo seksion sipas nivelit te tensionit perkates dhe do te jetë individual. Treguesit sinjalizues te pozicioneve te celesa, ndaresave dhe tokezimeve te celave do te shfaqen ne skemen mimike ne sallen e komandes duke pasur te vizatuar skemen primare me te gjitha pajisjet ne te.

Cela mospajtues te komandes (Discrepancy switches) do te instalohen ne panelin e mimikes per te kontrolluar celesat, ndaresat etj. Duhet te jene te njejtë ne ata egzistues dhe te kene karakteristikat e meposhtme:

- Do te kene dy pozicione kycejeje per te treguar pozicionin e celesit apo ndaresit me një llampe LED treguese brenda një kapaku transparent.
- Ato do te mundesojne komandimin ne dy pozicione duke i shtypur dhe rrotulluar njekohesisht.
- Kontaktet e celesit do te jetë te pershtatshem per te operuar sipas tensionit te kerkuar dhe duke perballuar rrymen qe do kaloje ne qarqet e komandes se celesit apo ndaresit.

Alarm Annunciator për Seksionet e celave TM (Sinjalizuesi i Alarmeve).

Tensioni i ushqimit dhe tensioni i hyrjeve binare te paisjes duhet te jetë 110V DC.

Numri i alarmeve te fiksohet ne funksion te nevojave te skemes sekondare por minimumi i kerkeses eshte 20 alarme me drite dhe zanor ku do të përfshihen per secilen cele:

- ✓ alarme për veprimin e relesë max/çast
- ✓ alarme për rënie automati
- ✓ alarme për nivelin e gazit SF6 të çelësit me gaz 40.5/24kV

Secili nga alarmet duhet te kete mundesi konfigurimi: "Latched"; "Un Latched"; "Flashing"

Dhe me ndryshim ngjyrimi gjate funksionimit: "RED"; "GREEN"; "YELLOW"

Te furnizohet se bashku me software, kabllo komunikimi dhe aksesoret ndihmes qe te bejne te mundur konfigurimin e tij.

Detajet e te dhene tekniqe paraqiten ne Tabelat me kerkesat Teknike kryesore te paisjeve Primare dhe Sekondare.

Multimetri

Pajisja do te sherbeje minimalisht per matjet e me poshtme per secilen cele 40.5/ 24kV:

- Rrymen e castit per secilen faze duke shfaqur ne ekran vleren primare I
- Tensionin e castit per secilen faze (tension fazor) duke shfaqur ne ekran vleren primare U
- Fuqine aktive P
- Fuqine reaktive S
- Faktorin e fuqise Cos Ø
- Harmonikat
- Energjine
- Minimumi 8 MB memorje

Paneli i Mbrojtjes se Transformatorit.

Në panelin e mbrojtjes për transformatorin e fuqisë dojenë të instaluara:

- Releja diferenciale për mbrojtjen e transformatorit të fuqisë me tre pështjella
- Releja e mbrojtjes rezervë të transformatorit të fuqisë
- Test-bllok për testimin e relesë diferenciale dhe relesë së mbrojtjes reserve (blloku i testimit duhet të jetë ndërtuar në mënyrë të tillë që gjatë përdorimit të realizojë lidhjen në të shkurtër të qarqeve të rrymave dhe hapjen e qarqeve të komandimit).
- Dy pajisje TCS për monitorimin e dy qarqeve të stakimit.
- Dy rele tip LockOut për stakimin me bobinë për risetimin.
- Buton risetimi për reletë LockOut

Releja e Mbrojtjes Diferenciale

Do të montohet në panelin e mbrojtjes së transformatorit dhe do shërbejë si mbrojtje kryesore për transformatorin e fuqisë.

- Duhet te jetë një pajisje dixhitale mbrojtese transformatori me vete-supervizim te gjere te funksioneve te brendeshme dhe konverim A/D te hyrje analoge variabel.
- Pajisje duhet te jetë e pershtateshme per mbrojtjen e transformatoreve dhe autotransformatoreve me dy dhe tre peshtiella.
- Pajisjet duhet të ketë LED, hyrje dhe dalje binare programueshme. Konfigurimi i relesë të bëhet duke përdorur softet përkatëse të instaluar në PC. Gjithashtu duhet të lejoje ndryshimin e parametrave dhe konfigurimet bazike nëpërmjet butonave të instaluar në pjesën e përparme të relesë.

- Pervec funksionit diferencial te mbrojtjes, ajo duhet te kete dhe funksionin e mbrojtjes differentiale nuleare (87N), si dhe disa funksione shtese (mund t'i shikoni ne zerat ne vazhdim)
- Pajisja e mbrojtjes rele duhet te jetë e pajisur me funksione monitorimi si: vete-supervizim te relese, monitorim të qarkut të stakimit, regjistrim i eveneve si dhe regjistrim i disturbancave dhe stakimeve ne formation nderkombetar COMTRADE.
- Releja duhet te kete te perfshira facilitete per komunikime lokale dhe ne distance
- Hyrjet analoge të rrymave duhet të suportojnë 1A dhe 5A si rrymë sekondare e cila të zgjidhet nëpërmjet kofigurimit të relesë.
- Risetimi i relesë të kryhet nëpërmjet një butoni të konfiguruar për resetimin e LED dhe kontakteve dalëse të relesë
- Releja duhet të ketë ekran të madh në të cilin do të mund të konfigurohet SLD dhe matje të rrymave apo tensioneve sipas konfigurimit.
- Releja duhet të përbajë minimalisht 20 LED të programueshëm.
- Përveç hyrjeve dhe daljeve dixhitale të përdorura releja differentiale duhet të sigurojë minimalisht edhe 8 hyrje (BI) dhe 5 dalje dixhitale (BO) të lira.

Releja duhet te jetë e paisur me protokollet e komunikimit si me poshte:

- IEC61850
- IEC 60870-5-103 RS485
- Komunikim serial RS 485/RJ45.

Funksionet Mbrotjes

- Mbrotje differentiale per transformatoret me tre peshtjella me mundesi per kompesimin e gruplidhjes dhe bllokim nga rrymat e magnetizimit dhe kundra saturimit të transformatorëve të rrymës. (87T)
- Mbrotje differentiale nuleare 87N për anën TL dhe TM.
- 4 shkalle Mbrotje nga mbirrymat 50/51.
- Dy shkalle mbrotje nga rrymat nuleare 50N/51N.
- Mbrotje rrymat e renditjes kundert (46)
- Mbrotje nga refuzimi celesit
- Mbrotje nga mbingarkesa 49
- Kontrolli qarqeve stakimit (TCS)

Funksione Matese / Monitorimi

- Vete-supervizim i relesë
- Regjistrim i eveneve
- Regjistrim i disturbancave dhe stakimeve
- Vlerat baze te matjes ne display

Aksesoret

- Software te licensuar per konfigurimin dhe operimin e njesise mbrotjes, manuali i inkluduar
- Kablot e nevojshme lidhese të PC me paisjen

Te dhenet teknike:

- Tensioni nominal: 100V
- Rryma nominale: 1 ose 5A e konfigurueshme
- Furnizimi i relesë: 48-250V DC
- Porte seriale ballore per komunikim me PC
- Porte per komunikim serial
- Porte komunikimi ethernet
- Koha e veprimit te relesë $I_{\Delta}=2In:\leq 30ms$

Releja e Mbrotjes Rezerve

Releja e mbrotjese rezervë (back up) do të jetë reje e tipit dixhital dhe do të shërbejë si mbrotje rezervë për transformatorin e fuqisë. Releja do të instalohet në panelin e mbrotjës së transformatorit të fuqisë.

- Paisjet duhet të ketë LED, hyrje dhe dalje binare programueshme. Konfigurimi i relesë të bëhet duke përdorur softet përkatëse të instaluar në PC. Gjithashtu duhet të lejoje ndryshimin e parametrave dhe konfigurimet bazike nëpërmjet butanave të instaluar në pjesën e përparme të relesë.
- Pajisja duhet të realizojë mbrotjet nga rrymat dhe tensionet për anën e tensionit te larte të transformatorit të fuqisë.

- Pajisja duhet të suportojë protokollet e komunikimit: IEC 61850, IEC 60870-5-103, DNP3 (serial+TCP), Modbus TCP, Port seriale RS485 ose port J të integruar për komunikimin me PC dhe konfigurimin e relesë
- Risetimi i relesë të kryhet nëpërmjet një butoni të konfiguruar për resetimin e LED dhe kontaktave dalëse të relesë
- Releja duhet të përbajë minimalisht 8 LED të programueshëm

Karakteristikat dhe funksionet mbrojtëse e paisjes:

- 4 shkallë të mbrojtjes nga mbirrymat 50/51, që të mund të përdoren edhe si të drejtuara (67)
- 2 shkallë mbrojtje nga rrymat nuleare 50N/51N
- 2 shkallë mbrojtje nga rryma nuleare të drejtuar 67N.
- 2 shkallë mbrojtje nga mbitensioni 59
- 2shkallë mbrojtje nga nën/tensioni 27
- 2 shkallë mbrojtje nga tensioni nulear 59N
- 4 shkallë mbrojtje nga frekuenca.
- Mbrotje nga mbingarkesa 49.
- Funksioni i monitorimit të qarkut të stakimit, moitorim i qarqeve të tensionit dhe rrymave.
- Funksioni breaker failure
- Funksionin e bllokimit nga rrymat e magnetizimit.
- Matje të sinjaleve analoge (tensioneve dhe rrymave)
- Regjistrim i eveneve
- Regjistrim i disturbancave gjatë stakimeve ne formatin nderkombetar COMTRADE.

Releja duhet te suportoje tensionin e furnizimit ne diapazonet 48-250 VDC dhe 115-230 VAC.

Paneli i Marshalling Kiosk.

Ky panel do te montohet ne sheshin e nenstacionit prane traktit 110 kV. Duhet te jete i pershtashem per ambient te jashtem me IP 65. Do te sherbeje per furnizimin me tension operativ 110V DC dhe 230 V AC te pajisjeve te k etij trakti. Gjithashtu do te sherbeje per kalimin e qarqeve te rrymes e tensionit si dhe kontrollit e komandimit te pajisjeve te ketij trakti.

Llogaritjet dhe Parametrizimi i Releve:

Kontraktori duhet te kryeje llogaritjet e nevojshme gjate fazes se projektimit per te gjitha vlerat e tarimeve te releve qe do te instalojë dhe do i sjelle tek OSSH per aprovim. Gjate punimeve dhe komisionimit ai duhet te taroje dhe testoje relete sipas vlerave te aprovuara.

Skemat e mbrojtjes duhet te sigurojne nje diferencim midis qarqeve me defekt e atyre te rregullte dhe duhet te mosvaprojne gjate proceseve kalimtare apo defekteve jashte zones se mbrojtur prej tyre.

Sistem kontroll monitorimi local SCADA & telekomunikacioni N.Stacionit.

Sistem kontroll monitorimi lokal SCADA i N.Stacionit duhet te jete i pote dhe te funksionoje ne menyre qe te perfshije te gjitha pajisjet e reja qe do te instalohen, si dhe te kete mundesine e integrimit ne menyre te sigurte per personelin operative. Ai duhet te kete edhe mundesine per tu integruar ne perspektive me SCADA e Qendres Kombetare Dispecer ne Tirane te OST.

Furnizimi dhe shërbimet që do të kryhen nga Kontraktori lidhur me SCADA do të përfshijnë projektin, prodhimin, testimin ne fabrikë, paketimin, transportin, sigurimin, shkarkimin, vendosjen ne pune dhe konfigurimin e sistemit, provat e komisionimit, dorëzimin të dokumentacionit, trajnimit të personelit të N.Stacionit dhe përgjegjësisë së defektit në N.Stacion.

Software SCADA duhet te kete protokoll IEC 61850, posti i operatoreve me kompjuter profesional pune me monitor 21'GPS, etj.

Ne menyre qe sistemi i kontroll monitorimit projekti i detauar eshte periegjesi e kontraktorit, por miratimi duhet te merret nga Investitori.

Specifikimet teknike Monitorim on Line i izolacionit te izolatoreve ne transformatoret e rinj te fuqise.

Qellimi i furnizimit.

Furnizimi, instalimi i **2 (dy)** seteve pajisje monitorimi on-line BMT te kompletuara me aksesoret e montimit e sensoret e instalimit sipas specifikimeve, per monitorimin e gjendjes se izolacionit nepermjet matjes se ndryshimit ne perqindje te kredit relativ te humbjeve dielektrike-tangent delta dhe ndryshimit ne perqindje te kapacitetit tek izolatoret kalimtar ana 110 kV te nivelist te shkarkimeve pjesore brenda kazanit te transformatoreve te fuqise ne N.Stacionin Velipojë.

Komisionim, instalim softwari, konfigurim i pote i pragjeve te sinjaleve dhe alarmeve te **2 (dy)** sete te monitorimit on-line BMT te instaluar, ne baze te pasaportes se prodhuesit te izolatoreve kalimtare te TL 110 kV dhe matjeve per tangent delta relativ e kapacitetit te izolatoreve kalimtare 110 kV te transformatorit te fuqise plus matjeve te niveleve te shkarkimeve pjesore (partial discharge) brenda kazaneve te transformatorit te fuqise ne N.Stacionin Velipojë.

Furnizim instalim dhe konfigurim i **1 (nje)** Sistemi lokal te ri nepermjet softwar-it me baze server PC monitorimi on-line BMT, per integrimin e pajisjeve online BMT nepermjet rrjetit te komunikimit Ethernet Fiber optike, te seteve te monitorimit on-line BMT.

Preventivi përbledhes

Nr.	Përshkrimi i mallrave	Sasia
1	Pajisje monitorimi on-line BMT (Bushing Monitoring of Transformer) per monitorimin e gjendjes se izolacionit te izolatoreve kalimtare 110 kV dhe nivelist te shkarkimeve pjesore (partial discharge) brenda kazanit te transformatorit te fuqise ne N.Stacionin Velipojë ,te kompletuara me aksesoret e montimit e sensoret e instalimit , sipas specifikimeve (komplet).	2
2	Desktop PC workstation profesional per instalimin dhe konfigurimin ne sallen e komandes ne N.Stacionin Velipojë, te sistemit lokal me baze server PC per monitorimin on-line BMT, sipas specifikimeve (cope).	1
3	Montimi ne vend, Instalimi i seteve te pajisjeve te monitorimit on-line BMT tek transformatoret e fuqise ne N.Stacionin Velipojë, sipas specifikimeve (komplet).	2
4	Komisionim,instalim softwari, konfigurim i pote i pragjeve te sinjaleve dhe alarmeve te 2 sete te monitorimit on-line BMT te instaluar, ne baze te pasaportes se prodhuesit te izolatoreve kalimtare te TL 110 kV dhe matjeve per tangent delta relativ e kapacitet te izolatoreve kalimtare 110 kV te transformatorit te fuqise perkates plus matjeve te niveleve te shkarkimeve pjesore (partial discharge) brenda kazanit te transformatorit te fuqise perkates. (komplet).	1
5	Konfigurimi nepermjet softwar-it me baze server lokal PC me mundesi lidhje me Sistemin qendror egzistues te monitorimit on-line DGA dhe BMT ne nje Sistem monitorimi on-line DGA plus BMT, per integrimin ne kete sistem nepermjet rrjetit Ethernet te komunikimit me fiber optike, te seteve te monitorimit on-line BMT te instaluar ne transformatorin e ri te fuqise qe do instalohet ne Nenstacionin Velipojë . (komplet).	1

I. Funksionaliteti, komponimi dhe specifikimet teknike te setit on-line BMT.

I.1 Funksionaliteti dhe komponimi .

Seti i monitorimit on-line BMT (Bushing Monitoring of Transformer) kerkohet te jete nje pajisje kompakte monitorimi qe realizon dy funksione:

1. **Monitorim on-line te gjendjes se izolacionit te 3 izolatoreve kalimtare 110 kV te transformatoreve te fuqise 110/35/20kV ne shfrytezim ne Nenstacionin Velipojë, nepermjet matjes se ndryshimit ne perqindje te kendit relativ te humbjeve dielektrike-tangent delta e ndryshimit ne perqindje te kapacitetit.**
2. **Monitorim on-line te nivelit te shkarkimeve pjesore (partial discharge) brenda kazanit te transformatorit te fuqise.**

Ky set kerkohet te jete :

- Kompakt dhe i komponuar ne nje panel me shkalle hermeticiteti IP55 .
- I pershtatshem per instalim ne ambjente te jashtme ne transformatoret e fuqise te hidrocentraleve apo nenstacioneve .
- I kompletuar me gjithe aksesoret e montimit ne vend dhe sensoret e instalimit tek transformatoret e fuqise sipas procedures se prodhuesit, ku patjeter te perfshihen :
  1. Adaptor-sensoret e matjes se izolatoreve kalimtare te TL me kablot koaksiale speciale me gjatesi ne pershtatje me vendmontimin sipas rastit specifik,
  2. Transformatorin e rrimes per frekuence te larte te nulit te Tr. Fuqise me kablina koaksiale special me gjatesi ne pershtatje me vendmontimin sipas rastit specifik,
  3. Sensoret e temperatures se vajit per montim magnetik ne pjesen e siperme dhe te poshtme te kazanit te transformatorit te fuqise, me kablon koaksial special te perkatese, me gjatesi ne pershtatje me vendmontimin sipas rastit specifik,
  4. Sensorin e kombinuar te temperatures plus lageshtires se ambientit te inkorporuar tek seti BMT.
  5. Tubacionin (zorra)metalik fleksibel ½" anti-likuid qe duron temperature deri ne 105°C ne gjatesi te pershtatshme per mbrojtjen e gjithe kablove koaksiale speciale te sensoreve te izolatoreve kalimtare 110 kV dhe te kablave koaksiale special te sensorit CT te neutralit te transformatorit te fuqise, shoqeruar me guarnicionet dhe rekorderite e montimit tek adaptoret e izolatoreve kalimtare te TL te transformatoreve.
  6. Tub plastik ne gjatesi te pershtatshme per mbrojtjen e gjithe kablove speciale te sensoreve te temperatures se vajit te transformatoreve te fuqise.
  7. Kanalina metalike me aksesore per shtrirjen e kablove te ndryshem te sistemit BMT.
  8. Kornize metalike ndertuar sipas standardeve te prodhuesit e pershtatshme per montimin ne vend te setit on-line BMT si dhe aksesore te tjere te imet montimi e instalimi.

Seti i monitorimit on-line BMT (Bushing Monitoring of Transformer) kerkohet te kete :

Zgjidhje te integruar ,

- Pajisja duhet te realizoje monitorimin on-line te gjendjes se izolatoreve kalimtare te transformatorit te fuqise dhe te mase nivelin e shkarkimeve pjesore(aktivitetin e tyre) brenda kazanit te transformatorit te fuqise.
- Pajisja duhet te kete aftesi per monitorim 3 izolatore HV deri ne 6 izolatore (HV+LV).
- Pajisja duhet te kete mundesi instalimi te integruar me setet on-line DGA dhe BMT egzistuese GE Kelman Transfix dhe Taptrans nepermjet rrjetit egzistues me fiber optike per tu konfiguruar nga software-i GE Perception Server i Sistemit qendror egzistues me baze server PC te monitorimit on-line DGA dhe BMT .
- Te realizoje nje tabllo sa me te plote te gjendjes se per gjithshme te transformatorit te fuqise.

Mbrojtje te adaptoreve te izolatoreve kalimtare ,

- Analiza e te dhenave te gjendjes se izolatorit dhe zbulimi i shkarkimeve pjesore (PD) nepermjet nje sensori te vetem .
- Perberje alumin me grade qendrueshmerie detare per te perballuar kushte ekstreme ambientale.
- Pajisur me rezistenza redundante qe te realizojne mbajtjen te tokezuar te pikes se matjes se izolatorit kalimtar.
- Pajisur me qarqe shuarese mbitensioni me shkarkues per kufizimin e perhershems te limitit te tensionit nga adaptoret.

Alarme false minimale,

- Pajisja duhet te beje kompensimin e temperatures aktuale te izolatorit kalimtar duke perdonur sensoret e temperatures per vajin dhe ambientin.
- Pajisja duhet te beje veçimin e faktoreve qe ndikojne dhe shkaktojne te njejtin efekt ne gjithe izolatoret.
- Pajisja duhet te beje korrelacionin e shkarkimeve pjesore me lageshtiren duke perdonur sensorin e vet te lageshtires .

Software te avancuar dhe intuitiv ,

- Softwar familiar per shkarkim dhe vizualizim te dhenash.
- Softwar lehtesish te perdonshem per nje transformator te vetem qe mund te perditesohet per monitorim te njekohshem te disa transformatoreve.
- Opsione fleksibel databaze/server per te transferuar dhe shkarkuar te dhenat ne serverin qendor te sistemit on-line DGA plus BMT .

Seti i monitorimit on-line BMT duhet te jete prodhim i gjenerates se re dhe i provuar si teknologji me besueshmeri te larte nga eksperiencia ne shfrytezim gjeresisht neper bote. Ky set monitorimit on-line BMT duhet te jape informacion me besueshmeri te larte mbi gjendjen teknike se izolatoreve kalimtare 110 kV dhe te vete transformatorit te fuqise ne shfrytezim .

I.2. Specifikit teknike te detajuara te setit on-line BMT .

Hyrjet elektrike

Hyrjet	Matjet tre fazore ne izolatoret kalimtare te TL(HV)
Opsion	Matjet tre fazore ne izolatoret kalimtare ne TU(LV)
Raporti i kampjonimit	Frekuencia e ulet(LF) per izolatoret: 100kHz;
	Frekuencia e larte(HF) per shkarkimet pjesore(PD) :100MHz;
Rezolucioni	Rryma : 0.01mA
	Kendi fazor : 0.01 grade

Daljet elektrike

Te dhenat per izolatoret

- Perqindje ndryshimi ne kapacitet
- Perqindje ndryshimi ne tangent delta relative.

Te dhenat per shkarkimet pjesore

- Amplituda e pulseve te shkarkimeve pjesore (pC)
- Numerimi i pulseve te shkarkimeve pjesore(njesi)
- Indeksi i shkarkimeve pjesore (mW)

Indikatoret ballore te panelit te setit on-line BMT

Te kete indikatore ballore ne panel vec per sinjal e per alarm dhe vec per presence ushqimi e per sherbimi.

Relete dalese te konfigurueshme nga perdonuesi

Te jete e pajisur me rele me kontakte change-over per sinjal e alarm dhe rele per difekte ne sistemin e pajisjes se monitorimit BMT .

Komunikimi

Standard

- Modbus
- DNP 3.0
- IEC 61850
- RTU/ASCII nepermjet standard RS-485 te izoluar.

Opsional

Modbus RTU nepermjet konektorit serial multimode fiber optike.

Hermeciteti, tensioni i ushqimit dhe kushtet ambientale te setit BMT.

Kushtet ambientale te punes

Temperatura e lejuar e punes

- 40 °C deri +55 °C.

Lageshtira e lejuar e punes

5 deri 95% RH anti kondensim

Shkalla e hermeticitetit te panelit IP55

100-240V AC ±10%, 50 - 60 Hz 1.24-0.41A

Tensioni i ushqimit

Adaptoret e izolatoreve

Temparatura e lejuar e punes

- 40 °C deri +90 °C ne pikën e matjes se izolatorit.

Sensoret e temperatures se vajit

Sensoret duhet te montohej ne menyre magnetike ne kazanin e transformatorit per vajin ne pjesen e siperme dhe te poshtme te transformatorit te fuqise: -40°C deri +150°C

Transformatori i frekuences se larte te rrimes se nulit te Tr. Fuqise

Seti BMT duhet te furnizohet edhe me një transformator rrime speciale te frekuences se larte (HF) lidhur ne neutralin te Tr.Fuqise shoqeruar me kablin koaksial special dhe mbrojtjen perkatese.

Matja e sinkronizuar e 3 fazave te izolatoreve kalimtare dhe e Tr.rrimes se neutralit me frekuencen e larte, **kerkohet te perdoret per te veçuar shkarkimet pjesore brenda transformatorit dhe atyre te zhurmës se jashtme(shkarkimi kurore) që eshte shkaku kryesor per alarme false.**

Standardet

Seti i monitorimit on-line BMT (Bushing Monitoring of Transformer) duhet te jetë prodhuar dhe testuar ne perputhje me kerkesat e gjithe standardeve IEC per testet tip EMC (kompatibiliteti elektromagnetik), standardet IEC per testet ambientale, direktivat CE te vitit 2004 dhe 2006 perkatesisht per EMC dhe per LVD si dhe gjithe standardet e njohura nderkombetare per aprovimet e sigurise.

II. Pershkrimi i Vendmontimit te pajisjeve te monitorimit BMT , te dhenat teknike te Transformatori i fuqise dhe kerkesat teknike te montim instalimit ne N.Stacionin Velipojë.

Setet e monitorimit on-line BMT per transformatorin e fuqise ne Nenstacionin Velipojë, do te montohej ne konstruktione metalike te furnizuara nga prodhuesi apo te ndertuara sipas standardeve te prodhuesit dhe do te vendosen ne bazament prej betoni ne ane te transformatorit te fuqise.

Pozicionimi i setit te pajisjes on-line BMT prane transformatorit te fuqise, duhet te mos preket nga punimet e mirembajtjes se vete transformatorit te fuqise apo nga sistemi ftohes i tije .

Seti i pajisjes se monitorimit on-line BMT duhet te furnizohet dhe instalohet e kompletuar me gjithe aksesoret e montimit e sensoret e instalimit ne transformatorin e fuqise sipas procedures se prodhuesit, ku patjeter te perfshihen :

1. **Adaptor-sensoret e matjes se izolatoreve kalimtare te TL me kablot koaksiale speciale me gjatesi ne pershtatje me vendmontimin sipas rastit specifik,**
2. **Transformatorin e rrimes per frekuence te larte te nulit te Tr.Fuqise me kablin koaksial special me gjatesi ne pershtatje me vendmontimin sipas rastit specifik,**
3. **Sensoret e temperatures se vajit per montim magnetik ne pjesen e siperme dhe te poshtme te kazanit te transformatorit te fuqise me kablot special perkatese, me gjatesi ne pershtatje me vendmontimin sipas rastit specifik,**
4. **Sensorin e kombinuar te temperatures plus lageshtires se ambientit te inkorporuar tek seti BMT.**

5. Tubacionin (zorre)metalik fleksibel $\frac{1}{2}$ " anti-likuid qe duron temperature deri ne 105°C ne gjatesi te pershtatshme per mbrojtjen e gjithe kablove koaksiale speciale te sensoreve te izolatoreve kalimtare 110 kV dhe te kablit koaksial special te sensorit CT te neutralit te transformatorit te fuqise.
6. Tub plastik ne gjatesi te pershtatshme per mbrojtjen e gjithe kablove speciale te sensoreve te temperatures se vajit te transformatoreve te fuqise.
7. Kanalina metalike me aksesore per shtrirjen e kablove te ndryshem te sistemit BMT.
8. Kornize metalike ndertuar sipas standartave te prodhuesit e pershtatshme per montimin ne vend te setit on-line BMT si dhe aksesore te tjere te imet montimi e instalimi.

Ritheksojme se seti BMT duhet te furnizohet edhe me nje transformator rryme special te frekuences se larte (HF) lidhur ne neutralin te Tr. Fuqise shoqeruar me kabllin koaksial special.

Matja e sinkronizuar e 3 fazave te izolatoreve dhe e Tr.rrymes se neutralit me frekuencen e larte, **kerkohet te perdoret per te veçuar shkarkimet pjesore brenda transformatorit dhe atyre te zhurmese se jashtme(shkarkimi kurore) qe eshte shkaku kryesor per alarme false.**

Shenim i rendesishem :

Adaptoret e matjes se izolatoreve kalimtare te TL te transformatorit te fuqise, duhet te prodhohen me porosi nga prodhuesi ne perputhje te plete me permasat specifike te pikes se matjes se cdo izolatori te TL per transformatorin e fuqise ne Nenstacionin Velipojë .

Ofertuesit ne oferten e tyre duhet te paraqesin manualin e instalimit te prodhuesit, ku te paraqitet qarte lista e aksesoreve te montimit e sensoreve te instalimit, procedura e montimit e instalimit te seteve on-line BMT ne transformatoret e fuqise .

Gjithe procesi i montimit dhe instalimit duhet te kryhet nen supervizionin rigoroz te inxhinierave specialiste te prodhuesit, ose nga inxhinier i certifikuar prej prodhuesit duke zbatuar me korreknesine maksimale gjithe kerkesat teknike te manualit te instalimit te prodhuesit .

Furnizimi me energji elektrike i seteve BMT do te behet nga kontraktori me shpenzimet e veta duke u lidhur tek pika me e afert e pershtatshme .

Punimet per shtrirjen e nevojshme per instalimin e kanalinave te reja dhe gjithe kablove do te jene detyre e kontraktorit.

Te dhenat teknike te transformatorit te fuqise ne N.Stacionin Velipojë.

Te dhenat do te jene te ofertuara nga fabrika prodhuese, per operatorin ekonomik qe do te jete ofertues.

Drejtoria e Tensionit te Larte ka per detyre qe per llogari te kontraktorit, te vene ne dispozicion te specialisteve te prodhuesit te seteve BMT, gjithe te dhenat teknike te pasaportes se izolatoreve kalimtare per cdo transformator fuqie te vecante, me qellim per tu perdorur nga ata gjate procesit te konfigurimit te pragjeve te sinjaleve dhe alarmeve te setit te monitorimit on-line BMT te instaluar.

Komisionimi, instalimi i softwarit, konfigurimi i plete i pragjeve te sinjaleve dhe alarmeve te setit te monitorimit on-line BMT te instaluara do te behet ne baze te matjeve per ndryshimet ne perqindje te tangent delta relative e ndryshimit ne perqindje te kapacitetit te izolatoreve kalimtare 110 KV te transformatoreve te fuqise, plus matjeve te niveleve te shkarkimeve pjesore (partial discharge) brenda kazaneve te transformatoreve te fuqise perkates si dhe ne reference me te dhenat teknike te pasaportes se prodhuesit te izolatoreve kalimtare per cdo transformator te vecante .

III. Specifikimet teknike te Sistemit lokal me baze server PC te monitorimit on-line BMT ne Nenstacionin Velipojë.

Pajisjet e monitorimit on-line BMT do te integrohen ne rrjetin egzistues Ethernet FO,

duke komunikuar ne kete rrjet me ane te kalimit nepermjet terminaleve te posacme te pajisjeve te monitorimit on-line DGA dhe BMT ne shfrytezim, te cilat nga ana e tyre nepermjet ketije rrjeti jane ne

komunikim te vazhdueshem on-line ne kohe reale me serverin e sistemit qendor PC te monitorimit on-line DGA dhe BMT qe eshte i instaluar ne OSHEE Qender.

Sistemi lokal server PC i monitorimit on-line BMT ne N.Stacionin Velipojë, do te duhet te kete madesi integrimi me softwar-in egzistues GE Perception Server te Sistemit qendor egzistues qe ndodhet ne dispecerne qendore ne OSHEE qender Server PC te monitorimit on-line DGA dhe BMT, per te mundesuar integrimin dhe monitorimin ne kete sistem nepermjet rrjetit te komunikimit, te 2 seteve te monitorimit on-line BMT qe do te instalohen ne transformatoret e fuqise ne Nenstacionin Kuçove.

DTL tashme ka kryer nje investim per rrjetin me fiber optike dhe sistemin qendor Server PC te monitorimit on-line DGA dhe BMT dhe softwar-i GE Perception Server nga GE Kelman UK i ketije sistemi ka aftesine te kontrollojo njekohesisht setet e monitorimit DGA dhe setet e monitorimit BMT tek cdo transformator fuqie.

Ne keto kushte, per kompanine DTL eshte nje zgidhje teknike me leverdis'shmeri ekonomike dhe efektivitet kostoje te shfrytezohet softwar-i GE Perception Server i sistemit egzistues on-line DGA dhe BMT, per rikonfigurimin nga nje Sistem lokal server PC on-line DGA dhe BMT , ne nje Sistem qendor server PC on-line DGA plus BMT.

Kontraktori do ta realizoje kete detyre :

- Nepermjet inxhiniereve specialiste te prodhuesit te seteve te monitorimit on-line BMT
- Me autorizimin dhe suportin teknik nga GE Kelman UK qe eshte pronar i softwar-it GE Perception Server te Sistemit qendor egzistues Server PC te monitorimit on-line qe eshte ne i instaluar ne OSHEE Qender.

Per te mbrojtur sistemin egzistues qendor Server PC te monitorimit on-line DGA dhe BMT nga nderhyrje te paautorizuara dhe teknikisht te pasuportuara nga pronari i softwar-it GE Perception Server, sraqojme se nderhyrja ne kete sistem nuk do te pranohet nga Autoriteti Kontraktor , nese nuk autorizohet dhe suporthoet teknikisht nga GE Kelman UK.

Sistemi lokal server PC i monitorimit on-line BMT, ne Nenstacionin Velipojë do te perfshije :

- a. Kompjuterin Desktop Workstation profesional, i cili eshte i akomoduar ne tavolinen e punes se operatoreve te salles se komandave.
- b. Rrjetin Ethernet me fiber optike nga salla e komandes deri tek secili set on-line BMT instaluar ne 2 transformatoret e fuqise te rinj qe do te instalohen ne nenstacionin Kuçove.
- c. Konverterat Ethernet RJ45 –Fiber me porta konektore per hyrjen e fibres optike dhe porta RJ45 Ethernet per lidhjen me setin on-line BMT.
- d. Kabli i komunikimit nga seti on-line BMT tek konverteri.

Parametrat teknike te kompjuterit desktop, per sistemin lokal te monitorimit ne Nenstacionin Velipojë :

Kompjuteri : Workstation Desktop profesional(brand name)

Processori - **3 GHz** 32-bit (x86) or 64-bit (x64) Xeon Processor

RAM - **4 GB** RAM

Hard drive - **500 GB**

Sistemi Operativ Windows Server 2008 ose me te perditesuar , Genuin dhe i licensuar

Microsoft SQL Server 2008 ose version me te ri

Microsoft® .NET Framework 3.5 sp1 and 4.0

Gjuha e sistemit operativ – **English**.

Interface i komunikimit : **Ethernet LAN ,serial port, USB** etj.

VII. Kerkasat teknike per dorezim CD softwar-i dhe manuale te pajisjeve.

- CD-te e Paketes se plote te Softwar-it PC lokal per pajisjet on-line BMT per Nenstacionin Velipojë, nje CD. **1(nje) cope**
- CD-te e paketes se Windows server 2008 ose version me te ri Genuin per kompjuterin workstation Nenstacioni Velipojë. **1(nje) cope**
- Manualet e perdonimit, Instruksionet e pregaditjes se instalimit ne vend dhe Instruksionet apo broshurat e operimit e mirembajtjes te seteve BMT (*CD dhe hard copy*)

14. FURNIZIMI DHE SHERBIMET NDIHMESE.

Pershkrimi, kërkesa dhe te dhena.

Ky seksion mbulon specifikimet teknike dhe kërkesat për projekthin, prodhimin dhe furnizimin me sherbimet ndihmese të ketij N.Stacioni.

Qellimi i furnizimit.

Ky paragraf specifikon pajisjet kryesore të sherbimeve ndihmese që do furnizohen dhe instalohen në kete kontrate.

Kontraktori duhet të furnizoje dhe instaloje si me poshte:

Transformatorët e nevojave vetjake

Dy (2) transformator i N.V 24/0.4kV, 250 kVA

Kjo pjesë pershkruan kërkesat teknike të transformatorit ndihmës të N.V. të N.Stacionit.

Ky specifikim mbulon transformatorët e shperndarjes 250 kVA, 24/0.4 kV për perdomin ne ambient te brendshem dhe te jashtem. Transformatori nepermjet një automati do te lidhet ne panelin e ri AC/DC.

Transformatori i shpërndarjes do t'ë jetë transformator i mbushur me vaj i tipit te myllur hermetikisht me ftohje ONAN.

Regullatori i tensionit i cili vendoset ne anen TM, do te jete $\pm 5\%$ me $2 \times 2.5\%$ ne cdo shkalle, $U_k=4\%$.

Daljet TM dhe TU të transformatorit do te jene per dalje kabllo.

Kërkesa te detyrueshme.

Eshe e detyrueshme qe furnizuesi te siguroje te dhena teknike (pjese e specifikimeve teknike) si pjese integrale e propozimit te tyre.

- Certifikatat e prodhimit ISO 9001 or ISO 9002
- Te dhena teknike plotesuar sic kerkohen ne tabelen perkatese
- Katalogu i produktit,
- Emri i llojit, vendi i prodhimit
- Pershkrimi teknike perfshire edhe parametrat dhe aksesoret e garantuar
- Skemat me dimensione perfshire vendndodhjen dhe pershkrimi I terminaleve
- te peshtjelles ne mbulese
- Pershkrimi ne pllakate
- Pesha e vajit
- Jetgjatesia (vite)
- Udhelize per perdom (veprim), vendosje ne pune, mirembajtje
- Sistemi i kontrollit te cilesise, certifikatat
- Kërkesa per transportin dhe vendosjen
- Protokolli i testeve dhe lista e testeve
- Impakti ne ambient
- Deklarimi i statusit per ricikilimin e materialeve te perdonura
- Deklarimi per mungese PCB
- Te kete markim CE

Standartet.

Transformatorët duhet te furnizohen dhe testohen ne perputhje me specifikimet te Komisionit Nderkombetar Elektroteknik:

• Koordinim izolacioni	IEC 71
• Transformatore fuqie	IEC 76
• Izolatore per tension AC mbi 1000 V	IEC 137
• Dimensionet e tubave, shtizave, kunjave oxide ferromagnetike	IEC 220
• Testet izolatorve per perdom ne pajisje elektrike	IEC 233
• Matje e shkarkimit te pjesshem.	IEC 270
• Specifikime per vajra izolues te pa perdonur per transformatore	IEC 296
• dhe celsa.	IEC 529
• Shkalla e mbrojtjes per panele metalike (IP Code)	IEC 551
• Percaktimi i nivelit te zhurmës ne transformatore dhe reaktore	

- Specifikime per konstruksionet metalike

ASTM A36

Percaktimet e dhena me siper sipas publikimeve te IEC do te aplikohen me poshte. Ne rast se kerkesat e meposhtme ndryshojne nga ato te dhena ne IEC te mesiperme, ne nje fushe te vecante, transformatoret duhet te plotesojne kerkesat e listuara me poshte sipas ketij artikulli.

Temperatura maksimale e lejuar do te jetë:

- Vaji 600 C (pjesa e siperme)
- Peshtjellat 650 C (shtresa më e nxehthë)

Transformatori i fuqisë do të jetë i ndërtuar në atë mënyrë që të përbushë kërkuesat e mëposhtme:

- Të ketë cilësinë për t'i rezistuar çdo tronditje gjatë transportit dhe instalimit
- Të sigurojë shpërndarje efikase të nxehthësisë
- Të jetë i papershkueshen nga uji dhe vaji i nxehthë
- Të kete zhurma dhe dridhje deri në një nivel te lejueshem.

Nukli i transformatorit.

Konstruksioni i qarkut magnetic duhet te jete i tille qe te shmange zhvillimin e shkarkimeve statike te lidhjes se shkurter ne konturin e brendshem ose ne strukturen fiksuese te tokezuar dhe prodhimin e komponentes se fluksit pingul me fleten e celikut te petezuar.

Çdo fletë e petezuar do të izolohet me material te qëndrueshëm në kushtet e punës.

Qarku magnetic do te tokezohet nepermjet nje lidhje testuese te heqeshme me konstruksionin metalik, e cila vendoset ne nje pozicion te favorshem.

Nukli i transformatorit do të prodhohet prej çeliku të cilësisë së lartë me kristale te orientuara. Nukli duhet te jete i perbere nga flete celiku te petezuara dhe çdo fletë e petezuar do të jetë e izoluar me llak të përshtatshëm për të shmangur humbjet nga rrymat fuko.

Nukli do te mbeshtetet ne bazament nepermjet fiksueseve te izoluara dhe do te tokezohet nepermjet nje lidhje te heqeshme.

Nukli (fletet e llamarines) do të jetë i mbrojtur ndaj gërryerjes duke u lyer me nje shtrese llaku me trashësi e pakta 1mm.

Peshtjellat.

Transformtorët do të kene peshtjella bakri elektrolit me përcjellshmëri të lartë ose peshtjella alumini. Materiali i izolimit do të jetë e klases A (IEC 76-2).

Izolimi i peshtjellave dhe lidhjet do te jete I lire nga kompozimi I izolacionit per te zbutur tkurjen ose keputjen gjete shfrytezimit. Peshtjellat do të janë prej bakri elektrolitik. Në mënyrë që të arrihet qendrueshmeria ndaj lidhjeve te shkurtra nga ana e tensionit te ulet, peshtjella e tensionit te ulet do te ndertohet me shirita bakri ose alumini ne vend te perçellesave. Transformatori do të ketë izolim të Klases A ose izolim më të mirë. Peshtjellat mund të izolohen me letër izoluese ose llak në përputhje me standartet e Prodhuesit. Ndertimi I peshtjellave do të jetë i tillë që të arrihet një shpërndarje e njetrajeteshme e tensioneve impulsiv dhe tensioneve te shkarkimeve, duke shmangur pikat e dobëta në izolim.

Kazani.

Kazani i transformatorit do të prodhohet prej materiali me trashësi dhe fortesi të tillë që të rezistojë pa u dëmtuar apo pa u mbinxehur në kushtet e punës ose gjatë lidhjes se shkurtër. Transformatori do të jetë pa zgjerues vaji. Për kazanin dhe pjese të tjera, preferohet të përdoren konstruksione të salduara. Sistemi ftohës i transformatorit do të jetë me fletë llamarine ne pjeset anesore te depozitës.

Transformatori do të pajiset me rrota qe levizin ne të dyja drejtimet për instalimin në objekt.

Rregulatori i tensionit.

Rregulatori i tensionit do të komandohet nëpërmjet një çelësi dhe do të vendoset në një vend të përshtatshëm (mbi kapak) për tu manovruar lehtësisht.

Rregulatori i tensionit do te pajiset me nje celes rregullues me doreze te jashtme rrotulluese qe siguron bllokimin e rregulluesit ne pozicionin e zgjedhur.

Mekanizmi duhet të jete nga jashtë transformatorit per manovrimin e tij. Pozicionet e rregulatorit te tensionit duhen shënuar qartë dhe të mos fshihen me kalimin e kohes. Pozicionet që korrespondonjë me vleren e rregullimit te rregulatorit do të stampohen ose do të gdhenden në një pllakë metali treguese, e fiksuar ne kapakun e transformatorit.

Çelësi i rregulatorit te tensionit, duhet të ketë një vodosje të përshtatshme e ndertuar që të shmangë mundësinë e vendosjes te rregulatorit në një pozicion të ndërmjetëm.

Lidhja e rregulatorit te tensionit me kapakun e transformatorit duhet te jete e tille qe te eleminoje rrjedhjen e vajit gjate shfrytezimit te tij.

Terminalet.

Terminalet e kabllove të transformatorit do të projektohen duke pasur parasysh llojin e lidhjeve të përshkruara më poshtë:

- Në TM: kabllo aluminji të izoluar
- Në TU: kabllo aluminji të izoluar

Daljet e peshtjellave nga brenda jashtë transformatorit duhet te realizohen me anen e izolatoreve kalimtare prej porcelani ngjyre kafe. Izolatoret duhet te jene per perdorim ne ambient te jashtem.

Instrumentat dhe aksesoret.

Transformatoret duhet te pajisen se paku me instrumentat dhe aksesoret e meposhtem: Tregues i nivelit te vajit

- Termometer
- Ganxha për ngritje
- Tape në pjesën e sipërme për mbushje me vaj
- Rubinot per shkarkimin e vajit në pjesën e poshme
- Bulona për tokëzim ne pozicion diagonal
- Targeta
- Numri Serial do të stampohen ose gdhenden në pjesën e sipërme të kazanit
- Çelës I rregulatorit te tensionit
- Kapaku i tapes mbushese me vaj
- Bazamenti metalik per montimin e kazanit dhe te rrotave
- Shkarkues ne forme brirë.
- Plakata ne shqip ne anen e tensionit te ulet;
- Shkronja te dukshme dhe te perhershme mbi mbulese ne anen e tensionit te mesem 1U, 1V, 1W; Ana TU 2U, 2V, 2W, 2N;
- Valvul sigurie ose ndonje zgjidhje tjeter teknike kunder shkaterrimit te kazanit;

Vaji izolues.

Transformatori do të pajiset me sasinë e duhur të vajit izolues me përbajte minerali të cilësisë së lartë. Vaji do të jetë në përputhje me Standardin IEC 296 (Class 11).

Humbjet.

Transformatoret kerkohen qe te kene humbje minimale.

Ofertat me humbje te ulta ne transformator jane me te preferueshme. Per kete arsyre oferta me humbjet me te ulta ne transformator do te merret si reference dhe te gjithe humbjet e transformatoreve te tjere do te kapitalizohen me vlerat e vendosura me siper, shtuar ne vleresimin e cmimit te ofertes per secilen oferte.

Testet ne fabrike

Transformatoret e sferndarjes duhet te testohen si me poshtë:

a) Llojet e testeve.

- Testi i rritjes se temperatures (IEC 76-2)
- Testi i dielektrik (IEC 76-3)

b) Testet rutine.

- Matja e rezistences se peshtjelles
- Matja e raportit te tensionit dhe kontrolli I diagrams vektoriale.
- Matja e rezistences se plote ne qark te shkurter dhe ne humbje ngarkese
- Matja e rrymes ne punim pa ngarkese.
- Testet rutine dielektrike (IEC 76-3)
- Prova me mbitension, 50 Hz, 1 min TM ne TU
- Prova me tension te aolikuar, 50 Hz, 1 min 50 kV

Refuzimi

Investitori ka të drejtë të refuzojë çdo transformator nëse vlerat aktuale janë më të larta se vlerat e garantuara ne kufijtë e specifikuar më poshtë (nuk ka tolerancë të zbatueshme):

- humbje pa ngarkesë + 15%
- humbje ngarkese (ftohje e detyruar) + 10%
- humbje totale + 10%
- niveli i zhurmës + 3 dB (A)
- kufiri i rritjes së temperaturës + 2.0 K

Për të gjitha vlerat e tjera, kufijtë e deklaruar në standardet IEC janë të zbatueshme.

Furnizimi me energji AC/DC.

Përshkrimi i qellimit te furnizimit dhe punimeve per panelet AC/DC ka të bëjë me projektimin, prodhimin, testimin, furnizimin, shpërndarjen, instalimin, komisionimin dhe garantimin e pajisjeve të mëposhtme:

- kryesore 110 V DC dhe sistemet e komunikimit 48 volt DC ndreqës / sistem baterie
- Pajisjet dhe panelet e shpërndarjes DC
- Pajisjet dhe panelet e shpërndarjes AC.

Të gjithë panelët e pajisjeve te shpërndarjes duhet të janë në përputhje me IEC 61439.

Të gjithë panelet e jashtme të shpërndarjes duhet te jene te shkalles mbrojtese IP 54.

Të gjitha indikatoret sinjalizues në panelet elektrike duhet të janë në përputhje me IEC 60073.

Instalimi i plotë duhet të projektohet përfunksionim të vazdueshëm në temperaturat e ambientit të N.Stacionit dhe ne kushtet e jashtme kur ato instalohen jashtë.

Të gjithë automatet MCB në pajisjet e parashikuara në këtë projekt do të pajisen me kontakte ndihmëse për qëllime sinjalizimi.

Të gjithë kabllot që kalojnë përmes pllakave të dyshemesë ose ndarjeve të zjarrit për hyrjen në pajisje të tilla si pajisjet e ndërprerjes, ndreqësit ose bateritë duhet të ndalen në mënyrë të përshtatshme zjarri nga materiali pengesë përmiratimin e Investitorit.

Sistemi TU 0.4kV AC.

Funksioni i sistemit TU 0.4 kV AC, të N.Stacionit është qe të furnizoje pajisjet ndihmëse, ndriçimin dhe shërbimet e tjera përmes paneleve përkatëse 0.4 kV, AC. Do të sigurohet një sistem i ri furnizimi me energji 0,4 kV AC, 3-fazor, 4-percelles , me neuter te tokëzuar për shërbimet AC të nënstacioneve. Paneli AC 0,4 kV, metalik, do të ushqehet nga transformatorët e N.V. përmes celsave automat. Çdo furnizim ndihmës duhet të jetë në gjendje të transmetoje rrymën sekondare nominale të plotë të transformatorit N.V.

Do të furnizohet dhe instalohen dy (2) panele te shpërndarjes se energjise 0.4 kV AC, për traktin 110 kV, dhe panelet TM 20 kV, ndërtesen dhe pajisjeve të tjera ndihmëse, si dhe për ndriçim të jashtëm dhe të brendshëm. Panelet do te furnizohet nga transformatori N.V. te N.Stacionit.

Paneli TU 0.4kV AC, duhet të jetë i plotë në të gjitha aspektet përfunksionimin efektiv dhe pa probleme kur te lidhet me sistemin.

Do të përbëhet nga dy automatë kryesorë me kalim automatik të ngarkesës ndërmjet transformatorëve të nevojave vetjake T1 - T2 në rast të ndërprerjes së energjisë nga njëri transformator i nevojave vetjake, tek tjetri.

Sistemi TU AC duhet të sigurojë tensionet e mëposhtme:

400V, 50 Hz, 3-fazor, përfurnizimin me energji te pajisjeve
230V, 50 Hz, njëfazor, për ndriçim, dalje, etj.

Paneli TU 0.4kV AC, do të furnizohet i plotë me të gjitha instrumentet, aparatet matuese, indikatoret, çelsat e kontrollit ose butonat, sinjalet, llambat treguese, blloqet e terminaleve, instalimet elektrike, celesat & MCB si dhe pajisjet e ndryshme, etj.

Paneli TU 0.4kV AC do të jetë metalik i myllur, i brendshem, me vendosje te lire në dysheme.

Një sistem automatik i ndriçimit emergjent (220 V DC) do të instalohet në ndërtesën e N.Stacionit (salla e kontrollit, salla e paneleve TM, TU, korridoret, dhomat e pajisjeve, etj...).

Çdo automat dhe kontaktor 0.4 kV duhet të jetë i pajisur me tre (3) llamba sinjalizimi ose tregues pozicioni përf të treguar kushtet e mëposhtme të kalimit:

- pozicioni i hapjes "stakimi" i celesit / kontaktorit

- celesi / kontaktori "i fikur" - për shkak të defektit
- pozicioni i funksionimit celsit / kontaktorit "i ndezur"

Për sinjalet 1 dhe 2 "off" mund të përdoret një llambë treguese me funksion të ndezjes. Të gjitha panelet e pajisjeve duhet të instalohen sipas kushteve teknike bazë të dhëna posaçërisht për këtë qëllim të furnizuar nga Prodhuesi i pajisjeve të automateve 0.4 kV.

Furnizimi me rryme te vazhduar

Paneli i furnizimit DC, që do të furnizohet, duhet të jetë i plete në të gjitha aspektet për funksionimin e tij efektiv dhe pa probleme kur te lidhet me sistemin.

Shperndarja DC e energjise do permbaje pajisjet:

- Nje (1) panel shpërndarës AC 400/220V me ekran kontrolli.
- Nje (1) panel shpërndarës DC 110 V DC me ekran kontrolli DC.
- Nje (1) radrizator baterie 400V AC / 110 V DC
- Nje (1) panel shpërndarës DC 220 V DC me ekran kontrolli DC.
- Nje (1) radrizator baterie 400V AC / 220 V DC
- Dy (2) sallë baterie 110 V & 220V DC, te thata me gel 12V minimum, ca. 100 Ah, njera rezerve per sistemin SCADA.

Skema e plete e furnizimit me rryme te vazhduar për instalimet DC do të projektohet duke marrë parasysh zgjerimet e mundshme në të ardhmen.

Funksioni i sistemeve 110/220V DC është qe të sigurojë furnizimin DC për të gjitha pajisjet e reja dhe ato ekzistuese te N.Stacionit nëpërmjet paneleve të shpërndarjes DC. Keto panel do te furnizojne me rryme te vazhdura reletë mbrojtëse, sistemet e kontroll & komandimit dhe sistemet e telekomunikacionit përvëç ndriçimit emergjent.

Sistemet e mbrojtjes, kontrollit dhe ndriçimit (vetëm në raste emergjente) do të furnizohen nga paneli i shpërndarjes 110/220V DC.

Sistemi i telekomunikacionit do të ushqehet nga paneli i shpërndarjes 48V DC se OST.

Hyrjet 110/220V DC ne panel, do të merren përkatësisht nga sistemet e baterive.

Bateritë dhe radrizatoret duhet të jenë me fuqi te pershatshme për të furnizuar ngarkesat e këruara DC, duke marrë parasysh kerkesat aktuale dhe ate ne të ardhmen në fazën përfundimtare të N.Stacionit.

Panelet e shpërndarjes DC duhet të jene te kompletuar me të gjitha pajisjet e nevojshme për funksionim të qendrueshem, izolim të sigurt, si dhe me mbrojtje ndaj lidhjeve në qark të shkurtër.

Radrizatoret dhe sistemi i rrymes vazhduar.

Radrizatoret duhet të jenë në përputhje me IEC 60146, dhe do të zgjidhen me madhësi te pershatshme nga Kontraktori. Çdo bateri duhet të jetë me madhësi për ngarkesën e parashikuar të plotë të nënstacionit të llogaritur nga Kontraktuesi gjatë procesit të projektimit për pajisjet që do të sigurohen nga ai në këtë projekt. Secila bateri duhet të jetë me madhësi për 8 orë autonomi.

Radrizatori duhet të jenë pajisje e kontrolluar me tiristor me 12 impulse me transformator izolues, të ajrosura natyrshëm, me karakteristika të tensionit / rrymës konstante për qelizat NiCad dhe duhet të jenë të përshtatshme për funksionimin paralel të tepërt me ndarjen e ngarkesës ndërsa njëkohësisht karikoni baterinë dhe furnizoni ngarkesat DC. Tensioni i ngarkimit do të ndryshohet automatikisht, në mënyrë që qelizat të mos mbingarkohen. Radrizatori 110V DC duhet të jenë me tension hyrje 400V AC. Rregullimi statik i tensionit duhet të jetë +/- 0,5% në tensionin e ushqimit.

Vlera e daljes DC duhet të jetë më pak se 2% r.m.s në vleren e ushqimit me baterinë e lidhur në intervalin e ngarkesës nga zero deri ne ngarkese te plete.

Duhet të kete ndriçim i brendshëm dhe një ngrohës anti-kondensim i kontrolluar termostatikisht

Daljet 110/220V DC do të furnizojnë zbarat e perbashketa 110V DC, dhe do të shperndajne ngarkesen automatikisht

Salla e baterise duhet te jete lehtesishet e zgjerueshme. Ato do te montohen mbi konstruksion metalike, me kate metalike, per shkak te hapesires ne kete sallë.

Automatet kryesore 110/220V DC

Për shërbimet e ushqimi DC do të sigurohet një sistem 110/220V DC pozitiv dhe negativ me 2 percjellesa. Furnizimet do të merren nga radrizatoret dhe bateritë e stacionit 110/220V DC. Çdo furnizues radrizator i baterisë duhet të jetë në gjendje të mbartë rrymën nominale të plotë të daljes të radrizatorit.

Paneli i secilës ndarje furnizimi DC duhet të pajiset me llambat dhe kontrolllet e mëposhtme sinjalizuese:

- sinjal i kuq – qarku i furnizuar me energji.
- sinjal i gjelbër – qark renie energjie
- sinjal i verdhë – qark i nderprere furnizimi
- dorezë për energjizimin / izolimin e qarkut.

Ndarjet brenda panelit gjithashtu duhet të pajisen me:

- celes selector – pozicioni manual / automatik
- buton i kuq – automati i kycur
- buton jeshil – automati i hapur.

Paneli i përparmë i secilës ndarje të ushqimit duhet të pajiset me instrumentet e mëposhtëm:

- ampermetër 48 x 48 mm me një automat zgjedhës 3 pozicionesh, + / - OFF
- voltmetër 48 x 48 mm me njëautomat zgjedhës me 2 pozicione + / - OFF.

Zbulimi i defektit në çdo njësi dalëse do të sinjalizoje operatorin e N.Stacionit nga një alarm specifik për pajisjen kryesore 110 & 220V DC.

Radrizatori minimalishte duhet te ofroje opzionet e mëposhtme te monitorimit:

- Radrizatori nen ngarkim
- Radrizatori ne karikim te thelle
- Mungese e Ushqimit AC
- Tensioni ne hyrje
- Defekt ne radrizatore
- Qarku i baterise me difekte
- Tension i ulet ne bateri
- Temperaturë e larte e radrizatorit
- Tension i larte ne dalje
- Tension i ulet ne dalje
- Difekt ne lidhje me token (+ ose – ne lidhje me token)
- Avari ne modemin e brendshem te radrizatorit te gjitha sinjalet e alarmeve duhet te vendosen ne pjesen ballore te panelit te tregohen me llamba LED dhe do te sinjalizohen ne sallen e kontrollit. Radrizatori do te furnizoje zbaren e perbashket dhe automatikisht ngarkesat.

Testimet qe do te kryhen sipas standartit IEC (IEC 60146)

- Testimi i izolacionit
- Verifikimi i pajisjeve të testuara AC / DC (ndares, MCB-ve, siguresa)
- Kontrolli vizual i paisjes dhe i pllakatave per emertimin e pajisjeve
- Rregullimi i mbrojtjes (nëse aplikohet)
- Matje të tensionit në terminalet hyrëse dhe dalëse
- Renditja e fazave të tensioneve hyrëse dhe dalëse
- Kontrolli MCB-se, mbrojtja nga mbirrymat

Salla e baterive 110/48V DC.

Baterite do te jene te tipit thata dhe stacionare. Ato do te furnizohen ne funksion me kerkesat, sipas ngarkeses se kerkuar, per nje funizim te sigurte te qarqeve te kontrollit dhe mbrojtjes, ndricimit emergjente etj. Bateria do te ndahet ne qeliza kryesore (bllok qelizash ose sallë baterish). Pjese e funizimit te bllokut te qelizave do te jene edhe: urat lidhese te qelizave me njera tjetren te pajisura me kapikorda dhe bullonerite e rondelet perkatese, urat dalese se bashku me kapikordat per lidhjen e bllokut te qelizave me

paisjet e tjera (gjatesia e te cilave percaktohet ne kerkesa), si edhe te gjitha mjetet e tjera te nevojshme per mbrojtjen e personelit per mirembajtje dhe kontroll.

Bateria do punoje ne regjim normal pune, dmth ajo eshte e lidhur vazhdimesht me ngarkesen, dhe duhet te jenë në përputhje me versionet më të fundit të standardeve të mëposhtme:

IEC 60896-21

IEC 60896-22

EN 50272-2

Kërkesat e sigurisë për bateritë dhe instalimet e tyre.

Plakat dhe rrjetat e baterise te jene te veshura me aliazh klacium-kallaj-plumb te cilesise se larte. Kasa dhe kapaku plastik i baterise te kene qendrueshmeri te larte ndaj goditjeve mekanike. Ngjita e kases se baterise me kapakun e saj te jete ngjitje termike per te shmangur rrjedhjet e mundshme.

Te kete terminal te filetar ne fole bronxi per te garantuar nje percjellshmeri sa me te larte dhe instalim sa me te lehte. Foleja te jete e vulosur sa me mire qe te parandaloje rrjedhjen e elektrolitit per gjate nje ndryshimi te madh te temperaturave. Bateria te kete shirita te brendshem metalik ndermjet qelizave dhe Brenda tyre ne menyre qe te kete nje rezistence te brendshme sa me te vogel. Bateria te kete kapak terminali te cmontueshem te cilet te sigurojne izolim te plote dhe te kene nje vrime per matjen sa me te sigurt te tensionit te baterive. Baterite duhet te kene nje litar per mbajtjen e baterive. Qelizat e baterive duhet te jene te pajisura me valvul sigurie me nje drejtum qe te lejoj kalimin e gazit dhe nxjerrjen e tij gjate mbingarkimit te baterise.

Veteshkarkimi i baterise duhet te jete me i vogel se 2% ne muaj ne 20°C gjate 6 muajve ne magazinim. Bateria te mund te instalohet ne te gjitha pozicionet (me perjashtim te instalimit te perhershems dhe permbyset).

Jeteqjatesia e baterise te jete 12 vjet (ose me e larte) sipas EUROBAT ose organizatave te ngashme.

Salla e baterive do te jete e ushqyer nga system i dyfishte baterie 110/220V DC, per te siguruar furnizimin backup te sistemit telekomunikacionit & SCADA.

Bateritë duhet te rregullohen në nivele në rafte të përshtatshme dhe duhet të sigurohet ajrosje e përshtatshme përreth baterive, duke parandaluar ndërtimin e përqendrimeve të hidrogenit. Të gjitha qelizat do të numërohen radhazi dhe qelizat fundore të shënuara për të treguar polaritetin.

Çdo bateri duhet të projektohet për të siguruar kapacitet të mjaftueshmë përfunksionim në ngarkesë të plotë për 8 orë në rast të prishjes së radizatorit.

Karikues per bateri

Duhet të sigurohet një karikues baterishe për furnizimin me energji të të gjithë pjeseve përbërësve të sistemit. Karikues i baterive duhet të sigurojë një dalje 24 volt DC dhe duhet të përbëhet nga një njësi ngarkuese baterie në rrjetin njëfazor 230V 50Hz dhe një bankë baterie në gatishmëri, e vendosur në një panel metalik të ndarë nga paneli i kontrollit shoqëruar. Ndarja duhet të jetë një mbyllje kompakte, me rafte baterie dhe të ajroset në mënyrë te pershtatshme.

Njësia e karikuesit duhet të jetë tip automatik konstant, i vlerësuar në mënyrë të përshtatshme për të karikuar ngarkesën e baterisë në një temperaturë ambienti prej 40 °C.

Madhësitë e baterive dhe njësive të karikuesit përfshijnë parametrat e mësipërm përcaktohen nga furnizuesi i pajisjeve dhe lejojnë vlerësimin adekuat të baterive. Kjo do të lejojë ngarkesën në gatishmëri, ngarkesën e alarmit, detifikimin përfshijnë degradimin e temperaturës dhe kushtet e gatishmërisë dhe alarmit jolineare.

Njësia e karikuesit të baterisë duhet të përfshijë lehtësitet e mëposhtme:

- a) Ampermetri i shënuar "ngarkuar" dhe "shkarkuar"
- b) Voltmetër
- c) Sinjalizues dhe kontroll ngarkimi / rritje
- d) Rele dhe tregues i alarmit të defektit lidhje me tokën
- e) Alarmi rele dhe sinjalizues deshtim karikimi
- f) Djegje sigurese.

15. SISTEMI TOKEZIMIT.

Te pergjithshme

Projekti i sistemit te tokezimit

Sistemi i tokëzimit dhe instalimet duhet të projektohen dhe ndërtohen në përputhje me standartet e referuara në këtë specifikim dhe do të jenë në përputhje me "Udhëzuesin për Sigurinë në Tokëzimin e Nënstacionit Elektrik" siç është botuar nga Instituti i Inxhinierëve Elektrik dhe Elektronik të Inkorporuar, Publikimi Nr. IEEE 80. Projektimi i kërkesave të tokëzimit për kabllot / pajisjet e ndryshme të nivelit të tensionit do të konsiderohet në mënyrë të pavarur. Secili nën-sistem do të lidhet në mënyrë adekuate së bashku gjatë funksionimit normal të sistemit.

Matjet elektrike të nëntokës në thellësi të ndryshme duhet të bëhen në vendndodhje për të përcaktuar efektet e shtresuara të tokës nga të cilat mund të parashikohet rezistenca efektive e tokës dhe kështu rezistenca e pritshme e sistemit të propozuar të rrjetit të tokës.

Rrjeti i tokëzimit duhet të mbrohet në mënyrë efektive nga korrozioni. Mbrojtja katodike, nëse konsiderohet, mund të ndikojë negativisht në pajisje të tjera dhe do t'i nënshistrohet miratimit nga Investitorë.

Lidhjet e pajisjeve te reja do te tokezohen me rrjetin ekzistues te gjithe N.Stacionit. Hapësira midis përcjellësve që formojnë sistemin e rrjetës duhet të jetë e tillë që të kufizojë ngritjen e potencialit të rrjetit në një vlerë që kufizon tensionin e prekjes në një vlerë jo më të madhe se potenciali maksimal i prekjes, duke supozuar një kohë të pastrimit të defektit të barabartë me atë të mbrojtjes kryesore pajisjet që sigurohen.

Secili grup i elektrodave të tokës do të lidhet me rrjetin kryesor të tokës përmes lidhjeve që kanë një sipërfaqe prerëse tërthore jo më pak se 120 mm², e cila duhet të mbrohet nga korrozioni.

Rezistenca do të matet me të gjitha telat e tokës të linjës së transmetimit të lidhur me rrjetin e tokëzimit. Rezistenca e matur e tokës me linjat e transmetimit të lidhura nuk duhet të kalojë 0.5 ohm. Në rast se konsiderohet një vlerë më e lartë, duhet të merret masa paraprake që ajo të mos ndikojë në rrymat minimale të marrjes së stafeve të tokës. Një vlerë më e lartë se 0.5 ohm do t'i nënshistrohet miratimit të Investitorit.

Në rast të rezistencës së nënstacionit të marrë me instalimin e mësipërm të një madhësie të papranueshme për Investitorit, atëherë - ku është e mundur - zona e tokës e myllur nga sistemi i tokës duhet të rritet duke instaluar direkt në tokë një përcjellës bakri në formë e një unaze rrëth vendit në një distancë të konsiderueshme nga gardhi i kufirit. Përndryshe, përcuesit e tokës mund të varrosen drejtpërdrejt në mënyrë radiale jashtë gardhit rrëthues të nënstacionit. Përdorimi i pllakave të tokës si elektroda bartëse të rrymës nuk është i pranueshëm.

Prova do të përsëritet menjëherë para aktivizimit filletar të nënstacionit. Çdo punë përmirësuese e nevojshme për kthimin e vlerës në vlerën origjinale të marrë do të konsiderohet të jetë përgjegjësi e kontraktuesit.

Tokëzimi i pajisjeve

Të gjitha pajisjet e jashtme të veshura me metal në sheshin e N.Stacionit duhet të pajisen me shufra tokezimi të instaluar nga jashtë ngjitur me pajisjet. Shiritat e tokës do të përdoren për lidhjen e mylljeve dhe pajisjeve ndihmëse dhe për ngjitet e tokave portative kur pajisjet janë duke u mirëmbajtur. Shiritat e tokës do të lidhen drejtpërdrejt me rrjetin e tokës të groposur nga minimumi i dy lidhjeve. Madhësia minimale e përcjellësit duhet të jetë 185 mm² dhe duhet të jetë përcjellës bakri i blokuar me izolim të verdhë-jeshil.

Pjeset kryesore të konstruksioneve të çelikut do të tokëzohen me anë të lidhjeve të tokës prej bakri të myllura nëpër nyje. Çdo kolonë çeliku do të lidhet me rrjetin e tokës.

Kur neutrali i transformatorit N.V. tokëzohet drejtpërdrejt, neutrali i transformatorit do të lidhet me rrjetin e tokës përmes një lidhjeje që mund te shkëputet. Madhësia minimale e përcjellësit duhet të jetë 300 mm² dhe duhet të jetë përcjellës bakri i blokuar me izolim të verdhë-jeshil.

Kur neutralët i transformatorit të fuqise janë të lidhur drejtpërdrejt me tokën, neutrali i transformatorit do të lidhet me rrjetin e tokës përmes një kabllo të izoluar për të përputhur nivelin e tensionit të mbështjelljes së lidhur të transformatorit.

Brenda dhomës së celave TM, një shirit tokësor duhet të instalohet rrëth perimetrit të dhomës. Shiriti i tokës do të përdoret për lidhjen e celave, shiritave tokësore të pajisjeve të brendshme dhe pajisjeve ndihmëse, dhe për ngjitet e tokave portative kur pajisjet janë duke u mirëmbajtur. Shiriti i tokës do të lidhet drejtpërdrejt me rrjetin e tokës të varrosur nga minimumi i dy lidhjeve. Madhësia minimale e përcjellësit duhet të jetë 240 mm² dhe duhet të jetë përcjellës bakri i blokuar me izolim të verdhë-jeshil.

Kur pajisjet kryesore të TU ndodhen brenda në ndërtesën e kontrollit, duhet të sigurohet një shirit tokësor i lidhur drejtpërdrejt me rrjetin e tokës. Shiriti i tokës do të përdoret për lidhjen e mylljeve, shiritave tokësore të pajisjeve të brendshme dhe pajisjeve ndihmëse, dhe për ngjitet e tokave portative kur pajisjet janë duke u mirëmbajtur. Shiriti i tokës do të lidhet drejtpërdrejt me rrjetin e tokës të groposur nga minimumi i dy lidhjeve. Madhësia minimale e përcjellësit duhet të jetë 150 mm² dhe duhet të jetë përcjellës bakri i blokuar me izolim të verdhë-jeshil.

Një shirit tokësor i veçantë do të sigurohet brenda sallës së kontrollit dhe paneleve për lidhjen e shiritave të tokëzimit brenda pajisjeve të kontrollit dhe telekomunikacionit për tokëzimin e ekraneve të kabllove të

instrumentit. Çdo shirit tokësor me instrument duhet të lidhet drejtpërdrejt me rrjetin e tokëzimit nga një lidhje e vetme për të parandaluar rrymën dhe zhurmën e qarkullimit. Madhësia minimale e përcjellësit duhet të jetë 50mm² dhe duhet të jetë përcjellës bakri i bllokuar me izolim të verdhë-jeshil.

Rezistencë maksimale në tokë nga pikë e kyçes në pajisjet në çdo objekt nuk duhet të kalojë 0.5Ω, kur matet me teknikat standarde të matjes së rezistencës në tokë në sezonin e thatë.

Të gjithë përcuesit e tokëzimit që kalojnë përmes betonit duhet të instalohen në kanalet / tubat e PVC. Të gjitha pikat e tillë të daljes / hyrjes kablloive duhet të mbyllen për të siguruar një dëmtues të dëmshëm të kafshëve, insekte dhe vulë të qëndrueshme ndaj ujtit.

Përcjellesit e tokëzimit

Përcjellesit e bakrit të zhveshur me përcueshmëri të lartë ose shirit do të përdoren për përcjellesit e tokëzimit. Të gjithë përcjellësit që kalojnë nga një vendndodhje e jashtme në një vendndodhje të brendshme duhet të janë përcjellës të veshur të bakrit të izoluar me PVC.

Përcjellesit e tokëzimit te ekspozuar mbi tokë

Të gjithë përcuesit e tokëzimit të ekspozuar duhet të janë përcjellës bakri të izoluar me PVC.

Pajisje përcuese

Të gjitha pajisjet e përcjellësave duhet të prodhohen nga lidhjet e bakrit me rezistencë të lartë me bullona bronzi fosfori, rondele dhe vida. Lidhjet bashkuese me aliazh të bronzit nuk do të janë të pranueshme.

Lidhjet metalikë duhet të përdoren ndërmjet përcjellësve ose lidhjeve të materialeve jo të ngjashme. Materiali izolues duhet të vendoset ndërmjet pajisjeve metalike dhe strukturave të metaleve të pangjashëm për të parandaluar korrozionin.

Shufra tokezimi

Shufrat e tokëzimit prej bakri me përcueshmëri të lartë me një diametër 19 mm duhet të pajisen me kapakë dhe maja shigjete të çelikut të ngurtësuar. Bashkuesit mund të përdoren për të marrë thellësinë e përgjithshme të shufrës që kërkohet nga projekti.

Nëse hasen kushte të vështira të futjes që vijnë nga toka e fortë ose shkëmbore, atëherë do të përdoren shufra çeliku elastike. Shufrat e çelikut në tërheqje të lartë duhet të kenë një shtresë bakri me përcueshmëri të lartë të lidhur molekularisht me një trashësi radiale minimale jo më pak se 0.25 mm.

Bakri me përcueshmëri të lartë për shufrat e tokës duhet të ketë një përbajtje minimale bakri prej 99.9% përfshirë argjendin.

Celiku për shufrat e veshura me bakër duhet të jetë çelik i karbonit të ulët me një rezistencë në tërheqje jo më pak se 570N / mm².

Tokezimi i rrrethimit te N.Stacionit

Të gjitha pjeset metalike të rrrethimit do të lidhen me rrjetin e tokëzimit. Pikat e lidhjes me rrjetin e tokës nuk duhet të kalojnë 10m. Një llogaritje e hollësishme është e nevojshme për të siguruar që tensionet e prekjes janë të sigurta përvèç nëse është e mundur të instaloni një elektrodë të gradimit ose një elektrodë rrethuese tipike 1m larg dhe të vendosur 1m të thellë nen toke.

Hapjet e portave në perimetrin e rrrethimit duhet të lidhen ndërmjet shtyllave me një përcjellës minimal prej 70 mm² për të parandaluar ndryshimet në potencial. Varet e portës duhet të lidhen me një përcjellës fleksibël bishtalec 35mm².

Sistemi i mbrojtjes nga rrufeja

Kontraktori do të siguroje N.Stacioni & pajisjet e tij nga shkarkimet atmosferike sipas IEC 62305 dhe do të bazojë hartimin e sistemit të mbrojtjes nga rrufeja në rezultatet maximale.

Projektimi, dimensionimi dhe ndërtimi i sistemit të mbrojtjes nga rrufeja duhet të jetë në përputhje me standartet e specifikuara.

Një parim i sferës së rrotullimit e klasit te IV do të zbatohet për hartimin e sistemit.

Të gjitha shërbimet metalike do të lidhen në një shirit lidhës ekuipotencial. Të gjitha pajisjet, e të dhënavë, telekomunikacioni, etj. do të mbrohen nga pajisjet mbrojtëse të shkarkimit te mbitensionit.

Duhet të sigurohet një rrjet i mbrojtur nga shkarkimet atmosferike për ndërtesen dhe për N.Stacionin.

Rrjeti i mbrojtjes nga shkarkimet për ndërtesen duhet të përbëhet nga një rrjet i shperndare në nivelin e kulmit te tarraces, ose të montuara direkt në sipërfaqen e çatisë ose të vendosura mbi çati. Rrjeti i mbrojtjes nga shkarkimet atmosferike për ndërtesen duhet të projektohet bazuar në parimin e sferës së rrotullimit.

Armaturat brenda kolonave strukturore duhet të lidhen me përcjellësit poshtë në lidhjet e lidhjes me ngjyra.

Tokezimi dhe materiale mbrojtese nga rrufeja

Kurdoherë që do të bashkohen materiale jo të ngjashme, pllakat lidhese duhet të futen siç kërkohet për të siguruar që të shmanget veprimi elektrolitik. Lidhjet midis metaleve jo të ngjashme duhet të shmangen kur është e mundur.

Përçuesit e mbrojtjes nga rrufeja

Përçuesit e mbrojtjes nga rrufeja duhet të janë shirit bakri me përqueshmëri të lartë.

Ndërtuesit e mbrojtjes nga rrufeja përcjellësit e përfundimit të ajrit duhet të janë shirit bakri me përqueshmëri të lartë ose përçues i ngurtë.

Përçuesi i sipërm për mbrojtjen e rrufesë në kabinë duhet të jetë çeliku i galvanizuar me nxehësi.

Lidhjet metalikë duhet të përdoren ndërmjet përcjellësve ose lidhjeve të materialeve jo të ngjashme. Materiali izolues duhet të vendoset ndërmjet pajisjeve metalike dhe strukturave të metaleve të pangashëm për të parandaluar korrozionin.

16. SISTEMI KUNDER ZJARRIT.

Te pergjithshme

Ky pershkrim merret me kërkesat teknike për sistemin e zbulimit dhe alarmit ndaj zjarrit që do të përdoren në të gjitha ambientet e N.Stacionit, të cilat duhet të projektohen në përputhje me kërkesat e ISO 7240, EN 54 ose NFPA 72, për të siguruar paralajmërimin e hershëm për evakuimet e personelit dhe lejojnë të ndërmerren veprime për të kufizuar dëmtimin e objektit.

Ky sistem i zbulimit dhe alarmit të zjarrit do të përbajë detektorë zjarri që do të instalohen në dhomat e impiantit operativ dhe pajisje kontrolli dhe treguese si dhe një sistem linear të zbulimit të nxehësisë që do të projektohet dhe instalohet në të gjitha llogoret kabllovide të betonit, dhomat e shpërndarjes së kabllove dhe tunelet dhe ngritur më poshtë dyshemetë në ndërtesën e Nënstacionit për të siguruar zbulimin e hershëm të çdo zjarri të mundshëm që mund të ndodhë në sistemin e kabllove.

Nënstacioni do të ndahet në zona. Numri i zonave dhe numri i pajisjeve përcaktohet nga Kontraktuesi në përputhje me standardet dhe rregulloret e zbatueshme, si dhe rekomandimet e prodhuesit.

Punimet do të përfshijnë furnizimin e pjesëve rezervë dhe artikujt si me poshte:

5%, ose një minimum prej dy, nga secili lloj i detektorëve automatik të zjarrit, pajisjeve të alarmit të zjarrit, sensoreve veprues, aksesorëve të sistemit të zbulimit të nxehësisë dhe 10 elemente të frangueshëm për stacione tërheqëse manuale.

Aparatet për fikjen e zjarrit që duhet të furnizohen, modeli dhe numrit i tyre duhet aprovuar nga Investitori.

Të gjithë katalogët dhe literatura do të sigurohen në formën origjinale të manualeve me dorëzimin përfundimtar të Manualëve O&M, të cilat sigurojnë:

- përshkrim i përgjithshëm
- veçoria e secilës pajisje
- parimi i funksionimit dhe kriteret e projektimit
- klasifikimi dhe vlerësimi i rrezikut nga zjarri
- specifikimet e plota dhe detajet teknike
- llogaritjet e fuqise së baterisë.

Projekti kunder zjarrit

Sistemi i alarmit të zbulimit të zjarrit duhet të jetë në përputhje me kërkesat e ISO 7240, EN 54, ose NFPA 72 në të gjitha aspektet.

Pajisjet e sistemit të alarmit të zjarrit do të lidhen në panelin e kontrollit të alarmit të zjarrit të vendosur ngjitur me hyrjen kryesore të ndërtesës së nënstacionit dhe do të përsëriten në një panel imitues në dhomën e kontrollit.

Instalimet për sistemin e alarmit të zjarrit duhet të janë në përputhje me standardet e specifikuara, dhe instalimet elektrike do të montojen në sipërfaqe.

Të gjitha pajisjet dhe kabllot që i përkasin sistemit të alarmit të zjarrit dhe sistemit të zbulimit të nxehësisë të tipit të linjës duhet të etiketohen siç duhet.

Aktivizimi i çdo pajisje manuale ose automatike për fillimin e alarmit është që të ndezë llambën përkatëse të zonës në panelin e kontrollit.

Alarmi i përgjithshëm i dëgjimit do të lëshohet menjëherë pas fillimit të një sinjali alarmi zjarri, kontrollot e sistemit do të bëjnë që zhurmat e alarmit të impulsojnë 1,0 sekondë 'ON' dhe 1,0 sekondë 'OFF'.

Një buton shtypës me ngjyrë blu 'SILENCE ALARM' do të përfshihet në panelin e kontrollit i cili do të heshtë alarmin.

Një buton shtypës me ngjyrë të gjelbër 'RESET' do të përfshihet në panelin e kontrollit i cili do ta rikthejë sistemin në modalitetin normal jo-alarmues.

Të gjitha dhomat dhe zonat në të gjithë N.Stacionin duhet të kenë të instaluar një sistem i cili duhet të përmbarë një numër të mjaftueshëm të detektorëve dhe pikave manuale të ndezjes së alarmit. Në rastin e zjarrit, paneli i kontrollit të zjarrit që monitoron të gjithë detektorët automatik të zjarrit duhet të japi komanda për:

- sistemet e ventilimit dhe kondicionimit të mbylljes dhe
- aktivizoni këmbanat e alarmit ose sirenën në vendin e N.Stacionit.

Për më tepër, alarmet përkatëse do të dërgohen në SCADA dhe alarmet zanorë do të aktivizohen në ndërtesën / dhomën e kontrollit.

Paneli i kontrollit dhe zbulimit te zjarrit

Paneli i pajisjes së kontrollit dhe treguesit duhet të jetë i modelit të montimit na muret anesore, i ndezur me treguesin e alarmit dhe defektit nga panelet me numër të ndriçuar, të referuara kryq në diagramin mimike në gjuhen angleze.

Objektet e panelit duhet të përbajnë:

- a) llambë 'ndezur'
- b) llamba "defekt bateria"
- c) llamba "lidhje me token"
- d) llamba "defect sistemi:
- e) Butoni shtypes "rivendos alarmin"
- f) Butoni shtypes "ndalo alarmin"
- g) Çelësi kyc i 'Test' dhe llamba mbikëqyrëse. Ky test do të lejojë testimin e detektorëve të zonave dhe thyerjen e xhamave te stacioneve kunder zjarrit, pa u aktivizuar relete e alarmit të impiantit
- h) Butoni i shtypes "prova e llambes".

Duhet të sigurohet dhe instalohet afér panelit përkatës të kontrollit një legjendë dhe diagram skematik / paraqitja e përgjithshme e sistemit të alarmit dhe zbulimit të zjarrit, si dhe sistemi i zbulimit të nxehësisë dhe tipi i linjës kunder zjarrit.

Detektorë automatik

Detektorët automatik (me sensore dhe te nxehësise) duhet të janë të përshtatshëm për një kuti montimi në tavanc të pajisur me terminale dhe kontakte. Kutia e montimit duhet të jetë e fiksuar në pozicion dhe e lidhur plotësisht para se koka e detektorit të futet dhe të mbylljet në pozicion. Të gjithë detektorët do të veprojnë në parimin e të qarkut të hapur duke monitoruar qarkun kryesor. Detektorët nuk duhet të vendosen ne një distance 2 m nga kondicioneret ose grila nxjerrëse dhe duhet të vendosen larg drejtimit të ajrit.

Të gjithë detektorët duhet të kenë qark elektronik të mbyllur ne kapuc.

Trupi i seçilit detektor duhet të ketë një diodë të dukshme që lëshon drithë të kuqe në anën e cila do të ndriçohet kur koka është në gjendje alarmi.

Detektorët nuk kërkojnë asnjë zëvendësim pasi të fillojnë një alarm për ta rikthyer atë në gjendjen e tij origjinale të qetësisë, kur gjendja e alarmit është rivendosur.

Të gjithë detektorët duhet të janë të përshtatshëm për funksionim të sigurt brenda intervalit të temperaturës dhe lagështisë së mjedisit të dhënë në këtë specifikim.

Detektorët e timit të montuar në tubat e aspirimit apo kondicionimit duhet të sigurohen siç kërkohet për sistemet e ventilimit të ngrohjes dhe kondicionimit të ajrit dhe të jepin tregues alarmi / defekti në panelin kryesor.

Shkalla termike e detektorëve të tipit të ngritisës duhet të plotësojë kërkesat e mëposhtme.

Këto do të janë detektorë të kombinuar elektronik të rritjes dhe tipit të temperaturës fikse, në përputhje me EN 54.

Detektorët do të kenë një element elektronik të reagimit ndaj temperaturës për zbulimin e nxehësisë dhe do të janë të përshtatshëm për të funksionuar vazhdimesht deri në 95% R.H. Qarku i ndjeshmërisë së ngritisës do të kalibrohet për t'u përgjigjur një rritjeje të temperaturës së ambientit prej 3 ° C në minutë.

Sinjalizim zjarri

Njoftimi i një zjarri do të bëhet nga këmbanat e alarmit ose sinjalët elektronike të përshtatshme për funksionimin 24 volt DC, këto do të kenë një dalje minimale të tingullit prej 85 dBA në 3.0 metra nga pajisja. Pajisja e njoftimit duhet të ketë një tingull unik që është i ndryshëm nga çdo tjetër i përdorur në projekt.

Nëse një zë i ngjashëm është gjetur në sit, do të përdoret një tingull elektronik dy tonësh.

Mekanizmat e ziles duhet të janë pa kontakt, tip plotësisht i mbyllur, të polarizuar dhe të shtypur, në mënyrë që operacioni të mos ndërhyjë në radio ose televizion. Do të ketë kompensim automatik për veshin e kumaxhiut.

Këmbanat e zileve duhet të jene ne ngjyre të kuqe dhe të etiketohen "ALARM ZJARRI" në anglisht.

Këmbanat, kur vendosen jashtë, duhet të jenë të tipit të papërshkueshëm nga lageshtia, të përshtatshme për montim në kutinë e kanalit sipërfaqësor

17. RRJETI TU

Te pergjithshme

Furnizimi dhe shërbimet që do të kryhen nga Kontraktori do të përfshijnë projektin, instalimin, dorëzimin e dokumentacionit, komisionimin, per rrjetin e shperndarjes se energjise TU 220/380V AC

Ky specifikim do të zbatohet gjithashtu për instalimet e përkohshme të vendit.

Panelet shperndarese

Panelet e shperndarjes se energjise dhe të gjitha pjesët përbërëse duhet të prodhohen dhe testohen në përputhje me IEC 60947 dhe të jenë të afta të përballojnë, pa dëmtime, sforcimet mekanike dhe elektrike që mund të ekzistojnë nga çdo defekti elektrik. Qendrueshmeria duhet të jetë për dyfishin e periudhës se kërkuar për të shkëputur një defekt të tillë në çdo qark.

Çdo panel shperndarës do të ketë një kasete metalik të mbrojtur ndaj pluhurit prej flete çeliku me një fund të smaltuar dhe me një dere. Ai gjithashtu duhet të përfshijë një kunj tokëzimi të përshtatshëm prej bronzi të ekranizuar. Të gjitha panelet e shperndarjes do të përfshijnë automate të cilët do të përdoren për të izoluar furnizimet hyrëse në panelin e shperndarjes, ku do të jetë një celes i ngarkesës.

Celësat ckyces do te jene te tipit MCCB do të përdoren sipas rastit. Ato duhet të projektohen dhe vlerësohen në përputhje me IEC 60947-3 dhe IEC 60898 siç është e përshtatshme për mbrojtjen nga defekti dhe duhet të jenë të afta të ckycin rrymën e ngarkesës nominale.

Kabllot TU

Kabllot për ndriçim të jashtëm dhe sistemet e prizave të instaluara ndërmjet bordeve të shperndarjes dhe lidhjeve përfundimtare dhe të gjitha kabllot deri në bordet e shperndarjes duhet të jenë të izoluara me XLPE 3 dhe 5 bërrthama ose 4 bërrthama (P + N + E dhe 3P + N + E ose 3P + N me përquesi i tokës veç e veç): percjelles çeliku të blinduara, përcjellës bakri, mbështjellës PVC dhe 0.6 / 1 kV.

Të gjithë kabllot duhet të përfshijnë një përques të vazhdueshmërisë neutrale dhe tokës me madhësi adekuate.

Të gjithë kabllot duhet të mbrohen nga rrezet e diellit.

Celsat dhe prizat TU

Kontraktuesi do të furnizojë dhe instalojë dhe testojë të gjitha pikat e rrymës, sistemet e kontrollit, aksesorët për të formuar një instalim të plotë të rrjetit te energjisë elektrike TU.

Pikat e brendshme do të jenë:

Daljet e prizave me një fazë, neutrale dhe tokësore AS 3112 15A, 230V AC duhet të sigurohen në secilën dhomë në të gjitha ndërtesat siç kërkohet.

Të gjitha daljet e prizave do të ushqehen përmes Pajisjeve të Rrymës së Mbetur (RCCD). Ato duhet të kenë një ndjeshmëri ndërprerëse prej 30 mA dhe një kohë maksimale operimi prej 30 ms.

Daljet e prizave AS 3112 duhet të jenë të një modeli të montimit të rrafshët ku fshihet instalimi i instalimeve elektrike.

Në përgjithësi instalimi i instalimeve elektrike për prizat e prizës dhe ndriçimin duhet të mbahen të ndara, përvèç rasteve kur funksionojnë në bagazh të përbashkët.

Daljet e prizave me 2 banda do të instalohen në një dendësi prej një për 10 sq.m dhe minimumi 2 për dhomë, me përjashtim të banjove dhe tualeteve.

18. TABELAT E TE DHENAVE TEKNIKE TE PAJISJEVE.

Ofertuesi do të plotësojë të gjitha tabelat e të dhënave teknike për të gjitha pajisjet që do të dorëzohen dhe instalohen në bazë të këtij projekti.

Të gjithë artikujt në fushën e furnizimit dhe shërbimeve duhet të janë në përputhje me kërkeshat e specifikuara më poshtë ne tabelen e të dhënave teknike, por pa u kufizuar nga ato. Ofertuesi është i lirë të ofrojë karakteristika më të mira teknike.

DTL / OSSH				
110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.				
Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
1	TË DHËNAT E SISTEMIT			
1.1	Sistemi 110 kV			
	Tensioni nominal Un	kV	110	
	Tensioni maksimal i punes Umax	kV	123	
	Tensioni maksimal i pajisjeve Umax	kV	123	
	Frekuenca nominale	Hz	50	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	31.5	
	Konfigurimi i sistemit	-	3-fazorë i tokëzuar	
	Qëndrueshmeria ndaj tensionit impulsiv pik.	kV	550	
	Prova e tensionit me frekuencën e fuqisë.	kV	230	
	Koordinimi i izolacionit	-	IEC 60071-1, IEC 60071-2, pika 7.1 & 7.2	
	Distanca minimale e kërkuar e humbjes	mm/kV	43.3	
1.2	Sistemi 35 kV			
	Tensioni nominal Un	kV	37	
	Tensioni maksimal i punes Umax	kV	40.5	
	Tensioni maksimal i pajisjeve Umax	kV	42	
	Frekuenca nominale	Hz	50	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	31.5	
	Qëndrueshmeria ndaj tensionit impulsiv pik.	kV	185	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Prova e tensionit me frekuencën e fuqisë.	kV	85	
1.3	Sistemi 20 kV			
	Tensioni nominal U_n	kV	20.8	
	Tensioni maksimal i punes U_{max}	kV	24	
	Tensioni maksimal i pajisjeve U_{max}	kV	24	
	Frekuencia nominale	Hz	50	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	25	
	Qëndrueshmeria ndaj tensionit impulsiv pik.	kV	125	
	Prova e tensionit me frekuencën e fuqisë.	kV	50	
1.6	Sistemi 400 V AC			
	Tensioni nominal	V AC	$400/220 \pm 10\%$	
	Konfigurimi i sistemit	-	3-fazorë (4 – percjelles) i tokezuar	
	Rryma nominale	A	250	
	Tensioni i proves (1min)	kV	2.5	
	Rezistenca min. e izolacionit			
	Faze – faze	kΩ	400	
	Faze- toke	kΩ	230	
1.7	Sistemi 220 V DC			
	Tensioni nominal	V DC	$220 +10\%/-15\%$	
1.8	Sistemi 110 V DC			

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Tensioni nominal	V DC	110 +10%/-15%	
2	PAJISJET 110kV			
2.1	Çelës 110kV			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Emërtimi i modelit	-		
	Standartet e alikuara	-	IEC 62271-1 IEC 62271-100	
	Tipi i çelësit	-	SF ₆ i jashtëm	
	Numri i poleve	-	3	
	Tensioni nominal	kV	110	
	Tensioni nominal	kV	123	
	Frekuenca nominale	Hz	50	
	Prova e tensionit me frekuencën e fuqisë.	kV _{rms}	230	
	Qëndrueshmeria ndaj tensionit impulsiv	kV _{peak}	550	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	31.5	
	Qëndrueshmëria ndaj rrymës pik.	kA	80	
	Rryma nominale (Celesi i linjës / Celesi i transformatorit)	A	1250	
	Distanca minimale e kërkuar e humbjes	mm/kV	43.3	
	Faktori i tensionit te rikuperimit te frekuences se energjise, me fazen e pare te hapur.	-	1.3	
	Koha nominale e veprimit	-	O-0.3s – CO-3 min – CO	
	Koha max e çkyçjes	ms	60	
	Koha max e kyçjes	ms	100	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Nr. i bobinave çkyçese	-	2	
	Nr. i bobinave kyçese	-	1	
	Klasa e mbrojtjes	-	IP54	
	Mbyllja automatike	-	Një dhe tre fazor	
	Motori	-	3- fazor	
	Tipi i motorit	-	Komandim me motor me susta dhe karikimim manual	
	Qëndrueshmëria mekanike nominale	-	M2	
	Numri minimal i kontakteve ndihmëse	-	12	
	Tensioni i ushqimit të motorit	V DC	110	
	Tensioni i ushqimit të motorit për kontaktet ndihmëse	V DC	110	
	Tensioni i ushqimit për rezistencat	V AC	230	
	Temperatura nominale e operimit	°C		
	Alarmi i bllokimit të presionit të gazit	MPa	0.6-0.7	
	Test raport	-	po	
	Test raport rutine	-	po	
2.2	Ndarës me një / dy thike toke 110kV			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Emërtimi i modelit	-		
	Standartet e këruara	-	IEC 62271-1 IEC 62271-102	
	Tipi	-	I jashtëm	
	Tipi i operimit	-	qëndror ose çkyçje e dyfishte	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Numri i poleve	-	3	
	Tensioni nominal	kV	110	
	Tensioni maksimal i punës	kV	123	
	Rryma nominale (Linja / Transformatori)	A	1250	
	Rryma nominale (Seks. i Zbarrave)	A	2000	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	31.5	
	Qëndrueshmëria ndaj rrymës pik.	kA	80	
	Prova e tensionit me frekuencën e fuqisë fazë-tokë dhe fazë-fazë	kV _{rms}	230	
	Qëndrueshmeria ndaj tensionit impulsiv pik. fazë-tokë dhe fazë-fazë	kV _{peak}	550	
	Qendrueshmeria ndaj tensionit impulsiv përgjatë distancës së izolimit	kV _{peak}	630	
	Prova e tensionit me frekuencën e fuqisë përgjatë distancës së izolimit	kV _{rms}	265	
	Frekuencia nominale	Hz	50	
	Distanca minimale e kërkuar e humbjes	mm/kV	43.3	
	Klasa e mbrojtjes	-	IP 54	
	Motori	-	3 pole	
	Tipi i motorit	-	Komandim me motor me susta dhe ngarkim manual	
	Tensioni i ushqimit të motorit	V DC	110	
	Tensioni i ushqimit të motorit për kontaktet ndihmëse	V DC	110	
	Tensioni i ushqimit për rezistencat	V AC	230	
	Strukture perdonimi manual	-	po	
	Numri minimal i kontakteve ndihmëse	-	12	
	Test raport	-	po	
	Test rapport rutine	-	po	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
2.3	Transformator rryme 110 kV			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Emërtimi i modelit	-		
	Standartet e kërkuara	-	IEC 61869-1 IEC 61869-2	
	Tipi	-	I jashtëm	
	Tensioni nominal	kV	110	
	Tensioni maksimal i punës	kV	123	
	Rryma nominale (Fideri i linjës / Fideri i transformatorit)	A	1250	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	31.5	
	Rryma e lidhjes së shkurtër	kA	80	
	Rryma nominale sekondare	A	1	
	Parametrat teknik të transformatorit 110kV trakti i linjes	A	300-600/1/1/1/1	
	Parametrat teknik të transformatorit 110kV trakti transformatorit	A	150-300/1/1/1/1	
	Klasa e saktësisë për matje	-	0.2S; FS5	
	Numri i bërthamave për matje	-	1	
	Ngarkesa nominale për matjen e bërthamës	VA	20	
	Klasa e saktësisë për mbrojtje	-	5P20	
	Numri i bërthamave për mbrojtje		3	
	Ngarkesa nominale për mbrojtjen e bërthamës	VA	20	
	Distanca minimale e kërkuar e humbjes	mm/kV	43.3	
	Tipi i izolacionit të jashtëm	-	Porcelan,	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Qendrueshmeria ndaj tensionit impulsiv	kV _{peak}	550	
	Prova e tensionit me frekuencen e fuqise.	kV _{rms}	230	
	Test raport	po/jo	po	
	Test raport rutine	po/jo	po	
2.4	Transformatore kapacitive tensioni 110 kV			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Emërtimi i modelit	-		
	Standartet e kërkuara	-	IEC 61869-1 IEC 61869-5	
	Tipi	-	outdoor	
	Tensioni nominal	kV	110/ $\sqrt{3}$	
	Tensioni maksimal i punës	kV	123/ $\sqrt{3}$	
	Nr. peshtjellave sekondare per matje	-	1	
	Nr. peshtjellave sekondare per mbrojtje	-	2	
	Transformation ratio	-	110/ $\sqrt{3}$:0.1/ $\sqrt{3}$:0.1/ $\sqrt{3}$:0.1/3	
	Klasa e saktësise per matje	-	0.2S	
	Klasa e saktësise per mbrojtje	-	3 P	
	Fuqia totale e peshtjelles sekondare	VA	100	
	Distanca minimale e kërkuar e humbjes	mm/kV	43.3	
	Tipi izolacionit te jashtem	-	porcelan	
	Qendrueshmeria ndaj tensionit impulsiv	kV _{peak}	550	
	Prova e tensionit me frekuencen e fuqise.	kV _{rms}	230	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Test raport	po/jo	po	
	Test raport rutine	po/jo	po	
2.5	Shkarkuesi dhe numëratori i shkarkimeve 110 kV			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Emërtimi i modelit	-		
	Standartet e këruara	-	60099	
	Tipi	-	I jashtëm, metal oxid	
	Tensioni nominal	kV	110	
	Tensioni maksimal i punës	kV	123/ $\sqrt{3}$	
	Tensioni maksimal i vazhdueshëm i operimit	kV	96	
	Rryma nominale e shkarkimit	kA	10kA	
	Frekuenca nominale	Hz	50	
	Klasifikimi i shkarkuesit	-	Ambient i jashtem shkarkime max.	
	Tokëzues të ndarë për SA, 120 mm ²	-	po	
	Numratori i shkarkimeve:			
	Prodhuesi	-		
	Tipi	-	I jashtëm	
	Treguesi i numëratorit	-	Digital/analog	
	Klasa e mbrojtjes	-	IP54	
	Numri i numëratorëve për shkarkues 3-1 fazorë	-	3	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Test raport	Po/jo	po	
	Test rapport rutine	Po/jo	po	
2.6	Izolatorë mbështetës 110 kV			
	Standartet e këruara	-	IEC 60168 IEC 60273	
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Tipi	-	I jashtëm, porcelan	
	Tensioni i operimit	kV	110	
	Tensioni maksimal i paisjes	kV	123	
	Prova e tensionit me frekuencen e fuqise.	kV rms	230	
	Qendrueshmeria ndaj tensionit impulsiv	kV _{peak}	550	
	Distanca minimale e këruar e humbjes	mm/kV	25	
	Test raport	po/jo	po	
	Test rapport rutine	po/jo	po	
2.7	Përcjellës 110 kV			
	Standartet e këruara	-	EN 50182	
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Tipi	-	ACSR	
	Tipi per perdorim ne rast kalimi mbi rruge, ose raste te vecanta	-	tubolare	
	Rryma nominale	A	2000	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	31.5	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Siperfaqja e prerjes tërthore	mm ²	Ø 240/40mm	
	Numri i standardit për diametër:			
	Alumin	#/mm		
	Çelik	#/mm		
	Diametri i përgjithshëm	mm		
	Pesha e përcjellësit	kg/m		
	Forca max e keputjes	kN		
	Rezistenca ohmike në 20°C	Ω/km		
	Test raport	Po/jo		
	Test rapport rutine	Po/jo		
2.8	Përcjellës 110 kV			
	Standartet e këruara	-	EN 50182	
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Tipi	-	ACSR	
	Rryma nominale	A	2000	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	31.5	
	Siperfaqja e prerjes tërthore	mm ²	100/6mm	
	Numri i standardit për diametër:			
	Alumin	#/mm		
	Çelik	#/mm		
	Diametri i përgjithshëm	mm		
	Pesha e përcjellësit	kg/m		

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Forca e thyerjes teorike	kN		
	Rezistenca ohmike në 20°C	Ω/km		
	Test raport	Po/jo	po	
	Test rapport rutine	Po/jo	po	
2.9	Konstruksione metalike të galvanizuara			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Standartet e kërkuara	-	DIN 17100	
	Materiali	-		
	Koeficenti i sigurise ne llogaritje	-	2	
	Shtresa e galvanizimit			
	Trashesia e çelikut mbi 5mm	µm	100	
	Trashesia e çelikut 2 - 5mm	µm	80	
	Dado, bullona, rondele.	µm	2	
	Cilësia minimale	-	5.6	
3	Transformatorët e fuqisë dhe ato të nevojave vetjake			
3.1	Transformatorët e fuqisë 110/37/20.8kV, 20/25MVA.			
3.1.1	Të dhëna të përgjithshme			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		

DTL / OSSH

110/35/0.4/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Standartet e këruara	-	IEC 60076 etj., B1. Kërkesa të veçanta teknike	
	Konfigurimi i pështjellave të transformatorit	-	3-pështjella	
	Pështjella e trete	-	Peshtjelle e plote	
	Tipi i izolacionit	-	3-fazë i zhytur në vaj, uniform	
	Vendi i instalimit	-	I jashtëm	
	Lloji i rezervuarit	-	Fllanxha e sipërmre	
	Grupi i vektorëve	-	YNyn0d11	
	Lloji i ftohjes	-	ONAN	
	Niveli maksimal i zhurmave	dB (A)	66	
	Frekuencia nominale	Hz	50	
3.1.2	Rritja e temperaturës mbi max. temperatuta e ambientit (40°C)			
	Vaji sipërm	°C	60	
	Temperature mes. e pështjellës	°C	65	
	Temperature max. e pështjellës	°C	75	
3.1.3	Fuqia maksimale ONAN/ONAF		ONAN/ONAF	
	110kV	MVA	20/25	
	35 (37) kV	MVA	20/25	
	20 (20.8) kV	MVA	20/25	
3.1.4	Tensioni nominal	kV	110/37/20.8	
3.1.5	Tensioni maksimal i punës	kV	123/40.5/24	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
3.1.6	OLTC Rregulatori tap changer			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Standartet e këruara	-	IEC 60214-1	
	Tipi	-	me rezistore	
	Mënyra e instalimit	-	ana 110kV, neutral	
	Shkallët e rregullimit	-	$\pm 8 \times 1,5\%$	
	Rryma nominale	A	165	
	Rryma e lidhjes së shkurtër:			
	maximale	kA	20	
	3 sekonda	kA	8	
	Numri i veprimeve (minimumi)	-	200,000	
	Test raport	Po/jo	po	
	Test rapport rutine	Po/jo	po	
3.1.7	Prova e tensionit me frekuencen e fuqise			
	Pështjella 110 kV	kV _{rms}	230	
	Pështjella 35 (37) kV	kV _{rms}	85	
	Pështjella 20 (20.8) kV	kV _{rms}	50	
3.1.8	Qendrueshmeria ndaj tensionit impulsiv (1.2/50 µs)			
	Pështjella 110 kV	kV _{peak}	550	
	Pështjella 35 (37) kV	kV _{peak}	185	
	Pështjella 20 (20.8) kV	kV _{peak}	60	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Niveli i izolacionit të neutrit	kV rms		
3.1.9	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)			
	110 kV	kA	31.5	
	35 (37) kV	kA	31.5	
	20 (20.8) kV	kA	25	
3.1.10	Qëndrueshmëria e tensionit në %, në temp. 75 °C të pështjellës, me fuqi te plotë. (në vlerë reference 31.5 MVA)			
	Pështjella 110kV – 37kV	%	10	
	Pështjella 110kV – 20.8kV	%	12	
	Pështjella 37kV – 20.8kV	%	7	
3.1.11	Karakteristikat e qarkut magnetik			
	Tipi	-	Me bërthamë	
	Materiali	-	Çelik silikoni fletë laminate, të mbledhura në të ftotë	
	Densiteti maksimal i fluksit në tension dhe frekuencë nominale	T	≤ 1.65	
3.1.12	Karakteristikat e vajit			
	Standardet e vajit mineral	-	IEC 60296	
	Prodhuesi/tipi	-		
	Temperatura minimale e ndezjes	°C		
	Viskoziteti ne 80°C	mm ² /s		
	Fuqia maksimale dielektrike (1 min)	kV		

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
3.1.13	Izolatorët			
	Numri i izolatoreve			
	110kV + Neutri	-	3+1	
	35 (37) kV + Neutri	-	3+1	
	20 (20.8) kV + Neutri	-	3+1	
	Standardet e këruara	-	IEC 60137	
	Prodhuesi / tipi:			
	110kV + Neutri	-		
	35 (37) kV + Neutri	-		
	20 (20.8) kV + Neutri			
	Rryma nominale:			
	110kV	A		
	35 (37) kV	A		
	20 (20.8) kV	A		
	Distanca minimale e këruar e humbjes	mm/kV	43.3	
	Test raport	po/jo	po	
	Test raport rutine	po/jo	po	
3.1.14	Rregulatori automatik i tensionit.			
	Prodhuesi	-		
	Lloji / emërtimi			
	Ndjeshmëria	-%, +%		
	Koha e veprimit	Sec		

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Shkallet e rregullimit nga vlerat e kerkuara	% of Un		
	Rritja e rrymes sipas shkallevë	% of Un		
	Mbitensioni U max.	% of Un		
	Tensioni minimal Umin.	% of Un		
	Mbirryma max. Imax	x In		
	Punimi ne paralel	-	po	
	Test raport	-	po	
	Test rapport rutine	-	po	
3.1.15	Aksesorë			
	Aksesore dhe pjese rezerve, sipas kerkesave ne Relacionin Teknik	-	po	
3.1.16	Humbjet			
	Humbjet pa ngarkese, ne tension nominal, ne pozicionin qendror te rregulatorit te tensionit	kW		
	Humbjet me ngarkese ne 75°C , ne pozicionin qendror te rregulatorit te tensionit.	kW		
	Humbjet ne boshllék	%		
3.1.17	Permasat kryesore			
	(Gjatesia x gjeresia x lartesia) max	m		
	(Gjatesia x gjeresia x lartesia) max. Rezervuari i vajit	m		
	Pesha totale	kg		
	Pesha e transportit	kg		
	Volumi i vajit	m³		

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Pesha e vajit	kg		
3.1.18	Test Raportet			
	Test raport special	-	po	
	Test raport rutine	-	po	
4	Transformatoret e nevojave vetjake 20 (20.8) / 0.4 kV			
4.1	Të dhëna të përgjithshme			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Standartet e këruara	-	IEC 60076	
	Konfigurimi i pështjellave të transformatorit	-	2-pështjella	
	Tipi i izolacionit	-	3-fazë i zhytur në vaj, uniform	
	Vendi i instalimit	-	I jashtëm	
	Tipi i rezervuarit te vajit	-	I sipërm me fllanxha	
	Grupi i vektorëve	-	Dyn5	
	Tipi i ftohjes	-	ONAN	
	Niveli maksimal i zhurmave	dB (A)	57	
	Frekuencia nominale	Hz	50	
	Fuqia nominale	kVA	250	
4.2	Tensioni nominal			
	Pështjella TM	kV	20.8	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Pështjella TU	kV	0.4	
4.3	Tensioni maksimal i sistemit			
	Pështjella TM	kV	24	
	Pështjella TU	kV	0.44	
4.4	Prova e tensionit me frekuencen e fuqise			
	Pështjella TM	kV _{rms}	50	
	Pështjella TU	kV _{rms}	3	
4.5	Qendrueshmeria ndaj tensionit impulsiv (1.2/50 µs)			
	Pështjella TM	kV _{peak}	125	
	Pështjella TU	kV _{peak}	10	
4.6	Rryma nominale e punës			
	Rryma nominale e punës TM	A	6.93	
	Rryma nominale e punës TU	A	360	
4.7	Qëndrueshmëria e tensionit në %, në temp. 75 °C të pështjellës, me fuqi te plotë.			
	TM – TU	%	4	
4.8	Rregulatori i tensionit pa ngarkesë			
	Në pështjellen sekondare			

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Shkallet e rregullimit te tensionit	%	± 2 x 2.5%	
4.9	Aksesorë			
	Aksesoret sipas keresave ne Relacionin Teknik	yes/no	yes	
4.10	Humbjet			
	Humbjet pa ngarkese, ne tension nominal, ne pozicionin qendror te rregulatorit te tensionit	kW		
	Humbjet me ngarkese ne 75°C , ne pozicionin qendror te rregulatorit te tensionit.	kW		
	Humbjet ne boshlek	%		
4.11	Permasat kryesore			
	(Gjatesia x gjeresia x lartesia) max	m		
	(Gjatesia x gjeresia x lartesia) max. Rezervuari i vajit	m		
	Pesha totale	kg		
	Pesha e transportit	kg		
	Volumi i vajit	m³		
	Pesha e vajit	kg		
4.12	Test Raportet			
	Test report	-	po	
	Test report rutine	-	po	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
5	40.5kV çela te brendshme			
5.1	Të përgjithshme			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Standartet e këruara	-	IEC 60298	
	Tipi	-	I veshur me metal	
	Izolacioni	-	ajër	
	Vendi i instalimit	-	i brendshëm	
	Numri i fazave	-	3	
	Numri i zbarave	-	1	
	Vendosja e zbarave	-	zbarë teke	
	Tensioni nominal	kV	37	
	Vlera maksimale e tensionit të operimit	kV	40.5	
	Frekuencia nominale	Hz	50	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	31.5	
	Qendrueshmeria ndaj tensionit impulsiv	kV _{peak}	185	
	Prova e tensionit me frekuencen e fuqise	kV _{rms}	85	
	Rryma nominale:			
	Zbarat	A	2500	
	Fiderat dalës	A	1250	
	Çela kryesore transformatori, seksionimi.	A	1250	
	Shkalla e mbrojtjes			
	Pjeset e jashtme metalike	-	IP 4X	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Pjeset e brendshme elektrike	-	IP 2X	
5.2	Çelësi			
	Prodhuesi	-		
	Standartet e këruara	-	IEC 62271-100	
	Menyra e shuarjes se harkut ne çeles	-	Vakum ose SF6	
	Rryma nominale:			
	Sekcionuesi	A	1250	
	Fiderat dalës	A	1250	
	Çele kryesore transformatori	A	1250	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	25	
	Rryma e lidhjes së shkurtër	kA	31.5	
	Rryma e qarkut të shkurtër	kA	80	
	Koha nominale e veprimit	-	0-0.3s.-C0-3min.-C0	
	Koha maksimale e çkyçjes	ms	60	
	Koha maksimale e kyçjes	ms	80	
	Motori	-	3-pole	
	Tipi i motorit	-	Komandim me motor me susta dhe karikimim manual	
	Tensioni i ushqimit të motorit	V DC	110	
	Tensioni i ushqimit te motorit për kontaktet ndihmëse	V DC	110	
	Tensioni i ushqimit për ngrohje	V AC	230	
5.3	Transformatoret e rrymës çelë fideri			
	Rryma nominale max	A	2000	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Rryma nominale primare çele fideri	A	400 – 800	
	Rryma sekondare	A	1	
	Numri i pështjellave sekondare	#	3	
	Klasa e saktësisë	-	0.2S, 20VA 5P20, 20VA 5P20, 20VA	
	Transformatori i rrymës l.sh. me token		2.5VA Cl.5P5	
5.4	Transformatoret e rrymës çelë transf.			
	Rryma nominale max	A	1250	
	Rryma nominale primare çele fideri	A	600 – 1200	
	Rryma sekondare	A	1	
	Numri i pështjellave sekondare	#	4	
	Klasa e saktësisë	-	0.2S, 20VA 0.2S, 20VA 5P20, 20VA 5P20, 20VA	
5.5	Transformatori i tensionit			
	Tensioni primar	kV	40.5/ $\sqrt{3}$	
	Tensioni sekondar	kV	0.1/ $\sqrt{3}$ 0.1/ $\sqrt{3}$ 0.1/3	
	Numri i pështjellave sekondare	#	3	
	Klasa e saktësisë	%	0.2s / 3P / 3P 15 / 25 / 25 VA	
	Tipi i transformatorit të tensionit (kapacitiv/induktiv)	-		
5.6	Përmasat kryesore			
	Numri i paneleve individuale	-		
	Dimensionet e paneleve individuale (gjatesi x gjeresi x lartesi)	mm		
	Pesha individuale e paneleve	kg		

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
5.7	Test Raportet			
	Test raport	-	po	
	Test rapport rutine	-	po	
6	24kV çela te brendshme			
6.1	Të përgjithshme			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Standartet e kërkuara	-	IEC 60298	
	Tipi	-	I veshur me metal	
	Izolacioni	-	ajër	
	Vendi i instalimit	-	i brendshëm	
	Numri i fazave	-	3	
	Numri i zbarave	-	1	
	Vendosja e zbarave	-	zbarë teke	
	Tensioni nominal	kV	20	
	Vlera maksimale e tensionit të operimit	kV	24	
	Frekuenca nominale	Hz	50	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	25	
	Qendrueshmeria ndaj tensionit impulsiv	kV _{peak}	125	
	Prova e tensionit me frekuencen e fuqise	kV _{rms}	50	
	Rryma nominale:			
	Zbarat	A	2000	
	Fiderat dalës	A	630	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Çela kryesore transformatori, seksionimi.	A	1250	
	Shkalla e mbrojtjes			
	Pjeset e jashtme metalike	-	IP 4X	
	Pjeset e brendshme elektrike	-	IP 2X	
6.2	Çelësi			
	Prodhuesi	-		
	Standartet e kërkuara	-	IEC 62271-100	
	Menyra e shuarjes se harkut ne çeles	-	Vakum ose SF6	
	Rryma nominale:			
	Seksionuesi	A	2000	
	Fiderat dalës	A	630	
	Çele kryesore transformatori	A	2000	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s)	kA	25	
	Rryma e lidhjes së shkurtër	kA	31.5	
	Rryma e qarkut të shkurtër	kA	80	
	Koha nominale e veprimit	-	0-0.3s.-C0-3min.-C0	
	Koha maksimale e çkyçjes	ms	60	
	Koha maksimale e kyçjes	ms	80	
	Motori	-	3-pole	
	Tipi i motorit	-	Komandim me motor me susta dhe karikimim manual	
	Tensioni i ushqimit të motorit	V DC	110	
	Tensioni i ushqimit te motorit për kontaktet ndihmëse	V DC	110	
	Tensioni i ushqimit për ngrohje	V AC	230	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
6.3	Transformatorët e rrymës çelë fideri			
	Rryma nominale max	A	2000	
	Rryma nominale primare çelë fideri	A	300 – 600/1/1/1	
	Rryma sekondare	A	1	
	Numri i pështjellave sekondare	#	3	
	Klasa e saktësisë	-	0.2S, 20VA 5P20, 20VA 5P20, 20VA	
	Transformatori i rrymës l.sh. me token		2.5VA Cl.5P5	
6.4	Transformatoret e rrymës çelë transf.			
	Rryma nominale max	A	2000	
	Rryma nominale primare çelë transformatori	A	800 – 1600/1/1/1/1	
	Rryma sekondare	A	1	
	Numri i pështjellave sekondare	#	4	
	Klasa e saktësisë	-	0.2S, 20VA 0.2S, 20VA 5P20, 20VA 5P20, 20VA	
6.4	Transformatori i tensionit			
	Tensioni primar	kV	24/ $\sqrt{3}$	
	Tensioni sekondar	kV	0.1/ $\sqrt{3}$ 0.1/ $\sqrt{3}$ 0.1/3	
	Numri i pështjellave sekondare	#	3	
	Klasa e saktësisë	%	0.2s / 3P / 3P 15 / 25 / 25 VA	
	Tipi i transformatorit të tensionit (kapacitiv/induktiv)	-		
6.5	Përmasat kryesore			
	Numri i paneleve individuale	-		

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Dimensionet e paneleve individuale (gjatesi x gjeresi x lartesi)	mm		
	Pesha individuale e paneleve	kg		
6.6	Test Raportet			
	Test report	-	po	
	Test report rutine	-	po	
7	Sistemi i mbrojtjes			
7.1	Reletë			
	Prodhuesi	-		
	Standartet	-	IEC 60255	
	Temperatura maksimale e ambientit për saktësine nominale	°C		
	Temperatura maksimale e lejuar	°C		
	Lagështia maksimale	%		
	Testet e përputhshmërisë elektromagnetike	-	EN 50081 EN 50082-1 IEC 60255-6	
	Testet e izolacionit	-	IEC 60255-5 IEC 60870-2-1	
	Testet mekanike	-	IEC 60255-2-1 IEC 60068-2	
	Furnizimi DC	V DC	110	
	Test raporte	-	po	
	Test raporte rutine	-	po	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
7.2	Kontaktet dalëse të relesë			
	Per sinjalizim:			
	Tensioni maksimal i punës	V DC		
	Rryma maksimale (1 s)	A		
	Rryma e vazhduar	A		
	Fuqia për V DC nominal	W		
	Per çkyçje:			
	Numri			
	Tensioni maksimal i punës	V DC		
	Rryma maksimale (1 s)	A		
	Rryma e vazhduar	A		
	Fuqia për tensioni DC nominal	W		
	Fuqia e çkyçjes për tension DC L/R < 40 ms	W		
7.3	Panelet			
	Standartet	-	IEC 60529	
	Klasa e mbrojtjes	-	IP52	
	Me kabllo paraprakisht	-	po	
	E montuar në dysheme	-	po	
	Trashësia e fletës së çelikut	mm	>2	
	Lartësia maksimale	mm		
	Gjerësia maksimale	mm		
	Thellësia maksimale	mm		

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Materiali i derës së parme	-		
	Ngjyrimi	-	RAL 7035 (i dakordësuar me OSSH)	
	Test raporte	-	po	
	Test raporte rutine	-	po	
8	Kabllo fuqie TM			
8.1	Kabllo TM			
	Test raporte	-	po	
	Test raporte rutine	-	po	
8.2	Kabell fuqie 26/46 (52) kV			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Tipi	-	një bërthamë	
	Materiali i izolimit	-	XLPE	
	Materiali i përcjellësit	-	bakri	
	Standartet e kërkuaara	-	IEC 60502-2	
	Ekranizimi	-	bakër	
	Tensioni minimal i kabllit U_o/U	kV	26/45	
	Tensioni maksimal i qëndrueshmërisë mes fazave U_m	kV	52	
	Frekuencia nominale	Hz	50	
	Rrezja minimale e përkuljes	mm	15 x d	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s):			
	Përcjellësi	kA	25	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Ekranizimi, min.	kA	5	
	Temperatura maksimale e përcjellësit për operim normal	°C		
	Temperatura maksimale e përcjellësit pas lidhjes së shkurtër	°C		
	Rryma nominale	A		
	Trashësia nominale e izolatorit për tension nominal	mm		
	Pesha	kg/m		
7.3	Aksesorët kabllor 26/46 (52) kV			
	Terminalet e kabllove	-		
	Standartet e kërkuara	-	IEC 60502	
	Tipi	-		
	Materiali i izolacionit	-		
	Lidhjet e përcjellsave	-		
7.4	Kabell fuqie 20 (24) kV			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Tipi	-	një bërthamë	
	Materiali i izolimit	-	XLPE	
	Materiali i përcjellësit	-	baker	
	Standartet e kërkuara	-	IEC 60502-2	
	Ekranizimi	-	bakër	
	Tensioni minimal i kabllit U_0/U	kV	12/20	
	Tensioni maksimal i qëndrueshmërisë mes fazave U_m	kV	24	
	Frekuenca nominale	Hz	50	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Rrezja minimale e përkuljes	mm	15 x d	
	Rryma e lidhjes së shkurtër (1s):			
	Përcjellësi	kA	25	
	Ekranizimi, min.	kA	5	
	Temperatura maksimale e përcjellësit për operim normal	°C		
	Temperatura maksimale e përcjellësit pas lidhjes së shkurtër	°C		
	Rryma nominale	A		
	Trashësia nominale e izolatorit për tension nominal	mm		
	Pesha	kg/m		
7.5	Aksesorë kabllor 12/20 (24) kV			
	Terminalet e kabllove	-		
	Standartet e kërkuara	-	IEC 60502	
	Tipi	-		
	Materiali i izolacionit	-		
	Lidhjet e përcjellsave	-		
10	Panelet AC & DC			
10.1	Çelësi kryesore TU, AC			
10.1.1	Të dhëna të përgjithshme			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Standartet e kërkuara	-	IEC 61439 IEC 60947	
	Ndarja e brendshme	-	4b	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Vendi i instalimit	-	i brendshëm	
	Numri i fazave	-	3+N	
	Numri i zbarave	-	1	
	Nominal voltage	kV	0.4	
	Tensioni nominal	kV	1	
	Frekuenca nominale	Hz	50	
	Prova e tensionit me frekuencën e fuqisë	kV _{rms}	3	
	Qëndrueshmëria ndaj tensionit impulsiv (1.2/50 µs)	kV _{peak}	10	
	Rryma e lidhje së shkurtër, (1s)	kA	25	
	Rryma e qendrueshmerise maksimale	kA	40	
	Rryma nominale për zbarën	A	400	
	Rryma nominale për hyrjet dhe celësin e seksionimit	A	400	
	Tipi i motorit	-	Komandim me motor me susta dhe karikim manual	
	Tensioni i ushqimit për motorin	V DC	110	
	Tensioni i ushqimit për kontaktet ndihmëse	V DC	110	
	Tensioni i ushqimit për ngrohje	V AC	230	
	Test rapote	-	po	
	Test raporte rutine	-	po	
10.8.2	Dimensionet kryesore			
	Numri i paneleve individuale	-		
	Dimensionet e paneleve individuale (gjatesi x gjeresi x lartesi)	mm		
	Pesha individuale e paneleve	kg		

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
10.8.3	Panelet e shpërndarjes 110/48 V DC			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Standartet e kërkuara	-	IEC 61439 IEC 60947	
	Vendi i instalimit	-	I brendshëm	
	Numri i fazave	#	2	
	Numri i zbarave	#	1	
	Tensioni nominal	V DC	110 / 48	
	Prova e tensionit me frekuencën e fuqisë	kV rms	1.1	
	Rryma e lidhjes së shkurtër, (3s)	kA	3.3	
	Rryma e qendrueshmerise maksimale	kA		
	Rryma nominale për zbarë	A		
	Tensioni i ushqimit për ngrohje	VAC	230	
	Rezistenca e izolimit	MΩ		
	Test rapote	-	po	
	Test raporte rutine	-	po	
1.8.4	Karikuesit e i baterive (radrizatori) 110 / 220V DC			
	Prodhuesi	-		
	Vendi i prodhimit	-		
	Standartet e kërkuara	-	IEC 60146	
	Vendi i instalimit	-	i brendshëm	
	Tipi i kontrollit	-	Kontroll me tiristor	

DTL / OSSH

110/35/20/kV, N.Stacioni Velipojë.

Nr.	Përshkrimi	Njësia	Kërkohet	Ofrohet
	Tipi i ftohjes	-	Vetë-ventilim	
	Tensioni nominal primar	V	400	
	Tensioni nominal sekondar	V DC	110 + 10% – 15% 48 + 10% – 15%	
	Rryma nominale	A		
	Kapaciteti	kVA		
	Shkalla e mbrojtja IP	IP	43	
	I montuar ne dollap metalik	-	yes	
	Karakteristikat e radrizatorit:			
	Tensioni i vazduhar	V		
	Tensioni i vazduhar i karikimit për qelizë dhe toleranca	V +/-		
	Niveli i vales se mbetur (pa bateri të lidhura)	%	< 5 % rms	
	Niveli i zhurmave	dB (A)		
	Permasta kryesore (gjatesi x gjeresi x lartesi)	mm		
	Pesha	kg		
	Test rapote	-	po	
	Test raporte rutine	-	po	